

TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ
MİMARLIK BÖLÜMÜ

MİAK-MAK AKREDİTASYONU BAŞVURUSU

**MİMARLIK LİSANS PROGRAMI
ÖZDEĞERLENDİRME RAPORU**

EKİM 2023
ANKARA

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	i
EKLER	iv
ŞEKİL LİSTESİ.....	v
TABLO LİSTESİ	vi
ÖNSÖZ.....	viii
1 PROGRAMLA İLGİLİ GENEL BİLGİ	1
1.1 Programın Bağlı Olduğu Kurum	1
1.1.1 Kurumun Genel Özellikleri ve Tarihçesi	1
1.1.2 Kurumun Misyonu ve Vizyonu.....	2
1.2 Programın Genel Özellikleri	5
1.2.1 Programın Tarihçesi.....	5
1.2.2 Programın Misyonu ve Vizyonu	6
1.3 Program-Kurum İlişkisi.....	7
a. Programın Kurumsal Örgütlenme Şeması ve Yönetmel İlişkileri	7
b. Yönetimin Programın Kalite Düzeyini Geliştirmek İçin Yaptığı Çalışmalar	9
c. Programın Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerinin Yönetime Katılma Süreçleri ve Örgütlenmesi.....	12
d. Programın İçinde Yer Aldığı Akademik Birime Bağlı Diğer Programlar ve İlişkileri	16
e. Programın İçinde Yer Aldığı Kurumsal Yapıdaki Diğer Birimler ve Programlarla İlişkileri	17
1.4 Program Özdeğerlendirme Çalışmaları	18
a. Güçlü yönler	19
b. Zayıf yönler	22
c. Fırsatlar	23
d. Tehditler	23
1.5 İlerlemelerle İlgili Rapor	24
1.6 Programın Yaklaşımı	25
1.6.1 Mimarlık Eğitimi ve Akademik Kapsam	25
a. Akademik Ortam ve Bilgi Üretimi	25
b. Programın diğer programlarla ilişkisi.....	31
c. Akademik ortam ve toplumsal yarar.....	34

d.	Akademik ortam olanakları ve insan kaynakları	38
1.6.2	Mimarlık Eğitimi ve Öğrenciler	41
1.6.3	Mimarlık Eğitimi ve Meslek Ortamı	45
a.	Ortak Eğitim Programı	45
b.	Formel eğitim kapsamında yapılan çalışmalar	46
c.	Meslek odasına kaydolun ve meslekte çalışan mezunların sayıları	48
1.6.4	Mimarlık Eğitimi ve Toplum	49
1.7	İnsan Kaynakları	50
1.7.1	Öğretim Elemanları	50
a.	Öğretim elemanları sayıları ve öğrenci sayısına göre oranları	50
b.	Program yöneticilerinin kalite düzeyini geliştirmek için yeterli zaman ayırma potansiyeli	55
c.	Tam zamanlı öğretim elemanlarının eğitim sorumluluklarının dağılımı.....	55
d.	Tam zamanlı öğretim elemanlarına sağlanan destek ve izinler	56
e.	Öğretim elemanlarını teşvik etme ve ödüllendirme sistemleri	57
f.	Programın ve bağlı olduğu kurumun atama ve yükseltme ölçütleri	57
g.	Son iki yıl içerisinde programa dönem içi kısa süreli konuk öğretim elemanı, konuk jüri üyesi ve konferans vermek üzere katılanlar	58
1.7.2	Öğrenciler	61
a.	Programda kayıtlı bulunan toplam öğrenci sayısı	61
b.	Her yıl programın birinci yılına kabul edilen öğrenci sayısı ile bu sayıya dahil olan farklı öğrenci kontenjanları.....	61
c.	Programın, yandal ve çift anadal programlarına kabul edilen öğrenci kontenjanları ve bu programlara kayıtlı öğrenci sayıları	62
d.	Öğrenci yatay ve dikey geçiş koşulları; yandal ve çift anadal programlarına kayıt koşulları.....	62
e.	Öğrenci değerlendirme yöntemleri ile ilgili yönetmelik ve uygulamalar.....	63
f.	Öğrenci akademik danışmanlık sistemi ve işleyişi	63
g.	Öğrenci staj yönetmeliği, staj yerleri ve düzenlemeleri, mezuniyet sonrası meslek pratiği ve kariyer planlaması	64
h.	Başarılı öğrenciler için sunulan teşvik ve ödüller.....	65
i.	Öğrencilere düzenli olarak sağlanan burs olanakları ve koşulları.....	65
j.	Öğrenci hareketliliğini sağlayan yurt içi ve yurt dışı değişim programları ile ilgili politika ve uygulamalar	66

k. Öğrencilerin barınma, beslenme ve sağlık gereksinimlerinin karşılanma düzeyi, nitelik ve sayısal yeterlilik	70
l. Öğrencilerin kurum genelinde erişebildikleri ders dışı etkinlikler ve bunlara katılabilme olanakları.....	71
1.7.3 İdari Kadro	72
1.8 Öğrenme Ortamına İlişkin Kaynaklar.....	76
1.8.1 Fiziksel Kaynaklar	76
a. Eğitim verilen fiziksel mekanlar.....	76
b. Mekanların evrensel tasarım ilkelerine uygunluğu	78
c. Öğrenci ve öğretim elemanlarının kullandığı teknik donanım.....	79
1.8.2 Bilgi Kaynakları	80
1.9 Mali Kaynaklar	82
2 PROGRAMIN EĞİTİM VE ÖĞRENİM ÖZELLİKLERİ.....	83
2.1 Eğitim Dereceleri ve Müfredat.....	83
2.2 Öğrenme Ortamı ve Başarı Düzeyi	91
2.3 Öğrenme Kültürü	91
2.3.1 Mimari Tasarım Stüdyoları	91
b. MİM 101 Temel Tasarım Stüdyosu I ve MİM 102 Temel Tasarım Stüdyosu II ...	91
c. Düşey Stüdyolar (MİM 201-202-301-302-402 Mimari Tasarım Stüdyoları)	95
d. MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII (Diploma Stüdyosu).....	97
2.3.2 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları	99
2.3.3 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem Teknikleri.....	103
2.3.4 Yapı Teknolojileri	104
2.3.5 Ortak Eğitim	109
2.3.6 Sonuç	110
2.4 Mezunun Kazanması Gereken Bilgi, Beceri ve Yetkinlikler	111
SONSÖZ.....	113

EKLER

EK 1. TAM VE YARI ZAMANLI ÖĞRETİM ELEMANLARININ ÖZGEÇMİŞ BİLGİLERİ

EK 2. MİMARLIK EĞİTİMİ YETERLİLİKLER ÇERÇEVESİ / Bilgi, Beceri ve Yetkinlikler

EK 3. DERSLER

EK 4. İSTATİSTİKSEL BİLGİLER

EK 5. KURUMUN YILLIK KATALOGLARI

EK 6. PROGRAM YAKLAŞIMI EK BELGELERİ

EK 7. ÖZDEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI EK BELGELERİ

EK 8. FİZİKSEL KAYNAKLARA İLİŞKİN EK BELGELER

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1: TOBB ETÜ Genel Organizasyon Şeması (Detaylı anlatım için Şekil 2).....	4
Şekil 2: TOBB ETÜ Organizasyon Şeması (Kaynak: TOBB ETÜ Kurumsal Strateji Ofisi)	7
Şekil 3: TOBB ETÜ, Mimarlık Bölümü Örgütlenme Şeması.....	9
Şekil 4: Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Organizasyon ve Yönetim Şeması.....	16
Şekil 5: Mimarlık Bölümü Eğitim Planındaki Ders Kategorilerinin Bütün İçindeki Oranları ve dağılım grafiği	89
Şekil 6: Öğrenci çalışmalarının değerlendirme oranlarına örnek	103

TABLO LİSTESİ

Tablo 1: Tam burslu statüde yerleşen öğrenci başarı sıralamasına göre programın diğer programlarla sıralamasının karşılaştırılması	5
Tablo 2: Mimarlık Bölümü Komisyonları listesi	13
Tablo 3: Çift anadal programında denklik için başvurulabilecek derslerin listesi	33
Tablo 4: Çift anadal programına dair sayısal döküm	33
Tablo 5: Mimarlık Bölümü Yandal Programı	34
Tablo 6: Eğitim Öğretim Programının yıllar bazında dağılımı.....	45
Tablo 7: TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programı Mezunlarının Mimarlar Odasına Üye Sayıları	48
Tablo 8: Mimarlık Bölümü Öğretim Elemanı Sayıları (2020-2023).....	50
Tablo 9: Öğretim elemanı/öğrenci sayıları oranlarının dönemlik bazda dağılımı*	51
Tablo 10: Program tarafından sunulan her ders için öğretim elemanı/öğrenci sayısı oranları*	51
Tablo 11: Tam zamanlı öğretim elemanlarının haftalık ders saatleri.....	55
Tablo 12: 2020-2023 Yılları arasında uzun süreli akademik izin desteğinden yaralanan öğretim elemanları	56
Tablo 13: Geçtiğimiz yıllarda Erasmus+ Ders verme hareketliliği programı ile desteklenen öğretim elemanları	57
Tablo 14: 21-23 Eğitim Öğretim Yılları içinde konuk öğretim elemanı, jüri üyesi ve konferans vermek üzere katılanlar	58
Tablo 15: Programda kayıtlı öğrenci sayısı	61
Tablo 16: Mimarlık Lisans Programına her yıl kabul edilen öğrenci sayılarının kategorik dağılımı.....	61
Tablo 17: Programın, yandal ve çift anadal programlarına kabul edilen öğrenci kontenjanları ve bu programlara kayıtlı öğrenci sayıları.....	62
Tablo 18: Programa yatay geçiş ile alınan öğrenci sayıları.....	62
Tablo 19: Mimarlık Bölümü Öğrenim Hareketliliği Anlaşmaları	66
Tablo 20: Mimarlık Bölümünün Erasmus+ ders verme hareketliliği anlaşması olduğu üniversiteler	67
Tablo 21: Erasmus başvuruları değerlendirme ölçütleri.....	67
Tablo 22: Erasmus+ değişim programları kapsamında eğitim almaya giden öğrenci sayıları	68
Tablo 23: Erasmus+ Programı kapsamında eğitim almaya gelen öğrenci sayıları	70

Tablo 24: MTF öğrencilerinin kullanımına açık eğitim mekanları (Tasarım Merkezi projesi için Ek-8’de paylaşılmıştır).....	76
Tablo 25: Kütüphane Çalışma Saatleri*	80
Tablo 26: Kütüphane olanakları (Mimarlık Bölümü Bilgi Kaynakları).....	81
Tablo 27: Gelirler Tablosu	82
Tablo 28: Giderler Tablosu.....	82
Tablo 29: Mimarlık Bölümü tarafından sunulan eğitim programları	84
Tablo 30: Mimarlık Lisans Programı	86
Tablo 31: Mimarlık Lisans Programında yer alan seçmeli dersler listesi	87
Tablo 32: Programdaki önkoşullu derslerin listesi.....	88
Tablo 33: Ders gruplarının ve modüllerin toplam ders saatleri ve AKTS oranları	89
Tablo 34: Yapı Modülü ve Anlatım-Sunum Teknikleri Modülü Birlikte-İşlerliği.....	105

ÖNSÖZ

MiAK-MAK Akreditasyonu'na ilk defa başvuran TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi, Mimarlık Lisans programı için hazırlanan “Özdeğerlendirme Raporu,” MiAK-MAK Akreditasyon Koşulları açısından, kurumun ve programın misyonu ve vizyonu, derslerin işleyişi ve eğitim programının oluşturulması ve güncellenmesi, mezunların kazanması beklenen bilgi, beceri ve yetkinliklerin, program çıktıları, topluma, bilime ve mimarlık eğitimi alanlarına programın sağladığı katkılar ve programın sürdürülmesinin temel kaynağı olan mali, fiziksel ve insan kaynaklarını değerlendirilerek hazırlanmıştır.

Rapor, TOBB ETÜ, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü paydaşları tarafından hazırlanmış olup, Ziyaret Takımına programı açıklayan bilgiler içermektedir.

TOBB ETÜ, Mimarlık Bölümü olarak, akredite olmak istemekte ve akreditasyon koşullarını sağladığımızı öngörmekteyiz. Akreditasyon koşullarının sağlanmasını, Mimarlık Programının güncel durumunu tarafsız bir şekilde değerlendirdiğimizi ve bu raporu bu şekilde hazırladığımızı beyan ederiz.

TOBB ETÜ, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü adına

Dr. Öğr. Üyesi Murat SÖNMEZ
Mimarlık Bölüm Başkanı

1 PROGRAMLA İLGİLİ GENEL BİLGİ

Bu bölümde, TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programının bağlı bulunduğu, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversite'nin kuruluş felsefesi, tarihçesi, misyon ve vizyonu ile Mimarlık Bölümü tarihçesi, genel özellikleri, misyonu, vizyonu ve kurum ile ilişkisi sunularak özdeğerlendirme yapılmaktadır.

1.1 Programın Bağlı Olduğu Kurum

1.1.1 Kurumun Genel Özellikleri ve Tarihçesi

Ticaret ve sanayinin gelişmesinde ülkemizin dinamik gücünü temsil eden Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB), 1,5 milyon üyesiyle ekonominin ana dişlisi konumundadır. Bu konumunun farkındalığıyla her geçen gün sorumluluk alanını genişletip yeni yatırımlarla daha büyük hedeflere yönelmiştir. Bu yatırımların “en anlamlısı” olarak tanımlanan TOBB ETÜ'nün kurulma fikri iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünü yetiştirmek, üniversite sanayi iş birliğini geliştirmek amacıyla 2001 yılında ortaya atılmıştır.

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'ni kurmak ve yönetmek amacıyla; Türkiye Odalar ve Borsalar Eğitim ve Kültür Vakfı (TOBEV) kurulmuştur. TOBEV Ankara 32. Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 19.07.2001 tarih ve 2001/491 sayılı kararı ile tüzel kişilik kazanmıştır. Vakfın ana tüzüğü 30 Eylül 2001 ve 24539 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

TOBB ETÜ, Türkiye Odalar ve Borsalar Eğitim ve Kültür Vakfı (TOBEV) tarafından 1 Temmuz 2003 tarihinde 25155 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4909 sayılı Kanunla kurulmuştur. Üniversite Ana Yönetmeliği, 8 Temmuz 2004 tarihli, 25516 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır. TOBB ETÜ, 2004-2005 Akademik Yılı içerisinde 3 fakülte (Mühendislik, İktisadi ve İdari Bilimler, Fen Edebiyat), 6 bölüm (Bilgisayar, Elektrik Elektronik, Makine Mühendisliği, İktisat, İşletme ve Matematik) ve Yabancı Diller Bölümü'nde 145'i burslu 270 öğrenci ile eğitim öğretim faaliyetlerine başlamıştır.

2004 yılında idari birimler ve derslikler bloğundan oluşan ana binası ile eğitim-öğretime başlayan TOBB ETÜ, izleyen yıl yerleşkesine sosyal tesisler binası, 2009 yılında Yabancı Diller binası, 2010 yılında Öğrenci Konukevi, 2013 yılında Teknoloji Merkezi ve TOBB ETÜ-GARAJ, 2014 yılında ise Tıp Fakültesi Morfoloji Laboratuvarı binasını dahil etmiştir.

2007 yılında Güzel Sanatlar Fakültesi, 2009 yılında Hukuk Fakültesi ve 2013 yılında Tıp Fakültesi kurulmuştur. 2012 yılında Bakanlar Kurulu Kararı ile Güzel Sanatlar Fakültesi'nin adı Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, 2018 yılında alınan Bakanlar Kurulu kararı ile Mimarlık ve Tasarım Fakültesi olarak tekrar değiştirilmiştir. 2016 yılında TOBB ETÜ Sağlık Eğitimi Uygulama Araştırma Merkezi (TOBB ETÜ Hastanesi) kurulmuştur. 2009 yılında kabul edilen bir kanunla kurulan Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2021 yılında Enstitü Müdürü atamasıyla faaliyetlerine başlamıştır.

TOBB ETÜ, organizasyon şemasındaki (Şekil 1 ve Şekil 2) kurumsal yapı ile 2023 yılında toplam 5.323 öğrencisi ile 6 fakülte ve 3 enstitü bünyesinde yer alan 22 lisans, 22 yüksek lisans ve 10 doktora programında eğitim-öğretim faaliyetlerini; 10 araştırma merkezi, 75 araştırma laboratuvarı, 37 eğitim laboratuvarı ve 13 tasarım stüdyosunda araştırma

faaliyetlerini gerçekleştirmektedir. Üniversite, yerleşkesindeki 226'sı öğretim üyesi olmak üzere toplam 342 akademik ve 158 idari personeli ile hizmetlerini sürdürmektedir. 44.697 m² açık ve 159.031 m² kapalı alandan oluşan yerleşke alanı, 2019 yılında bir kısım AOÇ arazisi devralınarak genişletilmiş, çim amfi olarak yeniden düzenlenerek yeşil alan olarak kullanıma iç paydaş (öğrenciler, akademik ve idari personel) ve dış paydaşların (mezunlar, ortak eğitim firmaları, kamu kurum ve kuruluşları) kullanımına açılmıştır.

1.1.2 Kurumun Misyonu ve Vizyonu

TOBB ETÜ paydaşlarıyla birlikte belirlemiş olduğu, **“Kuramsal ve uygulamalı araştırmalar yapan, araştırma-geliştirme faaliyetleri ile toplum ihtiyaçlarına yönelen ve ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunan, üniversite-sanayi işbirliğini geliştirerek iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünü yetiştiren bir üniversite olmaktır”** misyonu doğrultusunda **“Teknoloji ve üretkenlik fikirleri ile geleceği şekillendiren öncü bir üniversite olma”** vizyonu ile temel değerleri ve politikaları çerçevesinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

TOBB ETÜ'nün temel değerleri;

- Yenilikçi olmak,
- Profesyonel olmak,
- Sorumluluk sahibi olmaktır.

TOBB ETÜ'nün amaçları;

- Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları (FSMH) varlıklarının artırılması,
- Eğitimlerin girişimci odaklı verilmesi,
- ARGE ve girişimciliği destekleyici yeni bilgi üreten temel araştırmaların artırılması,
- Toplumsal sorunların çözümünde kullanılmasına yönelik uygulamalı araştırmaların artırılması ve üniversite-sanayi iş birliğinin geliştirilmesi,
- Marka ve pazar odaklı girişimci işletmelerin ortaya çıkarılması ve bunlar için uygun yatırım ikliminin yaratılması,
- Eğitim ve araştırma faaliyetlerinin disiplinler arası niteliğinin artırılması,
- Ulusal ve uluslararası iş birliğinin ve ortak çalışmayı teşvik edecek araştırma çalışmalarının ve projelerinin geliştirilmesi,
- Ulusal ve uluslararası tanınırlığın artırılmasıdır.

TOBB ETÜ'nün Politikaları;

Kalite Politikası

- Öğrenim, öğretim ve araştırmada yenilikçi ve girişimciliğe elverişli bir ortam sağlamak.
- Öğrenim, öğretim ve araştırmada uluslararası marka değeri yaratmak.
- Toplumun ihtiyaçlarına cevap üretebilecek, araştırma, öğrenim ve öğretimde disiplinler arası yetkinliği geliştirmek.

Eğitim-Öğretim Politikası

- Bilimsel gelişmelere katkı sağlayan ve bu gelişmeleri disiplinler arası bir yaklaşımla beşerî ve ekonomik katma değere dönüştürebilen bireyler yetiştirmek.
- Küreselleşmenin yarattığı ihtiyaçların farkında olan, ARGE sistematikliğini özümsemiş, inovasyon odaklı girişimciler yetiştirmek.
- Uluslararası ve ulusal platformlarda eğitimde teknolojik gelişmelerin kullanımına öncülük etmek.
- Uluslararası tanınırlığını artırarak başka ülkelerde okuyan başarılı öğrenciler tarafından tercih edilen bir üniversite olmak.
- Dünyanın önde gelen üniversiteleri kalitesinde, mezunlarının uluslararası platformlarda yarışabildiği eğitim-öğretim programları sunabilmek.
- Bilimsel gelişmeler ışığında, paydaşların geri bildirimlerini de dikkate alarak müfredatı sürekli güncel tutmak ve fiziksel ve teknolojik altyapı yatırımlarıyla eğitim-öğretimi desteklemek.
- Toplumsal ve çevresel sorunların farkında olan ve bunların çözümü için sorumluluk üstlenen, insan haklarına saygılı bireyler yetiştirmek.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinliklerle kampüs yaşamını zenginleştirerek üniversite çalışanlarının ve öğrencilerinin psikososyal ve fiziksel iyi oluşlarını desteklemek.
- Üniversite-sanayi iş birliği çerçevesinde iş dünyasının yaşadığı sorunlara yaratıcı çözümler sunabilen donanımlı profesyoneller yetiştirmek.

Araştırma Politikası

- Uluslararası alanda geçerli bilimsel çalışmalar yapmak.
- Türk iş dünyası ile iş birliği içinde ülkemizin gelişimine katkıda bulunacak çalışmalar yapmak ve bu çalışmalarını ticarileştirmek.
- Disiplinler arası çalışmalarını desteklemek ve teşvik etmek.
- Araştırma çıktılarının girişimcilik fikirlerine dönüşmesini sağlamak.

Yönetim Politikası

- Ulusal ve uluslararası kalite standartlarında etik, şeffaf ve hesap verebilir yönetim yaklaşımı ile süreçleri yönetmek.
- İdari ve akademik süreçlerin sürdürülebilirliğini güvence altına alacak sistemsel yaklaşımlar geliştirmek.
- TOBB ETÜ'nün öğrenci merkezli ve iş dünyası ile dinamik iletişimini geliştiren yönetim anlayışını yaygınlaştırmak.

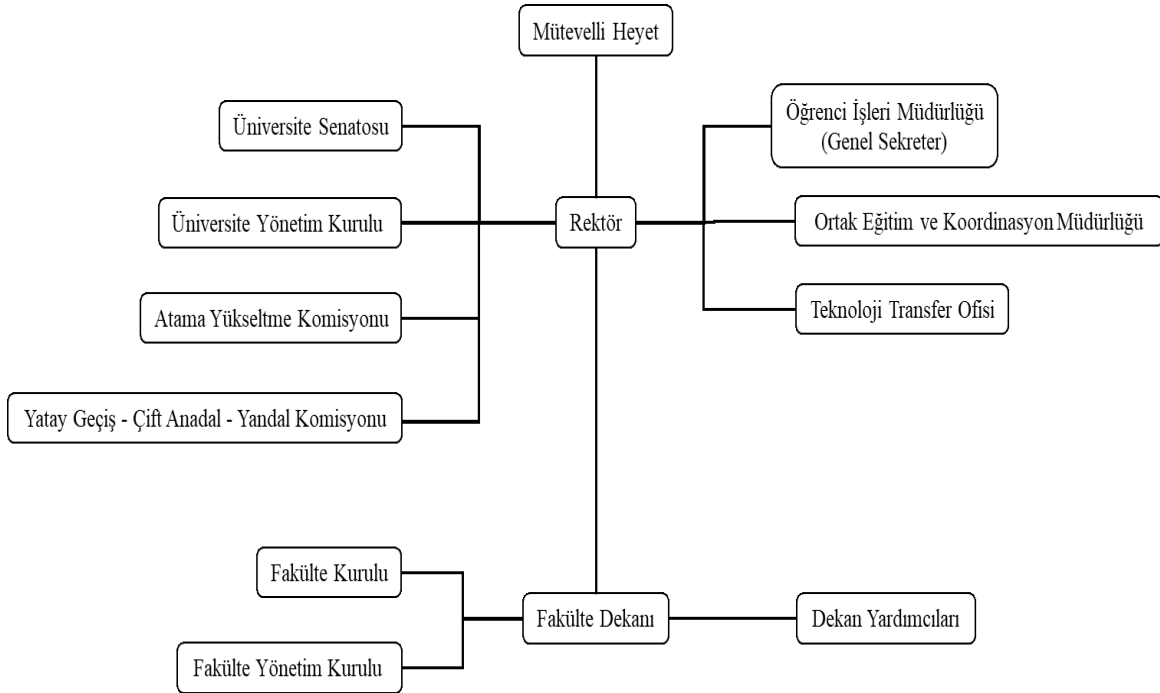
Uluslararasılaşma Politikası

- Nitelikli uluslararası öğrenci ve öğretim elemanları için elverişli bir ortam sağlamak.
- Farklı ülkelerden tüm lisans ve lisansüstü programlara uluslararası öğrenci kabul ederek çok kültürlü bir yerleşke yaşamı oluşturmak.

- Eğitim-öğretim ve araştırmada güçlü ve etkin uluslararası iş birlikleri kurmak.
- Öğrencilere uluslararası iş pazarı için kariyer yolu sunmak.
- Güçlü bir uluslararası kimlik oluşturmak.

TOBB ETÜ Stratejik Plan (2017-2021) modeli ile üniversitemiz amaçlarını belirlemiş ve bu amaçlara nasıl ulaşacağına dair kapsamlı ve ayrıntılı bir [yol haritası \(eylem planı\)](#) hazırlamıştır. Bu süreçte performansını ölçmek için gerekli göstergeleri oluşturmuş, bu göstergelere ilişkin verileri toplamaya başlamış ve tüm paydaşların bu süreci benimsemesini hedefleyerek belirlenen hedeflere doğru sağlam, hızlı ve istikrarlı bir şekilde ilerlemenin yolunu açmıştır. Hazırlanan stratejik planın bugüne kadar örneklerini gördüğümüz diğer stratejik planlardan ayırt edici en önemli özelliği dinamik bir yapıya sahip olması ve zamanla değişen şartlara kolaylıkla uyumlandırılabilir olmasıdır. Üniversitemizin vizyonu ile bütünleşik bir yapıya sahip olan stratejik planımız, ulaşılmak istenen hedeflerin ve bu hedeflerle uyumlu stratejilerin proaktif bir şekilde belirlenmesine, ilgili göstergelerin ve verinin zamanında toplanmasına ve kurumun yenilenen hedeflere en kısa sürede adapte edilmesine zemin sağlamaktadır.

Küresel ölçekte değişen ve gelişen yaklaşımlara uyum sağlamak amacıyla 2013 yılında gerçekleştirilen Vizyon Çalıştayı ile misyon ve vizyon güncellenmiştir. Uzun ve kısa dönemli hedeflerin ve stratejik planın belirlenmesine yönelik tüm paydaşların katılımıyla gerçekleştirilen çalışmalar 2023 yılında da devam etmektedir.

Şekil 1: TOBB ETÜ Genel Organizasyon Şeması (Detaylı anlatım için Şekil 2)

1.2 Programın Genel Özellikleri

1.2.1 Programın Tarihçesi

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Mimarlık Bölümü, 2011 yılında Güzel Sanatlar, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi bünyesinde kurulmuştur. Bağlı bulunduğu fakültenin adı 2018 yılında Mimarlık ve Tasarım Fakültesi (MTF) olarak değişmiştir. Bölüm kurulduğu günden beri, TOBB ETÜ kampüsünde lisans ve lisansüstü eğitim vermeyi sürdürmektedir.

İlk olarak 2011 yılında Mimarlık Lisans Programına öğrenci kabul eden bölüm, ilk sene hazırlık sınıfını geçerek programa başlayabilecek öğrenci olmamasından dolayı, 2012 yılında ilk öğrencileri ile eğitime başlamıştır. TOBB ETÜ'nün anadilde eğitim verilmesi ve öğrencilerinin iyi düzeyde İngilizce ve bir ikinci yabancı dili en az A2 düzeyinde bilerek mezun olmaları hedeflerine istinaden, lisans programı eğitimine %100 Türkçe olarak başlanmıştır.

Programın öğrenci kabul etmeye başladığı dönemden itibaren, bir yıl süreli zorunlu İngilizce Hazırlık Programı uygulanmaktadır. Kurumun İngilizce Hazırlık Programını atlamak için kabul ettiği koşullar kapsamında, Ulusal ve/veya Uluslararası yabancı dil sınavlarının birinden yine kurumca belirlenen düzeyde başarılı olduğunu belgeleyen veya kurumca öğretim yılı başında yapılan İngilizce sınavında başarılı olanlar doğrudan birinci sınıfa alınırlar. Programın sonunda İngilizce yeterlilik sınavında başarılı olanların doğrudan birinci sınıfa kaydı yapılmaktadır.

YÖK tarafından alınan kararlar doğrultusunda, 2015 yılında %30 İngilizce programa geçiş yapılmıştır. Bu kapsamda, yapılan değişikliklerle bölüm programında yer alan Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları ve Mimarlık Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri modül dersleri İngilizce işlenmeye başlamıştır.

Mimarlık Bölümü, araştırma misyonuna paralel olarak 2014 Mimarlık Tezli Yüksek Lisans Programı (eğitim dili tamamen İngilizce olarak) açılmış ve Eylül 2014'te öğrenci kabul etmeye başlamıştır.

Programın geçtiğimiz yıllarda üniversite sınavında tam burslu statüde kabul ettiği öğrencilerin başarı sıralamasına göre diğer programlar arasındaki yeri Tablo 1'de paylaşılmıştır.

Tablo 1: Tam burslu statüde yerleşen öğrenci başarı sıralamasına göre programın diğer programlarla sıralamasının karşılaştırılması

Sınav Yılı	Genel Sıralama	Vakıf Üniversiteleri arasındaki sıralama
2020	5	2
2021	4	2
2022	4	2
2023	4	2

İlk lisans programı mezunlarını 2016 yılında veren program, kuruluşundan bugüne kurumsal vizyona paralel ve kendi vizyon ve misyonu doğrultusunda oluşturulan eğitim planı ve öğrenci odaklı eğitim modeli ile öğrencilerine seminerler, çalıştaylar ve meslek pratiğinden kişiler ile buluşmaları gibi pek çok etkinlikler düzenlemektedir. Bölüm uluslararası iş birliklerine verdiği öneme istinaden kurulduğu yıldan itibaren *Avrupa Mimarlık Okulları Derneği*'nin (European Association for Architectural Education, EAAE) üyesidir ve dernekle ortak proje çalışmaları yürütmüştür.

1.2.2 Programın Misyonu ve Vizyonu

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü; üniversitenin misyon ve vizyonuna paralel olarak belirlediği misyonunu, 2018 yılında stratejik planlama çalışmalarına istinaden belirlemiştir.

TOBB ETÜ, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü'nün **misyonu**:

- **Ülkemiz ve dünyanın koşul, olanak, ihtiyaç ve geleceğine duyarlı hem bu olanaklar ve koşullar hem de küreselleşen dünya için uluslararası standartlarda araştırma, tasarım ve uygulama yapabilen mimarlar yetiştirmek,**
- **Bu bağlamda, yenilikçi, özgün ve esnek, içsel motivasyona odaklı, bireysel farklılıkları ve duyarlılıkları önemseyen, toplumsal sorumluluk bilinci ve birlikte çalışma beceri ve yetkinliği kazandırabilen, yeni teknolojilere ve geleceğe yönelik yeni perspektifler sunabilen bir öğrenme ve gelişme ortamı sağlamak,**
- **Ulusal ve uluslararası ölçekte araştırma, tasarım ve proje çalışma ve çalıştayları ile mimar adaylarının kazandıkları bilgi, beceri ve yetkinlikleri farklı araştırma, tasarım ve uygulama olanakları ile sınavabilmelerini ve geliştirmelerini sağlamak.**

TOBB ETÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü, **yerel ve küresel ölçekte mimarlık eğitimi ve pratiği için referans olmayı vizyon edinir.**

Hedef ve Öneriler

2021-22 ve 2022-23 Eğitim-Öğretim yıllarında yapılan özdeğerlendirme çalışmaları ve eğitim programında gelişen teknolojiler, ulusal ve uluslararası gelişmelere paralel olarak detayları raporun 1.4 Özdeğerlendirme çalışmaları bölümünde aktarıldığı üzere, 2023-2024 Eğitim-Öğretim yılında bölüm misyon ve vizyonunda güncelleme yapılması planlanmaktadır.

1.3 Program-Kurum İlişkisi

Raporun bu bölümünde, TOBB ETÜ'nün yönetsel örgütlenme yapısı içinde Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ile Mimarlık Bölümü organizasyonel ve yönetsel ilişkileri ele alınmaktadır.

a. Programın Kurumsal Örgütlenme Şeması ve Yönetsel İlişkileri

Şekil 2: TOBB ETÜ Organizasyon Şeması (Kaynak: TOBB ETÜ Kurumsal Strateji Ofisi)

2003 yılında kurulan TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi'ne Güzel Sanatlar Fakültesi 2005 yılında katılmıştır. Mimarlık Lisans Programı'nın bağlı bulunduğu fakültenin adı, 2012 yılında Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, 2018 yılında da Mimarlık ve Tasarım Fakültesi olarak değiştirilmiştir. Mimarlık Programı ise, Güzel Sanatlar Fakültesi bünyesine 2011 yılında en son katılan bölümdür.

Programın kurum içi yönetsel örgütlenme yapısına bakıldığında, TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programı, Üniversite bünyesindeki diğer fakülte ve bölümleri, enstitüler ve Rektörlük'e bağlı birimlerle birlikte, başta Mütevelli Heyeti adına Başkan Rifat Hisarcıkıoğlu'na, ardından Rektör Prof. Dr. Yusuf Sarıнай'a ve Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Murat Alanyalı'ya bağlı olarak yürütülmektedir. Üniversite'nin idari işleri Genel Sekreterlik bünyesindeki 14 idari müdürlük aracılığıyla yürütülürken, ayrıca 10 Araştırma Merkezi, Üniversite Senatosu ile Üniversite Yönetim Kurulu bağımsız bünyeler olarak doğrudan Rektörlük'e bağlı bulunmaktadır (Şekil 2).

Mimarlık Lisans Programı'nın hem Rektörlük hem de Üniversite Senatosu ve Üniversite Yönetim Kurulu nezdindeki temsiliyeti, Mimarlık Fakültesi Dekanı ve Program öğretim üyesi Prof. Dr. Tayyibe Nur Çağlar aracılığıyla gerçekleşmektedir. Ayrıca, Rektörlüğe bağlı Erasmus Kurum Koordinatörlüğü adına TOBB ETÜ Kurum Koordinatörü ve Bölüm Koordinatörü Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu ile, Üniversite'nin DSÜ (Ders Saati Ücretli) Eğitim Komisyonu Üyesi Mimarlık Bölüm Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez, Mevzuat Komisyonu Üyesi Doç. Dr. Elif Mihçioğlu ile temsil edilmektedir. Program, ayrıca, Mimarlık ve Tasarım Fakülte Kurulu'nda, Başkan ve MTF Dekanı Prof. Dr. T. Nur Çağlar'ın yanısıra, Üye Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören ile temsil edilmektedir.

Programın içinde bulunduğu Mimarlık ve Tasarım Fakültesi; idari konularda onay bakımından Rektörlük'e bağlı olup, fakülte bünyesindeki öğrencileri ilgilendiren durumlarda öncelikli karar verme yetkisine sahiptir.

Üniversitedeki tüm öğrenciler gibi, program öğrencilerine ait yazışmaların ve işlemlerin takibi, işleyişin süre açısından hızlandırılması, evrakların ilgili fakülte, bölüm ve birimlere sevk edilmesi, evraklara ilişkin birimler bazında yapılması gerekenlerin takip edilebilmesi amacıyla 'elektronik belge yönetim sistemi' (EBYS) kapsamında, Ana Bina'da ve Yabancı Diller Bölüm Başkanlığı'nda bulunan Dilekçematikleri kullanılmaktadır. Öğrenciler, aldıkları Dilekçematik numarasıyla başvurularını Belge Yönetimi ve Raporlama Müdürlüğü'nden takip edebilmektedir. EBYS, Üniversite'nin faaliyetleri sırasında oluşturduğu her türlü dokümantasyonun üretiminden nihai tasfiyesine kadar olan süreç içerisinde arşivlenmesini ve yönetilmesini de sağlayan bir sistemdir. EBYS ile gerek kurum içi birimler arası yazışmalar, gerekse diğer kamu kurum ve kuruluşları ile olan yazışmaların bilgisayar ortamında yapılması ve yazışmaların standartlaşması sağlanarak, yazışmaların sevk, paraf ve onay süreleri kısalmaktadır. Bu sistem kullanılarak, konusuna bağlı olarak, Bölüm Başkanlığı'nda çözülemeyen konular dikey ve kademeli olarak önce MTF'ye, ardından Rektörlük'e iletilmekte, oradan da Genel Sekreterliğin ilgili Müdürlüğü'ne iletilerek çözümlenmektedir. Kimi zaman ise doğrudan Genel Sekreterliğin ilgili Müdürlüğü'ne yapılan başvuru ile konu tek yerde sonuçlandırılabilir.

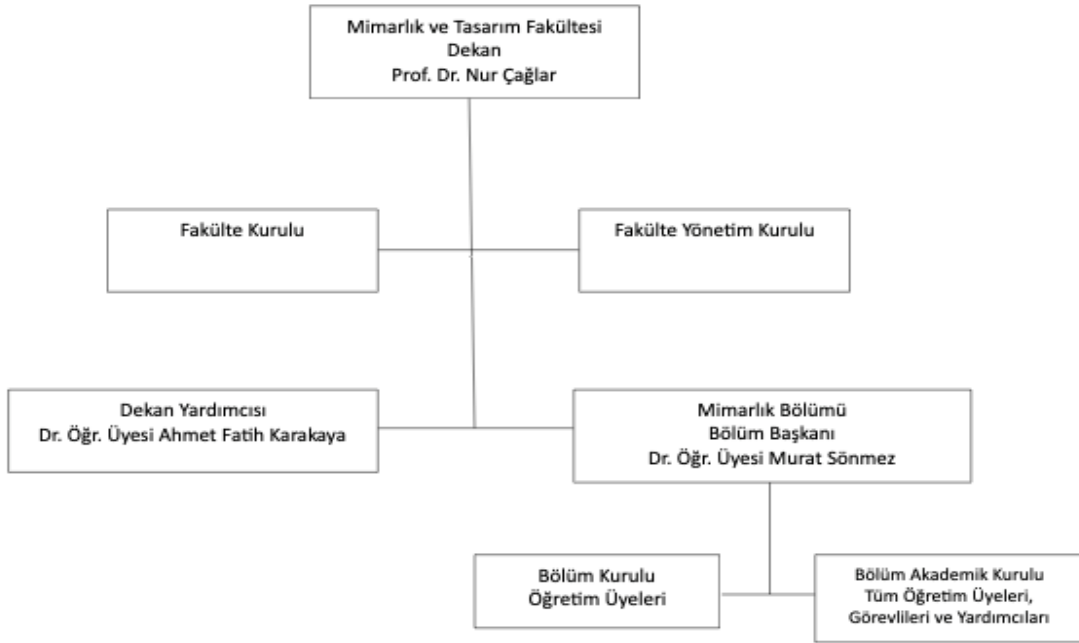
EBYS aracılığıyla, ayrıca, Senato ve Yönetim Kurulu toplantılarının gündemleri ile toplantı karar taslakları hazırlanarak Genel Sekreterliğe sunulmakta, Genel Sekreterliğin onayı alınarak kararların imza süreci tamamlanarak üyelere, Mimarlık Bölümü ve ilgili akademik ve idari birimlere EBYS üzerinden duyurular yapılmaktadır. Üniversitenin genelini ilgilendiren konularda, EBYS üzerinden Yükseköğretim Kurulu, bakanlıklar gibi, çeşitli kuruluşlar tarafından talep edilen bilgilerin bütünlük içinde derlenmesi sağlanmakta, Programın da aralarında bulunduğu ilgili akademik ve idari birimlerden görüş toplanarak, gerekli yazışmalar

yapılmaktadır. Özellikle pandemi sürecinde EBYS sistemi işleyişin devamlılığı açısından önemli katkı ve avantajlar sağlamıştır.

Mimarlık Bölümü, program içeriği, bölüm derslerini kapsayan eğitim-öğretim ve araştırma ile ilgili akademik kararlar, ders programları, program içi etkinlik düzenleme, mezuniyet, yatay geçiş gibi konularda ön ve ana onay sahibi olarak bağımsız karar almaktadır. Derslikler, etkinlikler için mekân ihtiyaçları, gezi için araç ihtiyaçları, donanım ve etkinlik teknik ve ikram ihtiyaçları, akademik izin kullanımı gibi konular Bölüm, MTF ve Rektörlük onayı sonrasında Genel Sekreterliğin ilgili müdürlüğü tarafından işleme konmakta ve EBYS sistemi üzerinden yürütülmektedir. Öte yandan, istihdam ve altyapı ihtiyaçları ile ilgili kararlarda, planlama öncelikle program ihtiyaç ve istekleri doğrultusunda MTF üzerinden görüşme ve iç yazışmalarla Rektörlük'e aktararak çözümlenmektedir.

b. Yönetimin Programın Kalite Düzeyini Geliştirmek İçin Yaptığı Çalışmalar

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü Örgütlenme Şeması

Şekil 3: TOBB ETÜ, Mimarlık Bölümü Örgütlenme Şeması

Resmî Gazete'nin 08.07.2004 tarihli ve 25516 sayılı TOBB ETÜ Ana Yönetmeliği kapsamında; (Programın Kurucu Önceki Bölüm Başkanı) MTF Dekanı Prof. Dr. T. Nur Çağlar'ın Görev, Yetki ve Sorumlulukları:

Madde 17'de tanımlanan doğrultuda;

- Çağdaş ve katılımcı bir fakülte atmosferi oluşturulması kapsamında, fakültenin akademik performansının en üst düzeye ulaştırılması, bilimsel üretimin nicelik ve nitelik olarak artırılmasına çalışır.
- Eğitim-öğretim ve hizmet standartlarının mükemmelleştirilmesi için akademik ve idari personelin teşvik edilmesini sağlar.

- Fakülte kurullarına başkanlık etmek, fakülte kurullarının kararlarını uygulamak ve fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamakla sorumludur. Bu bağlamda her akademik yılın Kasım ayında Fakülte Akademik Kurulu düzenlenmesi, Fakülte ile ilgili genel durum verileri paylaşılması ve tüm öğretim elemanının görüşlerini paylaşmasına olanak tanınması görevleri arasındadır.
- Her öğretim yılı sonunda ve istenildiğinde fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında Rektör'e rapor verir.
- Fakülte'nin ödenek ve personel ihtiyaçlarını, gerekçesiyle birlikte, Rektörlüğe bildirir.
- Fakülte ihtiyaçlarıyla ilgili öneriyi, fakülte yönetim kurulunun da görüşünü aldıktan sonra Rektörlüğe sunar.
- Fakülte'nin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini sürdürür.
- Dekan, fakültenin ve bağlı birimlerinin uygun şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında,
- Öğrencilere sosyal hizmetlerin sağlanmasından sorumludur.
- Eğitim-öğretim, bilimsel araştırma ve yayın faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesini destekler ve takip eder.
- Ayrıca, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektöre karşı birinci derecede, kanun ve yönetmeliklerle verilen diğer görevleri yapmakla sorumludur.

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekan Yardımcısı olan Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Fatih Karakaya'nın Görev, Yetki ve Sorumlulukları;

- MTF dekanına gerektiğinde vekalet eder,
- Fakülte genelindeki ders programları ile mekânsal düzenlemeleri yapar,
- Fakültenin diğer programları ve Mimarlık Bölümü için mezuniyet şartlarından olan fakülte seçmeli derslerini her dönem belirler ve düzenler,

Mimarlık Bölüm Başkanı ve Mimarlık Ana Bilim Dalı Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez'in Görev, Yetki ve Sorumlulukları:

Madde 28'de tanımlanan doğrultuda;

- Bölümün her düzeydeki eğitim-öğretim ve araştırmalarından ve bölümle ilgili her türlü faaliyetin düzenli ve verimli olarak yürütülmesinden, kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamaktan sorumludur.
- Bölümde görevli öğretim elemanlarının görevlerini yapmalarını izler ve denetler.
- Bölüm başkanı, bölümdeki öğretim üyelerinden kendisine başkan yardımcısı olacak kişiyi seçme, değiştirme ve dekanın onayına sunma hakkına sahiptir. Bu kapsamda, Bölüm Başkan Yardımcısını Öğretim Görevlisi Aslı Özbek olarak belirlemiştir.
- Bölüm başkanı, ayrıca her öğretim yılı sonunda bölümün geçmiş yıldaki eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini ve gelecek yıldaki çalışma planını açıklayan raporu, bağlı bulunduğu dekana sunmaktadır. Bölüm Akademik Kurulu'nu toplar ve başkanlık ederek, gündemdeki konuları akademik kadronun görüş ve bilgisine açar.

Bölüm Başkan Yardımcısı olan Öğr. Gör. Aslı Özbek'in Görev, Yetki ve Sorumlulukları:

- Gerektiğinde Bölüm Başkanı'na vekalet eder,

- Bölüm Başkanı'nın bilgisi dahilinde akademik yıl ve dönem bazında bölümün ders programını yapar, öğretim elemanı başına düşen ders yükünü düzenler, idari görevlerin paylaşımı ve koordinasyonu ile iletişim konularında bölüm başkanına destek olur.

Mimarlık Programı'nın eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü mekanların fiziksel kalitesinin artırılmasına yönelik özdeğerlendirme raporunun kapsadığı dönemde aşağıda belirtilen çalışma yapılmıştır. Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'nin en önemli sorunlarından biri, detayları raporun 1.8.1 Fiziksel Kaynaklar bölümünde de aktarıldığı üzere, yerleşke içerisinde kullanılan eğitim ve ofis mekanlarının dağınık olarak konumlanmasıdır. Öğretim elemanı odalarının bir kısmı Üniversite Ana Bina'da, diğer kısmı stüdyoların bulunduğu Mimarlık ve Tasarım Merkezi'nin arkasındaki, geçici olarak inşa edilmiş olan ve 3 yıldır kullanımdaki prefabrik yapıdadır. Mimarlık Bölümü stüdyoları 2020 yılına kadar Teknoloji Merkezi 3. katta yer almıştır. Ancak Teknoloji Merkezi'nin bu katı ve mekânları üniversitenin de bileşeni olduğu Türkiye'nin Otomobili Girişi Grubu (TOGG) ar-ge birimlerinin kullanımına verilmiş, tüm stüdyolar geçici prefabrik yapıya taşınmıştır.

Kuram dersleri için ana binadaki sınıflar kullanılırken, daha geniş katılımlı sunum, konferans, akademik kurul veya çeşitli etkinlikler için Teknoloji Merkezi'nin girişindeki kapanıp-açılabilen amfi veya ana binadaki konferans salonları kullanılmaktadır. Hem MTF'yi, hem de tüm bu mekanları bir araya getirmek amacıyla, 2021'den beri hem MTF Dekanlığı, hem de Bölüm Başkanlığı'nın girişim ve gayretleriyle bir proje üzerinde çalışmaktadır. Önceden kampüse bitişik bir alanda, başka kuruma ait farklı kullanımlı iken, sonradan kullanımı Üniversite'ye bırakılmış ve kampüse dahil edilmiş olan eski Orman Müdürlüğü Tamirhane ve İdare Binası'ndan oluşan iki yapıya sahip alanın MTF Fakültesi olarak dönüşüm ve yeniden işlevlendirme projesi hazırdır ve uygulamaya başlama aşamasındadır. Tamamlanması sonrasında, ortaya çıkacak MTF kompleksindeki yapıların birinde eğitim mekanları, diğerinde ise MTF yönetici ve öğretim elemanlarının odaları yer alacaktır. Programın günümüzde kullandığı dört adet stüdyonun bulunduğu Mimarlık ve Tasarım Merkezi'nin, ilerde MTF için gerekli laboratuvar, CNC, lazer kesici, maket odası gibi teknik destek mekanlarına dönüştürülmesi planlanmaktadır. Program için uzun vadede önemli bir yatırım ve adım olan bu projenin, genel olarak mekânsal kaliteyi arttıracığı, ayrıca hem bölüm içi, hem de fakülte içi iletişim, iş birliği ve paylaşımına büyük katkı sağlaması beklenmektedir (Ek-8).

Mimarlık Bölümü'nde bir Kalite Değerlendirme Komisyonu kurulmuş ve yaptığı çalışmalar kapsamında; özdeğerlendirme döneminin kapsadığı dönemde 2022 Haziran ve 2023 Mart aylarında tüm mezunlara detaylı iki mezun anketi uygulanmıştır. Ayrıca, Öz Değerlendirme çalışmaları kapsamında, raporun kapsadığı dönemin dışında, Ortak Eğitimde öğrencilerinin çalışmış olduğu ve mezunların halihazırda çalışmakta olduğu kurumlara İşveren Anketi, kayıtlı program öğrencilerine de öğrenci anketi uygulanmıştır. Yine MiAK Öz Değerlendirme süreci dolayısıyla deneyimli akademisyen ve meslek insanlarından oluşan bir Danışma Kurulu oluşturulmuştur (Ek-7, s. 2). Bunlardan başka, kalite konusu, Bölüm Akademik Kurullarında özellikle ele alınmış ve yapılabilecekler tartışılmıştır.

TOBB ETÜ Mimarlık Yüksek Lisans Programı'nın başlangıcından itibaren, Mimarlık Lisans Programı'nda gerçekleştirilen stüdyo süreçlerini ve genel olarak mimarlık eğitimini irdeleyen tezler çalışılmıştır. Bu tezlerin kapsam ve sonuçlarının Programın içeriğini şekillendirmeye ve geliştirmeye doğrudan ya da dolaylı önemli katkıları olduğu düşünülmektedir (Ek-7, s.5).

Ayrıca, bölümde 2016-2020 yıllarında gerçekleştirilen ve detayları 1.6.1 Mimarlık Eğitimi ve Akademik Kapsam bölümünde aktarılan Erasmus+ Yükseköğretimde Stratejik Ortaklıklar programının sağladığı fon ile desteklenen iki farklı Araştırma Projesi Mimarlık Programındaki eğitimin stüdyo süreçlerini ve ortak eğitim programını besleyen çalışmalardır.

TOBB ETÜ'nün Türkiye'de başka bir örneği bulunmayan, eğitimin içine önemli oranda uygulama deneyimini alan, bir akademik yılda üç dönemli yapısı, öğrenciler için önemli kazançlar sağlarken, uzun vadede öğretim elemanları için eğitim ağırlıklı bir döngü yaratmakta ve akademik üretimlerini olumsuz etkileyebilmektedir. Kısa ve uzun vadede akademik yayın ve üretimi artırmak amacıyla, Bölüm Başkanlığı bir süredir tam zamanlı öğretim elemanlarının iki dönemde üç yarım gün lisans seviyesinde ders vermesi, üçüncü dönemde ise lisans dersi vermeden, uzmanlık alanlarının uzantısı olan sadece bir yüksek lisans dersi vermesine olanak tanıyan bir program üzerinde çalışmaktadır. Bu programın 2023-2024 Güz Dönemi'nden itibaren uygulamaya konması planlanmaktadır.

Mimarlık Programı'nın kısa ve uzun vadede kalite düzeyini ve yeterliliğini geliştirmek amacıyla çeşitli çalışmalar gerçekleştirilmektedir. TOBB ETÜ'de tam zamanlı öğretim üyelerinin düşünce, görüş ve isteklerini öğrenmek amacıyla, her akademik yılda bir kez Stratejik Planlama Ofisi tarafından çevrimiçi detaylı bir anket uygulanmaktadır. Alınan geri dönüşlere bağlı olarak Üniversite'de çeşitli yenilik ve düzenlemeler yapılmaktadır. Bunlardan biri, 2022'den beri tüm öğrenci ve akademik kadronun kullanımı için kaliteli ve olabildiğince düşük ücretli olarak planlanmış olan ve okulun içinde yer alan iki kafeteryada hizmete giren tabldot yemek hizmetidir. Bunun gibi, Mimarlık Programı ile dolaylı yoldan bağlantılı, ancak öğrenci ve öğretim elemanlarının verimliliğinde önemli etkisi olan sağlık ve ulaşım konularında Üniversite çapında kararlar alınmakta ve uygulanmaktadır. Tıp Fakültesi olan bir üniversite olan TOBB ETÜ'de 2020'de alınan bir kararla öğretim elemanları ve öğrenciler indirimli muayene olmakta ve tedavi görmektedir. Üniversite kampüsü, kent içinde metro hattına ve durağına yakın bir konumdadır. Bununla birlikte, öğrenciler ve öğretim elemanları için Üniversite'nin kentin farklı ana noktalarına sabah ve akşam saatlerinde servis hizmeti mevcuttur. Ayrıca, Ana Kampüs alanında öğrencilerin ücretsiz, öğretim elemanı ve ailelerinin ise indirimli olarak faydalanabileceği, olimpik havuzu ve spor mekanları olan bir spor kulübü bulunmaktadır. Bunların dışında, 2021'de kurulan TOBB ETÜ Koleji akademik ve idari personelin çocuklarına indirimli eğitim olanağı sunmaktadır. Bu tür olanakların, Üniversite ve Programın iç paydaşlarına ve yürütülen eğitimin kısa ve uzun vadeli verimlilik ve başarısına etkisi olacağı düşünülebilir.

c. Programın Öğretim Elemanlarının ve Öğrencilerinin Yönetime Katılma Süreçleri ve Örgütlenmesi

Programın işleyişi, temel olarak Mimarlık Bölüm Başkanı, aynı zamanda Mimarlık Ana Bilim Dalı Başkanı Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez'in görev, yetki ve koordinasyonunda yürütülmektedir. Programdaki ana kararlar bölüm toplantılarında görüşe açılıp, konuşulup, tartışılmaktadır. Ayrıca, tam zamanlı öğretim elemanları, yönetime, dönüşümlü olarak görev aldıkları komisyonlar aracılığıyla katkı vermektedir. 2022-2023 akademik yılı itibarıyla programda aktif bulunan komisyonlar (Tablo 2); Eğitim Komisyonu, Kalite Değerlendirme Komisyonu, Dış İlişkiler Koordinatörlüğü, Ortak Eğitim Koordinatörlüğü, Yayın-İletişim-Arşiv Komisyonu, Yatay Geçiş ve Çift Anadal Programı Kabul ve İntibak Komisyonu ve Yüksek Lisans Komisyonu'dur.

Tablo 2: Mimarlık Bölümü Komisyonları listesi

Komisyon/ Koordinatörlük Adı	Eğitim Komisyonu
Görev ve sorumlulukları	<ul style="list-style-type: none"> • Bölümün dört ana modülü tarafından verilen derslerin içeriklerinin güncellenmesi ve modüller arası koordinasyonun sağlanması; • Eğitim süreci içinde kalite değerlendirme komisyonu tarafından belirlenen eksiklikleri ve sorunları gündeme alarak, eğitim ve öğretim çalışmalarının iyileştirilmesi amacıyla çözüm ve önerilerin geliştirilmesi; • Mimarlık eğitimi alanında güncel yaklaşımların takip edilmesi ve tartışılması; • Tavsiye niteliğinde yarı zamanlı öğretim elemanı ihtiyaçlarının bölüm başkanlığına iletilmesi. • Üniversite içi/dışı farklı bölüm ve kurumlarla gerekli durumlarda eğitim veya akademik etkinliklerin planlanması ve yürütülmesi. • Mimarlık Tezli Yüksek Lisans Programı'nın her dönem ders yükü ve programının lisans programıyla eşgüdüm içinde belirlenmesi.
Koordinatör/ Komisyon Üyeleri adları	Prof. Dr. T. Nur ÇAĞLAR Dr. Öğr. Üyesi Murat SÖNMEZ Dr. Öğr. Üyesi Pelin GÜROL ÖNGÖREN Öğr. Gör. Nihat EYCE Dr. Öğr. Üyesi Işıl RUHİ SİPAHİOĞLU Öğr. Gör. Aslı ÖZBEK
Komisyon/ Koordinatörlük Adı	Kalite Değerlendirme Komisyonu
Görev ve sorumlulukları	<ul style="list-style-type: none"> • Üniversite misyon, vizyon ve hedefleri ve güncel mimarlık alanında gelişmeleri doğrultusunda, bölümün kalite hedeflerini belirlenmesi; • Kalitenin geliştirilmesi ve akreditasyon sürecinde gerçekleştirilecek faaliyetlerin yürütülmesini ve koordinasyonunun sağlanması; • Program çıktılarına ulaşıp ulaşılmadığını izleyen, Kalite Yönetim Döngüsünün planlanması, yürütülmesi, takip edilmesi, düzeltilmesi, paydaşlara geri bildirimler sağlanması; • Bölüm faaliyetlerine ilişkin ölçme, değerlendirme ve öz değerlendirmeler kapsamında, tüm iç ve dış paydaşları kapsayacak nitelikte, inceleme, anket, odak grup toplantıları vb. yöntemler geliştirerek uygulanması; • Eğitim uygulamalarına ilişkin öğrenci, öğretim elemanları ve ortak eğitim firmalarından geri bildirimlerin alınması, değerlendirilmesi ve sonuçlarının ilgili birimlerle paylaşılması; • Bölüm akademik ve idari hizmetlerini değerlendirilmesi; • Bölüm öğretim elemanları ile güncelleme çalışmalarının koordinasyonu; • Programın yıllık öz değerlendirme raporlarının hazırlanması ve ilgili birimlere iletilmesi; • Bu çalışmalar kapsamında ortaya çıkan eksiklik/sorunların tespiti ve gerekli bölüm komisyonları/koordinatörlüklerine, bölüm başkanlığına ve dekanlığa veya üniversitedeki ilgili birimlere iletilmesi; • MiAK akreditasyon faaliyetlerinin takip ve koordine edilmesi; • Bölüm fiziksel ve mekânsal kaynakları ile ilgili gerekli birimlerle koordinasyonun sağlanması; • Bölüm tam ve yarı zamanlı öğretim elemanlarının akademik çalışmaları ile eğitim çalışmalarının dökümlerinin çıkartılması; • Eğitim programında kullanılan ölçme ve değerlendirme aşamalarının öğrenci değerlendirme sisteminin belirlenen periyotlarda işleyişinin kontrollünü ve gerekli durumlarda geliştirilmesini sağlanması.

Koordinatör/ Komisyon Üyeleri adları	Dr. Öğr. Üyesi Işıl RUHİ SİPAHİOĞLU Doç. Dr. Elif MIHÇIOĞLU Dr. Öğr. Üyesi ZELAL ÇINAR Öğr. Gör. Nihat EYCE Öğr. Gör. Dr. Günsu Merin ABBAS Öğr. Gör. Aslı ÖZBEK
Komisyon/ Koordinatörlük Adı	Ortak Eğitim Koordinatörlüğü
Görev ve sorumlulukları	<ul style="list-style-type: none"> Ortak Eğitim Programına dair hazırlanacak olan “Bilgilendirme Kitapçığı”nın güncel tutulması; Ortak Eğitime katılacak öğrencilere bilgilendirme toplantısının yapılması; Ortak Eğitimi bitiren öğrencilerin bir sonraki dönemde tüm bölüm öğrencilerine açık sunumlarının düzenlenmesi.
Koordinatör/ Komisyon Üyeleri adları	Doç. Dr. Elif MIHÇIOĞLU Öğr. Gör. Ali SİNAN Ar. Gör. Burak DÖNMEZ
Komisyon/ Koordinatörlük Adı	Dış İlişkiler Koordinatörlüğü
Görev ve sorumlulukları	<ul style="list-style-type: none"> ERASMUS+ desteği ile öğrenim ve staj hareketliliklerine katılacak bölüm öğrencilerine gerekli bilgilendirme ve belgeleme işlerinin yürütülmesi; Dış kaynaklı fonlar (AB, ERASMUS, TÜBİTAK) tarafından sağlanan proje destekleri için bilgilendirme ve proje süreçlerinde destek verilmesi.
Koordinatör/ Komisyon Üyeleri adları	Dr. Öğr. Üyesi Işıl RUHİ SİPAHİOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Sibel ACAR Öğr. Gör. Dr. Günsu Merin ABBAS
Komisyon/ Koordinatörlük Adı	Yatay Geçiş ve Çift Anadal Programı Kabul ve İntibak Komisyonu
Görev ve sorumlulukları	<ul style="list-style-type: none"> Bölüme kurum içi veya kurumlar arası yatay geçiş öğrenci başvurularının değerlendirilmesi ve kabul edilen öğrencilerin gerekli ise intibak işlemlerinin yapılması; Çift anadal öğrenci başvurularının değerlendirilmesi ve kabul edilen öğrencilerin gerekli ise intibak işlemlerinin yapılması.
Koordinatör/ Komisyon Üyeleri adları	Dr. Öğr. Üyesi Aktan ACAR Dr. Öğr. Üyesi Selda BANCI Dr. Öğr. Üyesi ZELAL ÇINAR
Komisyon/ Koordinatörlük Adı	Yayın-İletişim-Arşiv Komisyonu
Görev ve sorumlulukları	<ul style="list-style-type: none"> Bölümün yıllık ders çıktıları kataloğunun hazırlanması; Her dönem sonunda, tüm derslere ait gerekli dijital arşivin oluşturulması ve bölüm sekreterliğine iletilmesi; Düzenli olarak katılım sağlanan sergilere (Basamaklar, Kent Konseyi, Mimarlık ve Eğitim Kurultayı vb.) gönderilecek çalışmaların sergi formatında iletilmesi; Yıllık düzenlenen Fakülte Kurulu için bölüm faaliyetlerini bildiren sunum hazırlanması; Üniversite tanıtım günleri için bölüm tanıtım sunumunun hazırlanması; Bölümün farklı iletişim kanallarının (sosyal medya, bölüm internet sitesi) sürekliliğinin sağlanması. Bölüm internet sayfasında özdeğerlendirme raporunun ulaşılabilecek şekilde paylaşılması. Fiziki ve çevrimiçi yazılı/görsel kaynakların güncellenmesi: Mimarlık alanında yayınlanmış, eğitime katkı verecek basılı ve dijital yayınların takip edilmesi ve kütüphane tarafından yapılan kaynak alımları için bölümden talep toplanması ve liste oluşturularak kütüphaneye iletilmesi; Her yıl düzenli olarak Kütüphane tarafından iletilen üye olunması düşünülen dergi listelerinin güncellenmesi için bölüme duyuru yapılması.
Koordinatör/ Komisyon Üyeleri adları	Dr. Öğr. Üyesi Selda BANCI Doç. Dr. Elif MIHÇIOĞLU Dr. Öğr. Üyesi Sibel ACAR Dr. Öğr. Üyesi Pelin GÜROL ÖNGÖREN

Program öğrencilerinin yönetime katılımı konusunda;

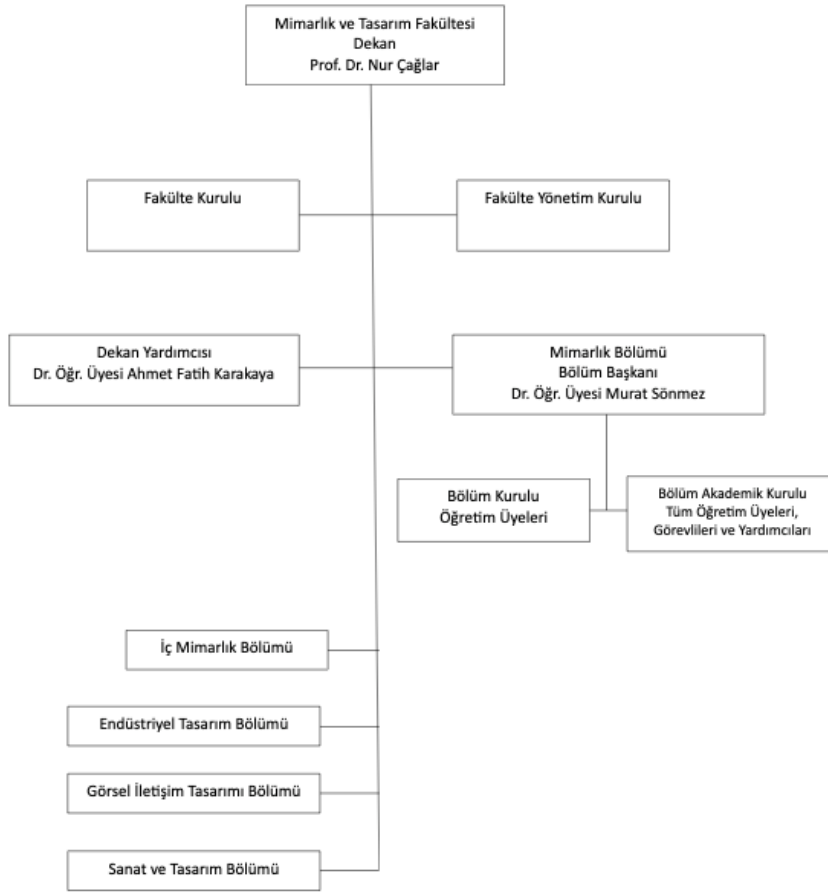
Mimarlık Bölümü öğrencileri, Üniversite'deki diğer programlarda olduğu gibi kendi aralarında oy kullanarak seçime katılanların çoğunluğunun oylarıyla iki yıl için belirledikleri temsilcilerini seçmektedirler. Mimarlık Bölümü öğrencilerinin oylarıyla belirledikleri son Mimarlık Bölümü Öğrenci Temsilcisi Muhammed Enes Aktaş'tır. Temsilci olarak TOBB ETÜ Öğrenci Konseyi'nde yer almıştır. Bölüm kurulunda öğrenci temsilcisi yer almamaktadır. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı'nın 31.10.2022 tarihli yazısı gereği Öğrenci Konseyleri ve Yükseköğretim Kurumları Ulusal Öğrenci Konseyi Yönetmeliği'nde yapılmakta olan mevzuat çalışmaları nedeniyle 2022-2023 Eğitim Öğretim yılı öğrenci konseyi seçimleri iptal edilmiştir. Yeni öğrenci temsilcisinin seçilememesi nedeniyle, M. Enes Aktaş gönüllü olarak görevine devam etmiş ve Bahar 2023 dönemi sonunda mezun olmuştur. Yeni öğrenci temsilcisinin Ekim 2023'te seçilmesi planlanmaktadır.

Hedef ve Öneriler

23-24 Eğitim Öğretim Yılında yapılacak olan seçimde, bölüm adına Öğrenci Konseyine seçilen temsilcinin, öğrencilerle ilgili konuların görüşüldüğü bölüm kurullarına katılması, öğrenci ihtiyaç, istek ve dileklerini dile getirmesi için uygulamalar başlatılacaktır.

d. Programın İçinde Yer Aldığı Akademik Birime Bağlı Diğer Programlar ve İlişkileri

TOBB ETÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ile Mimarlık Bölümü Örgütlenme Şeması

Şekil 4: Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Organizasyon ve Yönetim Şeması

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi bünyesinde (Şekil 4), Mimarlık Bölümü'nün yanısıra, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümü (İÇT), Endüstriyel Tasarım Bölümü (EÜT), Görsel İletişim Tasarımı (GİT) Bölümü ile Sanat ve Tasarım (ST) Bölümü bulunmaktadır. MTF bünyesinde sayılan ilk dört program aktif olarak öğrenci kabul ederken, Üniversite'nin kuruluşundaki ilk ve tek bölüm olan Sanat ve Tasarım Bölümü açık olmakla birlikte, program kapalı durumdadır ve lisans eğitimi için öğrenci kabul edilmemektedir. Sanat ve Tasarım Bölümü, eskiden beri bünyesinde açılmakta olan sanat ve tasarımla ilgili üniversite ve fakülte seçmeli dersleri açarak eğitim vermektedir.

Raporda daha sonra daha detaylı bilgi verileceği üzere, TOBB ETÜ'de kendi bölümlerinde başarılı ve başka alanlara ilgi duyan öğrenciler, ilgili yönergeler göre Çift Anadal Programı şartlarını yerine getirerek ikinci lisans diploması ve Yandal Programı şartlarını yerine getirerek de yandal sertifikasına sahip olabilmektedir. Bu kapsamda, Üniversitede her program, herhangi başka bir programdan Çift Anadal ya da Yandal Programı kapsamında öğrenci kabul edebilirken, özellikle MTF içerisinde karşılıklı Çift Anadal ve Yandal Programlarına ilgi fazladır.

MTF'deki programlar kapsamında ortak AB araştırma projeleri yürütülmektedir. Bu bağlamda, ERASMUS KA-202 fonlu proje kapsamında desteklenen "[DT4VET: Educating Designerly Thinkers for Vocational Education and Training: Design Thinking Tool for Educators](#)" projesi Program Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu ve aynı fakültede görev yapan Dr. Öğr. Üyesi Bülben Yazıcı tarafından koordine edilmiş böyle bir projedir. Bunun dışında, MTF bünyesinde FBE'ye bağlı Mimarlık Ana Bilim Dalı'nın Mimarlık Yüksek Lisans Programı gibi, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Endüstri Ürünleri Tasarımı ve Görsel İletişim Tasarımı bölümlerinin SBE'ye bağlı ortak bir Tasarım Yüksek Lisans Programı bulunmakta ve disiplinler arası yüksek lisans çalışmaları desteklenmektedir.

Fakülte Akademik Kurulu, her yıl Kasım ayında Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı'nın başkanlığında toplanmakta ve her bölüm geçen akademik yılda ortaya çıkan eğitim ve akademik gelişmeleri paylaşmaktadır. Tüm tam zamanlı ve ders saati ücretli öğretim elemanlarının varlığıyla geniş katılımlı yapılan bu toplantı ile bölümler hem kendi gelişimlerini hem de MTF'nin diğer bölümlerindeki gelişmeleri detaylı olarak takip edebilmektedir. Öte yandan, raporda 1.3 a bölümünde de belirtildiği gibi, MTF bünyesinde verilen eğitim mekanları için kullanılan sınıflar ve stüdyolar, ayrıca öğretim elemanlarının odaları kampüs içinde dağınık durumdadır. Bu durum, genel anlamda gündelik iletişimi ve genel anlamda ortak çalışma yapma olasılıklarını azaltmaktadır.

e. Programın İçinde Yer Aldığı Kurumsal Yapıdaki Diğer Birimler ve Programlarla İlişkileri

Mimarlık Programı'nın işleyişi ile öğrencileri ve öğretim elemanlarının varlığı gereği Genel Sekreterlik bünyesindeki müdürlüklerle doğası gereği rutin ve yoğun ilişkileri vardır. Daha önce bahsedildiği gibi, karşılıklı arz ve talepler, çoğunlukla e-posta ya da EBYS üzerinden yürütülmektedir. Programın Genel Sekreterlik bünyesindeki en yoğun ilişkileri, Öğrenci İşleri Müdürlüğü ve Bilişim Teknolojileri Müdürlüğü ile, ardından İdari İşler ve Satın Alma Müdürlükleri ile yürütülmektedir.

Programın, Üniversitedeki 10 Araştırma Merkezi ile kurduğu bir ilişki bulunmazken, Rektörlüğe bağlı birimlerden Teknoloji Transfer Ofisi (TTO) ile araştırma proje ve patent gibi bilimsel çalışmaların öneri ve takip aşamalarında verilen danışmanlık ve destek nedeniyle dönemsel iletişim yoğunluğu olmaktadır. Yine aynı grupta bulunan Ortak Eğitim Koordinatörlüğü de program öğrencilerinin Ortak Eğitim Programları nedeniyle Programın 6. dönemi olan ilk Ortak Eğitimi'nden itibaren yoğun ilişki içinde olunan bir başka birimdir. Bir diğer bölüm de Program öğrencilerinin zorunlu ve seçmeli ikinci yabancı dil derslerini düzenleyen ve planlayan Yabancı Diller Bölümü'dür. Her Program öğrencisi, eğitimi boyunca Yabancı Diller Bölümü'nden 4 adet aşamalı ve ön koşullu ikinci yabancı dil dersi almak ve başarıyla geçmek durumundadır.

TOBB ETÜ'deki eğitim sistemi gereği, Mimarlık Programı'nın diğer programlarla ilişkisini Çift Anadal ve Yandal yapan görece az sayıdaki öğrenci ve Fakülte seçmeli dersleri dışında, Üniversite seçmeli dersi de desteklemektedir. Programın lisans mezuniyet şartları gereği, her öğrencinin eğitimi boyunca alması gereken 1 adet üniversite seçmeli dersi için her dönem açılan bu dersler yoluyla, programlar arası ilişki kurulmakta ve bölümlerin birbirleri için tanınırlığı artmaktadır. Öte yandan, Mimarlık Yüksek Lisans Programı, bölümler arası iş birliğinin ve disiplinler arası bilimsel çalışmaların (araştırma projeleri ve ortak yürütücülük ile tezlerin) yapıldığı bir ortam yaratmaktadır.

1.4 Program Özdeğerlendirme Çalışmaları

TOBB ETÜ, kurum olarak paydaş analizi kapsamında paydaşlarının görüş, beklenti ve önerilerini tespit ederek bu kapsamda iyileştirme planları yapmaktadır. Paydaşlardan görüşler; memnuniyet anketleri, üniversite giriş anketi, Akademik Performans Değerlendirme Sistemi (APDS), Ders ve Öğretim Üyesi Değerlendirme Anketleri, Ortak Eğitim Öğrenci Değerlendirme Formu, Ortak Eğitim İşyeri Değerlendirme Formu, Öz Değerlendirme Raporları, birebir ve toplu görüşmeler, aracı kişiler/topluluklar (örneğin öğrenci konseyi) ile alınmaktadır.

Öğrenciler, ders ve öğretim elemanı değerlendirme anketleri aracılığı ile yılda 3 kere görüş ve önerilerini iletebilmektedir. Ayrıca, akademisyenler verdikleri derslere ilişkin öğrencilere memnuniyet anketleri uygulamaktadır. Akademik personel, APDS kapsamında bölüm başkanları ile birebir yıllık toplantılar gerçekleştirmekte ve yöneticilerine görüş ve önerilerini iletebilmektedir. Yıllık olarak hazırlanan Akademik ve İdari Birim Öz Değerlendirme Raporları birimlerin kalite süreçlerine ilişkin önerilerini iletmelerine olanak sağlamaktadır. Bunun yanı sıra, iç paydaş memnuniyet anketleri (öğrenci, akademik ve idari personel) yıllık olarak yürütülmektedir.

TOBB ETÜ akreditasyon çalışmaları kapsamında 20.09.2022 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda Bölüm Danışma Kurulları oluşturulmasına karar verilmiştir. İlgili toplantıda alınan karar gereği Bölüm Danışma Kurulları, bölüm başkanı, ilgili bölüm akademisyeni, mezun, sektör temsilcisi ve ilgili fakültenin kalite komisyonu üyesi olmak üzere asgari 5 üyeden oluşmaktadır. Ayrıca, TOBB ETÜ Danışma Kurulunda mezunların da yer alması ile mezun ilişkileri güçlendirilmektedir.

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü'nde *MiAK Öz Değerlendirme Raporu'nun* 1.2.2 Programın Misyonu ve Vizyonu bölümünde anlatılan **vizyon** ve **misyon** ilkeleri çerçevesinde ve Dünya'daki güncel gelişmelere ve çağdaş mimarlık ortamındaki değişimlere ayak uyduracak biçimde, eğitim kalitesini arttırmak amacıyla çeşitli değişim ve gelişim süreçleri ile güncelleme devam etmiştir. Eğitim programının devingen ve uyarlanabilir yapısı bu güncellemelerin yapılmasını kolaylaştırmıştır. Bu güncellemeler, farklı biçimlerde yapılan öz değerlendirme çalışmaları sonucunda uygulanmıştır.

Bu bağlamda, öz değerlendirme yapmak için çağa uygun, akademik ve mesleki gereksinimler ile yerel ölçekte bağlayıcı olan kurum ve yasaların (Mimarlar Odası, YÖK) yanı sıra küresel ölçekte Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA-International Union of Architects), Avrupa Mimarlık Eğitimi Birliği (EAAE-Europen Association for Architectural Education), İngiliz Kraliyet Mimarlar Enstitüsü (RIBA-Royal Insitute of British Architects) ve Amerikan Ulusal Mimarlık Akreditasyon Kurumu (NAAB-The National Architectural Accrediting Board) gibi kurum ve kuruluşların koşulları ile Bologna süreci gibi mimarlık eğitimi şekillendiren yönergeler dikkate alınmıştır.

Özdeğerlendirme raporunun kapsadığı dönemde, GZTF analizini desteklemesi açısından bölüm içi toplantıların dışında, iki dönemde (21-22 Yaz ve 22-23 Bahar) mezunlarla anket çalışması düzenlenmiş; 22-23 Bahar döneminin başında ise Danışma Kurulu ile iki farklı oturumda toplantılar gerçekleştirilmiştir. 22-23 Güz Döneminin sonunda ise, bölümün kuruluşundan günümüze öğrencilerinin eğitim gördükleri Ortak Eğitim kurumlarının dağılımını inceleyen bir rapor hazırlanmıştır. Bunun yanı sıra küçük bir bölüm olmanın da avantajıyla

öğrencilerimizle çokça informel görüşmeler yapıp geri bildirim almaktayız. Bu görüşmeler de öz değerlendirme sürecine katkı sağlamıştır.

a. Güçlü yönler

- **Yabancı dil olanağı**

Bölümümüzde eğitim dili %30 İngilizce'dir. Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları ile Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri modüllerinin dersleri İngilizce yürütülmektedir. Bunun yanı sıra öğrenciler İtalyanca, İspanyolca, Almanca, Arapça, Rusça, Fransızca, Çince gibi birçok dilin bulunduğu geniş bir havuzdan seçecekleri 2. yabancı dilde de yoğun bir eğitim almakta ve bu dilde A2 seviyesine gelmektedirler.

- **Üniversite seçme sınavındaki başarı**

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü kurulduğundan bu yana üniversite seçme sınavında tercih oranını arttırmakta ve kontenjanını her sene doldurabilmektedir. Mimarlık okullarındaki kontenjanların özellikle vakıf üniversitelerinde dolmadığı ve puanların düştüğü günümüzde, TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü tam burslu ve %50 burslu puanları Ankara'daki köklü devlet üniversitelerinin önünde yer almaktadır (Tablo 1).

- **Ortak eğitim**

Bölümümüzde 5. dönemi tamamlayan öğrenciler TOBB ETÜ'ye özgü ve Türkiye'de tek olan Ortak Eğitim uygulamasına katılmaktadırlar. Bu uygulamada öğrenciler ortak eğitim havuzundan seçtikleri ofis, şantiye veya diğer mimarlık ortamlarından birinde pratik hayatı deneyimler. Bölümümüzün, öğrencilerimizin Ortak Eğitim uygulamasını gerçekleştirebilecekleri, çeşitli iş, uzmanlık ve uygulama alanından 162 farklı firma ile ortak eğitim anlaşması vardır.

Ortak eğitim döneminden sonra okula dönen öğrenciler, mezun olana kadar bir dönem okulda eğitim görmekte; bir dönem ortak eğitime katılmaktadırlar. Böylece 11 dönem süren eğitim hayatlarının 8 dönemi okulda, diğer 3 dönemi seçecekleri mimarlık ortamında geçmektedir (Tablo 6). Bu sayede öğrenciler mimari pratik ortamının seçtikleri alanını deneyimleme fırsatı bulmaktadır. Bu deneyim, hem kendi ilgi ve beceri alanlarını keşfetmelerine fırsat yaramakta hem de mimarlık ortamındaki firmaları tanımalarını sağlamaktadır.

- **Düşey stüdyo**

Bölümümüzde Mimari Tasarım Stüdyolarının “düşey” yapısı birbiri içine geçen içerik ve hedeflenen öğrenme çıktıları açısından modül sisteminin omurgasını oluşturmaktadır. Düşey stüdyo, farklı yıl ve dönem stüdyo dersine kayıtlı olan öğrencilerin tek bir mimari tasarım stüdyosu bünyesinde, 2 veya daha fazla stüdyo yürütücüsünün eşliğinde, kendi dönemleri için hedeflenen çıktılar doğrultusunda stüdyo pratiklerini yürüttükleri öğrenme ortamını tanımlamaktadır. Farklı bilgi, beceri ve yetkinlik düzeylerine sahip her öğrencinin kendi düzeyine uygun ancak bir sonraki düzeyi hedefleyen bir süreç izlemesi esas alınır. Bu uygulamada öğrencilerin farklı düzey ve beklentilere sahip başka öğrencilerle birlikte çalışmasının yarattığı enerji, iş

birliği ve birbirinden/ akranından öğrenme fırsatı çok zengin bir öğrenme ortamı oluşturmaktadır.

- **Mimari yarışmalarda elde edilen tecrübe ve başarılar**

Mimari deney ve araştırma alanı olarak mimari yarışmalar mimari tasarım stüdyolarında önemli bir içerik ve ağırlığa sahiptir. Öğrencilerin hem stüdyo çalışması olarak hem de bireysel olarak yarışmalara katılmaları teşvik edilmektedir. Hem öğrencilerimiz hem de akademik kadromuz ulusal ve uluslararası yarışmalardan pek çok ödül kazanmıştır (Ek-6, Belge-7-8, ss. 11-20).

- **Öğretim elemanlarının araştırma alanlarının ve yetkinliklerinin çeşitliliği**

TOBB ETÜ öğretim elemanlarının birbirinden farklı ve çeşitli alanlarda uzmanlığı bulunmaktadır. Bu alanların birebir çakışmamasına dikkat edilmektedir. Bu sayede, öğrenciler zorunlu ve seçmeli derslerde farklı alanlardan uzmanlarla çalışmanın yanı sıra bölümün informal ve araştırma ortamlarında çok çeşitli uzmanla bir arada çalışma olanağı bulunmaktadır.

- **Güçlü yurt dışı bağlantılar**

Ülkemizde önde gelen birçok üniversitede yurt dışında eğitim almış olmak veya yurt dışında akademik çalışma tecrübesi kazanmak işe alınma ve atama/yükseltme konusunda ön koşul olarak yer almaktadır. Bölümde 6 öğretim üyesinin yurt dışında akademik çalışma tecrübesi ve/veya diploması bulunmaktadır.

Bunun yanı sıra yakın zamanda bölümde iki tane Erasmus+ projesi tamamlanmış olup; iki uluslararası projede de partner olarak yer alınmıştır. Kurucu bölüm başkanımız Prof. T. Nur Çağlar 2015-2018 döneminde EAAE yönetiminde yer almıştır.

Bölümün hali hazırda Avrupa'da 13 okul ile Erasmus+ hareketlilik anlaşması bulunmaktadır (Tablo 19 ve Tablo 20). Tüm bu çalışmalar ve yurt dışı bağlantıları öğrencilerimizin de direkt ve dolaylı yollarla çağdaş mimarlık ortamı ile sıkı bir bağ kurmasını sağlamaktadır. Öğrenciler ikili anlaşmaları aktif bir şekilde kullanmakta, Avrupa'daki ofislerde ortak eğitim yapmakta ve uluslararası projelerde araştırmacı/çalıştay katılımcısı olarak yer almaktadırlar (Tablo 22).

- **Eğitim programının güncel çalışmalarla sürekli yenilenmesi**

Bölümde öğretim görevlilerinin yürüttükleri araştırmalar, yüksek lisans çalışmaları ve bölüm olarak yer alınan projelerden edinilen bilgi ve deneyim eğitim programının güncellenmesi için aktif bir şekilde kullanılmaktadır. Örneğin uzaktan eğitime dair yürütülen yüksek lisans tezlerinden edinilen bilgi ile bazı dersler güncellenmiştir. Yürütücüsü olunan Erasmus+ projesi e-FIADÉ çıktıları Diploma Stüdyosu'nun güncellenmesi için kullanılmıştır. Aynı şekilde Erasmus+ projesi MATERIART sonucunda elde edilen bilgiler ile yine ilintili dersler güncellenmiştir.

- **Kampüsün yeri ve büyüklüğü**

TOBB ETÜ kampüsü Ankara'nın merkezinde, ulaşım ve sosyal donatı olanaklarının çok yakınındadır. Bu da farklı saatlerde çalışan mimarlık öğrencileri için güçlü bir yöndür. Her saatte ulaşım ve yiyecek/kırtasiye vb. hizmet alımı mümkündür. Kampüs

içinde yurtların olması da genellikle uzun ve gün içinde dağınık saatlerde çalışan mimarlık öğrencileri için bir avantajdır.

- **Yan dal, çift ana dal olanağı**

Günümüzde mimarlığın etkileşim alanının oldukça genişlediği bilinen bir gerçektir. Bu bağlamda, TOBB ETÜ'nün sunduğu yan dal veya çift ana dal olanaklarının mimarlık öğrencilerinin yapısal çevre ve tasarımla ilişkili makine mühendisliği, malzeme mühendisliği, psikoloji vb. gibi alanlarda yan dal veya çift ana dal yaparak desteklenmesi ve öğrencilerin mimarlığın yanı sıra bu alanlarda uzmanlaşması mümkündür. Giderek artan ve çok sayıda mimarlık bölümü mezununun olduğu ülkemizde bu tür bir uzmanlığın mezunlarımız için ayırıcı bir özellik olduğu söylenebilir. TOBB ETÜ'yü çift ana dal ve yan dal programlarında diğer üniversitelerden ayıran her iki bölümdeki tüm dersleri alma zorunluluğudur. Bu nedenle öğrenciler, özellikle çift ana dal yaptıkları takdirde her iki alanın da tüm yetkinliklerine sahip olarak mezun olurlar.

- **Öğretim elemanlarının meslek pratiğinde de yer alması**

Bölümümüzde özellikle tasarım stüdyosu öğretim elemanlarının mesleki pratiği sürdürüyor olmaları ve/veya ulusal/uluslararası mimari tasarım yarışmalarında deneyimi sahibi olmaları beklenir. Bu sayede öğrenciler öğretim üyelerinden mimari pratik ve yarışma ortamına dair de bilgiler edinirler.

- **Mezunlarla iyi ilişkiler**

Mezunlarla akademik ve profesyonel düzlemlerde iletişim ve iş birliğine önem verilmektedir. Altı mezunumuz yüksek lisans programını tamamlamış; yedi mezunumuz ise yüksek lisans programına kayıtlıdır. Öğretim elemanlarımızın katıldıkları yarışmalarda mezunlarımızın da çalıştıkları görülmektedir. [Ek-6, Belge-8'de](#) (s.17-20) öğretim elemanlarının mezunlarla beraber katıldıkları yarışmalarda derece almış olan ekipler listelenmiştir. Bu listede yer almayan, ancak dereceye giremeye de mezunların da ekipte yer aldığı birçok yarışma projesi mevcuttur.

Akademik danışma kurulunda dört tane mezunumuz vardır.

Üç tane mezunumuz, düşey stüdyolarında ders saati ücretli olarak görev almaktadır ([Ek-3, son iki yılda ders vermiş olan öğretim elemanları listesi](#)).

2023 yılı itibariyle daha etkin bir mezun iletişimi için çalışmalar başlatılmıştır.

- **Yenilikçi eğitim modeli**

Bölümümüzdeki eğitim programı adapte olmaya ve yenilenmeye çok elverişli bir biçimde tasarlanmıştır. Mimarlık eğitiminin bir mekân ve tasarım araştırması, deney, deneyim ve uygulama alanı olduğu anlayışından yola çıkan bölümümüz, bu alanı yenilikçi, özgün ve geleceğe yönelik bir perspektifle ele almayı hedefleyen bir programa sahiptir. Program iç içe geçmiş ve birbirini tamamlayan dört ders modülünden oluşmaktadır (Öz Değerlendirme raporu, [s. 83](#)). Müfredatı oluşturan bu modüllerde yer alan dersler verildikleri yıl ve dönemin amaçları ve hedeflenen öğrenme çıktılarına göre birbirleri ile ilişkili şekilde giderek artan bilgi ve beceri yetkinlik düzeyi kazandıracak şekilde hazırlanmıştır. Modüller alanı işaret eden aynı adlı ders

dizilerinden oluşmaktadır. Bu modüller hem kendi içinde hem de birbirleriyle örüntülü bir biçimde çağın gereksinimlerine göre yenilikçi bir biçimde güncellenmektedir. Bu güncellemelere yapılan araştırmalardan edinilen somut verilerin yanı sıra deneye dayalı ampirik veriler ve öğrencilerden informel olarak edinilen bilgiler ışık tutmaktadır.

- **Üç dönemli akademik yıl modeli**

TOBB ETÜ'ye özgü olan üç dönemli akademik yıl sayesinde, 4 yıllık eğitim süresi içinde öğrenciler hem diğer okullardaki gibi 8 dönem eğitim alırken, hem de 3 dönem yani bir akademik yıl kadar mesleki deneyim kazanarak mezun olmaktadır. Bu mezunlarımızı diğer okullardan farklılaştırmakta ve bir adım öne çıkarmaktadır. Ayrıca, bu eğitim modeli, öğretim elemanları için de hızlı bir üretim döngüsü yaratabilmektedir.

b. Zayıf yönler

- **Fiziksel imkân eksiklikleri**

Stüdyoların TOGG AR-GE birimlerinin kullanımına verilmesiyle bölümün eğitim mekanları kampüste farklı yere taşınmak durumunda kalmıştır. Benzer şekilde, fakülte ve bölüm öğretim elemanlarının odaları iki ayrı yerde ve bölünmüş durumdadır. Genel anlamda, eğitim mekanları ve öğretim elemanlarının ofis mekanlarının nitelik ve nicelik olarak artırılması, iyileştirilmesi ve bir araya getirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır (Öz Değerlendirme raporu, s. 76).

- **Laboratuvar ve teknik cihaz olanaklarının eksikliği**

MTF bünyesinde Lazer kesim ve CNC cihazları bulunmaktadır (Öz Değerlendirme raporu, s. 79). Bu cihazlar daha önce üniversite bünyesinde görevlendirilen teknisyen gözetiminde öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından aktif olarak kullanılmıştır. Ancak ayrılan teknisyenin yerine yeni bir çalışanın istihdam edilememiş olmasından dolayı şu anda kullanımda değildir. Yeni fakülte binasına geçilmesiyle birlikte model laboratuvarı tekrar aktif hale getirilebilecektir.

- **Doktora programı olmaması**

Bölümümüzde henüz alanında uzman, araştırmacı ve/veya potansiyel öğretim üyesi yetiştirmeye olanak sağlayacak bir doktora programı bulunmamaktadır. Bu durum, bölümün ihtiyacı olan uzun süreli araştırma görevlisi eksikliğinin de bir sebebi olabilir.

- **Üç dönemli akademik yıl modelinin bölüme olumsuz yansımaları**

Üç dönemli akademik yıl modeli öğrenciler ve öğretim elemanları için yorucu ve yıpratıcı olabilmektedir. Öğrenciler için 5. dönemlerinden sonra gittikleri ortak eğitim ofisleri bir farklılık yaratmakta ve eğitim döneminin yorgunluğunu atmalarını sağlamaktadır. Mezun olana kadar bir dönemden fazla eğitim için okulda kalmamaları dinamik bir sistem yaratmakta ve öğrencilerin yorgunluklarını hafifletmektedir. Bu yoğun tempoya öğretim elemanlarının da akademik etkinlik ve üretimlerine olumsuz etkileri olabilmektedir. Oluşan bu baskıyı ve yorgunluğu azaltmak ve öğretim üyelerine araştırma ve üretim yapabilme fırsatı vermek için yapılan güncelleme ile her öğretim üyesinin, her eğitim öğretim yılında bir döneminin boş kalması sağlanmıştır. Bu dönemde öğretim üyelerinin araştırmalarına odaklanması, yayın yapması ve/veya mimari proje yarışmaları gibi mesleki etkinliklere katılması beklenmektedir.

c. Fırsatlar

- **Yeni Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Binası:**

Eski Orman Müdürlüğü Tamirhane ve İdare Binası'ndan oluşan iki yapıya sahip kampüse bitişik alanın MTF Fakültesi olarak dönüşüm ve yeniden işlevlendirme projesi hazırdır ve uygulamaya başlama aşamasındadır. 2024 yılında tamamlanması sonrasında yeni MTF kompleksi ile fiziksel dağınık durum ve mekânsal eksiklikler giderilecektir (Ek-8).

- **Genç kadronun muhtemel getirileri**

Dijitalleşmenin yoğun yaşandığı son dönemde yeniliklere ve teknolojiye kolay adapte olabilecek nitelikte, akademik olarak kendini geliştirmeye açık, dinamik ve genç kadronun, bölümde kalıcı ve uzun vadede belirlenen hedeflere doğru yol alması beklenebilir.

- **Doktora Programı başlatılması ile ilgili çalışmalar:**

Öz değerlendirme dönemini kapsayan sürede programda kadrolu 1 doçent öğretim üyesi görev almıştır. 2023 yılı eylül ayında Mimarlık Bölümü Doçent kadrosuna 2. atama yapılmıştır. Böylece doktora programı açılabilmesinin asgari koşulu sağlanmıştır. Programın öznitelikleri, kaynakları ve hedefleri doğrultusunda bir doktora programına yönelik çalışmalar başlamıştır. Bu süreçte kadronun da asgari sınırın üzerine çıkması ve nitelikli bir doktora ekosisteminin temellerine sahip olması hedeflenmektedir.

- **Yurt dışı projeler ve bağlantılar**

Bölümün yürüttüğü ve partner olarak yer aldığı uluslararası projeler sonucu oluşan olumlu etki, uluslararası yeni ortaklık önerilerinin gelmesini sağlamaktadır. Şu anda da başvuru aşamasında olan bir araştırma projesi vardır (Öz Değerlendirme raporu, [s. 78](#) ve [Ek-4, Tablo-9, s. 8-9](#)).

- **Mezunlarla ilişkilerin geliştirilmesi**

Henüz ilk mezunların 10 yılını tamamlaması dolayısıyla mezunlarla ilişkiler bir gelişim alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Mezunlarla periyodik bağlantılar ve belirli yıllarda yapılan etkinliklerle ilişkiler geliştirilebilir.

- **Mimarlık ve Tasarım Fakültesi ortak yayını veya dergisi**

Uzun vadede bir MTF Dergisi çıkarılması planlanmakta ve bunun için çalışmalar sürdürülmektedir.

d. Tehditler

- **Planlanan yeni MTF kompleksinin gecikmesi**

Böyle bir gecikme olması durumunda mevcut mekânsal eksikliklerin bir süre daha sürmesi söz konusu olacaktır.

- **Bölümden ilişiyini kesen öğrenci sayısındaki artış**

Öz değerlendirme raporu, [Ek-4 sayfa 8](#)'de verildiği üzere son 2 senede bölümden ilişiyini kesen öğrenci sayısında bir artış gözlenmektedir. Bunun olası nedenleri araştırılmaktadır.

- **Ortak Eğitim Firmaları**

Ortak eğitim firmalarının sayısı dönem bazında değişiklik göstermektedir. Ekonomik koşullara bağlı olarak firmalar ortak eğitim havuzundan ayrılabilir. Öğrenciler, giderlerin yüksek olduğu kentlerde (İstanbul, İzmir, vb.) ortak eğitim uygulaması gerçekleştirmekte zorlanmaktadır.

GZTF analizine göre, önümüzdeki yıllar için belirlenen stratejik plana ait çalışmalar, dersler bazından yapılması önerilen çalışmalar raporun sonuç bölümünde ele alınmıştır. Bu rapor kapsamında ise, her bölüme ait yapılan analizlere göre belirli hedef ve öneriler ilgili başlığın altında paylaşılmıştır.

1.5 İlerlemelerle İlgili Rapor

Program ilk defa akreditasyon başvurusunda bulunduğu için, bu bölüm kapsam dışındadır.

1.6 Programın Yaklaşımı

Programın kurulduğu 2011 yılından bu yana, öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin gerçekleştirdiği faaliyetler temelde dört ana ekseninde etkiye sahiptir: Bilimsel, mesleki, eğitim ve toplumsal. MiAK koşullarında sunulan alt başlıklarla uyumlu bir şekilde düzenlenen faaliyetler raporlanmıştır. Ayrıca her bölümün sonunda, kısaca yapılan çalışmalara dair öneriler ve ileriye dönük hedefler sunulmuştur.

1.6.1 Mimarlık Eğitimi ve Akademik Kapsam

Bu bölümde, TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programı öğretim elemanları ve öğrencileri tarafından gerçekleştirilen çalışmalar aşağıdaki başlıklar çerçevesinde ele alınmıştır:

- Akademik ortam ve bilgi üretimi
- Programın diğer programlar ile ilişkisi
- Akademik ortam ve toplumsal yarar
- Akademik ortam olanakları ve insan kaynakları

a. Akademik Ortam ve Bilgi Üretimi

Programın kurulduğu 2011 yılından bu yana, öğretim elemanlarının ve öğrencilerinin gerçekleştirdiği faaliyetler, **bağlı bulunduğu kuruma, devlete, topluma, öğretim, akademik araştırma ve bilgi üretimi, uygulama ve toplumsal katılım alanlarında** sağladıkları katkılar aşağıdaki başlıklar içinde açıklanabilir:

Program öğretim üyeleri tarafından yapılan ulusal/uluslararası yayınlar ve patentler

Öğretim üyelerinin, özdeğerlendirme dönemini kapsayan dönemde yapmış oldukları yayınların listesi özgeçmişlerinde Ek-1’de sunulmuştur.

Bu yayınlara ek olarak, programın mesleki alana katkıları anlamında, Doç. Dr. Elif Mıhçıoğlu tarafından Mimarlık Yüksek Lisans Programı’nda yürütülen, Program öğrencisi Mak. Müh. Erdem Baz’ın yüksek lisans tezi çalışmaları kapsamında geliştirilen, “Bir Yapı Malzemesi Bloğu” başlıklı ürün, yapılan araştırmalar sonucu TTO tarafından patent başvurusuna uygun bulunmuştur. Bu kapsamda, Üniversite tarafından 2021 yılında ulusal ve 2022 yılında uluslararası patent başvuruları yapılmış ve her ikisi de değerlendirme aşamasındadır (Ek-6, Belge 1-2, ss. 3-4).

Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, Malzeme Bilimleri ve Nano Teknoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hatice Duran, Yıldırım Yazganarık ve Belfu Berkol ile “Geri Dönüştürülmüş Bir Yapı Elemanı” için 2023 yılında yaptıkları patent başvurusu da değerlendirme sürecindedir (Ek-6, Belge 3, s.5).

Program öğretim üyeleri tarafından üretilen bilimsel projeler

Program öğretim elemanları 2016-2023 yılları arasında farklı ölçeklerde bilimsel araştırma projesinde görev almışlardır (Ek-4, Tablo-9, s.8).

TÜBİTAK proje destekleri kapsamında bir adet 1002 projesi, **Erasmus+ Programı Yükseköğretim Alanı Stratejik Ortaklık Projeleri (KA203)** kapsamında koordinatörlük yapılan iki projen (e-FIADe ve MATERIART), Erasmus+ Meslek Eğitiminde Stratejik Ortaklıklar Programı (KA-202) kapsamında koordinatörlük yapılan bir proje (DT4VET)

başarıyla tamamlanmıştır. **Erasmus+ Yükseköğretimde Stratejik Ortaklıklar Programı (KA-203)** kapsamında desteklenen bir projede proje ortağı olarak görev alınmaktadır ve proje Kasım 2023'te tamamlanacaktır. Erasmus+ Merkezi Proje desteğiyle [bir projede](#) partner olarak görev alınmaktadır. **H2020 Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange (H2020-MSCA-RISE-2018)** programı kapsamında desteklenen bir proje ([sosclimatewaterfront](#)) Haziran 2023'te proje ortağı olarak tamamlanmıştır. Kurum tarafından sağlanan **Disiplinlerarası Araştırma Fonu (DAF)** kapsamında ise bir [proje](#) desteklenmiştir.

ERASMUS+ KA-203 desteğiyle, TOBB ETÜ adına Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu tarafından yürütülmüş olan [“Exploring the Field of Interaction in Architectural Design Education \(e-FAIDE\)”](#) ve TOBB ETÜ adına Prof. Dr. Nur Çağlar, Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu, Öğr. Gör. Dr. Günsu Merin Abbas yürütücülüğünde [“Art and Science of Materiality in Architectural Design Education \(MATERIART\)”](#) projeleri, mimarlık eğitim alanında bölüm öğretim üyelerinin araştırmaları desteklemenin ötesinde, aynı zamanda bölüm öğrencilerinin katılım sağladığı uluslararası çalışmaları desteklemiş; bölümün mimarlık eğitimine dair yaklaşımlarını değerlendirmesini/güncellemesini sağlamış; bölümün Avrupa mimarlık okulları ile işbirliği ağlarını arttırmasını sağlamıştır.

ERASMUS+ KA-203 desteğiyle, Eindhoven University of Technology koordinatörlüğünde, İtalya, Bulgaristan, Norveç ve Fransa'dan mimarlık ve yapılı çevre, miras çalışmaları, mühendislik, tasarım, iklim bilimi, yazılım teknolojileri ve bilişimin çeşitli disiplinlerini bir araya getirerek, TOBB ETÜ adına yürütücülüğünü Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören'in üstlendiği Kasım 2023'te tamamlanacak olan [“education for Climate Resilient European Heritage Architecture \(e-CREHA\)”](#) başlıklı projesi kapsamında yüksek lisans düzeyinde, yenilikçi e-öğrenme dersleri ve Avrupa çapında yapılı miras için iklime dayanıklılık geliştirmeye odaklanan, karma öğrenimine dayanan metodoloji geliştirmektedir. Proje çıktısı olan ders ilerde, TOBB ETÜ Mimarlık Yüksek Lisans programına dahil edilecektir.

H2020 Marie Skłodowska-Curie Research and Innovation Staff Exchange (H2020-MSCA-RISE-2018) programı kapsamında desteklenen [“Linking Research and Innovation on Waterfront through Technology for Excellence of Resilience to face Climate Change”](#) başlıklı projede, Polonya, İtalya, Portekiz, Hollanda, İsveç ve Yunanistan'dan 16 partner üniversite ve kamu kurumu veya sivil toplum örgütü ile yürütülen projede, Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu, Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar ve Doç. Dr. Elif Mihçioğlu araştırmacı olarak görev almıştır.

2017 yılında, **Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş.** ile imzalanan protokol ([Ek-6, Belge-4, s. 6](#)) ile Şeker Fabrikalarına ait birincil derecede kaynak teşkil eden arşiv ve kütüphanelerin erişimi, yapıların ziyareti, mimari değerlendirme yapılması için bölüme izin verilmiştir. Bu anlaşmaya istinaden, bölüm öğretim üyeleri Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören, Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez ve yüksek lisans öğrencilerimiz kapsamlı araştırmalarını tamamlamışlardır.

Bölüm araştırma ve eğitim alanlarının etkileşimini sağlamak amacıyla, öğretim elemanları tarafından yürütülen proje araştırma konularına paralel olarak, son mimari tasarım stüdyosu ([MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII](#)) temalarının belirlenmesi hedeflemiştir. Bu amaçla; 2017-2018 Bahar Dönemi MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII proje teması Etimesgut Şeker Fabrikası yerleşkesi (Şeker Fabrikaları); 2018-2019 Bahar Dönemi MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII proje teması “Kendine ait bir mimarlık okulu” (e-FAIDE); 2019-2020 MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII proje teması “Ankara'nın Suları” (sosclimatewaterfront) olarak verilmiştir.

2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı ile 2022 yılında Program bünyesinde Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar'ın akademik danışmanlığında yazılan iki proje destek almaya hak kazanmıştır.

Programda yürütülmüş olan DAF ve TÜBİTAK projelerinde lisansüstü öğrencileri görev almıştır. Erasmus+ Programı Yükseköğretim Alanı Stratejik Ortaklık Projeleri (KA203) programı tarafından desteklenen bir projede ise Ortak Eğitimini bölümde gerçekleştiren bir öğrencimiz projede görev almış ve uluslararası proje toplantılarına da katılım sağlamıştır ([Ek-6, Belge-5, s.7](#)).

Program öğretim üyeleri tarafından farklı kurumlar tarafından yürütülen projelere yapılan destekler

Başkent Üniversitesi ve Koç Üniversitesi Vehbi Koç Ankara Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi (VEKAM) ortaklığıyla 2017-2020 yılında tamamlanan “**Ankara’da İz Bırakan Mimarlar**” projesi kapsamında Dr. Öğr. Üyesi Sibel Acar belgelendirme bölümünde görev almıştır ([Ek-6, Belge-6, ss. 8-10](#)).

Program öğretim üyeleri tarafından düzenlenen sempozyumlar/konferanslar/toplantılar

Program, ulusal ve uluslararası ağlarda görünürlüğünü ve iş birliklerini arttırmak hedefiyle, farklı ölçeklerde kurulduğu yıldan bu yana farklı etkinlikler düzenlemiştir.

2012 yılında, bölüm Hırvatistan'ın en tanınan ORIS dergisinin yıllık olarak düzenlediği **ORIS DAYS** konferansına ev sahipliği yapmıştır. Konferans kapsamında, Hırvat Mimarlığı'nı içeren sergi de TOBB ETÜ'de düzenlenmiştir. Konferans kapsamında yapılan tüm konuşmalar, TSMD Ankara tarafından yayınlanan [Serbest Mimar Dergisi 10. sayısında](#) öğretim üyelerinin de görüş yazıları ile yayınlanmıştır.

2014 yılında, **Art and Science of Materiality in Architectural Design** Sempozyumu gerçekleştirilmiştir. Sempozyumdaki tüm sunumlar yine aynı başlıklı bir [kitapta](#) TOBB ETÜ Yayınları tarafından, öğretim üyelerinin editörlüğünde yayınlanmıştır. Sempozyum, 2017-2020 yılları arasında yürütülen [MATERIART](#) projesinin ilk adımını oluşturmuştur.

2015 yılında, bölüm Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları İletişim Grubu'nun (MOBBİG) [40. Toplantısına](#) ev sahipliği yapmıştır.

2018 yılında, e-FIADe projesi kapsamında, program öğretim üyelerinin de düzenleyici kurulunda olduğu konferans ve çalıştay proje ortağı Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Mimarlık Bölümü ev sahipliğinde düzenlenmiştir.

2019 yılında, bölümümüz öğretim üyelerinin de katkılarıyla, [4. Uluslararası Kent Araştırmaları Kongresi](#) TOBB ETÜ ve TEPAV- Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı ev sahipliğinde gerçekleştirilmiştir. Kongrede bölüm tarafından yürütülen araştırma projelerine ilişkin ayrı bir oturum düzenlenmiştir.

2020 yılında düzenlenmesi planlanan MATERIART projesi kapsamındaki kapanış konferansı salgın nedeniyle iptal edilmiş, ancak kongredeki konuşmacıların yazıları [Materiart: Architectural Design, Research and Technology](#) adıyla bir kitap olarak Caleidoscopio yayınevinden yayınlanmıştır.

Bölüm, 2015 ve 2022 yıllarında [Archiprix Türkiye](#) yarışmasına ev sahipliği yapmıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar'ın inisiyatifiyle başlayan "[Acil Uzaktan Eğitim Döneminde Mimarlık Birinci Sınıf Eğitimi](#)" başlıklı çevrimiçi toplantılarda, 26 Üniversiteden 40'in üzerinde katılımcıyla, Mayıs- Eylül 2020 arasında çevrimiçi değerlendirmeler yapmışlardır.

Program öğretim üyeleri tarafından düzenlenen çalıştaylar

Mimarlık Bölümü, Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB) tarafından, Baştaş & Konya Çimento / Hazır Beton ana desteğiyle düzenlenen ve Türkiye'nin dört bir yanından mimarlık öğrencilerini bir araya getiren [BETONART Mimarlık Yaz Okulu](#)'nun ev sahipliğini yapmıştır.

MATERIART projesi kapsamında, 2018 yılında "[The Figure](#)" temasıyla proje partneri okullarla öğrenci ve öğretim üyelerinin katılımıyla çalıştay düzenlemiştir.

Program öğretim üyelerinin mesleki yayın organlarındaki görevleri (hakemlik, editörlük v.b.)

Öğretim elemanları, ulusal ve uluslararası ölçekte pek çok yayın organında editörlük, yayın kurulu üyeliği ya da hakemlik görevi üstlenmektedir.

Hakemlik yapılan dergiler: METU Journal of the Faculty of Architecture, Megaron, Building Research and Information, ICONARP International Journal of Architecture and Planning, Journal of Design for Resilience in Architecture and Planning, Uluslararası Hakemli Tasarım ve Mimarlık Dergisi, STAR Sanat ve Tasarım Araştırmaları Dergisi, Sustainable Cities and Society, Smart and Sustainable Built Environment, Journal of Building Engineering, Energy and Buildings, Engineering, Construction and Architectural Management, Journal of Building Performance Simulation, ITU AZ, Frontiers in Education, International Journal of Art and Design Education (iJADE), British Journal of Educational Technology, Tykhe Sanat ve Tasarım Dergisi, Sanat Yazıları, Grid-Mimarlık Planlama ve Tasarım Dergisi, Anadolu Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi, Developmental Psychology, Tasarım + Kuram, Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Fen Bilimleri Dergisi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Bilişim Teknolojileri Dergisi, Civil Engineering and Architecture, International Journal of Interdisciplinary and Intercultural Art (IJIA), Bilgi Dünyası.

Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, GRID-Mimarlık Planlama ve Tasarım Dergisi'nde alan editörü olarak görev almaktadır.

Program öğretim üyelerinin bilimsel organizasyonlardaki görevleri (danışma/düzenleme komitesi üyeliği, TÜBİTAK panelistlikleri, lisansüstü tez jüri üyelikleri, v.b.)

Özdeğerlendirme raporu kapsamındaki dönemde, öğretim elemanları ulusal ve uluslararası ölçekte aşağıdaki bilimsel organizasyonlarda görevler almıştır: ISUF Türkiye, TÜBİTAK 1071 proje başvurusunda dış panelist; TÜBİTAK 1002 ve 3005 proje başvurularında panelist; Türkiye Kentsel Morfoloji Araştırma Ağı I. ve III. Sempozyumunda bilim kurulu üyeliği; TMMOB Mimarlar Odası tarafından düzenlenen 2023 yılında "Zaman Sempozyumu" 2019 yılında "Mekan Sempozyumu" bilim kurulu üyeliği; 2020, 2021 ve 2022 yıllarında, Mimarlar Derneği 1927 Modern Mimarlık Araştırmaları Programı Değerlendirme Kurulu üyeliği; IAR-Arde 2022 1st International Architecture, Art and Design Symposium bilim kurulu üyeliği.

Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, İstanbul Kültür Üniversitesi mimarlık programı Danışma Kurulunda, Mimarlar Derneği 1927 Modern Mimarlık Araştırmaları Programı Değerlendirme Kurulu'nda görev almıştır.

Program öğretim üyelerinin davetli konuşmaları

Program öğretim üyeleri, bölümde yürütülen eğitim/araştırma çalışmalarının tüm paydaşları ulaşması hedefiyle birçok farklı ortamda proje/araştırma/eğitim çıktılarını paylaşmayı hedeflemektedir. Bu amaçla, Özdeğerlendirme raporunun kapsadığı dönemde, öğretim üyelerimizin farklı kurumlar tarafından davet edildikleri konuşmalara örnekler bu kapsamda sunulmuştur.

Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören, TRT Ankara Radyosu 1'in [Cumhuriyet'in Yüzleri programının](#) üç farklı bölümüne "Şeker Fabrikaları", (160. Bölüm, 10 Nisan 2023), "Anadolu Medeniyetleri Müzesi", (200. Bölüm, 26 Nisan 2023), "Kız Enstitüleri", (220. Bölüm, 26 Nisan 2023) konularıyla konuk olmuştur.

2022 yılında, **EKOİKLİM** Zirvesi'nde, bölüm öğretim elemanlarının ortakları ile yürüttüğü iklim değişikliği konularına odaklı *sosclimatewaterfront* ve *e-CREHA* projelerinin çıktılarını içeren bir [panel](#) düzenlenmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören, "Erken Cumhuriyet Döneminin Gerçekleşmeyen Projesi: Milli Kütüphane, Akademi ve Müze" başlıklı konuşmasını, 19 Mayıs 2020'de Ata'yı Anma Sohbetleri: Sanatın Değeri ve Atatürk etkinliği kapsamında; "Erken Cumhuriyet Döneminde Kimlik Arayışı ve Arkeoloji Müzeleri" başlıklı konuşmasını ODTÜ Arkeoloji Müzesi Konuşmaları kapsamında 4 Mayıs 2021'de gerçekleştirmiştir.

Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören ve Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez, "Türkiye'de Sanayileşmenin Sosyal ve Ekonomik Hayata Katkıları: Türkiye Şeker Fabrikaları" başlıklı davetli konuşmalarını, Hacettepe Üniversitesi Tarihi ve Kültürel Mirası Araştırma Merkezi (HÜTKAM)'nin, Kültürel Bellek 2021 etkinliğinde 20 Şubat 2021'de gerçekleştirmiştir.

Ar. Gör. Burak Dönmez, Mimarlar Odası Kayseri Şubesi tarafından 7-8 Ekim 2022 tarihleri arasında düzenlenen Kayseri Mimarlık Festivali'nde [Ulus 100. yıl çarşısı ve çevresi fikir projesi yarışmasında eşdeğer ödül kazanılan projelerinin](#) sunumunu gerçekleştirmiştir.

Arkitera tarafından 2020 yılında salgının ilk dönemlerinde düzenlenen "Uzaktan Eğitim" ile ilgili söyleşilere bölüm öğretim üyelerimizden [Prof. Dr. Nur Çağlar](#), [Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez](#) ve [Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu](#) katılım sağlamıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez, 2020-2023 yılları arasında birçok farklı etkinlikte davetli konuşmacı olarak sunumlar gerçekleştirmiştir: Mart 2023'te, *Gerçekler ve Gereçekler* başlıklı sunumu, KTÜ Mimarlık Bölümü Çarşamba Seminerleri kapsamında; Şubat 2023'te *Binanın anatomisi*, Yapıarch adlı mimarlık topluluğunun düzenlediği, 2023 yılı Şubat ayında meydana gelen Maraş merkezli depremi konuşmak ve tartışmak üzerine yapılan etkinlik, Mimarlar Odası İzmir Şubesi; Ekim 2022'de *Güncel Mimarlık tartışması*, Mimarlar Odası Bursa Şubesi 3. Mimarlık Festivali, Bursa; Ekim 2022'de *Güncel Koşulların Mimarlığı*, Mimarlar Odası Kayseri Şubesi, 1. Mimarlık Festivali davetli konuşması; Aralık 2021'de "Archiprix Türkiye: Ulusal Organizasyonu ve 2021 Yarışma Dönemi", Mimarlar Derneği 1927'nin ev sahipliğinde; Aralık 2021'de, *Güncel Mimarlık Tartışmaları: Yarışmalar*, Mimarlar Odası Kayseri Şubesi tarafından düzenlenen yarışmalar paneli, Kayseri; Nisan 2021'de, *Güncel Mimarlık ve Mimarlık Eğitimi*, Archnetwork mimari etkinlikler ekibi tarafından düzenlenen panel, Çevrimiçi sunum; Mart 2021'de *Kopyavasyon Nedir?*, ESOGÜ Mimarlık Bölümü daveti ile yapılan sunum ve konuşma; Mart 2021'de, *Dünyanın Halleri*, Sakarya Üniversitesi Mimarlık Bölümü daveti ile

yapılan sunum ve konuşma; Şubat 2021'de, *Yapım ve Yıkım Ekibi*, Metametrik mimarlık topluluğu tarafından yapılan davet üzerine gerçekleştirilen sunum.

Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, 2020-2023 yılları arasında birçok farklı etkinlikte davetli konuşmacı olarak sunumlar gerçekleştirmiştir: Nisan 2022'de, *Geçmişin Geleceği - Geleceğin Tarihi: Yapılı Çevreyi Yapay Zeka, Sanal ve Artırılmış Gerçeklik Araçları ile Değerlendirme, Yapılı çevreyi yapay zeka, sanal ve artırılmış gerçeklik araçları ile değerlendirme* başlıklı, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Kent, Çevre ve Yerel Yönetim Çalışmaları Araştırma ve Uygulama Merkezi'nde Çevrim içi, Seminer; Nisan 2022'de, Mimar Sinan Tasarım Haftası etkinlikleri kapsamında Karadeniz Teknik Üniversitesi Mimarlık Bölümü tarafından Mimarlar Odası Trabzon Şubesi işbirliğiyle düzenlenen "İklim Krizi ve Mimarlık / #artıbirderece" temalı Atölye ve Seminer etkinliği kapsamında *İklim Değişikliği ve Mimari Çözümler* başlıklı çevrimiçi seminer; Mart 2022'de, Çankaya Üniversitesi Mimarlık Bölümü 1. sınıf öğrencilerine yönelik *Mimarlık ve Mekan Düşüncesi* başlıklı seminer; Şubat 2022'de Başkent Üniversitesi Mimarlık ve Sanat Topluluğu öğrencileri için "İklim değişikliği" konusunda mimarlık eğitimi içeriği ve mimari çözümler hakkında *İklim Krizi için Mimarlık Eğitimi ve Küçük Mimari Pratikler* başlıklı seminer; Ocak 2022'de, Balıkesir Üniversitesi öğrencileri için iklim krizi ve mimarlık eğitimi üzerine *Mimarlık Eğitiminin İklim Krizi ile Mücadele Biçimleri* başlıklı seminer; Ekim 2020'de Gazi Üniversitesi Mimarlık öğrencilerinin oluşturduğu Atölye 117'nin, 'Mimarlarla Sohbetler' serisinin ikincisinde, ["Mimarlıkla oyun oynamak"](#) başlıklı sunum; Haziran 2020'de, Eskişehir Teknik Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi (ESTUZEM) Uzaktan Eğitim Programı Kapsamında *Bir Tasarım İlhamı ve Yapıtaşı olarak Bilgi* başlıklı çevrimiçi seminer; Nisan 2020'de, Aksaray Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Topluluğu için Mimari tasarım, eğitim ve uygulamalarında artırılmış ve sanal gerçeklik üzerine seminer.

Program öğretim üyeleri ve öğrencilerinin ulusal ve uluslararası düzeyde açılan yarışmalara katılımı/jüri üyelikleri ve kazanılan ödüller

Programın misyon ve vizyonuna paralel olarak en güçlü yönlerinden biri öğretim üyeleri, öğrencileri ve mezunlarının katıldığı ve çok sayıda ödül aldığı mimarlık ve tasarım yarışmalarıdır. Yarışmaların genç mimar adayları için tasarım alıştırmaları yapmalarını, meslekle ilgili fikirler edinmelerini, meslektaşlarıyla iletişim kurmalarını şansı sunması açısından program, öğrencileri ile veya stüdyo çalışmalarına paralel olarak yarışma deneyimi kazanmalarını hedeflemektedir. Aynı zamanda, programın öğrencileri, meslek pratiğine adım atma şansı bulur ve aldıkları eğitimi tanıtarak kendilerini gösterir, mesleki becerilerini sergiler ve iş bulma sürecinde önemli bir avantaj elde eder. Bölüm, akademisyenlerin liderliğinde öğrencilerini bu süreçlere katılmaya teşvik eder, kazanılan ödülleri takip eder ve düzenli olarak paylaşarak kurumsal bağlılığı artırır.

2015-2023 yılları arasında, 89 yarışma projesiyle, 169 öğrenci, 38 adet ulusal, 51 uluslararası ödül almıştır (Ek-6, Belge-7, ss. 11-16). Programın tam zaman ve ders saati ücretli öğretim elemanları 55 yarışma projesinde, 46 ulusal, 7 uluslararası ödül almıştır (Ek-6, Belge-8, ss.17-20).

Programın tam zaman ve ders saati ücretli öğretim elemanları, 2011-2022 yılları arasında 17 yarışmada jüri üyesi olarak görev almıştır (Ek-6, Belge-9, s.21).

Kurum dışı danışmanlıklar

Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, **Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Akademik Danışmanlığı'nı**; AnkaraAks (Sosyal girişim)'in **UrbanJam programı** danışmanlığını sürdürmektedir. 2018-2020 yılları arasından Öğr. Gör. Dr. Günsu Merin Abbas, St. Armands Parking Garage-Florida firmasına Cephe Danışmanlığı yapmıştır.

Kurum dışı mimari tasarım ve uygulamalar

Program öğretim üyelerinden aşağıda bilgisi çıkarılan firmalarda, mimari mesleki pratiklerini sürdürmeye devam etmektedirler: ASMA Mimarlık İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Öğr. Gör. Ali Sinan); YAPIHANE Mimarlık Müşavirlik Mühendislik Ltd. Şti. (Öğr. Gör. Aslı Özbek, Öğr. Gör. Nihat Eyce); ARC Architecture Yapı, Medikal ve Dış Ticaret Ltd. Şti. ve ARC GmBh (Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu); BuG Atölye (Ar. Gör. Burak Dönmez).

Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören, **6 Şubat 2023 depremi sonrasında özellikle anaokulu-kreş ve gençlik merkezi** olarak, depremzedelerin devam eden hayatlarındaki ihtiyaçlarına katkı sunabilmek için hızlı, ekonomik ve işlevsel bir çözüm getirme hedefiyle, konteynerlerden yapılmış olan bir yardım projesi kapsamında tasarımında görev almıştır.

Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez, 2017-2022 yılları arasında, TOBB ETÜ Teknoloji Transfer Ofisi aracılığıyla (döner sermaye ve resmi kanallardan alınmış projeler) aşağıda isimleri belirtilmiş olan mimari tasarım projelerini tamamlamıştır: TOBB ETÜ yerleşkesi içinde yer alan ve eskiden Orman Bakanlığı tarafından tamirhane binası olarak kullanılan yapının Mimarlık ve Tasarım Fakülte binasına dönüştürülmesi (2022); TOBB ETÜ, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Mimarlık ve Tasarım Merkezi (2020); Ankara Çankaya/Dikmen'de yer alan 29274 Ada 2 Parsel'e, konut ve ticaretin yer aldığı bir karma mimari programa ait Mimari Proje tasarımı ve uygulama projeleri (2018); Ankara Mamak'ta yer alan 51424 Ada 1 Parsel'de, konut ve ticaretin yer aldığı bir karma mimari programa ait Mimari Proje tasarımı ve uygulama (2018); Ankara Yenimahalle'de yer alan 42709 Ada 2 Parsel'de, OSTİM "Teknopark" mimari programı başlığı ile tanımlanan binanın Mimari Proje tasarımı ve uygulama projesi (2018); Ankara Gölbaşı'nda yer alan 123110 Ada 1 Parsel'de, konut ve ticaretin yer aldığı bir karma mimari programa ait Mimari Proje tasarımı ve uygulama projeleri (2018); T.C. Cumhurbaşkanlığı, Marmaris 15 Temmuz Şehitler Anıtı ve Çevre Düzenlemesi Mimari Proje Önerisi-1 (2017).

b. Programın diğer programlarla ilişkisi

Programın yer aldığı kurumdaki diğer eğitim programları ile ilişkisini araştırma çalışmaları ve eğitim faaliyetleri üzerinden değerlendirmek mümkündür.

Araştırma Ortamlarındaki İlişkiler: Disiplinlerarası araştırma çalışmaları

TOBB ETÜ, Disiplinler arası Araştırma Fonu (DAF) tarafından desteklenen [“Fiziksel-Yapısal Bütünlüğünü Kaybetmiş Kültürel Mirasın Yerde ve Orijinal Hali ile Algılanması ve Deneymenmesi için Coğrafi Konum Tabanlı Arttırılmış Gerçeklik Teknolojisi Araştırmaları”](#) projesinde program öğretim üyelerinden Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören ve Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nden Doç. Dr. Fatma Betül Atalay Satoğlu yürütücü; Sanat ve Tasarım Bölümünden Öğr. Gör. Suna Aydın Altay, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümünden Dr. Öğr. Üyesi A. Fatih Karakaya araştırmacı; Bilgisayar Mühendisliği, Mimarlık, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı ve Mimarlık bölümlerinden bursiyerler görev almışlardır.

Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar'ın, 2021 yılında, Malzeme Bil. ve Nano Tek. Müh. Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hatice Duran'ın, ODTÜ Mimarlık Bölümü Dr. Öğr. Üyesi Koray Pekerçli, Aalto Üniversitesi Bart Brunininks katılımıyla "**The Fogcatcher**" projesi yürütülmüştür. Proje çıktıları aynı zamanda bölüm yüksek lisans programında, halihazırda devam etmekte olan iki farklı yüksek lisans tezi kapsamında da örnek vaka olarak girdi sağlamaktadır.

Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, Malzeme Bil. ve Nano Tek. Müh. Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hatice Duran "MBN 497 Senior Design Project" dersi kapsamında yapılan "Development of Waste Plastic-Based Capsules for Plant Seeds to be Placed in Permeable Concrete Materials" beraber danışmanlık yapmışlardır (Ek-6, Belge-10, ss. 22-26).

ERASMUS Merkezi Projeler kapsamında desteklenen [EULEP projesi](#) kapsamında, Uluslararası Girişimcilik, Bilgisayar Mühendisliği ve Mimarlık Bölümü'nden Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu proje çıktılarının yaygınlaştırılması ve proje yürütülmesi konusunda görev almaktadır.

ERASMUS KA-202 fonlu proje kapsamında desteklenen "[DT4VET: Educating Designerly Thinkers for Vocational Education and Training: Design Thinking Tool for Educators](#)" projesi program öğretim üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu ve aynı fakültede görev alan öğretim üyesi Dr. Bülbül Yazıcı tarafından yürütülmüştür. DT4VET'in temel hedefi, "tasarım odaklı düşünme"yi uygulayan "[DT4VET Toolkit](#)" ve "[DT4VET çevrimiçi eğitim modülü](#)" tasarlayarak mesleki- teknik liselerde eğitim veren eğitimcilerin çapraz becerilerini ve girişimcilik yeterliliklerini geliştirmek olmuştur. MEB Meslek Liselerinde çalışan ve birçok farklı alanda eğitim veren öğretmenlere uygulamalı çalıştaylar düzenlenmiştir.

Bölüm öğretim üyeleri, kurum içi ve dışı programlarda tez izleme komiteleri, eş danışmanlık ve/veya tez jürisi üyelikleri yapmaya devam etmektedir. Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, Atılım Üniversitesi'nde bir doktora tezinin eş danışmanı olarak; ODTÜ'de 4, Gazi Üniversitesi'nde 1, Eskişehir Teknik Üniversitesi'nde 1 tez izleme komitesi (TİK) üyeliğine; Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu Gazi Üniversitesi'nde bir TİK üyeliğine; Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören ODTÜ'de 1, İstanbul Teknik Üniversitesi'nde 3 TİK üyeliğine devam etmektedir.

Öğrenme ortamlarındaki ilişkiler

TOBB ETÜ'deki tüm Lisans Programlarında öğrencilerin farklı disiplinlerle etkileşimini arttırmak amacıyla, üniversite ve/veya fakülte seçmeli dersleri yer almaktadır.

Seçmeli Dersler

Mimarlık Lisans Programı Eğitim programında üç farklı tipte seçmeli ders alınması zorunludur: 5 Bölüm Seçmeli Dersi (BSD); 2 tane Fakülte Seçmeli Dersi (FSD); 1 tane Üniversite seçmeli dersi (ÜSD). Bu ortak olarak açılan ders havuzu sayesinde, öğretim elemanlarımız diğer fakülteler ve bölüm öğrencileri ile ilişki kurmaktadır.

Programın, aynı fakülte içinde eğitim veren, İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı, Endüstriyel Tasarım, Görsel İletişim Tasarımı ve Sanat ve Tasarım Bölümleri ile yakın bir ilişkisi söz konusudur. Ortak seçmeli dersi havuzu kapsamında, fakültede yer alan tüm bölümlerin eğitim programlarının birinci sınıfında yer alan iki tane Fakülte Seçmeli Dersini (FSD-1 ve FSD-2) öğrencilerin almaları zorunludur.

Çift Ana Dal Programı

Kurumun Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, Madde 35'te belirtildiği üzere desteklediği bir uygulama olan çift anadal programı kapsamında, lisans programı öğrencileri [TOBB ETÜ Çift Anadal programı yönergesinde](#) belirlenen şartları sağlamaları koşuluyla üniversitede yer alan bir başka programda çift anadal eğitimi ve mezuniyet hakkı kazanmaktadır. *Mimarlık Bölüm Çift anadal programı, Mimarlık Lisans Programında yer alan tüm dersleri içermektedir.* Çift anadal programı öğrencileri, anadallarında daha önce almış oldukları ve/veya iki programda devam ettikleri sürece almış oldukları ve Mimarlık Lisans Programında da yer alan dersleri için bölüm başkanlığına, akademik danışmanlarının görüşünü alarak, denklik başvurusunda bulunabilirler. Denklik için başvurulabilen derslerin listesi aşağıda çıkarılmıştır. Mimarlık Bölümünde çift anadala kabul edilmiş öğrenciler, iki Ortak Eğitim Dönemlerini anadallarında, bir Ortak Eğitimi mimarlık alanında yapmak zorundadır.

Tablo 3: Çift anadal programında denklik için başvurulabilecek derslerin listesi

Ders Kodu	Ders Adı
TÜR 101	Türk Dili I
TÜR 102	Türk Dili II
İNG 001	İngilizce I
İNG 002	İngilizce II
İNG 003	İngilizce Okuma ve Konuşma
İNG 004	İş Hayatı İçin İngilizce
UGİ 315	Girişimcilik ve Liderlik
OEG 101	Ortak Eğitime Giriş
AİT 201	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I
AİT 202	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II
ÜSD 1	*Öğrenci isteğine bağlı olarak MTF'ye bağlı bir bölümden verilmeyen ders için denklik başvurusunda bulunabilir.
FSD 1 ve FSD 2	*Öğrenci isteğine bağlı olarak MTF'ye bağlı ancak Mimarlık Bölümü tarafından sunulmayan iki ders için denklik başvurusunda bulunabilir.
İYD 1-2-3-4	İkinci Yabancı Dil Dersleri

2016-2023 yıllarında, Mimarlık anadalına kayıtlı/mezun olup, ikinci anadala devam eden/mezun olan öğrencilerin listesi ile ikinci anadali mimarlık lisans programı olan ve mezun olan öğrencilerin sayılarına ilişkin değerler aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 4: Çift anadal programına dair sayısal döküm

22-23 Bahar Dönemi itibarıyla Çift anadal programına kayıt durumu	Öğrenci Sayısı
Anadali Mimarlık programı olup, çift anadal programında da mezun olan	2
Anadali Mimarlık programı olup (mezun olan dahil), çift anadala devam	5
Anadali farklı bir program olup, çift anadali mimarlık programından mezun olan	10
Anadali farklı bir program olup, çift anadali mimarlık programına devam eden	2

Mimarlık Lisans Programında, anadal olarak eğitim gören öğrencilerin devam ettikleri ve/veya mezun oldukları lisans programları: Hukuk, Psikoloji, Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler, Makine Mühendisliği.

Yan Dal Programı

Bölümümüzün aktif yan dal programı bilgileri aşağıda sunulmuştur. Programdan raporlama dönemine kadar iki öğrenci mezun olmuştur. 2022-23 Eğitim Öğretim Bahar Yarıyılı itibariyle, yandal programına kayıtlı öğrenci bulunmamaktadır. 2022-23 Eğitim Öğretim Bahar Yarıyılı itibariyle Psikoloji ve Endüstriyel Tasarım Yandal programından mezun olmuş olan toplam iki öğrenci mevcuttur.

Tablo 5: Mimarlık Bölümü Yandal Programı

Dersin Kodu	Dersin Adı	Kredi
MİM 113	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları I	3
MİM 114	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları II	3
MİM 213	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları III	3
BSD-MİM01	Bölüm Seçmeli Ders I	3
BSD-MİM02	Bölüm Seçmeli Ders II	3
BSD-MİM03	Bölüm Seçmeli Ders III	3
	Toplam Kredi	18

c. Akademik ortam ve toplumsal yarar

Mimarlık Bölümü'nde, öğretim elemanları sadece ulusal ve uluslararası düzeyde akademik ilişkilere sahip değil, aynı zamanda çeşitli kurumlar, kuruluşlar, sivil toplum örgütleri ve firmalarla iş birliği içindedirler. Bu ilişkiler, Mimarlık Bölümü'nün entelektüel yapısının gelişmesine katkı sağlamanın yanı sıra, dünya genelindeki gelişmeleri takip etmeye ve ulusal ve uluslararası düzeyde topluma faydalı hizmetler sunmaya yönelik bir araç olarak kullanılmaktadır. Mimarlık Bölümü öğretim elemanlarının önemli üyelikleri aşağıda listelenmiştir:

Mimarlık Eğitimi Alanı

Bölüm 2012 yılından beri **Avrupa Birliği Mimarlık Okulları Derneği (European Association for Architectural Education, EAAE)**'ne üyedir ve derneğin yıllık olarak düzenlenen kongrelerine program öğretim üyeleri, programlarının uygunluk durumlarına göre katılım sağlamaktadır. Prof. Dr. Nur Çağlar, Belçika'nın Leuven kentinde 15 Haziran 2013'te yapılan Genel Kurulda EAAE Genel Konseyine seçilmiştir ve görevini Eylül 2018'e kadar sürdürmüştür. Prof. Dr. Nur Çağlar 40 yıla yaklaşan çalışma süresi içinde EAAE Genel Konseyine (Yönetim Kurulu) seçilen ilk Türk üye olmuştur. Mimarlık Bölümü dernek paydaşlarının da arasında bulunduğu Erasmus Hayatboyu Öğrenme Programı tarafından desteklenen European Network of Heads of Schools of Architecture /Avrupa Mimarlık Okulları Bölüm Başkanları Ağı ENHSA projesinde de paydaş kurum olarak yer almıştır ve Prof. Dr. Nur Çağlar tarafından temsil edilmiştir. 2019 yılında tamamlanan e-FIADe projesinin ortaklarından biri de olan EAAE, proje çıktılarının ilgili paydaşlara ulaşmasında aktif bir rol almıştır. EAAE altında kurulan, Eğitim Akademisinin ilk kuruluş toplantılarında Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi Sipahioğlu aktif katılımcı olarak görev almıştır. 2014 yılı Yönetim Kurulu toplantısı bölümün ev sahipliğinde 1-2 Mayıs'ta düzenlenmiştir (Ek-6, Belge-11-13, ss. 27-29).

Mimarlık eğitiminin esnek bir öğrenme ortamı yaratması gerekliliğini, mimarlık alanının profesyonel/araştırma taraflarının sürekli değişen ihtiyaçlarını ve hedeflerini göz önünde tutan e-FAIDE projesi, mimarlık eğitimi ve eğitim sonrası yaşam arasındaki kesişim ve eşik alanlarına odaklanarak; üniversitelerde alınan mimarlık eğitimi ve mezuniyet sonrası deneyimlenecek olan profesyonel yaşam arasındaki etkileşim/eşik/geçiş/kesişme alanları olarak tanımladığı *bitirme/diploma stüdyoları* ve eğitim programlarının içinde yer alan *staj dönemlerini* incelemiş, bu alanlar içinde olası yeni patikalar keşfetmek, yenilikçi uygulamalar için fırsatlar araştırmıştır. e-FAIDE projesinin çıktılarında biri olan mesleğe kabul süreçlerinin AB ülkelerindeki haritalaması MİMEKK (Mimarlık Mesleğe Kabul Kurulu), MOBBİG 45, 47 ve 49 toplantılarında sunulmuştur (Ek-6, Belge-14, s.30-31). Proje çıktıları, mimarlık eğitimi alanıyla ilgili paydaşlarda, farklı yazılı mecralar (Arredamento Mimarlık, Mimar.ist) aracılığıyla da paylaşılmıştır.

Sivil Toplum Örgütleri ile yapılan çalışmalar

Bölüm öğretim üyelerimizden, Prof. Dr. Nur Çağlar, Dr. Öğr. Üyesi Selda Bancı, Dr. Öğr. Üyesi Aktan ACAR, Öğr. Gör. (DSÜ) Ramazan Avcı, Öğr. Gör. (DSÜ) Fatih Yavuz **Mimarlar Derneği 1927** üyesidir. Dr. Öğr. Üyesi Aktan ACAR, derneğin 74. ve 75. Dönem Yönetim Kurulu Genel Sekreteri olarak görev yapmıştır. Dr. Öğr. Üyesi Selda Bancı, Mimarlar Derneği 1927'de 72. Dönemde Yönetim Kurulu Genel Sekreteri (28.05.2016-26.05.2018), 73. Dönemde (26.05.2019-26.06.2021) Yönetim Kurulu üyesi olarak görev üstlenmiştir. Bu süreçte rutin etkinlik organizasyonlarının yanı sıra, mimarlık ve mimarlık tarihi alanında çok sayıda proje, etkinlik ve yayın çalışması yürütülmüştür (Ek-6, Belge-15-17, ss. 33-35).¹

2019 yılı sonunda, **Ankara Kent Konseyi (AKK)**'nin altında kurulan "Ankara Mimarlık Kültürü ve Planlama Çalışma Grubu" çalışmalarına program öğretim üyelerimiz aktif olarak katkı koymaktadır. Çalışma Grubu, Ankara'da bulunan üniversitelerin çoğunlukla tasarım ve planlama bölümlerinde görev yapmakta olan gönüllü akademisyenler ve bağımsız araştırmacılar tarafından oluşturulmuş bir gruptur. Çalışma grubu bünyesinde yer alan akademisyenler ve bağımsız araştırmacılar; Ankara için düşünmeye, üretmeye ve çalışmaya devam etmekte ve bilgi birikimlerini uygulama süreçleri ile buluşturmak üzere gerek duyulan her ortamda yer almaya ve katkı koymaya çaba göstermektedirler. Öğretim üyelerinden Prof. Dr. Nur Çağlar, Dr. Öğr. Üyesi Sibel Acar, Dr. Öğr. Üyesi Selda Bancı, Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi Sipahioğlu, Dr. Aktan Acar farklı dönemlerde etkinlik ve çalışmalara katkı koymaya devam etmektedirler.

2021 yılında, Ankara Kent Konseyi Mimarlık Kültürü ve Planlama Çalışma Grubu tarafından hazırlanan "**Geçmişten Geleceğe Ankara Projeleri**" sergisine Mimari Tasarım Stüdyoları çıktıları olan öğrenci projeleri ile katılım sağlanmıştır (Ek-6, Belge-18, ss.37-38).

27-29 Mayıs 2022 tarihlerinde, AKK ve AnkaraAKS işbirliği ile Cumhuriyet'in 100. Yılı kutlamalarına öncül "**Ankara'da Kutlama Mekanları Çalıştayı**"nda, Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar 'Minecraft'ta Kutlama Modu: İki Nesil Bir Cumhuriyet' atölyesinde çocuklar ile aile büyüklerini

¹ "90 yılın Mekanları: Mimarlar Derneği 1927 Merkez ve Lokalleri" sergisi, Mimarlar Derneği 1927, Ankara [Düzenleyenler: Zeynep Önen, Nesrin Erdoğan, Selda Bancı]; "Lost and At Risk: The Modern Heritage of the Capital Ankara 1927-1939" sergisi, KaunasArchitects' Association Gallery, [Küratörler: T. Elvan Altan, Selda Bancı, Nuray Bayraktar] "İçerik Koordinatörü" "Ankara 20. Yüzyıl Mimarlığı – Güncel Mimarlık Arşivi" sergisi ve beraberinde sergi kataloğu yer: Çankaya Belediyesi Çağdaş Sanatlar Merkezi; "Mimar Nejat Ersin" sergisi, kitap ve veritabanı (2020-21).

davet ederek; Prof. Dr. Nur Çağlar danışmanlığında, Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi Sipahioğlu ve Dr. Öğr. Üyesi Selda Bancı, Defne Çakır, Utku Doğanay ve Pelin Gür (Program yüksek lisans öğrencileri) yürütücülüğünde ‘Kayıt Altı Atölyesi’ kapsamında Cumhuriyet Bayramı kutlama mekanlarının haritalaması yapılmıştır (Ek-6, Belge-19, ss. 39-41).

TMMOB, Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından yayınlanan DOSYA dergisinin 2021 yılı 49. Sayısı, Prof. Dr. Nur Çağlar ve Dr. Öğr. Üyesi Selda Bancı editörlüğünde “[Mimari Tasarım Stüdyolarında Ankara'nın Geleceğini Kavramak](#)” başlığı ile program öğretim üyelerinin de kente dair yaklaşımlarına dair yazılarını da içeren sayısı yayınlanmıştır. Mimarlık eğitiminin, Ankara kenti ile kurduğu karşılıklı, dönüştürücü ve üretken ilişkiyi tartışan bu sayı, tasarım yoluyla Ankara’yı araştırma ve çalışmak, mimari tasarım stüdyolarında Ankara’nın geleceğini ele almak, dolayısıyla Ankara’daki mimarlık okullarının bu bağlamdaki birikimlerini görünür kılmayı hedeflemiştir (Ek-6, Belge-20, s.42-43).

Kayseri Mimarlar Odası tarafından 2-3 Ekim 2019 tarihlerinde düzenlenen atölye çalışmalarında, Öğr. Gör. Nihat Eyce yürütücülüğünde düzenlenen “Yüzeyden Mekan’a” başlıklı atölyeye farklı üniversitelerden mimarlık öğrencileri katılmıştır (Ek-6, Belge-21, s. 44).

Program öğretim üyeleri tarafından düzenlenen çalıştaylar

Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, Temel Tasarım Stüdyosu öğrencilerinin katılımıyla, 2016-2017-2018 yıllarında, Etimesgut Abdürrahim Karakoç İlköğretim Okulu 3.ve 4. sınıf öğrencileri, 2019 yılında Yenimahalle İsmet Kurtuluş İlköğretim Okulu 4. sınıf öğrencileri ve 2023 yılında TOKİ-Temelli Ortaokulu öğrencileri ile “**iklim değişikliği uyum ve mücadele atölyeleri**”; yine 2023 yılında Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri ile hurdaya ayrılmış malzemelerden rekreasyon alanı tasarım ve uygulaması (Yüksek lisans öğrencileri Berk Mutlu, Mustafa Koç ve Ayça Yılmaz, lisans programı öğrencileri Aysu Haşimoğlu, Naz Güresin, Zeynep Göktoprak ile birlikte) gerçekleştirmiştir (Ek-6, Belge-22, s. 45).

Işık Yakan Kadınlar, TOBB ETÜ, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi bünyesinde Aralık 2020’de oluşturulmuş, “toplumsal cinsiyet eşitliği” konusunda farkındalık yaratmayı hedefleyen TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (ETÜ), Mimarlık ve Tasarım Fakültesi dekanı T. Nur Çağlar’ın önerisiyle fakülte çatısı altında farklı disiplinlerinde çalışmalar yürüten Pelin Gürol Öngören (Mimarlık Bölümü), Şaha Aslan (İç Mimarlık ve Çevre Tasarımı) ve Suna Aydın Altay (Sanat ve Tasarım) yürütücülüğünde oluşmuş bir projedir. 2020-22 yılları arasında “**Cumhuriyet’in İlk Kadın Sanatçıları,**” “**Birlikte,**” “**Birlikte ve Güçlü**” temalarıyla düzenlenen çalıştay ve panellerde, “nitelikli eğitimin” dönüştürücü gücüne inanan ve bu amaç doğrultusunda “tasarımı” potansiyel barındıran bir araç ve yöntem olarak belirlemiş bir farkındalık projesidir ve ilerleyen dönemlerde de düzenlenmeye devam edilecektir (Ek-6, Belge-23, ss. 46-47).

Program öğretim üyeleri tarafından görev alınan kurumlar/topluluklar

Prof. Dr. Nur Çağlar, Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez, Doç. Dr. Elif Mıhçıoğlu, Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar, Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu, Dr. Öğr. Üyesi Selda Bancı, Dr. Öğr. Üyesi Zelal Çınar, Öğr. Gör. Dr. Günsu Merin Abbas, Öğr. Gör. Nihat Eyce, Öğr. Gör. Aslı Özbek, Ar. Gör. Burak Dönmez, TMMOB Mimarlar Odası üyesidir. Dr. Öğr. Üyesi Üyesi Sibel Acar TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası üyesidir.

Dr. Öğr. Üyesi Aktan ACAR, MiAK-MAK; Dr. Öğr. Üyesi Murat SÖNMEZ, Mimarlık Okulları Başkanları İletişim Grubu (MOBBİG); Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu Society of Building Science Educators üyesidir.

TSMD tarafından 2014 yılından beri her yıl düzenlenen Ankara mimarlık okullarının katılımına açık **Basamaklar** sergisine, Mimari Tasarım Stüdyoları kapsamındaki öğrenci projeleri ile katkı koyulmaktadır. Serginin farklı okulların mimarlık öğrencilerini bir araya getirerek etkileşimlerini sağlaması açısından program için büyük önem taşımaktadır (Ek-6, Belge-24, ss. 48-49).

TOBB ETÜ, Mimarlık Bölümü, Türkiye adına, **The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage** için kontak kurum olarak belirlenmiştir. Doç. Dr. Elif Mihçioğlu kontak kişisi olarak 2019-2022 Ulusal Raporları için Endüstri Mirasının korunması ile ilgili rapor kitabında Türkiye adına [bölümü](#) hazırlamıştır. Doç. Dr. Elif Mihçioğlu'nun, Kentsel Koruma alanındaki çalışmalarına paralel olarak aşağıda listelenen derneklere üyelikleri devam etmektedir.

- GUD (Geneology of Urban Design) Üye (Mart 2023'ten beri)
- Associate Member, AIA- American Institute of Architects; National, New York State and New York Chapter (2018'den beri)
- ICOMOS-TICCIH Uluslararası Komite Üyesi (The International Committee on for the Conservation of the Industrial Heritage) (2017'den beri)
- ICOMOS-CIVVIH Uluslararası Komite Üyesi (International Scientific Committee on Historic Towns and Villages) (2014'den beri)
- ICOMOS Türkiye Milli Komite Üyesi (2013'ten beri)
- Türkiye Kentsel Morfoloji Araştırma Ağı – Kurucu Üye (2013'ten beri)
- Europa Nostra- Türkiye- Kurucu Üye (2010'dan beri)

COVID salgını döneminin getirdiği, mimarlık eğitimi alanındaki dönüşümlere paralel, Doç. Dr. Derya Güleç Özer (İTÜ) ve Dr. Öğr. Üyesi Murat SÖNMEZ tarafından açılan **arch.futures** kanalı 2020-2021 dönemlerinde Instagram ve Youtube kanalları üzerinden Nisan 2020-Haziran 2021 tarihleri arasında 45 farklı konuk ile söyleşiler gerçekleştirmiştir. Konuşmalar nasıl sorusunu, korumadan, eğitime, kuramdan, yapmaya, yönetimden, mimar profiline kadar farklı temalarla davet ettiği ulusal ve uluslararası konuşmalarla söyleşileri büyük bir ilgi ile izlenmiştir. Bu söyleşiler aynı zamanda bölümün yüksek lisans programında tamamlanan tez kapsamında incelenmiştir (Ek-6, Belge-25, ss. 50-51).

Program öğretim üyeleri tarafından dersler kapsamında üretilen çalışmalarını içeren ve farklı paydaşlara yönelik düzenlenen sergiler

Dr. Öğr. Üyesi Murat SÖNMEZ tarafından yürütülen MİM 108 Yapı Teknolojileri II kapsamında üretilen öğrenci çalışmaları farklı ortamlarla düzenli olarak yıllar içerisinde sergilenmiştir: TSMD Mimarlık Merkezi'nde 2015'te "Sizi Bekleyenler var", 2016'te "Size Gelenler var", 2017'de "Tepeden Bakanlar" (aynı sergi 2017'de Bursa Mimarlar Odası), 2018'de "Arkanda Kırkayak Var" isimli sergiler düzenlenmiştir. "Arkanda Kırkayak var" aynı zamanda, Arch + Design Summit 2018 kapsamında, İstanbul'da Lütfi Kırdar Kongre ve Kültür Merkezi'nde sergilenmiştir. En son 2022 yılında, Cermmodern'de "Bunlar da Kuş mu?" sergisi açılmıştır (Ek-6, Belge-26, s.52).

Program öğretim üyeleri tarafından katılım sağlanan mentorluk programları

Öğr. Gör. Dr. Günsu Merin Abbas, lisans programı mezunu olduğu İzmir Ekonomi Üniversitesi, Usta-Çıracak Mentorluk Programı'nda Mimarlık Bölümü, mezuniyet öğrencilerine mentorluk yapmaktadır.

Prof. Dr. Nur Çağlar, Dr. Öğr. Üyesi Sibel Acar, Dr. Öğr. Üyesi Zelal Çınar ve Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu, Gaziosmanpaşa Soroptimist Mentorluk Programı (RK Academy ve Coaching & Leading Academy tarafından sunulan EMCC Foundation seviyesinde akredite "Online Mentorluk" program sertifikası almış ve sonrasında TOBB ETÜ ve diğer okullardan mimarlık ve farklı bölümlerden lisans öğrencileri ile iki dönem mentorluk programı uygulamıştır.

d. Akademik ortam olanakları ve insan kaynakları

TOBB ETÜ'de tam zamanlı ve ders saat ücretli olmak üzere iki farklı statüde öğretim görevlisi alımı olmaktadır. Tam zamanlı öğretim görevlilerinin işe alım süreçleri Öğretim Üyesi Dışındaki Öğretim Elemanı Kadrolarına Yapılacak Atamalarda Uygulanacak Merkezi Sınav ile Giriş Sınavlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik ile belirlenmektedir. Bu bağlamda, Üniversiteye alanında uzman ve araştırmada güçlü akademisyenin işe alımı gerçekleştirilmektedir. TOBB ETÜ'de ders saat ücretli (DSÜ) öğretim elemanı seçimi ve davet edilme usulleri tanımlı süreçler ile güvence altına alınmıştır. Bölümler izleyen akademik dönem için ders açılması ve ders saat ücretli öğretim elemanı daveti için bölüm kurullarında karar alarak İnsan Kaynakları Müdürlüğü ile koordinasyon içerisinde süreci takip etmektedir.

TOBB ETÜ'de ders görevlendirmelerinde öğretim elemanlarının seçiminde verecekleri ders konusunda akademik veya endüstriyel birikime sahip olmalarına, dersi daha önce vermiş olmalarına, daha önce ders verdiği kurumlarda ders verme tekniği bakımından öğrencilerin beğenisini kazanmış olmalarına dikkat edilmektedir.

[TOBB ETÜ, Ana Yönetmeliği](#) Madde 57'de belirtildiği üzere, öğretim elemanlarının yurt içinde ve dışında görevlendirmelerinde Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülen "Yurt İçinde ve Yurt Dışında Görevlendirmelerde Uygulanacak Esaslara İlişkin Yönetmelik" hükümlerine göre hareket edilir. [TOBB ETÜ, Üniversite Dışı Görevlendirme, Destekleme ve Harcırah yönergesine](#) istinaden farklı imkanlar sunulmaktadır.

Akademik Personel için sağlanan imkanlar aşağıdaki şekildedir:

- Öğretim elemanlarının uluslararası düzeyde kongre, konferans, sempozyum, seminer gibi etkinliklere yurt içinde sınırsız olarak katılımlarının desteklenmesi, yurt dışındaki benzer etkinliklere uluslararası proje, iş birliği gibi konular kapsamında katılımlarının teşvik edilmesi.
- Her öğretim elemanı için yurt dışı bilimsel faaliyetleri için kişisel fon ayrılması,
- Akademik Personel Performans Değerlendirme ve Uygulama Yönergesi kapsamında idari ve akademik bütün faaliyetlerin belirli parametrelere bağlanarak değerlendirilmesi. Ayrıca performans dayalı ücret sistemi çerçevesinde öğretim üyelerinin akademik araştırma ve seyahatleri için ait oldukları performans dilimleri itibarıyla kullanabilecekleri bütçe dilimlerinin belirlenmiş olması.
- Üniversite dışındaki proje, eğitim ve araştırma faaliyetlerinin desteklenmesi

- Akademik Atama ve Yükseltme sisteminin uluslararası standartta uygulanması.
- Ulusal ve Uluslararası veri tabanı uygulamalarına ücretsiz erişim sağlanması.

Akademik ve İdari personelin sağlık hizmetinden yararlanabilmesi amacıyla, TOBB ETÜ Tıp Fakültesi Hastanesi ile imzalanan tedavi protokolü kapsamında; sağlık hizmetlerinden personelin eş ve çocukları (erkek çocuk eğitime devam etmiyorsa 18, ediyorsa 25 yaşına kadar; kız çocuk ise evlenene kadar) faydalanabilmesi sağlanmaktadır.

Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik'in 13. Maddesine göre "Yaşları ve medeni halleri ne olursa olsun, 100-150 kadın çalışanın olması halinde emzirme odası kurma, 150'den çok kadın çalışanın olması halinde ise, 0-6 yaşındaki çocukların bırakılması ve bakılması, emziren işçilerin çocuklarını emzirmeleri için işveren tarafından kreş açma zorunluluğu" kapsamında Üniversite bünyesinde görev yapan 0-6 yaş arası çocuğu bulunan kadın personel ile söz konusu Yönetmelikte bahsi geçen şartları taşıyan erkek personelin (annesi ölmüş veya velayeti babaya verilmiş çocuklar) faydalanması adına Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığına bağlı Kreş ve Gündüz Bakımeviden hizmet alması sağlanmaktadır. 2022 yılında aynı Yönetmelik kapsamında Üniversitemiz bünyesinde emzirme odası kurularak personelin kullanımına sunulmuştur.

Üniversitede göreve başlayan akademik, idari ve proje personeline Oryantasyon Eğitimi verilmektedir. İnsan Kaynakları Müdürlüğü faaliyetleri düzenli olarak yürütmektedir.

28.01.2016 Tarih ve S-2016/03 sayılı Senato oturumunun 7 no'lu kararı ile kabul edilmiş olan Lisansüstü Burslu Öğrenci Yönergesi kapsamında doktora ve yüksek lisans öğrencileri için aşağıdaki bursluluk statüleri tanımlanmıştır:

Tam Burs: Aylık yaşam katkı payı ödemesi veya kısmi yaşam katkı payı ile birlikte barınma yardımı seçeneklerinden birini kapsar.

Özel Başarı Bursu: TOBB ETÜ lisansüstü bursluluk yönergesinde tanımlanan şartları sağlayan ve Rektörlükçe ilan edilen sayıdaki öğrencinin yararlandığı bursluluk statüsüdür. Aylık yaşam katkı payı ödemesi veya kısmi yaşam katkı payı ile birlikte barınma yardımı seçeneklerinden birini kapsar. Her iki seçenekteki yaşam katkı payı tutarı, tam burslu öğrenciler için belirlenen tutarın yüzde 50 fazlası olarak hesaplanır.

Bilimsel Başarı Bursu: TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Programları (BİDEB) vb. programlardan burs kazanmış öğrencilerin yararlandığı bursluluk statüsüdür. Tam burslu öğrencilere ödenmekte olan yaşam katkı payının yüzde 40'ı oranında ödeme veya barınma yardımı seçeneklerinden birini kapsar. Bu statüdeki öğrencilerin ilgili programlardan aldığı bursun eğitim süresi içinde kesilmesi durumunda (öğrenciden kaynaklanan olumsuz nedenlerle kesilme durumu hariç) destek bursu kesilir; ancak öğrencinin eğitim ücreti muafiyetinin devam etmesi talebi, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilir.

Araştırma Bursu: Öğrenim ücreti muafiyetinden oluşur.

Proje Bursu: Üniversitede yürütülen dış kaynaklı projelerde ücret karşılığı görev yapanların yararlandığı bursluluk statüsüdür. Proje bursunun dayanağı olan projenin eğitim süresi içinde tamamlanması halinde öğrencinin eğitim ücreti muafiyetinin devam etmesi talebi, proje yürütücüsünün önerisi üzerine Enstitü Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilir.

Personel Bursu: Üniversitede görevli personelin yararlandığı bursur.

Ayrıca burslu lisansüstü öğrencilere konferans katılım desteği üniversite bütçesinden sağlanmaktadır. Doktora programlarının başvuru süreci, [TOBB ETÜ Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#)’nde tanımlanmıştır. Eğitim süreci yönetmelik çerçevesinde yürütülmekte ve güvence altına alınmaktadır.

TOBB ETÜ lisansüstü programlarına başvuru tarihleri [Akademik Takvimde](#) 1 yıllık (güz-bahar-yaz) olarak belirlenip ilan edilmektedir. İlgili süreçlerde şartları sağlayan adaylar online başvurusunu yaptıktan sonra belgelerini iletmesinin ardından mülakat süreçleri tamamlanmakta ve sonuçlar web sayfasında ilan edilmektedir.

Başka ülkelerden veya ülkemizden, Üniversitede post-doc yapacak olan adaylar, Üniversite akademik personeliyle görüşerek onay aldıkları takdirde “[TOBB ETÜ Misafir Öğretim Elemanı ve Araştırmacı Yönergesi](#)” esasları çerçevesinde TOBB ETÜ’de doktora sonra araştırma olanağına sahip olmaktadır.

TOBB ETÜ’den mezun olan ve doktora derecesini alan nitelikli ve başarılı adaylar Üniversitede öğretim üyesi olarak işe başlatılabilmektedir.

Öğretim elemanlarının araştırma çalışmalarını desteklemek amacıyla son iki yılda, [Kurum Personel Yönergesinin](#) Madde 39’da tanımlandığı üzere, kurum “Öğretim Üyeleri için uzun süreli akademik araştırma izni (sabbatical)” izni kapsamında, 2021-2022 Eğitim Öğretim Yılı’nda Dr. Öğr. Üyesi Zelal Çınar Aalto Üniversitesi’nde araştırmalarını yürütmek üzere, ücretli izin kullanmış ve çalışmaları TÜBİTAK Doktora Sonrası Araştırma Programı ile de desteklenmiştir. 2022-2024 Eğitim Öğretim Yılları boyunca Öğr. Gör. Günsu Merin Abbas Eindhoven University of Technology’de Bina Performans Simülasyonu alanında iki yıl ücretsiz izin verilmiştir (Araştırmacı gittiği kurum tarafından finansal olarak desteklenmektedir). Belirtilen dönemlerde, öğretim elemanlarının lisans programında sunduğu dersler, bölüm öğretim elemanları tarafından, gerekli durumlarda ise, ders saati ücretli öğretim elemanları tarafından sunulmuştur (Ek-3).²

Kurum aynı zamanda, ERASMUS+ Ders Verme Hareketliliği Programı tarafından sağlanan hibelerden yararlanılmasını desteklemektedir. Bu programdan önceki yıllarda faydalanmış olan öğretim üyelerine ait bilgiler Tablo 13’de sunulmuştur. Aynı zamanda proje toplantılarına katılım sağlanabilmesi için iki öğretim üyemiz ERASMUS+ KA-1 programının proje yönetim bütçesinden desteklenmiştir.

Öneri ve Hedefler

Program öğretim üyelerinin, bir yılda üç dönemde ders vermelerinin araştırma alanlarında yapmakta oldukları çalışmalara ayırabilecekleri süreyi kısıtladığı, bu nedenle yayın sayılarının diğer üniversitelere göre daha az olduğu konusunda yapılan toplantılara istinaden, gelecek yıllarda, her öğretim üyesinin bir döneminde lisans programında ders vermemeleri, yüksek lisans programında ders açmaları konusunda gerekli çalışmalar yapılmıştır.

Program mezunlarının, ulusal ve uluslararası ölçekte birçok tasarım yarışmasında ödül aldığı bilinmektedir, ancak program öğretim elemanları tarafından, alınan ödüllere ait dair bir döküm çıkarılmadığı belirlenmiştir. Bu nedenle ilerleyen dönemlerde, programın kazandırmayı hedeflediği

² Ek-3, son iki yıl içerisinde ders vermiş olan öğretim elemanlarının listesi mevcuttur.

beceri ve yetkinliklerin değerlendirilmesi açısından bu çalışmanın başlatılması için hazırlık yapılmaktadır.

Disiplinlerarası öğrenim alanında ortak dersler sunulmasına rağmen, özellikle yapı teknolojileri alanında farklı disiplinlerle iş birliği imkânı sağlayan öğrenim ortamları sadece TOBB ETÜ Mimarlık Lisans programı için değil ülkedeki birçok eğitim kurumu için söz konusudur. Bu konuda 2023-24 Bahar Döneminde Mimarlık Anabilim Dalında yürütülen bir yüksek lisans araştırmasına da vaka teşkil edecek, Erasmus+ fonunun Blended Intensive Program (BIP) kapsamında desteklenecek olan kısa süreli uluslararası disiplinler arası stüdyo yürütülecek ve MİM 326 kodu ile derslere öğrenciler kaydolacaktır.

Uluslararası Girişimcilik Bölümü tarafından verilen UGİ 315 dersi kapsamında öğrencilerin teslim etmiş oldukları final projelerinin, bölüm öğretim üyeleri tarafından yakından tanınmadığı belirlenmiştir. Bu konuda ortak jüri vb. uygulamaların ilerleyen dönemlerde planlanmaktadır.

1.6.2 Mimarlık Eğitimi ve Öğrenciler

TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programı, **işbirliği içinde öğrencilerin yaratıcı problem çözme becerisini** geliştirmeyi, **sosyal ve akran öğrenmesini** destekleyecek şekilde Mimari Tasarım projelerinde **çağdaş çok disiplinli ortama dair farkındalık** kazandırmayı aşağıdaki süreçler aracılığıyla sağlamaktadır.

Mimari Tasarım Stüdyoları:

Detayları 2.3.1 Mimari Tasarım Stüdyoları bölümünde aktarılacağı üzere, modülün birinci sınıf düzeyindeki MİM 101 Temel Tasarım Stüdyosu I ve MİM 102 Temel Tasarım Stüdyosu II ve son döneminde yer alan MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII” dersleri yatay stüdyo olarak işlenmektedir. Ara dönem stüdyoları olarak adlandırılan “MİM 201 Mimari Tasarım Stüdyosu III”, “MİM 202 Mimari Tasarım Stüdyosu IV”, MİM 301 Mimari Tasarım Stüdyosu V”, MİM 302 Mimari Tasarım Stüdyosu VI” ve “MİM 401 Mimari Tasarım Stüdyosu VII” ise düşey stüdyo şeklinde ilerlemektedir.

- [MİM 101 Temel Tasarım Stüdyosu I ve MİM 102 Temel Tasarım Stüdyosu II](#): süreç içine dahil etmek amacıyla ödevlerde çeşitli yöntemler ve ortamların kullanılmasını teşvik etmekle beraber, grup çalışmaları ile ekip üyelerinin farklı beceri ve ilgilere sahip olmalarını destekler. Bu yaklaşım, öğrencilerin kendilerini ifade etmelerini ve birlikte çalışarak farklı bakış açılarından yararlanmalarını teşvik etmeyi amaçlar.
- [Düşey Stüdyo](#):
 - Programda, dönemler bazında değişmekle beraber mevcutta beş farklı “Stüdyo” mevcuttur. Bu stüdyolar farklı öğretim elemanları tarafından kurgulanmış tasarım ekosistemleri olarak tanımlanabilir. Her bir “Stüdyo”, farklı yıllardan, farklı dönemlere ait “Mimari Proje” dersi alan öğrencilerin bir araya geldiği, birlikte çalıştığı öğrenme ortamıdır.
 - Her dönem başında öğrenciler dönem başında her stüdyonun o dönem için belirlediği temayı tanıttığı stüdyo seçim toplantısına katılım sağlar. Bu toplantının sonunda öğrencilere “Stüdyo Tercih Formu” iletilir ([Ek-6, Belge-27-28, ss.53-55](#)). Formda öğrencilerden alacakları stüdyoya ait ders kodunun girilmesi ve önceki dönemlerde almış oldukları stüdyo ismini belirtmeleri istenir. Her öğrencinin, mezun olana kadar her stüdyoyu en az bir kez almasına dikkat edilerek yerleştirme yapılır.

- Farklı sınıf-yıl durumunda olan ve yıl-dönem bazında farklı kodlu mimari proje derslerine (MİM201-MİM202-MİM301-MİM302-MİM401) kayıtlı öğrenciler, bir stüdyoda bir araya gelerek eğitime devam eder. Benimsenen bu modelde, aynı stüdyo içerisinde farklı dönem öğrencilerinin akran eğitimini desteklemeyi, beraber çalışma deneyimi kazanmalarını hedefleyerek kurgulanmıştır.
- Stüdyolarda, öğrenciler grup veya bireysel olarak projeleri üzerinden çalışabilmelerine olanak tanınır. Grup olarak yürütülen stüdyo proje çalışmalarının öğrencilerin ortak çalışma deneyimi kazanmalarında gerekli destekler sunulur.
- Stüdyo temalarının belirlenmesinde, her dönem başında eğitim komisyonu olarak gerekli toplantılar düzenlenmektedir.
- Öğrencilerin mesleki yeterliliklerini, bireysel gelişimlerini, iş birliği ve iletişim becerilerini destekleyecek nitelikte stüdyo temaları belirlenmektedir.
- **MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII:**
 - Diploma Stüdyosu sürecinde, öğrenciler okul içi veya dışından danışmanlarla iş birliği yapabilirler.
 - Öğrencilere akran mentorluğundan yararlanma fırsatı tanımak amacıyla, kendi tercihlerine göre bireysel olarak veya 2-3 kişilik gruplar halinde çalışma olanağı tanınır. Aynı zamanda grup içi tartışmalar ve takım çalışmasının teşvik edilmesi, ortak tasarım pratiğinin geliştirilmesine katkıda bulunur.

Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları modülü

- Modülde yer alan derslerde öğrencilerin yine ortak çalışma deneyimi ve kültürü edinmelerine yönelik olarak, sunum ve araştırma ödevleri verilmektedir.
- Teorik derslerde öğrencilere verilen araştırma ödevleri, araştırma alışkanlığının gelişmesini teşvik etmektedir. Bu ödevler, öğrencilerin elde ettikleri bilgileri aktarma ve sunma yeteneklerini geliştirmelerine yardımcı olurken, aynı zamanda akademik etik değerlerin içselleştirilmesini de hedefler.

Yapı Teknolojileri modülü

- Modülde yer alan derslerden MİM 307 Yapı Teknolojileri V, MİM 308 Yapı Teknolojileri VI derslerini alan öğrencilerin ortak çalışma deneyimi ve kültürü edinmelerine yönelik olarak, her hafta belirlenen konularda kısa bir sunum hazırlamaları; bu sunumlarını ders öğretim elemanları ile dersten önceki hafta geliştirmelerine yönelik görüşmeleri sağlanır.
- MİM 307 Yapı Teknolojileri V ve MİM 308 Yapı Teknolojileri VI derslerinde, öğrencilerinden kapsamları olarak yapma bilgisine sahip ve bu bilgiyi bireysel yaratıcılıkları ile desteklemek yönünde bir proje üzerinde uygulamaları beklenmektedir.

Seçmeli Dersler

- Eğitim programında yer alan seçmeli ders havuzunda yer alan aşağıda ismi belirtilen derslerde, öğrencilerin ortak çalışmalar yürütmektedir.
 - MİM 417 Sürdürülebilir Mimarlık dersinde, öğrenciler grup çalışması olarak, TOBB ETÜ, Yabancı Diller Bölümü binasının Kullanım Sonra Bina Değerlendirmesini (KSD) gerçekleştirmiş ve sonrasında müdahale önerilerinde

bulunmuşlardır. Bu ders kapsamında, 4. Sınıf düzeyinde araştırma becerilerini geliştirmeyi amaçlayan anket ve kullanıcı görüşmeleri gerçekleştirmiş ve analiz yapmışlardır.

- MİM 330 Parametrik ve Algoritmik Tasarım dersinde, doğadan öğrenen topoloji optimizasyonu gibi yeni tasarım yöntemlerine dair giriş yapılmaktadır.
- MİM 223 Mimari Tasarımda Işık ve Gölge dersinde, öğrencilerle beraber grup çalışması olarak Ulus Tarihi Kent Merkezi haritalama çalışmaları yapmışlardır.

Ortak Eğitim Programı

- Ortak eğitim programı kapsamında öğrencilerin çalıştıkları firmalarda, etkin bir çalışan olarak görev almalarına yönelik çalışmaları beklenir. Bu çalışma dönemlerinin 14 hafta uzunluğunda olması, firmalar tarafından olumlu karşılanmaktadır. Programın öğrenci kabulüne başladığı yıldan günümüze, ortak eğitim programı kapsamında özellikle mimari tasarım ofislerinde katılmış oldukları yarışmalarda, ortak çalışma deneyimi kazanmış oldukları ve birçoğunun ulusal mimari tasarım yarışmalarında ödül almış olması bu duruma bir gösterge niteliğindedir.

Öğrencilerin **araştırma alışkanlığı** geliştirmelerini ve **öğrenme odaklı yaklaşımın desteklenmesini** sağlamak üzere:

- Programdaki, diploma stüdyosu (**MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII**) resmi olarak, programın 11. Döneminde, 12 hafta olarak devam etmektedir, ancak stüdyo 10. dönemin başında öğrencilere stüdyo temasını iletmekte ve öğrencilerin ortak eğitim dönemlerinde, belirli aralıklarla, çevrimiçi ve/veya yüz yüze toplantılar düzenlemektedir. 10. Dönem, öğrencinin tasarım düşüncesini kurmasını sağlayabilecek, temaya dair geniş kapsamlı araştırmalarını yürütebilecekleri bir aralık bırakmaktadır. Böylece öğrenciler temayı derinlemesine anlama ve kentsel ve mimari ölçeğe kadar tutarlı bir mimari düşünce inşa etme fırsatı yakalayabilmektedirler. Öğrenme merkezli yetkinlik kazandırmaya yönelik olarak yapılan bu araştırma döneminde, öğrenciler verilen tema kapsamında kendi mimari öneri programlarını geliştirmektedir.
- TÜBİTAK 2209 programı kapsamında desteklenen projelerde yürütücü olarak görev alan öğrenciler araştırma çalışmalarını sürdürmektedirler.
- Özellikle salgın döneminde (2019-20 Yaz Dönemi) öğrencilerimizin büyük bir kısmı program öğretim üyeleri ile araştırma ve/veya yarışma projelerinde görev alarak ortak eğitimlerine devam etmişlerdir (**Ek-6, Belge-29, ss.56-64**). MATERIART projesi kapsamında bir öğrenci ortak eğitimini MATERIART projesinin Fikri Çıktılarının hazırlandığı süreçte yer almıştır. Bir önceki bölümde aktarılan DAF tarafından desteklenen araştırma projesinde, lisans programına devam eden burslu öğrenciler görev almışlardır.
- Öğrencilerin araştırma yapma ve bilgi aktarma becerilerini geliştirmeleri, mesleki kariyerlerinde önemli bir avantaj sağlamaktadır. Bu nedenle, Araştırma, Sunum Teknikleri ve Mimarlık Tarihi kuram ve teorik seçmeli derslerde, beklenen araştırma ödevleri ile, öğrencilerin **araştırma yapma alışkanlığı geliştirmeleri** ve elde ettikleri bilgileri **akademik etik değerleri** gözeterek aktarmaları teşvik edilmektedir. Araştırma ödevleri ile öğrencilerin araştırma becerilerini geliştirmeleri ve akademik etik değerlere uygun olarak bilgi edinmeleri, bilgiyi analiz etmeleri ve yorumlamaları sağlanmaktadır.

Sunum Teknikleri dersinde ise, öğrencilerin araştırma sonuçlarını etkili bir şekilde sunmaları ve dinleyicilerin dikkatini çekmeleri için gerekli becerileri edinmeleri amaçlanmaktadır. Araştırma yapma becerisi, öğrencilerin yeni bilgi edinmelerine ve bu bilgiyi kullanabilmelerine olanak tanır. Bilgi aktarma becerisi ise, öğrencilerin araştırma sonuçlarını başkalarıyla paylaşabilmelerine ve bu sayede iletişim kurma becerilerini geliştirebilmelerine olanak tanır.

Öğrencilerin *lider ve girişimci olabilme* becerisini kazanmalarını sağlamak üzere;

- Kuruma bağlı tüm lisans programları için zorunlu olan ve Uluslararası Girişimcilik Bölümü Öğretim Üyeleri tarafından verilen **UGİ 315 – Girişimcilik ve Liderlik (zorunlu)** dersi kapsamında öğrencilere girişimcilik alanında gerekli olan temel bilgiler sağlanarak, inovasyon, yenilik, AR-GE kavramlarına, AR-GE'nin ticarileştirme süreçlerine ve yalın girişim konularına hakim olmaları, iş planı ve iş modeli hazırlama becerilerine sahip olmaları ve bu kapsamda iş fikrini projelendirebilmeleri hedeflenmektedir. Liderlik bölümü kapsamında ise UGİTALKS markası altında bu dersi alan öğrencileri alanında uzman başarılı isimlerle buluşturmak hedeflenmektedir. Dersin final ödevi kapsamında öğrencilerden bir proje/start-up firması öneri hazırlamaları beklenmektedir. Öğrenciler bu ödev kapsamında disiplinlerarası gruplar halinde çalışabilmektedir (Ek-6, Belge-30, ss. 65-93).

Öğrencilerin *akademik ve mesleki etik değerleri* içselleştirmelerin yönelik olarak;

- Programın formal ve enformel eğitim ortamlarında yer verilen sunum, seminer ve tanıtımlarla öğrencilerin **meslek ortamının pratiklerini anlamaları ve meslek etiğini içselleştirmeleri** sağlamaktadır. Yapı Teknolojileri modülü tarafından geçtiğimiz yıllarda mesleğin tasarımdan, inşaata, yapısal analizden, malzeme sektörüne kadar pek çok alanından profesyonel ile “Yapı-Yorum” seminerleri düzenlenmiştir. Seminerler tüm seviyedeki öğrencilerin ve program öğretim elemanlarının katılımına açık bir şekilde planlanmıştır ve COVID dönemlerinde ve/veya il dışı, uluslararası davetliler söz konusu olduğunda ise çevrimiçi olarak yürütülmüştür (Ek-6, Belge-31, ss. 94-96).
- Öğrencilerin programdaki eğitimleri sırasında, üç dönem ortak eğitim programına katılım sağlamaktadır. 3. sınıf 1. dönemi tamamladıktan sonra öğrencilerimiz bir dönem ders - bir dönem ortak eğitim uygulaması olacak şekilde eğitimlerine devam etmektedirler. Ortak eğitim uygulaması 14 hafta sürmektedir. Öğrencilerimiz program süresi olan 4 yıl içinde toplamda 42 haftalık bir ortak eğitim / staj gerçekleştirmektedirler. Uzun süreli iş yeri deneyimi öğrencilerin mesleki etik değerleri kazanmaları yönünde büyük önem taşımaktadır. Öğrencilerin eğitim gördükleri kurumlara, ayrıca program öğretim üyeleri de düzenli olarak ziyaretler gerçekleştirmektedir. Ortak eğitim programına katılım sağlanmasının ön şartlarından birisi OEG 101 Ortak Eğitime Giriş dersi ve programın 2. Döneminde yer almaktadır (Ek-6, Belge-32, ss. 97-99).
- Öğrenciler, ortak eğitim dönemlerinde görev aldıkları mimari tasarım ofislerinde birçok farklı ulusal ve uluslararası mimari tasarım yarışmasına katılım sağlamış ve ödüller almışlardır. Yarışma deneyimi kazanılması özellikle bölümün misyonuna paralel öğrencilerin gelişimini desteklemesi açısından büyük önem arz etmektedir (Ek-6, Belge-7, ss. 11-16).

Bu çalışmalara ek olarak; Fakülte ve kurum bünyesindeki öğrenci kulüplerinde, birçok öğrencimiz aktif rol almaktadır. Fakülte bünyesinde aktif olarak faaliyet gösteren “TOBB ETÜ Tasarım Kültürü ve Mimarlık Topluluğu” (TMT) tarafından düzenlenen etkinlikler Bölüm ve Dekanlık nezdinden yakından takip edilmekte, desteklenmekte ve danışmanlık verilmektedir. Kulüp faaliyetlerinde görev almak, öğrencilerin bireysel gelişim, ortak çalışma, lider ve girişimci olabilme becerilerinin gelişimine katkı sağlamaktadır.

Hedef ve Öneriler

Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri modülü dersinde (MİM 105) geçtiğimiz dönemlerde, akademik ve mesleki etik konusu konusunda 2012-2016 yılları arasında, ders içeriklerinde bu konuda sunumlar ve çalışmalar yapılmaktaydı. Geçmişte yapılan eğitim programı güncellemelerinde bu konu Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları modülü içerisinde yine yerini almış durumdadır. Öğrencilere özellikle akademik gelişim ve intihal kavramı konusunda, Kuram modülü içerisinde bilgi verilmektedir, ancak bu konunun yeni yapılan özdeğerlendirme çalışmalarında sorunlar yaşandığı tespit edilmiştir. Bu nedenle program güncelleme çalışmaları kapsamında, MİM 105 dersine yeniden bu konuların ders içeriği olarak eklenmesi ve aynı zamanda diğer modül derslerinde de gerekli öğrenmeyi pekiştirici uygulamaların yapılması planlanmıştır.

1.6.3 Mimarlık Eğitimi ve Meslek Ortamı

TOBB ETÜ, Mimarlık Lisans programı öğrencilerinin meslek ortamı ile ilişkili bilgi ve becerilerini bölümde görülen eğitim ve ortak eğitim programı kapsamındaki kazanımlar üzerinden okumak mümkündür.

a. Ortak Eğitim Programı

TOBB ETÜ, Mimarlık lisans programı, öğrencilerinin meslek yaşamına hazırlamakta, dersler kapsamında sunduğu içeriklerin ötesinde, mimarların üstlendiği yetki ve sorumlulukları, ilişkili disiplinlerle ortak çalışmaları ve işveren gereksinimlerinin belirlenmesi konularında uyguladığı en temel öğrenim yeri ortak eğitim dönemlerini kapsamaktadır. Program kurulduğu yıldan bu yana uyguladığı ortak eğitim programını, dört asal eğitim modülünün bütünleyicisi olarak görür. Öğrenciler, eğitim programı kapsamında üç dönem boyunca her biri asgari 14 haftalık (70 iş günü) **ortak eğitim dönemine** katılarak, mesleğin farklı pratik alanlarında hizmet veren kurumlarda, yerinde süreci deneyimleyerek ve pratiğin parçası olarak görev alarak öğrenim görürler. Tablo 6'da programın yıllık ve dönemlik bazda dağılımı ifade edilmiştir.

Tablo 6: Eğitim Öğretim Programının yıllar bazında dağılımı

Yıl / Dönem	Güz	Bahar	Yaz
1. Yıl	1. Sınıf 1. Dönem	1. Sınıf 2. Dönem	2. Sınıf 1. Dönem
2. Yıl	2. Sınıf 2. Dönem	3. Sınıf 1. Dönem	OEG 200 Ortak Eğitim 1 8 AKTS 14 Hafta
3. Yıl	3. Sınıf 2. Dönem	OEG 300 Ortak Eğitim 1 8 AKTS 14 Hafta	4. Sınıf 1. Dönem
4. Yıl	OEG 400 Ortak Eğitim 3 8 AKTS 14 Hafta	4. Sınıf 2. Dönem	-

OEG 101 Ortak Eğitime Giriş dersini ve en az bir Mimari Tasarım Stüdyosu'nu tamamlayan öğrenciler, ilk ortak eğitim firmalarında eğitime başlayabilir. [TOBB ETÜ, Ortak Eğitim Yönergesi'nde](#) tanımlanan tüm yürütme şekilleri ve kurallara uygun olarak, öğrencilerin devam zorunluluğu mevcuttur. Ortak eğitim denetçileri, (a) Ortak eğitim uygulamasına katılacak kurumların belirlenmesi amacıyla kurumlarla yapılan görüşmelere katılır; b) Ortak eğitim uygulamasına katılan öğrencileri izleyerek işyerinde geçirilen sürenin amaca uygun şekilde değerlendirilmesini sağlamak üzere öğrenci ziyaretlerine katkıda bulunur. Program süresince aynı zamanda, öğrencilerin çalıştıkları firmalarda ziyaret edilebilir. Yönergede belirtildiği üzere, “öğrencinin ortak eğitimi sırasındaki performansının belirlenmesi, varsa işyeri ile yaşadığı uyum sorunlarının çözümü, kendisine kurum tarafından verilen görevlerin eğitim alanına uygunluğu gibi konularda inceleme yapmak üzere dönem içinde Üniversite tarafından işyerinde öğrenci ziyareti yapılır.” Bu ziyaretler, Ortak Eğitim Denetçisi, Koordinatör, OEKM personeli veya Rektörlük tarafından belirlenen akademisyenler tarafından yapılır.

Öğrenciler, OEG döneminden sonra tamamlamış oldukları çalışmalarını, OEG Raporu ile akademik danışmanına sunar. Her dönem ise, bu eğitimlere katılan öğrencilerle ortak değerlendirme sunumları gerçekleştirilir (Ek 6, Belge-33, s. 100). Öğrencinin başarısı Geçti (G) ve Kaldı (K) notu ile değerlendirilir.

Ortak Eğitim programı, öğrencilerin **mimarların üstlendiği mesleki yetki ve sorumlulukları, ilişkili mesleklerle ortak çalışmalar yürütmelerini sağlaması** açısından nitelikli bir şekilde yürütülmeye devam edilmektedir. Öğrenciler Ortak Eğitim Dönemlerinde çalıştıkları kurumlarda, mimari tasarım ve inşaat projelerinde **takım çalışmalarında** görev alarak **farklı meslek dalları** ile temas etmekte ve öğrenci OEG raporlarında gözlemlendiği üzere **yasal süreçlerle** ve **mezuniyet sonrası mesleki uygulama için gerekli bilgi ve becerilerin edinilmesine** yönelik nitelikli düzeyde deneyim kazanmaktadır.

Türkiye’de yasal olarak dört yıl olarak verilen mimarlık eğitimi programlarının, mesleğin farklı pratik alanlarının hepsini içermesi mümkün değildir. Bu nedenle, TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programı, OEG dönemlerini öğrencilerin mesleğin farklı pratik alanlarını tanıması ve bu alanlarda deneyim kazanmalarına yönelik olarak kurgulanmıştır. 22-23 Yılı, Bahar döneminde yapılan mezunlara yönelik anketin sonuçlarına göre, program mezunlarının %27’sinin eğitimleri sırasında görev aldıkları ortak eğitim firmalarda görev aldıkları belirlenmiştir.

b. Formel eğitim kapsamında yapılan çalışmalar

Programın, **yenilikçi, özgün ve esnek, içsel motivasyona odaklı, bireysel farklılıkları ve duyarlılıkları önemseyen, toplumsal sorumluluk bilinci ve birlikte çalışma beceri ve yetkinliği kazandırabilen, yeni teknolojilere ve geleceğe yönelik yeni perspektifler sunabilen bir öğrenme ve gelişme ortamı sağlamak** misyonuna dayanarak, bölümün sunduğu ders içerikleri kapsamında meslek ortamıyla kurduğu farklı ilişkiler de söz konusudur.

Bu bağlamda, *düşey mimari tasarım stüdyolarının* farklı dönemlerinde, öğrencilerin **takım çalışması becerisini** kazanmalarını sağlamak amacıyla mimari tasarım süreçlerini grup çalışması olarak yürütmeleri beklenmektedir. Öğrencilerin, **farklı disiplinlerin sorumluluklarını kavrayabilmeleri** açısından, düzenli olarak yapı teknolojileri modülünün koordinasyonunda “Yapı-Yorum: Derse sığmayan sohbetler” oturumları mesleğin farklı alanlarından profesyonelleri konuk etmiştir.

İşveren gereksinimlerinin karşılanmasında toplumsal yararın gözetilmesi açısından programda eğitim gören öğrencilerin ortak eğitim dönemleri sırasında yaşayarak, işbaşında yerinde gerçek problemlerle öğrenmesi hedeflenmiştir. Aynı zamanda, işveren gereksinimlerinin kavranması ve takım çalışmalarında görev alınması açısından, eğitim programında yer alan *UGİ 315 Girişimcilik ve Liderlik* dersi kapsamında öğrenciler girişimcilik alanında gerekli olan temel bilgiler edinerek, inovasyon, yenilik, AR-GE kavramlarına, AR-GE'nin ticarileştirme süreçlerine ve yalın girişim konularına hakim olmaları, iş planı ve iş modeli hazırlama becerilerine sahip olmaları ve bu kapsamda iş fikrini projelendirebilmeleri hedeflenmektedir. Ders kapsamında teorik bilgilere sahip olan öğrenciler, aynı zamanda davet edilen isimlerin girişimcilik ve başarı hikayelerini dinleyebilmektedir (Ek-6, Belge-30, ss. 65-93).

Programın ikinci döneminde yer alan ve öğrencilerin ortak eğitime gitmeden başarılı olarak geçmeleri gereken *OEG 101 Ortak Eğitime Giriş* dersi öğrencilerin meslek ortamı ve kuralları ve **meslek etiği** ile ilgili kapsamlı bilgi ve beceri edindikleri bir ortam sunmaktadır (Ek-6, Belge-32, ss. 96-97). Mesleğin **yasal düzenlemelerine** hâkim olabilmelerine ve **mezuniyet sonrası mesleki uygulama için gerekli bilgi ve becerilerin, yaşam boyu öğrenme ve sürekli mesleki gelişim farkındalığına** yönelik, mevcut eğitim programında bir ders yer almamaktadır. Geçtiğimiz yıllarda, mezuniyet sonrası kayıt süreci ile ilgili Ankara Mimarlar Odası tarafından resmi yazı ile gelen davetlere olumlu olarak dönüş yapılmış ve oda tarafından bölümde bilgilendirme toplantısı düzenlenmiştir.

Öğrencilerin mesleğin devingen ortamda, **teknolojik gelişmelere hâkim ve öncü olmaları ve bilgiye erişim ve kullanım olasılıklarını** desteklemek programın en temel hedeflerinden biridir. Yapı Teknolojileri modülünün üçüncü ve dördüncü sınıf düzeylerinde, her konu başlığı altında ele alınana haftalık içeriklerin düzenli olarak bir bölümü, yeni yapım ve üretim teknolojilerine, yeni malzemelerin keşfine dayalı sunumlar içermektedir ve her dönem bu içerik güncel gelişmelere istinaden gözden geçirilmektedir. MİM 330 Parametrik ve Algoritmik Tasarım, MİM 422 Bina Kabuğu performans değerlendirmesi, MİM 417 Sürdürülebilir Mimarlık gibi seçmeli derslerde topoloji optimizasyonu, entegre tasarım, parametrik tasarım, döngüsel tasarım ve yaşam boyu döngü analizi gibi güncel tasarım yaklaşımlarına giriş yapılmakta ve öğrencilerin uygulamalı çalışmalar yapması sağlanmaktadır. Mimari tasarım, sunum ve araştırma yöntem ve teknikleri modülü derslerinde ise gelişen mimari sunum ve tasarım araçlarına yönelik düzenli güncellemeler yapılarak, öğrencilerin meslekte kullanılan ve gelecekte yaygınlaşması öngörülen yöntemleri kullanabilme becerileri elde etmelerine yönelik içerikler sunulmaktadır.

Program öğrencilerinin **kültürel farklılıkları** kavrayabilmelerine yönelik olarak, geçtiğimiz dönemlerde Ek-5'te sunulan kataloglarda da izlenebileceği gibi çok farklı kültürel ve sosyal bağlamlar, mimari tasarım stüdyolarında konu olarak verilmektedir. Rapor kapsamındaki dönemde, Ankara'da bulunan dezavantajlı öğrencilerin eğitim gördüğü farklı okullarla ortak atölye çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Mimarlık kültürü, tarih ve kuramları modülü derslerinde ise, farklı kültür, coğrafya ve dönemlerde değişen/dönüşen yapı üretimi ve malzeme teknolojilerinin mekâna yansması üzerine araştırma ve sunum çalışmaları gerçekleştirilmektedir.

Programın öğrenci değerlendirmelerinde düzenli olarak uyguladığı araştırma çalışmalarının hedefi, öğrencilerde araştırma becerilerinin geliştirilerek, **yaşam boyu öğrenme ve sürekli mesleki gelişim farkındalığının** geliştirilmesine katkı sağlamaktadır.

Bölüm öğretim elemanlarının üye oldukları derneklerin³ düzenledikleri etkinliklere, program öğrencilerinin düzenli katılımı teşvik edilmekte ve birçok etkililiğe etkin katılımı sağladıkları gözlenmektedir. Bu etkinlikler (sunumlar, atölye çalışmaları) mesleğin toplumsal, teknolojik ve kültürel konularda temas ettiği alanlarda güncel konuları için nitelikli bir tartışma ortamı sunması açısından, öğrencilerin mesleki gelişimlerine büyük katkı koymaktadır.

c. Meslek odasına kaydolun ve meslekte çalışan mezunların sayıları

Mezun olan öğrencilerin mesleki kariyerlerine ilişkin bilgiler ve kurum ile bağlarının sürekliliği için Kurumsal İlişkiler Müdürlüğü hizmet vermektedir. Her eğitim öğretim yılı başında (Eylül ayında), ofis tarafından mezun bilgi sisteminde güncellemeler yapılmaktadır. Mezunların çalışma durumları, yüksek lisans eğitimlerine devam eden mezunların eğitim kurumu bilgileri talep edildiği durumda bölüme iletilmektedir.

Tablo 7: TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programı Mezunlarının Mimarlar Odasına Üye Sayıları

Yıl	Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ne kayıtlı TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programı Mezunları üye sayısı	Mimarlar Odası'na kayıtlı TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programı Mezunları üye sayısı	TOBB ETÜ, Mimarlık Lisans Programı toplam mezun sayısı	Üyelik Oranı (yıllık bazda)
2020	17	20	42	%47
2021	28	32	41	%78
2022	28	32	43	%74
2023	12	17	35	%48
Toplam	127 *	150**	241***	%62

* Mimarlar Odası Ankara Şubesi'ne kayıtlı toplam mezun sayısı (Ekim 2023)

** Mimarlar Odası'na kayıtlı toplam mezun sayısı (Ekim 2023)

*** 2016- Nisan 2023 itibarıyla toplam mezun sayısı

2020 yılında, salgının etkisiyle üye olan mezun oranının düşük kalmış olabileceği tespit edilmiştir. 22-23 Yılı, Bahar döneminde düzenlenen anket kapsamında, ankete katılan 74 mezunun %84'ünün meslekte çalıştıkları, %4'nün ise iş aradığı belirlenmiştir. Çalışmadığını ve iş aramadığını belirten mezunların ise hepsinin lisansüstü eğitim programlarında eğitimlerine devam ettikleri belirlenmiştir. Mezunların %92'sinin mezuniyet alanında bir işte çalıştıkları, %6'sının mezuniyet alanı ile ilgili olmayan ancak isteyerek çalıştıklarını tespit edilmiştir (Ek-7, s.7).

Öneri ve Hedefler

Türkiye'de ve yurt dışı merkezlerde mezun buluşmaları, yeni öğrencilere mentorluk desteği gibi çalışmalar yapılması hem mezun aidiyetini artırılmasını hem de program öğrencilere kariyer desteği sağlaması açısından önem taşımaktadır. 23-24 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Döneminde mezun buluşmasına yönelik faaliyetler planlanmaktadır. Mezuniyet sonrası kayıt süreci ile ilgili Ankara Mimarlar

³ Raporun 1.6.1 Mimarlık Eğitimi ve Akademik Kapsam bölümünün c bendinde (Akademik Ortam ve Toplumsal Yarar), bölüm öğretim elemanlarının üyesi ve/veya yönetiminde oldukları dernekler hakkında detaylı bilgi sunulmuştur.

Odası'nın yıllık bazda bölüme, program yöneticileri tarafından davet edilerek sunumların düzenli hale getirilmesi önerilmiştir.

1.6.4 Mimarlık Eğitimi ve Toplum

Öğrencilerin toplum ve çevre sorunlarına duyarlı olmalarında, uygun tasarım ve planlama kararlarına ilişkin yaratıcı düşünme, çözüm üretme becerilerini geliştirmede program dersleri kapsamında farklı çalışmalar yapılmaktadır.

Öğrenciler, tüm düşey mimari tasarım stüdyolarında, stüdyonun tanımlamış olduğu bağlamın **fiziksel ve sosyal çevre verilerini analizini** kapsayan araştırma ve haritalama çalışmaları yürütmektedir. MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII (Diploma stüdyosu) ise öğrencilerine son ortak eğitim dönemlerini kapsayan 10. Dönemlerinde stüdyo temasını ve bağlamını tanımlayarak, öğrencilerin kapsamlı **araştırma ve haritalama çalışmaları** yapmalarını beklemektedir.⁴ Yine Diploma Stüdyosu kapsamında, öğrenciler geçtiğimiz yıllarda özünde iklim değişiklikleri ve toplumsal dönüşümlerin tetiklediği **çevre sorunlarını** azaltacak yönde mimari tasarım önerilerinde bulunmuştur. Bölüm öğretim elemanları tarafından geçtiğimiz yıllarda yürütülen İklim Değişikliği odaklı araştırma projelerinin çıktıları da bu süreçleri besleyen birikimlerden biridir.⁵

Temel Tasarım Stüdyosu, 2016 yılından beri ağırlıklı olarak stüdyo çalışmalarını **iklim Değişikliğinin etkilerinin azaltılması** yönünde sürdürmektedir. Stüdyo çalışmaları aynı zamanda, disiplinlerarası olarak yürütülen farklı projeler kapsamında da ele alınmış ve bu süreçlere lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin katılımları olmuştur.⁶ Aynı zamanda, geçtiğimiz altı dönem boyunca, düşey stüdyolar tarafından verilen temaların birçoğunda çevre sorunlarını azaltacak önerileri teşvik eden çalışmalar yapılmıştır.

Yapı Teknolojileri modülü, MİM 407 Yapı Teknolojileri VII ve MİM 408 Yapı Teknolojileri VIII dersleri kapsamında, kentsel ve bina ölçeğinde tasarıma veri oluşturacak şekilde, **iklim ve çevre verileri analizi** yapılmaktadır.

Çevre sorunlarını azaltacak bilgi üretimi ve araştırma becerisinin geliştirilmesi kapsamında, MİM 417 Sürdürülebilir Mimarlık dersi kapsamında gerçekleştirilen TOBB ETÜ, Yabancı Diller Binası (YDB) Binası Kullanım Sonrası Değerlendirme (KSD) çalışması örnek olarak verilebilir. Öğrenciler sadece mevcut binanın ısıtma ve aydınlatma amaçlı enerji talebini azaltmaya yönelik öneriler sunmamış, aynı zamanda bina kullanıcılarına yönelik düzenlenen anketler ve odak grup görüşmeleri analiz ederek kullanıcı deneyiminin bina verimliliği açısından değerlendirilmesini gerçekleştirmişlerdir.

Kamu ve toplum yararı bilincinin kazandırılmasına örnek olarak, lisans ve yüksek lisans öğrencilerinin katılımıyla, Gazi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi rekreasyon alanı hurdaya ayrılmış malzemeler kullanılarak Ağustos 2021'de inşa edilmiştir (Ek-6, Belge-34, ss. 101-102).

⁴ MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII (Diploma Stüdyosu) yürütülüş biçimi ve süreçlerine dair detaylı bilgi 2.3.1Mimari Tasarım Stüdyoları başlığının altında MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII (Diploma Stüdyosu) başlığı altında aktarılmıştır.

⁵ İklim Değişikliği konusunu odağına alan SOSCLIMATEWATERFRONT projesine ait detaylar Akademik Ortam ve Bilgi Üretimi bölümünde sunulmuştur.

⁶ Bu kapsamdaki çalışmaların detayları Akademik Ortam ve Bilgi Üretimi bölümünde Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar ortaklığında yürütülen projeler bölümünde aktarılmıştır.

1.7 İnsan Kaynakları

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü'nün öğrencilerine kabul edilebilir düzeyde bir öğrenim sunmak için sağladığı insan kaynaklarının son iki yıl içerisindeki durumu aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.7.1 Öğretim Elemanları

a. Öğretim elemanları sayıları ve öğrenci sayısına göre oranları

Mimarlık Lisans Programı akademik kadrosu, toplam 10 öğretim üyesi, 1'i doktorasını tamamlamış olarak 3 öğretim görevlisi ve 1 araştırma görevlisi ile eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir. Aynı zamanda, mesleki deneyime sahip, mimari tasarım ve uygulama süreçlerine hâkim, aktif mesleki pratiğini sürdüren yarı zamanlı öğretim elemanları (ders saati ücretli, DSÜ) programda, özellikle uygulamalı dersleri vermektedir. Yarı zamanlı öğretim elemanları, eğitim aldıkları görevlerine paralel olarak, öğrencilerin mimarlığın farklı mesleki ortamlarını tanımlarını sağlamaları açısından önem taşımaktadır.

Bölümde 1 adet araştırma görevlisi görev almaktadır ve doktora eğitimine devam etmektedir. TOBB ETÜ'deki yüksek lisans programında tam burslu olarak eğitim alan öğrenciler, programın araştırma ve eğitim-öğretim faaliyetlerde katkıda [bulunmaktadır](#). Mimarlık Yüksek Lisans Programına kayıtlı tam burslu yüksek lisans öğrencileri mimari tasarım stüdyolarında görevlendirilmekte ve tasarım/uygulama kritiklerinde aktif olarak görev almaktadırlar.

Program yöneticileri, yeterli eğitimin verilebilmesi için gerektiği durumlarda üst yönetimden akademik kadro talebinden bulunabilmektedir, ancak istihdam konusundaki yetki üst yönetimdedir. Son iki yıllık sürece bakıldığında (Tablo 8), 2022 yılında, 1 Dr. Öğr. Üyesi Doçent; 2 Öğr. Gör. Dr. Öğretim üyesi kadrosuna atanmıştır. 2021 yılında 1 öğretim görevlisi doktorasını tamamlamasına istinaden Öğr.Gör.Dr. kadrosuna atanmıştır. Uzun yıllar yarı zamanlı öğretim görevlisi doktor olarak programda görev alan üç öğretim elemanından, biri 2021 yılında Dr. Öğr. Üyesi; ikisi ise 2019 yılında Öğr. Gör. kadrosuna alınmıştır. Halihazırda bölümde iki öğretim üyesi ÜAK doçentliğini almış durumdadır. Üniversitede kadro ataması için gerekli şartları sağlamış olan bir Dr. Öğr. Üyesinin kadroya atanması için üst yönetimle resmi süreç tamamlanmıştır.

Tablo 8: Mimarlık Bölümü Öğretim Elemanı Sayıları (2020-2023)

Yıl	Prof. Dr.	Doç. Dr.	Dr. Öğr. Üyesi	Öğr. Gör. Dr.	Öğr. Gör.	Ar. Gör.	Y. Lisans Burslu Öğrenci
2020	1	-	5	2	3	1	4
2021	1	-	6	2	3	1	4
2022	1	1	7	1	2	1	4
2023	1	1	7	1	2	1	3

Öğretim elemanlarının, son 2 yılda verdiği dersleri içeren özgeçmişleri Ek-1'de, özdeğerlendirme raporunun kapsadığı altı dönemde açılan tüm derslerin listesi, dersi alan öğrenci sayıları ve dersi veren öğretim elemanlarının isimleri Ek-2'de verilmiştir. Bu kapsamda, tam ve yarı zamanlı öğretim eleman sayısı ve birbirine oranı; tam ve yarı zamanlı öğretim elemanlarının toplam öğrenci sayısına oranı Tablo 9'de verilmektedir. Programa

kayıtlı ve ders alıyor görünmekle beraber, ortak eğitim programına devam eden öğrenci sayıları bu oranların hesaplamasının dışında tutulmuştur.

Tablo 9: Öğretim elemanı/öğrenci sayıları oranlarının dönemlik bazda dağılımı *

	2022-23 Bahar	2022-23 Güz	2021-22 Yaz	2021-22 Bahar	2021-22 Güz	2020-21 Yaz
Tam zamanlı öğretim elemanı sayısı (ders veren)	11	12	11	12	12	8
Yarı zamanlı öğretim elemanı sayısı	12	12	7	11	10	12
Farklı bölümden görevlendirilen tam zamanlı öğretim elemanı sayısı	1	1	1	1	0	0
Toplam öğretim elemanı sayısı	24	25	19	24	22	20
Ortak eğitim programındaki öğrenci sayısı	43	46	30	43	47	55
Toplam ders alan öğrenci sayısı	163	163	155	156	170	126
Toplam Ders Alan Öğrenci / Toplam öğretim elemanı	6.79	6.52	8.16	6.50	7.73	6.30

* Ortak eğitim programındaki öğrenciler bölüm tarafından sunulan derslere kayıtlı olmadıkları için oranlarda sayıları hesaba katılmamıştır.

Program tarafından son iki yılda sunulan her ders için öğretim elemanı/öğrenci oranları Tablo 10'da çözümlenmiştir.

Programın benimsediği dikey stüdyo gereği, Mimari Tasarım Stüdyoları'nı (MİM 201-202-301-302-401) alan öğrenciler aldıkları her dönem program tarafından sunulan sayısı dört ila beş arasında değişen bir stüdyoyu tercih ederek yerleşirler. Farklı dönem stüdyo dersi alan öğrenciler bir stüdyoda eğitim görür. Ancak, kurumun ders kayıtlanma sisteminde bir ders sadece bir öğretim üzerine açılabilir. Bu nedenle programda her dönem stüdyo dersi verecek olan öğretim elemanına aynı gün ve saatte farklı stüdyo dersi kodlarında tüm dersler açılmaktadır. Raporlama yapılırken, aynı dönem içinde aynı stüdyoda ders veren öğretim elemanlarının üzerindeki tüm öğrencilerin sayısı toplanmış ve toplam öğretim elemanına sayısına bölünmüştür. Bu nedenle, Tablo 10'da oranlar hesaplanırken, ders kodu yerine Stüdyo ismi ile aynı dikey stüdyoda eğitim gören öğrenciler ve stüdyo öğretim elemanları arasındaki oranlar sunulmuştur. Ek-3'te son iki yılda, dersleri veren öğretim elemanlarının listesine erişilebilir.

Tablo 10: Program tarafından sunulan her ders için öğretim elemanı/öğrenci sayısı oranları *

Ders Kodu	Ders Adı	Toplam Öğrenci Sayısı	Dersi veren öğretim elemanı sayısı	Öğretim elemanı başına düşen öğrenci sayısı
2020-2021 Yaz Dönemi				
MİM 205	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri III	45	1	45
MİM 207	Yapı Teknolojileri III	45	3	15
MİM 213	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları III	41	1	41
MİM 215	Çağdaş Sanat I - Seçmeli	31	1	31
MİM 227	Mimarlık ve Fotoğraf I - Seçmeli	21	1	21
MİM 334	Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi - Seçmeli	11	1	11

MİM 335	Akustik ve Titreşimin Temelleri - Seçmeli	6	1	6
MİM 403	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VII	38	1	38
MİM 405	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VII	39	1	39
MİM 407	Yapı Teknolojileri VII	38	1	38
MİM 408	Yapı Teknolojileri VIII	2	1	2
STÜDYO 1	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 1)	13	1	13
STÜDYO 2	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 2)	16	2	8
STÜDYO 3	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 3)	14	2	7
STÜDYO 5	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 5)	17	2	8.5
STÜDYO 6	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 6)	16	2	8
MİM 402	Mimari Tasarım Stüdyosu VIII	10	3	3.33
2021-2022 Güz Dönemi				
MİM 101	Temel Tasarım Stüdyosu I	50	1	50
MİM 105	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri I	48	1	48
MİM 107	Yapı Teknolojileri I	48	1	48
MİM 113	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları I	48	1	48
MİM 206	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri IV	41	1	41
MİM 208	Yapı Teknolojileri IV	43	1	43
MİM 214	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları IV	41	1	41
MİM 215	Çağdaş Sanat I- Seçmeli	16	1	16
MİM 223	Mimari Tasarımda Işık ve Gölge- Seçmeli	18	1	18
MİM 227	Mimarlık ve Fotoğraf I- Seçmeli	14	1	14
MİM 304	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VI	50	1	50
MİM 306	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VI	46	1	46
MİM 308	Yapı Teknolojileri VI	38	3	12,66
MİM 318	Kent ve Mimarlık- Seçmeli	17	1	17
MİM 330	Parametrik ve Algoritmik Tasarım- Seçmeli	22	1	22
STÜDYO 1	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 1)	18	2	9
STÜDYO 2	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 2)	17	2	8,5
STÜDYO 3	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 3)	18	2	9
STÜDYO 5	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 5)	16	2	8
STÜDYO 6	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 6)	17	3	5,66
21-22 BAHAR				
MİM 102	Temel Tasarım Stüdyosu II	60	1	60
MİM 106	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri II	53	1	53
MİM 108	Yapı Teknolojileri II	50	1	50
MİM 114	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları II	53	1	53
MİM 227	Mimarlık ve Fotoğraf I	19	1	19
MİM 229	Mimarlık, Kültür ve Kimlik	22	1	22
MİM 307	Yapı Teknolojileri V	48	3	16
MİM 313	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları V	58	1	58

MİM 324	Mimarlıkta Mekan ve Yer Deneyimi - Seçmeli	7	1	7
MİM 335	Akustik ve Titreşimin Temelleri	8	1	8
MİM 350	Mimari Tasarım, Sunum , Araştırma Yöntem ve Teknikleri V	41	1	41
MİM 402	Mimari Tasarım Stüdyosu VIII	32	2	16
MİM 404	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VIII	43	1	43
MİM 406	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VIII	38	1	38
MİM 408	Yapı Teknolojileri VIII	40	1	40
MİM 425	İntermedya: Melez Mimarlıklar	38	1	38
STÜDYO 1	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 1)	9	2	4.5
STÜDYO 2	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 2)	10	2	5
STÜDYO 3	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 3)	9	3	3
STÜDYO 5	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 5)	10	2	5
STÜDYO 6	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 6)	9	2	4.5
21-22 Yaz				
MİM 205	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri III	57	1	57
MİM 207	Yapı Teknolojileri III	50	3	16,66
MİM 213	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları III	57	1	57
MİM 215	Çağdaş Sanat I - Seçmeli	25	1	25
MİM 224	Güncel Mimarlık Tartışmaları I - Seçmeli	30	1	30
MİM 329	İleri Tasarım ve Sunum Teknolojileri-Seçmeli	18	1	18
MİM 332	Malzeme-Form-Yapı I	16	1	16
MİM 334	Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi	12	1	12
MİM 403	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VII	49	1	49
MİM 405	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VII	47	1	47
MİM 407	Yapı Teknolojileri VII	46	1	46
STÜDYO 1	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 1)	21	3	7
STÜDYO 2	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 2)	21	2	10,5
STÜDYO 3	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 3)	20	2	10
STÜDYO 5	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 5)	20	2	10
STÜDYO 6	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 6)	21	1	21
MİM 402	Mimari Tasarım Stüdyosu VIII	13	1	13
22-23 Güz				
MİM 101	Temel Tasarım Stüdyosu I	48	1	48
MİM 105	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri I	46	1	46
MİM 107	Yapı Teknolojileri I	46	1	46
MİM 113	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları I	46	1	46
MİM 206	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri IV	51	2	25,5
MİM 208	Yapı Teknolojileri IV	44	1	44

MİM 214	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları IV	53	1	53
MİM 215	Çağdaş Sanat I - Seçmeli	20	1	20
MİM 223	Mimari Tasarımda Işık ve Gölge - Seçmeli	26	1	26
MİM 225	Güncel Mimarlık Tartışmaları II - Seçmeli	20	1	20
MİM 304	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VI	42	1	42
MİM 306	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VI	38	1	38
MİM 308	Yapı Teknolojileri VI	45	3	15
MİM 318	Kent ve Mimarlık- Seçmeli	14	1	14
MİM 333	Malzeme-Form-Yapı II	26	1	26
STÜDYO 1	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 1)	15	1	15
STÜDYO 2	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 2)	15	2	7,5
STÜDYO 3	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 3)	16	2	8
STÜDYO 4	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 4)	15	3	5
STÜDYO 5	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 5)	12	2	6
STÜDYO 6	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 6)	14	2	7
22-23 Bahar				
MİM 102	Temel Tasarım Stüdyosu II	51	1	51
MİM 106	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri II	41	2	20,5
MİM 108	Yapı Teknolojileri II	45	2	22,5
MİM 114	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları II	58	2	29
MİM 227	Mimarlık ve Fotoğraf I	38	1	38
MİM 307	Yapı Teknolojileri V	47	3	15,66
MİM 313	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları V	48	1	48
MİM 334	Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi	26	1	26
MİM 350	Mimari Tasarım, Sunum, Araştırma Yöntem ve Teknikleri V	46	2	23
MİM 404	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VIII	46	1	46
MİM 406	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VIII	46	1	46
MİM 408	Yapı Teknolojileri VIII	45	1	45
MİM 417	Sürdürülebilir Mimarlık - Seçmeli	37	1	37
STÜDYO 1	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 1)	9	1	9
STÜDYO 2	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 2)	9	2	4,5
STÜDYO 3	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 3)	9	2	4,5
STÜDYO 4	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 4)	9	3	3
STÜDYO 5	Mimari Tasarım Stüdyosu (STÜDYO 5)	10	2	5
MİM 402	Mimari Tasarım Stüdyosu VIII	44	4	11

*Gri fonla gösterilen dersler stüdyo dersleridir. Oranların hesabında, araştırma görevlisi ve yüksek lisans programı burslu asistanlar hariçtir.

Programda yer alan YÖK dersleri, Türk Dili ve Edebiyatı ve Tarih Bölümleri öğretim üyeleri, İngilizce ve İkinci Yabancı Dil dersleri Yabancı Diller Bölümü öğretim elemanları, UĞİ 315 Girişimcilik ve Liderlik dersi Uluslararası Girişimcilik Bölümü öğretim elemanları ve OEG 101 dersi Ortak Eğitim Koordinatörlüğü tarafından verilmektedir.

b. Program yöneticilerinin kalite düzeyini geliştirmek için yeterli zaman ayırma potansiyeli

Kalite düzeyini geliştirmek için yeterli zaman ayrılması bakımından, program yöneticisi gibi idari görev üstlenen öğretim elemanlarının ders yükleri ile ilgili kurum tarafından belirlenen bir düzenleme mevcut değildir.

Program yöneticisi olan Bölüm Başkanlığı'nda, uzun yıllardır hem lisans hem de yüksek lisans programında görev alan 1 Bölüm sekreteri bulunmaktadır.

c. Tam zamanlı öğretim elemanlarının eğitim sorumluluklarının dağılımı

Programda görevli tüm öğretim elemanın haftalık lisans ve yüksek lisans programında verdikleri ders saatleri, 2022-23 Öğretim yılı yüksek lisans tez öğrencisi sayıları, idari görevleri ve eğitim faaliyetlerinin sürmesinde dersler dışında görev aldıkları komisyonları (Tablo 2'de) içeren Tablo 11'da verilmiştir. Bu tabloya göre, öğretim elemanlarının ders yüklerinin, dönem başına haftalık olarak ortalama olarak 10 olduğu görülmektedir, ancak diğer üniversitelerden farklı olarak, TOBB ETÜ'de bir yılda üç dönem boyunca eğitim verilmektedir.

Görev ve yüklerin, adaletli dağılımının sağlanması için özellikle araştırma izninde olan öğretim elemanlarının yerine, önceden eğitim komisyonu tarafından gerekli çalışmalar yapılmakta ve DSÜ öğretim elemanlarının görevlendirilmesine yönelik planlı bir çalışma yürütülmektedir. 2021-22, 2022-23 ve 2023-24 eğitim öğretim yıllarında araştırma izninde olan öğretim elemanları ile yerine, belirli bir dönem yerine geçecek olan öğretim elemanı ile çalışmalar tamamlanmaktadır.

Tablo 11: Tam zamanlı öğretim elemanlarının haftalık ders saatleri

ÖĞRETİM ELEMANI ADI SOYADI	İDARİ GÖREV	22-23 Bahar Yüksek Lisans Öğrenci Sayısı	2022-2023				2021-22				2020-2021			
			2022-23 Bahar		2022-23 Güz		2021-22 Yaz		2021-22 Bahar		2021-22 Güz		2020-21 Yaz	
			Lisans	Y. Lisans	Lisans	Y. Lisans	Lisans	Y. Lisans	Lisans	Y. Lisans	Lisans	Y. Lisans	Lisans	Y. Lisans
Prof. Dr. Nur Çağlar	Dekan Eğitim Komisyonu	4	10	-	8	3	10	-	8	-	8	-	10	7
Dr. Öğr. Üyesi Murat Sönmez	Mimarlık Bölüm ve Anabilim Dalı Başkanı Eğitim Komisyonu	5	12	-	12	-	8	-	12	-	12	-	8	-
Doç. Dr. Elif Mihçioğlu	Ortak Eğitim Koord. Yayın ve İletişim Kom.	4	6	-	3	-	3	3	6	-	3	3	3	3
Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar	Yatay geçiş, çift anadal programı kabul ve intibak Kom.	7	8	3	8	-	-	6	8	3	8	-	-	6
Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören	Eğitim Komisyonu Yayın ve İletişim Kom.	1	6	-	6	-	6	-	6	-	6	3	6	-
Dr. Öğr. Üyesi Selda Bancı	Yayın ve İletişim Kom. Yatay geçiş, çift anadal programı kabul ve intibak Kom.	2	-	-	11	-	16	-	3	-	10	6	13	-
Dr. Öğr. Üyesi Sibel Acar	Yayın ve İletişim Kom. Dış İlişkiler Koord.	2	6	-	6	-	3	3	6	6	6	-	3	3
Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu	Eğitim Kom. Kalite Değerlendirme Kom. Dış İlişkiler Koord. TOBB ETÜ ERASMUS Kurum Koord.	4	10	-	10	3	4	-	4	-	10	-	14	-
Dr. Öğr. Üyesi Zelal Çınar	Yatay geçiş, çift anadal programı kabul ve intibak Kom. Kalite Değerlendirme Kom.	3	14	3	6	3	*	*	*	*	*	*	14	-
Öğr. Gör. Dr. Günsu Merin Abbas	Dış İlişkiler Koord.	-	*	*	*	*	14	-	10	-	10	-	10	-
Öğr. Gör. Aslı Özbek	Bölüm Başkan Yardımcısı Eğitim Komisyonu Kalite Değerlendirme Kom.	-	8	-	8	-	8	-	8	-	8	-	8	-
Öğr. Gör. Nihat Eyce	Eğitim Komisyonu Kalite Değerlendirme Kom.	-	14	-	14	-	8	-	14	-	14	-	8	-
TOPLAM			94	6	92	9	80	12	85	9	95	12	97	19
Toplam Ders Saatleri			100		101		92		94		107		116	
Lisans Programında Ders verebilecek öğretim elemanı sayısı			11		11		11		11		11		12	
ORTALAMA Lisans Programı (tam zamanlı öğr. Ele. Başına)			8.55		8.36		7.27		7.73		8.64		8.08	

*Araştırma izninde

Program öğretim üyelerinin zorunlu ders kapsamında sundukları derslerin planlaması yıllık ve üç yıllık bazda toplantılarda planlanır. 2023-2024 Eğitim Öğretim yılından itibaren, tam zamanlı öğretim elemanlarının araştırma çalışmalarına gerekli zamanı ayırabilmeleri amaçlı, iki dönemde toplam 1,5 gün olacak şekilde lisans dersi, bir dönemde ise bir yüksek lisans dersi vermek üzere görev almasına ilişkin planlama yapılmıştır. Bu uygulamanın sonuçlarını ilerleyen dönemlerde değerlendirmek mümkün olacaktır.

d. Tam zamanlı öğretim elemanlarına sağlanan destek ve izinler

TOBB ETÜ, Türkiye'deki yaygın BAP desteklerinden farklı ve özgün olarak 2019 yılında Disiplinlerarası Araştırma Fonu (DAF) Programını hayata geçirmiştir. Üniversite içerisinde yürütülen çok disiplinli akademik projeleri Üniversite öz kaynakları ile desteklemek amacıyla kurgulanan Disiplinlerarası Araştırma Fonu (DAF) Programı ile farklı akademik disiplinlerin etkin katılımıyla gerçekleşen çalışmaların ulusal ve uluslararası destek programlarında rekabetçi proje önerilerine dönüşmesi hedeflenmiştir. Ancak, belirlenen hedefe yönelik çıktıların henüz istenilen seviyeye ulaşmaması nedeniyle 2022 yılında ilgili program kapsamında başvuru alınmamasına İcra Kurulu'nda karar verilmiş ve mevcut projelerin çıktılarının olgunlaşması beklenmiştir. Mevcut projelerden elde edilen çıktılar halen istenilen seviyeye ulaşmaması durumunda önümüzdeki yıllarda yeni bir programın tasarlanması söz konusu olabileceği öngörülmektedir.

TOBB ETÜ'de eğitim-öğretim süreci, alanında yetkin nitelikli öğretim elemanları tarafından gerçekleştirilmektedir. Kadroda yer alan öğretim elemanlarının mesleki olarak gelişimleri proje, seminer, konferans ve etkinlikler ile üniversite tarafından desteklenmektedir. TOBB ETÜ tarafından sağlanan araştırma bütçesi ile öğretim elemanlarının yurt içi ve yurt dışı seminer, kongre katılımları desteklenmektedir. TOBB ETÜ'de 6 yıl akademik çalışmalarını devam ettiren öğretim elemanlarına uzun süreli ücretli akademik izin (sabbatical) imkânı sunulmaktadır. Akademisyenlerin akademik ve mesleki gelişimlerini, söz konusu imkân ile geliştirmeleri teşvik edilmektedir.

Özdeğerlendirme raporunun kapsadığı dönemde özellikle konferansların çevrimiçi düzenlenmesindeki artış nedeniyle, bu kapsamda desteklerden yararlanılmadığı belirlenmiştir. Üniversitenin sunduğu kişisel araştırma fonu ile gerçekleşen en son konferans katılımı Mayıs-Eylül 2019 yılına aittir. Ancak, özellikle kur farklarından dolayı, konferans katılımlarını destekleyen kişisel araştırma fonu miktarı günümüzde yeterli değildir. Konferans katılımlarında, proje yürütücüsü ve/veya araştırmacısı öğretim elemanları, proje bütçelerinin desteklediği etkinliklere katılım göstermektedir.

2021-2023 yılları arasında, öğretim elemanlarının tüm hareketlilikleri Erasmus+ KA-2 projeleri ve H2020 projesi kapsamında gerçekleşmiştir. Tablo 12'de raporun kapsadığı dönemde uzun süreli akademik izin desteğinden yararlanmış olan öğretim elemanlarının listesi verilmiştir.

Tablo 12: 2020-2023 Yılları arasında uzun süreli akademik izin desteğinden yararlanan öğretim elemanları

Unvan, isim, soyisim	Kurum Adı	Tarihler	Ülke
Dr. Öğr. Üyesi Zelal ÇINAR	Aalto University	Ağustos 2021-Temmuz 2022	Finlandiya
Öğr. Gör. Dr. Günsu Merin ABBAS	Eindhoven University of Technology	Eylül 2022-Eylül 2023	Hollanda

Özdeğerlendirme raporunun kapsadığı dönemde, Erasmus+ Ders verme hareketliliği kapsamında, herhangi bir hareketlilik gerçekleşmemiştir. Geçmiş yıllarda programdan desteklenen öğretim üyelerinin bilgisi Tablo 13’de paylaşılmıştır. Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu TOBB ETÜ Erasmus Koordinatörü olarak 31 Ocak 2023- 5 Şubat 2023 tarihleri arasında anlaşma yapmak üzere İtalya’ya Sapienza Üniversitesi ile görüşmeye gitmek üzere Erasmus+ proje yönetim bütçesinden desteklenmiştir.

Tablo 13: Geçtiğimiz yıllarda Erasmus+ Ders verme hareketliliği programı ile desteklenen öğretim elemanları

Unvan, isim, soyisim	Kurum Adı	Tarihler	Ülke
Dr. Öğr. Üyesi Zelal ÇINAR	Lusofona University	8-12 Nisan 2019	Portekiz
Dr. Öğr. Üyesi Zelal ÇINAR	Hochschule Bochum	7-11 Ekim 2019	Almanya
Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu	University of Lisbon	8-12 Nisan 2019	Portekiz
Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar	Gdańsk University of Technology	24-25 Haziran 2019	Polonya

e. Öğretim elemanlarını teşvik etme ve ödüllendirme sistemleri

TOBB ETÜ’de eğitim kadrosunun performansı her yıl Akademik Performans Değerlendirme Sistemi ile ölçülmekte ve veriler kayıt altına alınmaktadır. Akademik Performans Değerlendirme Sistemi (APDS) uygulamasında akademisyen başlamış olduğu akademik yıla ilişkin araştırma, öğretim ve hizmet kategorileri altında hedeflerini belirtmekte ve aynı zamanda bir önceki akademik yıla ilişkin akademik faaliyetlerini sunmaktadır. Bir üst yönetici tarafından değerlendirilen performans raporu, hedef belirleme görüşmeleri sırasında akademisyene üniversitenin araştırma stratejisi ve fakültenin hedefleri doğrultusunda önerilerde bulunabilmektedir. Veri ve hedef girişi, değerlendirme, kalibrasyon ve raporlama gibi farklı süreçlerden oluşan sistem için süreç bazlı toplantılar yapılmaktadır.

TOBB ETÜ öğretim kadrosu niceliği; kontenjan, ders alan öğrenci ve açılacak şube sayısı çerçevesindeki metodolojik yaklaşım ile ideal ve minimum sayılar hesaplanmaktadır. Zorunlu dersler, üniversite ve fakülte seçmeli dersler, bölüm seçmeli dersler için gerekli akademisyen sayıları dikkate alınarak, bölüm ihtiyaçları belirlenmektedir. Bu doğrultuda bölümlerde öğretim elemanlarının, eğitim-öğretim iş yükü takip edilmekte ve gerekli olması durumunda akademisyen alımı yapılmaktadır. Ayrıca çalışma kapsamında akademisyen başına düşen öğrenci sayısı da göz önünde bulundurulmaktadır. Yıllara göre ilgili sayı performans göstergesi olarak takip edilmekte ve iyileştirme süreci tamamlanmaktadır.

TOBB ETÜ, öğretim kadrosu üniversite bütçesinden sağlanan araştırma fonu ile teşvik edilmektedir. Bu kapsamda öğretim elemanları fonlarını ulusal ve uluslararası bilimsel etkinliklerde kullanabilmektedir.

f. Programın ve bağlı olduğu kurumun atama ve yükseltme ölçütleri

TOBB ETÜ’de yapılan akademisyen atama ve yükseltme işlemleri mevzuat çerçevesinde gerçekleştirilmekte ve [TOBB ETÜ Atama, Yükseltme Usul ve Esasları](#) ile güvence altına alınmaktadır. Ders görevlendirmeleri ise ilgili programın bağlı olduğu dekanlık tarafından, bölüm başkanlarından oluşturulan Bölüm Kurulları görüşü ile yapılmaktadır. Öğretim

elemanlarının akademik çalışma ve uzmanlık alanlarına göre ders içeriklerinin örtüşmesi sağlanmaktadır.

Öğretim elemanlarının atama ve yükseltme kriterleri: 24.05.2018 tarih ve S-2018-11 sayılı Senato Kararı ile Üniversite Akademik Personel Atama Yükseltme Usul ve Esasları revize edilmiş; söz konusu kriterler Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca onaylanmıştır. Atama ve Yükseltme sürecinde dikkate alınan, bölümlere göre nitelikli yayın eşik değerleri ilgili yıl içerisinde düzenli olarak güncellenmektedir. Öğretim elemanlarının akademik görevlendirilmesi işlemleri 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 38, 39, 40 (a,b,c,d) maddeleri kapsamında yapılmaktadır.

g. Son iki yıl içerisinde programa dönem içi kısa süreli konuk öğretim elemanı, konuk jüri üyesi ve konferans vermek üzere katılanlar

Son iki yıl içerisinde program eğitim faaliyetleri kapsamında, stüdyo ve yapı teknolojileri modüllerinin düzenlediği jürilerde konuk jüri üyesi, dersler kapsamında çeşitli davetli seminerler, özellikle stüdyo konularına paralel sunuşlar kapsamında olmak üzere farklı alanlardan konukları davet etmiştir (Tablo 14).

Tablo 14: 21-23 Eğitim Öğretim Yılları içinde konuk öğretim elemanı, jüri üyesi ve konferans vermek üzere katılanlar

Yıl	Dönem	Konuk Adı	Davet Kapsamı	Davet Tarihleri	Katılımların yararı
22-23	Güz	Hüseyin Yanar, Ali Khiabaniyan, Burçin Yılmaz, Özge Zabun, İrem Küçük, Berfu Çınar ve Setenay Özsoy	st altı üstü ara jüriler ve final jüri	11.10.2022 15.11.2022 15.12.2022	Hem MTF içindeki diğer bölümlerle (İç Mimarlık ve Görsel İletişim Tasarımı) hem de ulusal ve uluslararası ortamdan (TU/e, Gazi Üniversitesi, Finlandiya, İran ve Hollanda) mimar ve akademisyenlerle stüdyo çalışmaları paylaşmıştır.
22-23	Bahar	Prof. Dr. Lale Özgenel (ODTÜ)	MİM 404 Architectural Culture History and Theory VIII (Davetli Konuşmacı)	1/19/2023	Diploma Stüdyosu ile koordineli olarak düzenlenen seminer ile projelerin desteklenmesi amaçlanmaktadır.
22-23	Bahar	Ceyhan Temürcü (ODTÜ)	MİM 404 Architectural Culture History and Theory VIII (Davetli Konuşmacı)	1/26/2023	
22-23	Bahar	Y. Mimar Sinan Kınıkoğlu	MİM 404 Architectural Culture History and Theory VIII (Davetli Konuşmacı)	2/2/2023	
22-23	Bahar	Ahmet Onur Altun (Şehir Plancısı-ÇEKÜL)	MİM 404 Architectural Culture History and Theory VIII (Davetli Konuşmacı)	2/9/2023	
22-23	Bahar	Dr. A. Deniz Yeşiltepe (Eskişehir Teknik Ü.)	MİM 404 Architectural Culture History and Theory VIII (Davetli Konuşmacı)	2/23/2023	
22-23	Bahar	Prof. Dr. Gülşen Özaydın, Prof. Dr.	MİM 404 Architectural Culture History and	3/9/2023	

		Gülsün Ögdül (MSGSÜ)	Theory VIII (Davetli Konuşmacı)		
22-23	Bahar	Rest. Uzm.-Mimar Hatice Karakaya	MİM 334 Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi (Davetli Konuşmacı)	2/20/2023	Europa Nostra 2010 Yılı AB Kültürel Miras Ödüllü İstanbul Yeni Camii Hünkar Mahfili Restorasyonu' başlıklı seminerle derste anlatılan kuramsal bilgilerin uygulamalar üzerinden pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.
22-23	Bahar	Doç. Dr. Ege Uluca Tümer (DAÜ)	MİM 334 Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi (Davetli Konuşmacı)	2/27/2023	Kıbrıs Gazi Mağusa'da Tarihi Bir Konut Grubu'ndan Butik Otele Koruma ve Dönüşüm Uygulaması' başlıklı seminerle derste anlatılan kuramsal bilgilerin uygulamalar üzerinden pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.
22-23	Bahar	Rest. Uzm.-Mimar Ceren Emir	MİM 334 Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi (Davetli Konuşmacı)	3/13/2023	Antakya'dan Mimari Ölçekte Koruma Uygulama Örnekleri' başlıklı seminerle derste anlatılan kuramsal bilgilerin uygulamalar üzerinden pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.
22-23	Bahar	Doç. Dr. Funda Baş Bütüner	MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu (Davetli Jüri Üyesi)	15/3/2023 (ara jüri) ve 26/4/2023 (final jüri)	"Ankara'nın Geleceğini Kavramak VI: Yenilenmiş Bir Yaşam Biçimi Olarak Kır-Kent" Temalı Diploma Stüdyosunun özellikle kentsel planlama kararları ile ilgili çalışmaların istinaden jüri olarak katılım
22-23	Bahar	Fatih Yavuz	MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu (Davetli Jüri Üyesi)	15/3/2023 (ara jüri)	
21-22	Bahar	Serge Ferrari	Seminer (Yapı-Yorum)	17.01.2022	Yapı Teknolojileri Modülü tarafından düzenlenen etkinlik hibrit olarak gerçekleştirilmiştir. Alanında tanınmış mimarların yapım süreçleri ile ilişkili sunumları ve malzeme firmalarının sunumlarını içerir.
21-22	Bahar	Prof. Dr. Abdi Güzer	Seminer (Yapı-Yorum)	24.01.2022	
21-22	Bahar	VMZINC	Seminer (Yapı-Yorum)	31.01.2022	
21-22	Bahar	Ali Osman Öztürk	Seminer (Yapı-Yorum)	07.02.2022	
21-22	Bahar	Pimeks-Schüco	Seminer (Yapı-Yorum)	14.02.2022	
21-22	Bahar	Semra Uygur	Seminer (Yapı-Yorum)	21.02.2022	
21-22	Bahar	Işıklar Tuğla	Seminer (Yapı-Yorum)	28.02.2022	
21-22	Bahar	MVRDV Architects I Maria Lopez Calleja	Seminer (Yapı-Yorum)	07.03.2022	

21-22	Bahar	ARUP Rubina Ramponi	Seminer (Yapı-Yorum)	14.03.2022	
21-22	Güz	Vitra-Intema Neslihan Oğuz	Seminer (Yapı-Yorum)	20.10.2021	
21-22	Güz	Özgür Özcan	Seminer (Yapı-Yorum)	27.10.2021	Mimari Projelerde iç mekan akustik önlemlerle ilgili sunum gerçekleştirmiştir.
21-22	Güz	BWorks Beste Özen	Seminer (Yapı-Yorum)	03.11.2021	İç mekan tasarım ve uygulamaları hakkında deneyim paylaşımı
21-22	Güz	MOTTO Mimarlık Onur Özkoç	Seminer (Yapı-Yorum)	17.11.2021	
21-22	Güz	Derer Design&Cons. Batu Derer	Seminer (Yapı-Yorum)	24.11.2021	
21-22	Bahar	Dr. Duygu Erten	MİM 408 Yapı Teknolojileri VIII (Davetli Konuşma)	07.02.2022	LEED AP; BREEAM Assessor olan davetlimiz yeşil bina değerlendirme süreçleri ile ilgili deneyimlerini paylaşmıştır.
21-22	Bahar	Dr. Öğr. Üyesi Bahriye İlhan-Jones (İTÜ)	MİM 408 Yapı Teknolojileri VIII (Davetli Konuşma)	21.03.2022	BIM ve Proje Yönetim süreçlerinin işletilmesi ve yenilikçi uygulamalar hakkında öğrencilerimize sunum yapmıştır.
21-22	Güz	Hüseyin Yanar, Atacan Akgün, Gizem Özmen, Emre Akkaya, Ali Khiabaniyan, Havva Alkan Bala	st altı üstü ara jüriler ve final jüri	15.10.2021 16.11.2021 17.12.2021	Ulusal ve uluslararası ortamdaki (Erciyes Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Finlandiya ve İran) mimar ve akademisyenlerle stüdyo çalışmaları paylaşmıştır.
21-22	Bahar	Hüseyin Yanar, Hayri Şengün, Atacan Akgün, Burçin Yılmaz, Ali Khibaniyan	st altı üstü ara jüriler ve final jüri	15.02.2022 08.04.2022	Ulusal ve uluslararası ortamdaki (TU/e, Çukurova Üniversitesi, Finlandiya, Hollanda ve İran) mimar ve akademisyenlerle stüdyo çalışmaları paylaşmıştır.
21-22	Yaz	İrem Küçük, Kevser Özkul, Burçin Yılmaz, Özge Zabun	st altı üstü ara jüriler ve final jüri	05.07.2022 04.08.2022	Ulusal ve uluslararası ortamdaki (TU/e, Gazi Üniversitesi) mimar ve akademisyenlerle stüdyo çalışmaları paylaşmıştır.
21-22	Yaz	Mimar-Rest. Uzm. Nilgün Olgun	MİM 334 Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi (Davetli Konuşmacı)	7/1/2022	
21-22	Bahar	Prof. Dr. Adnan Aksu, Melike Altınışik	MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII (Jüri üyesi)	16/02/2022 - 16/03/2022 - 16/04/2022	"Ankara'nın Geleceğini Kavramak V: Yeni Ulus Haritaları" Temalı Diploma Stüdyosuna jüri olarak katılım
21-22	Yaz	Rest. Uzm.-Mimar Nilgün Olgun	Sunum (Yenikapı Mevlevihanesi)	6/28/2021	MİM 334 Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi seçmeli

			Restorasyon Uygulaması)		dersinde anlatılan kuramsal bilgilerin uygulamalar üzerinden pekiştirilmesi amaçlanmaktadır.
21-22	Yaz	Elif Erdine	Sunum (Yapı-Yorum)	6/30/2021	Yapı Teknolojileri Modülü tarafından düzenlenen etkinlik çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

Hedef ve Öneriler

MİM 101 Temel Tasarım Stüdyosu I ve MİM 102 Temel Tasarım Stüdyosu II dersinin öğretim elemanı ve öğrenci sayı oranları halihazırda yüksektir. 23-24 Eğitim Öğretim Yılında eğitim iki tam zamanlı öğretim elemanı tarafından verilecektir. 2023-2024 Eğitim Öğretim yılından başlamak üzere, öğretim elemanlarının senede iki dönem lisans vermesi, bir dönemde ise araştırmalarına gerekli vakti ayırabilmeleri için sadece yüksek lisans dersi vermeleri kararlaştırılmıştır. Bu uygulamanın sonuçlarını ilerleyen dönemlerde değerlendirmek mümkün olacaktır.

1.7.2 Öğrenciler

TOBB ETÜ'ye öğrenci kabulü; ÖSYM tarafından gerçekleştirilen Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS), yatay geçiş ve uluslararası öğrenci statüsünde yapılmaktadır. Üniversite internet sayfasında yer alan yönetmelik ve yönergeler ile başvuru koşulları ve süreçler açık bir şekilde ilan edilmektedir.

a. Programda kayıtlı bulunan toplam öğrenci sayısı

2022-2023 Eğitim Öğretim Yılı Bahar Dönemi itibariyle programda kayıtlı öğrenci sayısı, buldukları sınıfa göre Tablo 15'te verilmiştir.

Tablo 15: Programda kayıtlı öğrenci sayısı

Hazırlık	1	2	3	4	Toplam
55	44	46	48	61	254

b. Her yıl programın birinci yılına kabul edilen öğrenci sayısı ile bu sayıya dahil olan farklı öğrenci kontenjanları

Tablo 16'te her yıl programın birinci yılına kabul edilen öğrenci sayısı ile bu sayıya dahil olan farklı öğrenci kontenjanları (yabancı uyruklu öğrenci) belirtilmiştir.

Tablo 16: Mimarlık Lisans Programına her yıl kabul edilen öğrenci sayılarının kategorik dağılımı

Kayıt Durumu	2020-2021		2021-2022		2022-2023	
	Kontenjan	Kayıtlanan	Kontenjan	Kayıtlanan	Kontenjan	Kayıtlanan
ÖSYM yoluyla	49	49	49	49	56	56
Yabancı Uyruklu	11	2	11	2	11	2
TOPLAM	60	51	60	51	67	58

c. Programın, yandal ve çift anadal programlarına kabul edilen öğrenci kontenjanları ve bu programlara kayıtlı öğrenci sayıları

Tablo 17’te programın, yandal ve çift anadal programları için ilan edilen kontenjanlar, başvuran öğrenci sayısı ve kabul edilen öğrenci sayıları verilmiştir.

Tablo 17: Programın, yandal ve çift anadal programlarına kabul edilen öğrenci kontenjanları ve bu programlara kayıtlı öğrenci sayıları

Kategori	İlan Edilen Kontenjan	Başvuran Öğrenci sayısı	Yerleştirilen Öğrenci
2020-2021			
Çift anadal programı	15	4	2
Yandal programı	30	1	0
2021-2022			
Kategori	İlan Edilen Kontenjan	Başvuran Öğrenci sayısı	Yerleştirilen Öğrenci
Çift anadal programı	15	0	0
Yandal programı	30	0	0
2022-2023			
Kategori	İlan Edilen Kontenjan	Başvuran Öğrenci sayısı	Yerleştirilen Öğrenci
Çift anadal programı	18	0	0
Yandal programı	33	0	0

d. Öğrenci yatay ve dikey geçiş koşulları; yandal ve çift anadal programlarına kayıt koşulları

Yatay geçiş, çift ana dal ve yan dal, yabancı uyruklu öğrenci alımı gibi merkezi yerleştirme dışında kalan öğrencilerin kabullerine ilişkin uygulamalar ve ölçütler hazırlanan yönergelerde açıkça ifade edilerek güvence altına alınmıştır.

Öğrencinin önceki öğrenmelerinden gelen dersler, bölüm müfredatı içerisinde bölüm tarafından incelenerek yönetmeliklerde yer alan kurallar çerçevesinde Bölüm Akademik Kurulu ve Fakülte Yönetim Kurulu kararlarına bağlı olarak öğrenci bilgi işlemi sistemine işlenmektedir. Alınan kararlar EBYS üzerinden ve e-posta ile ilgili birim ve paydaşlara iletilmektedir. Tablo 18’de yatay geçiş için ilan edilen kontenjanlar, başvuran ve yerleştirilen öğrenci sayıları verilmiştir.

Tablo 18: Programa yatay geçiş ile alınan öğrenci sayıları

Kategori	İlan Edilen Kontenjan	Başvuran Öğrenci sayısı	Yerleştirilen Öğrenci
2021-2022			
Kurumlararası Yurt İçi Yatay Geçiş	7	0	0
Kurum içi Yurt İçi Yatay Geçiş	7	0	0
Merkezi Yerleştirme Puanı ile Yatay Geçiş	25	3	2

2022-2023			
Kategori	İlan Edilen Kontenjan	Başvuran Öğrenci sayısı	Yerleştirilen Öğrenci
Kurumlararası Yurt İçi Yatay Geçiş	8	0	0
Ek Madde 2 Kapsamında Yatay Geçiş	8	0	0
Merkezi Yerleştirme Puanı ile (Ek Madde 1) Yatay Geçiş	28	5	1
Dikey Geçiş	0	0	0

e. Öğrenci değerlendirme yöntemleri ile ilgili yönetmelik ve uygulamalar

Mimarlık Bölümü'nde öğrenci değerlendirmeleri şeffaf ve dönem başında, ilk derste, öğrenciye verilen ders bilgi formunda (course information) açıkça belirtilir. Dönem başında öğrenci; ders içeriği, değerlendirme ölçüt ve yüzdeleri, sınav ve/veya ödev teslim tarihleri, ders ile ilgili kaynaklar vb. konular hakkında basılı ve/veya dijital olarak bilgilendirilir (UZAK platformu, Teams).

Detayları 2.'de bölümünde aktarılacağı üzere, Mimarlık Lisans Programı dört ana modül ve seçmeli derslerden oluşmaktadır. Her modülün hedeflediği öğrenim kazanımlarına paralel olarak belirlemiş olduğu değerlendirme yöntemleri 2.3 no'lu bölümde detaylı olarak aktarılmaktadır.

Prensipte, Mimari Tasarım Stüdyoları, Yapı Teknolojileri ve Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri modül dersleri uygulamalı olarak işlenmekte ve ödev teslimleri alınmaktadır. Tasarım stüdyo derslerinde ise ara jüriler, final jürisi ve yıl içi performans göz önünde bulundurulmaktadır.

Seçmeli derslerin değerlendirilmesi için ödev/araştırma teslimleri değerlendirilmektedir.

Mimarlık Bölümü tarafından sunulmayan ve uygulama ve/veya proje çalışması içermeyen derslerin değerlendirilmesinde ilişkin ölçütler, [TOBB ETÜ Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği](#) çerçevesinde dersi veren öğretim elemanı tarafından belirlenmektedir.

f. Öğrenci akademik danışmanlık sistemi ve işleyişi

Bölüme başlayan her öğrenciye tam zamanlı bir öğretim elemanı akademik danışman olarak atanmaktadır. Akademik danışman, Bölüm Başkanı tarafından denetlenmektedir. Akademik danışmanın sorumlulukları arasında, ders kayıt aşamasında ön kayıt, kayıt ve ekle-sil aşamalarında öğrenciye yol göstererek ders programını onaylamak, öğrenciyi takip ederek eğitimiyle ilgili, ortak eğitim süreçleri ve kariyer planları hakkında yardımcı olmak bulunmaktadır. Öğrenciler, ders seçme döneminde idari prosedürle ilgili sekreterlikten bilgi alabilmektedir. Bölüm grup e-posta listeleri yoluyla da öğrenciler yapılan değişikliklerle ilgili bilgilendirilmektedir. Üniversitenin Ortak Eğitim Programı ile ilgili Ortak Eğitim, İş ve Kariyer Planlama Koordinatörlüğü destek sağlamaktadır. Rutin danışmanlık işlemleri TOBB ETÜ UBS online sistemi üzerinden hem öğrenci onayı hem de akademik danışman onayıyla aktif bir şekilde yürütülerek güvence altına alınmaktadır.

Bölüm 22-23 Bahar Döneminde Akademik Danışmanların detaylı görev tanımlarını içeren bir toplantı düzenlemiş ve kararlar yürürlüğe konmuştur (Ek-6, Belge-35, s. 103).

g. Öğrenci staj yönetmeliği, staj yerleri ve düzenlemeleri, mezuniyet sonrası meslek pratiği ve kariyer planlaması

TOBB ETÜ, kuruluş misyonu olan “TOBB ETÜ kuramsal ve uygulamalı araştırmalar yapan, araştırma-geliştirme faaliyetleri ile toplum ihtiyaçlarına yönelen ve ülkenin ekonomik ve sosyal kalkınmasına katkıda bulunan, üniversite-sanayi iş birliğini geliştirerek iş dünyasının ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünü yetiştirme” ile başlı başına BM Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarından Kaliteli Eğitim çalışmalarına katkı sağlamaktadır. Bu çerçevede, özgün olarak geliştirdiği Ortak Eğitim Modeli’ni Türkiye’de ilk ve özgün olarak kurulduğu yıl itibarıyla sürdürmektedir. İlgili model, her yıl iyileştirilerek öğrencilerin en yüksek verimle faydalanmasını sağlamaktadır. Ortak Eğitim Programı ile öğrencilerin işyerlerinde, kendi meslekleri ile ilgili bir alanda 3,5 ay ve 3 ortak eğitim dönemi boyunca ücretli, sigortalı ve tam zamanlı çalışarak mesleki gelişimlerinin desteklenmesi ve o kurumun çalışma disiplini öğrenerek iş tecrübesi kazanması amaçlanmıştır.

Ortak Eğitim uygulamasının esaslarını belirleyen TOBB ETÜ [Ortak Eğitim Yönergesi](#) ile programın tanımlı süreçleri güvence altına alınmaktadır. 2022 yılında 410 firma ile daha anlaşma imzalanmış ve tüm programlar için anlaşmalı firma sayısı Aralık 2022 itibarıyla 4416’ye yükselmiştir.

Ortak Eğitim programı kapsamında öğrencilerin izlenmesi ise firmalara yapılan ziyaretler, öğrenci ve firmalardan gelen e-posta ve dilekçeler ile bölümlerden iletilen görüşler yoluyla alınmaktadır. Firmalar tarafından doldurulan değerlendirme formları öğrenciler tarafından hazırlanan raporlar ve kurum eğitim amirleri tarafından doldurulan değerlendirme formları danışmanlar tarafından değerlendirilir. Öğrencinin uygulama yaptığı firmada sorun olması halinde Bölümler tarafından konu, Ortak Eğitim ve Kariyer Planlama Koordinatörlüğüne iletilir. Ayrıca öğrencilerin de firmaların da sistemle ya da firma ve öğrencilerle ilgili görüşlerini yazabilecekleri alanlar bilgi sisteminde mevcuttur. Bununla birlikte yapılan öğrenci ziyaretlerinin kaydedilebildiği ve notlar alınabilen ekranlar da sistemde yer almaktadır. Bölümler ve öğrenciler tarafından gelen eleştiri ve öneriler doğrultusunda yeni firma anlaşmaları veya anlaşma iptalleri yapılabildiği gibi firmalardan gelen eleştiri ve öneriler doğrultusunda da ders programlarında yenilik yapılabilmektedir. Öğrencilerden ya da firmalardan talep ve şikâyetler, öneriler e-posta ile alınmaktadır.

Üniversitedeki tüm öğrencilerin kariyer odaklı (uygulamalı) gelişimi için her bir programda zorunlu olarak “UGİ315: Girişimcilik ve Liderlik” ve “OEG101: Ortak Eğitime Giriş” dersleri ve ortak eğitim programı kapsamında her biri bir akademik dönem boyunca öğrencinin belirli bir kurumda tam zamanlı çalışan olarak bulunmasını gerektiren OEG200, OEG300, OEG400 dersleri tanımlanmıştır. UGİ315 ve OEG101 dersleri temel dersler olmakla birlikte, tüm disiplinlerden öğrencileri bir araya getirmek amacıyla tasarlanmış olup Üniversitede eş zamanlı olarak açılmaktadır. Öğrencilerin akademik gelişimleri ve seçimleri doğrultusunda Ortak Eğitim dönemlerini ve gidecekleri kurumları Üniversitenin anlaşmalı olduğu firma/kurum/kuruluş arasından kendilerinin seçmesine olanak tanınmaktadır.

Kurumsal İlişkiler Müdürlüğü tarafından mezunlar ve öğrenciler için kariyer takibi yapılmaktadır. Mezunların bilgi güncelleme işlemi sonrası veri kontrolü sağlanmakta ve

istatistikler yapılmaktadır. Öğrencilere ve mezunlara çeşitli konularda anketler düzenlenmekte alınan geri bildirimler ile eğitimler ve toplantılar planlanmaktadır.

Öğrencilerin kariyer gelişimleri için çeşitli eğitim, mülakat vb. organizasyonlar koordine edilmektedir. TOBB ETÜ iş dünyası ile köprü görevi gördüğü için çeşitli kurum ve firmalar ile çeşitli ortak organizasyonlar yapılmaktadır. Kurum ve firmalardan gelen iş ilanları mezunlar ile hem sosyal medya hem de e-posta yoluyla paylaşılmaktadır. TOBB ETÜ Öğrenci Toplulukları ve TOBB ETÜ Mezunlar Derneği ile ortak projeler üretilmekte böylelikle öğrenciler ile mezunlar arasındaki iletişim güçlendirilmektedir.

h. Başarılı öğrenciler için sunulan teşvik ve ödüller

TOBB ETÜ'de tam burslu olmayan öğrencilerin eğitime başladıktan sonra üstün başarı göstererek, öğrenim ücreti muafiyeti kazanmalarına olanak sağlayan Eğitim Başarı Bursu'ndan uluslararası öğrenciler de faydalanabilmektedir. İlgili burs kapsamında Üniversitenin burs yönergesinde öğrencilerin öngörülen ders yükü ve kredi yükü şartlarını sağlamaları ve genel not ortalamalarının 4 üzerinden 3,5 ve daha yüksek olması durumunda, fakültelerin Başarı Bursu kontenjanları dahilinde, takip eden 1 eğitim dönemi için öğrenciler öğrenim ücretinden muaf tutulmaktadır.

Doktora ve yüksek lisans öğrencileri için özel başarı bursu, bilimsel başarı bursu, tam burs, proje bursu, ve araştırma bursu imkanları sunulmaktadır. Ayrıca burslu lisansüstü öğrencilere konferans katılım desteği üniversite bütçesinden sağlanmaktadır.

i. Öğrencilere düzenli olarak sağlanan burs olanakları ve koşulları

TOBB ETÜ'de merkezi yerleştirme sınavı ile sağlanan burslar, başarı bursları, proje bursları, araştırma bursları, eğitim başarı bursları lisans, yüksek lisans ve doktora öğrencileri için sağlanan burslardır.

TOBB ETÜ, fark yaratan eğitim anlayışı politikası ile toplumsal sorumluluk ve eğitimde fırsat eşitliği misyonları ışığında 2018-2019 akademik yılında, maddi desteğe ihtiyacı olan ve lisans düzeyinde başarılı öğrencilerin eğitimlerine [destek vererek ülkemizin gelişimine ve geleceğine katkı sağlamak amacıyla TOBB ETÜ İş Dünyası Burs Programı](#)'nı hayata geçirmiştir. İş Dünyası Burs Programı, İş Dünyası Destek Bursu ve İş Dünyası Başarı Bursu olmak üzere iki farklı şekilde öğrencilere verilmektedir.

- **[İş Dünyası Destek Bursu](#)**: Eğitim, yaşam katkı payı, öğrenci konukevi (Ankara dışında ikamet edenler için) ücretini kapsamakta; yani öğrenciye tam burs sağlanmaktadır.
- **[İş Dünyası Başarı Bursu](#)**: Sadece eğitim ücretinde indirim sağlanmaktadır. Web sitesinde yer alan sıralamalara uygun olarak TOBB ETÜ'ye ücretli yerleşen öğrencilere %25 burs imkânı sağlanmakta, %50 burslu yerleşen öğrencilerin bursları %75 bursla tamamlanmaktadır. Paydaşlar, bölümlere göre sıralamalara internet sitesi erişim sağlayabilmektedir.

Bursiyer öğrencilerin öğrenim göreceği süre içinde 5 yıl + 1 dönem boyunca öğrenim ücreti, konukevinde barınma ücreti ve yemek/kitap desteği için verilen aylık yaşam katkı payını içermektedir. Verilen burs öğrencinin akademik başarısına bağlı olarak kesilmemektedir.

TOBB ETÜ uluslararası öğrenciler için farklı burs seçenekleri sunmaktadır. Gerçekleştirilen akademik mülakatlar sonucunda başarılı bulunan adaylara öğrenim bursu kapsamında %25, %50, %75 ve tam burs sağlanabilmektedir. Öğrenciler motivasyon, tercih edilen bölüm hakkında bilgi, üniversiteye sosyal ve kültürel katkı sağlama potansiyeline göre ayrıca değerlendirilmektedir.

j. Öğrenci hareketliliğini sağlayan yurt içi ve yurt dışı değişim programları ile ilgili politika ve uygulamalar

Öğrenci hareketliliğini sağlayan yurtdışı değişim programlarından Erasmus+ programlarının öğrenim ve staj hareketliliği uygulamaları aktif olarak başarıyla işletilmektedir. Öğrenciler değişim hareketliliklerinden düzenli olarak Türkiye Ulusal Ajansı'nın proje yılına ait olarak yayınladığı El Kitabı'nda belirtilen kurallara göre seçilmekte ve hibeleri sağlanmaktadır.

Tablo 19'te belirtildiği üzere, Mimarlık Bölümü'nün 11 üniversite ile değişim anlaşması mevcuttur. Kağıtsız Erasmus+ dönemine geçildikten sonra, bir okul ile anlaşma teknik sebeplerden dolayı henüz yenilenememiş olup (National Institute of Applied Sciences, INSA-Strasbourg), önümüzdeki dönem yeniden anlaşmalar yapılacaktır. 2022-23 Bahar Döneminde, Sapienza Üniversitesi bölüm koordinatörü tarafından ziyaret edilmiştir, ortak yürütülen projeler vasıtasıyla ilgili bölümler ile anlaşma yapılacaktır.

Staj programı kapsamında, programın anlaşmalı olduğu bir kurum bulunmamaktadır. Öğrencilerin ortak eğitim yapmak istedikleri kurumlarla kendilerinin temas etmesi ve kabul mektubu alması gerekmektedir.

Tablo 19: Mimarlık Bölümü Öğrenim Hareketliliği Anlaşmaları

Kurum Adı	Ülke	Şehir	Öğrenci Kontenjanı	Öğretim Elemanı Ders verme kontenjanı	Gidilen okul tarafından sağlanması gereken dil seviyesi
Hochschule Bochum	Almanya	Bochum	2 (1st) 2 (1st)	1 (5 gün) 1 (5 gün)	B1 (İngilizce); B1 (Almanca)
Hochschule Anhalt	Almanya	Koethen	2 (1st, 2nd) 2 (1st, 2nd)	2 (4 hafta) 2 (4 hafta)	B1 (English)
FH Münster- University of Applied Sciences	Almanya	Münster	2 (1st, 2nd) 2 (1st, 2nd)	2 (5 gün) 2 (5 gün)	B1 (İngilizce); B1 (Almanca)
University of Zagreb	Hırvatistan	Zagreb	2 (2nd) 2 (2nd)	2 (5 gün) 2 (5 gün)	B1 (İngilizce)
Universitat Politècnica de Valencia	İspanya	Valencia	1 (1st) 1 (1st)	2 (2 hafta) 2 (2 hafta)	B1 (İngilizce) A2 (İspanyolca)
Politechnika Gdanska	Polonya	Gdansk	2 (1st, 2nd) 2 (1st, 2nd)	1 (1 hafta) 1 (1 hafta)	B1 (İngilizce)
West Pomeranian University of Technology	Polonya	Szczecin	2 (1st) 2 (1st)	2 (1 hafta) 2 (1 hafta)	B1 (İngilizce)
ISCTE- Instituto Universitario de Lisboa	Portekiz	Lisbon	3 (1st,2nd) 3 (1st,2nd)	3 (1 hafta) 3 (1 hafta)	B1 (İngilizce)
University of Thessaly	Yunanistan	Volos	2 (1st, 2nd) 2 (1st, 2nd)	2 (5 gün) 1 (7 gün)	B1(İngilizce)

Technische Universiteit Eindhoven	Hollanda	Eindhoven	2nd	2 (1 hafta) 2 (1 hafta)	C1 (İngilizce)
International Balkan University	Makedonya	Skopje	20 (1st,2nd)	2 (1 hafta) 2 (1 hafta)	B1 (İngilizce)

Aşağıdaki listede verilen kurumlarla ise, sadece ders verme programı kapsamında bölümün anlaşması mevcuttur.

Tablo 20: Mimarlık Bölümünün Erasmus+ ders verme hareketliliği anlaşması olduğu üniversiteler

Kurum Adı	Ülke	Şehir	Öğretim Elemanı Ders verme kontenjanı
Graz University of Technology	Avusturya	Graz	3 (1 hafta) 3 (1 hafta)
Universidade de Lisboa	Portekiz	Lizbon	1 (5 gün) 1 (5 gün)

Programda, Erasmus+ başvuruları ve değerlendirme süreci TOBB ETÜ Dış İlişkiler Müdürlüğü tarafından yürütülmektedir. Başvuru bilgilendirmeleri öğrencilerin kurum e-posta adreslerine düzenli olarak iletilmekte ve gerekli hatırlatmalar bölüm koordinatörlüğü tarafından da yapılmaktadır. Öğrenciler, Türkiye Ulusal Ajansı tarafından yeni yapılan düzenlemeye istinaden, Ajansın [resmi başvuru sitesi](#) üzerinden e-devlet şifreleri ile kendileri yapmaktadır ve gerekli belgeleri bu sisteme yüklemektedir. Hareketliliğe programlarına başvurusu sürecinde, öğrencilerin seçimi ve hibeden faydalanmaları belirleyen ölçütler ve ağırlıkları Tablo 21’te belirtilmiştir. TOBB ETÜ’de Erasmus+ programı için ayrıca bir İngilizce sınavı düzenlenmemekte, programa kayıtlı her öğrenci hazırlık programı sırasında girdikleri TOEFL skoru ile başvuru yapabilmektedir.

Tablo 21: Erasmus başvuruları değerlendirme ölçütleri

Ölçüt	Ağırlıklı Puan
Akademik başarı düzeyi	%50 (toplam 100 puan üzerinden)
Dil seviyesi	%50 (toplam 100 puan üzerinden)
Şehit ve gazi çocuklarına	+15 puan
Engelli öğrencilere (engelliliğin belgelenmesi kaydıyla)	+10 puan
2828 Sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu ile 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu Kapsamında haklarında korunma, bakım veya barınma kararı alınmış öğrencilere	+10 puan
Dijital becerileri geliştirmeye yönelik stajlar (DOTs) önceliklendirilir	+5 puan
Daha önce yararlanma (hibeli veya hibesiz)	-10 puan
Vatandaşı olunan ülkede hareketliliğe katılma	-10 puan
Hareketliliğe seçildiği halde süresinde feragat bildiriminde bulunmaksızın hareketliliğe katılmama	-10 puan
İki hareketlilik türüne birden aynı anda başvurma (öğrencinin tercih ettiği hareketlilik türüne azaltma uygulanır)	-10 puan
Hareketliliğe seçilen öğrenciler için: Yükseköğretim kurumu tarafından hareketlilikle ilgili olarak düzenlenen toplantılara/eğitime mazeretsiz katılmama (öğrencinin Erasmus’a tekrar başvurması halinde uygulanır)	-5 puan
Dil sınavına gireceğini beyan edip mazeretsiz girmeme (öğrencinin Erasmus’a tekrar başvurması halinde uygulanır)	-5 puan

Genel Şartlar:

Değerlendirme: 0,5 Not Ortalaması ve 0,5 Dil puanı etkili olacak şekilde ortalama alınır.

Dil: TOEFL IBT ya da ITP belgesi

Asgari Not Ortalaması: Lisans Öğrencileri için en az 2.20/4

Lisansüstü Öğrencileri için en az 2.50/4

NOT: Lisansüstü başvurusu yapacak öğrenciler staj hareketliliğine katılabileceklerine dair ilgili enstitülerinden karar çıkartmalıdırlar ve bu kararı Erasmus Koordinatörlüğüne ulaşımı sağlanmalıdır.

Mimarlık Bölümü Dış İlişkiler Koordinatörlüğü (Koordinator: Dr. Öğr. Üyesi Işıl Ruhi-Sipahioğlu) hareketlilik programları konusunda öğrencileri bilgilendirmek (Ek-6, Belge-36, s.104), öğrenim ve staj hareketliliklerinden faydalanacak olan öğrencilerin hareketlilik öncesi, süresi ve sonrası Öğrenim Anlaşmalarını hazırlamak, programda denk sayılacak derslerin belirlenmesi için öğrenci akademik danışmanı ile koordineli olarak çalışmak, intibak formlarının Bölüm Akademik Kurulu'nda görüşülmesini sağlamak ve öğrencilerin hareketlilikleri sırasındaki gerekli destekleri sunmaktadır. Bilgilendirme toplantılardan öğrencilere kurallara ilişkin bilgilendirme sağlayan ve bölüm koordinatörlüğü tarafından hazırlanan kitapçık iletilmektedir (Ek-6, Belge-37, s.105).

Üniversitenin uluslararasılaşma politikası çerçevesinde, bölüm öğrenim hareketliliği programlarına önemli destek vermektedir. Programın öğrencilere tanıtımı amaçlı, salgın öncesinde düzenli etkinlikler yapılmaktayken, 2020-2021 yılları arasında bu etkinliklerin sekteye uğradığı belirlenmiş ve 2023 yılı başında yeniden etkinliklerin organizasyonu başlamıştır. Düzenlenen etkinliklerde iki programa başvuru koşulları aktarılmakta ve daha önce bu programdan faydalanan öğrenciler veya mezunlar sunumlara deneyimlerini aktarmaları için davet edilmektedir.

TOBB ETÜ'de, öğrenim hareketliliği başvuruları ocak veya şubat aylarında her eğitim-öğretim yılının Bahar döneminde alınırken, staj (ortak eğitim) hareketlilikleri ilanları her dönem bir sonraki dönemde ortak eğitime gidecek öğrenciler için üç kez açılmaktadır. Diğer üniversitelerden farklı olarak TOBB ETÜ, staj hareketliliği programından en fazla sayıda yararlanan kurumlar arasındadır. Ortak Eğitim programı kapsamında staj hareketliliğinden yararlanan öğrencilerin vize sürelerinden kaynaklı olarak, sadece bu programdan yararlanan öğrenciler 90 gün süreli ortak eğitim programı tamamlamaktadır.

2015 yılından bu yana Mimarlık Bölümü'nün Erasmus+ öğrenci öğrenim ve staj programından faydalanmış olan öğrencileri sayıları Tablo 22'da sunulmuştur.

Tablo 22: Erasmus+ değişim programları kapsamında eğitim almaya giden öğrenci sayıları

Eğitim Öğretim Yılı	Üniversite Adı	Program Seviyesi	Öğrenci Sayısı
2015-2016	Gdansk University of Technology	Lisans	2
	Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias	Lisans	1
	University of Zagreb	Yüksek Lisans	1
2016-2017	Gdansk University of Technology	Lisans	3
	"Ion Mincu" University of Architecture and Urbanism	Lisans	1
	West Pomeranian University of Technology	Lisans	4
	Universidade Lusófona de Humanidades e Tecnologias	Lisans	1

	Ressano Garcia Arquitectos (Portekiz)	Ortak Eğitim	1
2017-2018	Gdansk University of Technology	Lisans	1
	West Pomeranian University of Technology	Lisans	4
	Hochschule Anhalt	Lisans	1
	Vilnius Academy of Arts	Lisans	2
	Arkkitehtitoimisto Ajak Oy-Ajak Architects Ltd. (Finlandiya)	Ortak Eğitim	1
	IQOI Kiriakova Bartholomä Architekten PartGmbH (Almanya)	Ortak Eğitim	1
	University of Zagreb	Yüksek Lisans	1
2018-2019	Gdansk University of Technology	Lisans	4
	West Pomeranian University of Technology	Lisans	4
	Universitat Politècnica de Valencia	Lisans	2
	University of Thessaly	Lisans	2
	Hochschule Anhalt	Yüksek Lisans	1
	Ensamble Studio (İspanya)	Ortak Eğitim	1
	GOEBL Architecture ZT GMBH (Avusturya)	Ortak Eğitim	1
	AZ PRACOWNIA PROJEKTOWA (Polonya)	Ortak Eğitim	1
2019-2020	COVID nedeniyle öğrenim hareketliliği gerçekleşmemiştir		
	Kokkinou Kourkoulas Architects And Associates (Yunanistan)	Ortak Eğitim	1
	ASTOHOME (Almanya)	Ortak Eğitim	1
	Puhl Es Dajka Epitesz Iroda (Macaristan)	Ortak Eğitim	1
2021-2022	Gdansk University of Technology	Lisans	3
	West Pomeranian University of Technology	Lisans	2
	Simone Caberti Architectura&Design (Portekiz)	Ortak Eğitim	1
	Lucas Freire Architecture (Belçika)	Ortak Eğitim	1
2022-2023	Universitat Politècnica de Valencia	Lisans	1
	Arslan BV (Hollanda)	Ortak Eğitim	1
	Kraajivanger Architects (Hollanda)	Ortak Eğitim	1
Programdan faydalanan toplam öğrenci sayısı			54

Geçtiğimiz yıllarda, mezuniyet sonrası staj programı da bir kere açılmış ve iki program mezunu öğrenci de uzun süreli staj imkanından faydalanmışlardır.

Öğrenim hareketliliği programından yararlanan öğrenci sayısı diğer üniversitelerin mimarlık programları ile karşılaştırıldığında bir miktar düşük kalmaktadır. Bu durumun en temel sebebi, TOBB ETÜ Akademik Takviminde yer alan üç dönemin, karşı üniversitelerle uyum sağlamamasından kaynaklıdır. Benzer bir şekilde, programa karşı kurumlardan gelen öğrenciler de özellikle Bahar Döneminde bölüme başlamakta sorun yaşamaktadır. Tablo 23 tabloda geçtiğimiz yıllarda programda öğrenim hareketliliği gelen öğrencilerin sayıları paylaşılmıştır.

Tablo 23: Erasmus+ Programı kapsamında eğitim almaya gelen öğrenci sayıları

Eğitim Öğretim Yılı	Üniversite Adı	Program Seviyesi	Öğrenci Sayısı
2021-2022	ISCTE- Instituto Universitario de Lisboa	Lisans	2
	Hochschule Bochum	Lisans	3
2016-2017	University of Zagreb	Yüksek Lisans	2
2013-2014	West Pomeranian University of Technology	Lisans	1
	Hochschule Bochum	Lisans	1
Programdan faydalanan toplam öğrenci sayısı			9

Dönemler arası süre uyumsuzlukları nedeniyle, bölüm tarafından Bahar dönemlerinde öğrenim hareketliliklerinden faydalanmalarının toplam eğitim sürelerini uzatmaması açısından önerilmektedir. Bahar döneminde Erasmus+'tan geç dönen öğrenciler 70 gün süreli ortak eğitim programlarını bir sonraki yılın Eylül ayına kadar tamamlayabilecek süreleri bu durumda mümkün olmaktadır. Ancak Güz döneminde öğrenim hareketliliğine katılan öğrencilerin bahar döneminde Ortak Eğitim sürelerini tamamlama süreleri kalmamaktadır, bu durumda bu öğrenciler süreye sayılmayan izinli sayılmaktadır ve ücret ödeyen öğrencilerin mağduriyetleri önlenmektedir. Erasmus+ öğrenim hareketliliğine katılan öğrencilere mezuniyet dönemlerinden sonra kalan son ortak eğitim dönemlerini tamamlamaları mümkündür.

Salgının etkisinin ortadan kalkmasına paralel olarak, hareketlilik programları yeniden aktif hale gelmiştir, ancak programdan faydalanmayı planlayan ve başvuru yapan öğrenci sayısı geçtiğimiz yıllara göre ekonomik sebeplerden düşüş göstermiştir. Okulda tarafından şu ana kadar giden tüm öğrenciler hibeli olarak hareketlilikten faydalanmıştır, ancak gidilen ülkelere göre Ulusal Ajans tarafından belirlenen hibe tutarlarının yeterli olmadığı öğrenciler tarafından belirtilmiştir.

k. Öğrencilerin barınma, beslenme ve sağlık gereksinimlerinin karşılanma düzeyi, nitelik ve sayısal yeterlilik

TOBB ETÜ bünyesinde bulunan restoranlar ve kafeler farklı bütçelere hitap edecek şekilde oluşturulmuştur. Geniş yemek olanaklarına sahip olan Üniversite içerisinde, ana bina, Yabancı Diller Bölümü binası ve konukevi dahil olmak üzere restoranlar, kafeler ve market bulunmaktadır. Bu konuda öğrencilerin memnuniyetleri ölçülerek gerekli iyileştirmeler yapılmaktadır. Son yıllarda yeme-içme olanakları farklı seçenekler göz önünde bulundurularak arttırılmıştır.

Üniversite bünyesinde yer alan revirde tam zamanlı bir kurum doktoru ve hemşire bulunmaktadır. Gerekli durumlarda acil müdahale dahil olmak üzere, tansiyon takibi, şeker ölçümü, ateş ölçümü ve pansuman gibi hizmetler verilmektedir.

Öğrencilerin ücretsiz kullanabildiği spor tesisi kampüs içerisinde yer almaktadır. Tesiste olimpik kapalı yüzme havuzu, buhar banyosu, saunanın, yanı sıra profesyonel eğitmenler tarafından step, pilates, yoga gibi trend derslerin verildiği stüdyo, fitness merkezi, basketbol sahası, konser ve diğer etkinliklerinin yapılabileceği sahne ve ses sistemine sahip yüksek izleyici kapasiteli salon yer almaktadır. Yerleşkenin içerisinde yer alan kapalı spor salonunda, öğrenciler basketbol, voleybol ve diğer kapalı alan sporlarını yapabilmekte ve masa tenisi masalarını kullanabilmektedir. Soyunma odaları ve duşları da barındıran tesis öğrenciler tarafından ücretsiz kullanılabilir. Yüzme bilmeyenler için spor tesisinde yüzme dersleri

de verilmektedir. Spor merkezinde uzman eğitmenler tarafından kişiye özel egzersiz programları oluşturulmaktadır.

TOBB ETÜ Öğrenci Konukevi 572 adet çift kişilik, 48 adet üç kişilik ve 4 adet engelli odası dahil olmak üzere toplam 624 oda olup 1296 öğrenci barındırma kapasitesine sahip olup toplamda dört bloktan oluşmakta, bünyesinde çalışma alanları ve restoran bulunmaktadır. Yerleşkeye birkaç dakikalık yürüme mesafesinde yer alan konukevi, öğrencilerin derslere, kütüphaneye ve sosyal etkinliklere günün her saati erişimini kolaylaştırmaktadır. Ayrıca kullanılan parmak izi sistemi sayesinde, öğrenci ve güvenlik sisteminin takibi daha kolay yapılmaktadır.

TOBB ETÜ yerleşkesi, kent içerisinde merkezi bir alanda bulunmaktadır. Öğrenciler toplu taşıma imkanlarından faydalanabilmektedir. Bunun yanı sıra öğrencilere ücretsiz semt servisi ve ring imkânı sunulmaktadır.

TOBB ETÜ kapalı alanları 159.031,00 m², açık alanları 224.697,00 m²'dir. Öğrenci başına (lisans) düşen kapalı alan 33,85 m² ve öğrenci başına (lisans) açık alan 26,16 m² olmak üzere toplam 60,01 m² olup, YÖK tarafından belirlenmiş olan 12 m² standardının üzerindedir. Yeni yerleşkeler ile master plan çerçevesinde yerleşke büyüme çalışmaları sürdürülmektedir.

TOBB ETÜ yerleşkesinde yer alan tüm binalar engelli öğrencilerin hayatlarını kolaylaştırmaya yönelik planlanmıştır. Sağlık, Spor ve Tanıtım Müdürlüğü bünyesindeki [Engelsiz TOBB ETÜ](#) ve [Rota-Kurumsal İletişim ve Sosyal Sorumluluk Toplulukları](#), yerleşke içi ve yerleşke dışında yaptıkları faaliyetlerde dezavantajlı öğrencilerin katılımına önem vermekte ve sosyal sorumluluk kapsamında diğer kurumlar ile ortak çalışmalar ve etkinlikler yapmaktadır.

TOBB ETÜ Sağlık Eğitimi Uygulama Araştırma Merkezinde (TOBB ETÜ Hastanesi) öğrenciler, indirimli özel sağlık hizmeti kapsamında faydalanabilmektedir. Üniversite bünyesinde psikolojik danışmanlık hizmetleri Psikoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi tarafından yürütülmektedir. Burada bireysel psikoterapi, psikolojik değerlendirme, psikoeğitim, grupla psikolojik destek çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Hizmetler Klinik Psikoloji programında görevli öğretim üyeleri süpervizörlüğünde gerçekleştirilmekte, hizmet yeterliliği bu süpervizyonlar kapsamında değerlendirilmektedir.

1. Öğrencilerin kurum genelinde erişebildikleri ders dışı etkinlikler ve bunlara katılabilecek olanakları

TOBB ETÜ, öğrencilerin ilgi alanlarına göre, ders dışı zamanlarını değerlendirmek, yeni ilgi alanlarıyla birlikte dinlenme ve sosyalleşme alışkanlığı kazandırmak ve kültürel açıdan gelişmelerine yardımcı olmak amacıyla öğrenciler tarafından düzenlenen etkinlikleri belli ilkeler çerçevesinde desteklemektedir. Bu bağlamda TOBB ETÜ'de 75 öğrenci topluluğu bulunmaktadır. Sosyal, kültürel ve sportif alanlarda faaliyet gösteren topluluklar yapacakları etkinlikleri Sağlık, Spor ve Tanıtım Müdürlüğü ile paylaşmakta, etkinlikler ile ilgili yer ve bütçe onayı gibi alt yapı çalışmaları, ilgili birimler ile koordine edilerek hazırlanmaktadır. Bu toplulukların 17 tanesi spor 58 tanesi sosyal kültürel topluluklardır. Ayrıca yerleşke içinde yer alan spor merkezimizden de öğrencilerimiz gün içinde yararlanabilmektedir.

TOBB ETÜ, öğrencilerinin sosyal, kültürel ve sportif faaliyet ağını oluşturmak amacıyla, öğrencilerin görüş ve fikirleri alınarak, 2017 yılında Türkiye'nin ilk ve tek Üniversite ağı olan Ortam sosyal medya portalını kurmuştur. Bu çerçevede, [Ortam portalı](#) ile öğrenciler topluluk gündemlerini takip edebilmekte, toplulukların sayfalarına ulaşabilmekte, aktif toplulukları

görebilmekte ve sistemin önerdikleri topluluklara katılabilmektedir. Yeni ortam yazılım programı içerisine dahil edilen ortam [sosyal medya portalıyla](#) entegrasyon sağlanmıştır. Öğrenciler, etkinlikler hakkında mobil olarak da bilgi elde edebilmektedir. Öğrenci topluluklarından Radyo ETÜ, radyo.etu.edu.tr adresinden çevrim içi yayın yaparak ve üniversite web sitesinden erişim sağlanarak tüm öğrenci ve dış paydaşlar ile olan iletişimi güçlendirmektedir.

Üniversitede kültürel derinlik kazanımına yönelik ikinci yabancı dil ve her bölümde Üniversite Seçmeli Ders alma zorunluluğu bulunmaktadır. Öğrenciler kayıtlı olduğu programa bakılmaksızın ilgi alanı olan istediği herhangi bir bölüm dersini ders programına ekleyebilmektedir. Bölüm seçmeli dersleri uzmanlaşma olanağı sağlarken, fakülte ve üniversite seçmeli dersler disiplinler arası gelişime katkı sağlamaktadır. Ayrıca tasarım bölümleri tarafından yapılan sergiler tüm öğrencilere açık olup, öğrencilerin kültürel açıdan fayda sağlamalarına destek olmaktadır.

Planlanan ve yapılan kongreler öğrencilerin hem alan bilgisi hem alan dışı bilgisini geliştirmeye odaklanırken aynı zamanda öğrencilerin sunum yapabilme becerisine de katkı sağlamaktadır. Farklı sektörlerden gelen temsilcilerle yapılan konferanslar sayesinde öğrenciler iş hayatı öncesinde bilgi sahibi olabilmektedir. Etkinliklere ilişkin bilgiler iç ve dış paydaşlar ile kurum internet sayfası üzerinden paylaşılmaktadır.

Hedef ve Öneriler

Haziran 2023'te tamamlanan H2020 fonlu projesindeki ve e-CREHA projesinde yer alan üniversiteler ile öğrenim hareketliliği anlaşmalarının imzalanması ve öğrenim hareketliliği kapsamında yurtdışından gelen öğrenci sayısının artırılması hedeflenmektedir. Bu konuda Ankara'da yer almak ve tümüyle İngilizce program sunmamak bir dezavantaj teşkil etmektedir. Bu hedefler kapsamında öncelikle bölümü ve programını tanıtıcı belgeler hazırlanması ve farklı stratejilerin değerlendirilmesi gerekmektedir.

Mimarlık Lisans Programı'nın araştırma görevlisi ihtiyacı büyük ölçüde yüksek lisans burslu öğrencilerin asistan olarak görevlendirilmesi ile giderilmektedir, ancak yüksek lisans programının kısalığı nedeniyle bu geçici bir çözümdür. Üniversite'nin diğer yüksek lisans programlarıyla karşılaştırıldığında (Bilgisayar Mühendisliği'nin 25+12+8, Biyomedikal Mühendisliği'nin 10+6+8, Elektronik Mühendisliği'nin 13+20+12, Endüstri Mühendisliği'nin 11+11+2, Makine Mühendisliği'nin 11+18+12) Mimarlık Yüksek Lisans Programı'nın burslu kontenjanı oldukça az ve yetersizdir.

Mimarlık Programı'nın disiplinler arası çalışmalarının önemli bir kısmı Yüksek Lisans Programı ve tezler kapsamında gerçekleştirilmektedir. Lisansüstü çalışmalar, Fakülte içi ve Fakülteler arası çalışmaları ve iletişimi mümkün kılmaktadır. Bu kapsamda, ortak danışmanlıkla Makine Mühendisliği, Bilgisayar Mühendisliği ile ortak yürütülmüş tezler bulunmaktadır. Lisansüstü programlar kapsamında, Mimarlık alanında bir profesör, bir doçenti olan ve 2023 Yaz Dönemi'nde ataması beklenen ikinci doçenti ile yeterli hale gelmesinin ardından Mimarlık Doktora Programı'nın kısa sürede başlatılması için çalışmalar sürmektedir.

1.7.3 İdari Kadro

Programın akademik ve idari yapısına ilişkin organizasyon şeması Şekil 2'de paylaşılmış ve 1.3 Program-Kurum İlişkisi başlığı altında mevcut iş birlikleri aktarılmıştır.

Üniversite ölçeği gereği farklı idari destek birimlerle sürekli iş birliği içinde çalışmaktadır. Kurumda sadece fakültenin eğitim faaliyetlerinde görevli olan ayrı bir teknik personel görev almamaktadır. Bölümün hem lisans hem yüksek lisans programında destek olan 1 sekreteri vardır.

İdari Destek Birimleri

Bilişim Teknolojileri Müdürlüğü

Bilişim Teknolojileri Müdürlüğü öğrencilerin derslere kaydolması ve ders kayıtlarının mevcut müfredatlara uygun şekilde ilerlemesi için gerekli altyapıyı, gerek dış gerekse iç kaynaklı yazılımlar aracılığıyla yönetmektedir. Ayrıca ders programları, sınav programları gibi öğrencileri direkt etkileyen tüm takvim aktiviteleri ile birebir ilgilenen Bilişim Teknolojileri Müdürlüğü, optimum programı sunmak için akademisyenler ile birlikte çalışmaktadır. Bu sayede en iyi takvimi sunarak, öğrencilerin ve akademisyenlerin performanslarını artırmaktadır.

Üniversitedeki gerekli iletişim altyapısının ve bilgi akışının sürekliliğinin sağlanması, verilerin güncel tutulması, mevcut sunucuların bakım, işletim ve yönetimini Bilişim Teknolojileri Müdürlüğü sağlamaktadır. Ayrıca internet tabanlı Öğrenci Bilgi ve Kayıt Sistemi'nin kullanılması, üniversitedeki bilgisayar kullanım olanağını sağlanması, mevcut içeriğin daha kaliteli bir şekilde sunulması konularında destek sağlamaktadır.

Öğrenci İşleri Müdürlüğü

Öğrenci İşleri Müdürlüğü öğrenci bilgilerinin kayıt altına alınması, ders kaydı, belge hazırlama gibi süreçleri yürüterek üniversite içi işlemlerin daha hızlı ve kolay gerçekleştirilmesine katkı sağlamaktadır. Öğrenci taleplerinin karşılanması, yatay geçişler, mezuniyet töreni hazırlıkları, ayrıca bünyesinde yapılan anket çalışmaları sayesinde memnuniyet düzeyi belirleme ve sürekli iyileştirme içerisinde çalışmalarını geliştirmektedir.

Öğrenci İşleri Müdürlüğü ve Yabancı Diller Bölüm Başkanlığında dilekçematik adı verilen makineler aracılığıyla öğrencilerin dilekçeleri alınmaktadır. Dilekçematikler ile öğrencilerin dilekçelerini ilgili fakülte, bölüm ve birimlere hızlı şekilde iletmeleri, alacakları evrak numarası ile rahatlıkla takibini yapabilmeleri sağlanmaktadır.

Dış İlişkiler Müdürlüğü

Dış İlişkiler Müdürlüğü, uluslararası işbirliği protokollerinin hazırlanması, ikili anlaşmalar ve Erasmus çalışmaları konusunda destek olmaktadır. Bu çalışmalar sayesinde öğrenciler Erasmus aracılığıyla hem eğitim hem de ortak eğitim için farklı ülkelere gönderilebilmektedir. Bu süreç içerisinde gelen/giden öğrencilerin işlemleri hakkında Dış İlişkiler Müdürlüğü yardımcı olmaktadır. TOBB ETÜ'de yurtdışı bağlantıların aktif tutulması ve yurt içi ve yurt dışı destekli projelerin yürütülmesinde katkı sağlamaktadır. Bu projeler sayesinde üniversite dışı mesleki faaliyetler yürütülmektedir.

Kurumsal Strateji Ofisi

Kurumsal Strateji Ofisi (KSO), temel olarak Üniversitenin Kalite Güvence Sisteminin devamlılığı, Stratejik Plan güncellemesi, ölçümü ve takibi, performans değerlendirme sistemi, uluslararasılaşma ve kurumsal iletişim konularında destek vermektedir. Ofis, kalite kültürünün benimsenmesinde, yaygınlaştırılmasında ve kurumsal kimlik çalışmalarında etkin rol almaktadır.

KSO, Kalite Güvence Sistemi kapsamında yıllık olarak takip, değerlendirme ve öneriler içeren Kurumsal Performans Göstergeleri, Üniversite Derecelendirme Raporları, Kurum İç Değerlendirme Raporları, Paydaş Geri Bildirim Değerlendirme Raporları hazırlamaktadır. KSO tarafından yürütülen Akademik Performans Değerlendirme Sistemi kapsamında, akademik yöneticiler ve akademisyenler eğitim-öğretim, araştırma-geliştirme ve hizmet kategorilerinden bir üst yöneticileri tarafından değerlendirilmektedir. KSO tarafından yürütülen iç ve dış paydaş anketleri yıllık olarak yapılmakta ve değerlendirilmektedir. Öğrenci memnuniyet anketleri ve Ortak Eğitim Amiri anketlerinin değerlendirme sonuçları bölüm başkanlarına sunulmaktadır.

Uluslararasılaşma stratejisi kapsamında, TOBB ETÜ üniversite derecelendirme kuruluşlarında yer almaya önem vermektedir. Kurumsal Strateji Ofisi, hazırlanan Üniversite Derecelendirme Raporunda bulunan değerlendirme ve önerileri ile stratejik kararlara destek olmaktadır. Uluslararası tanınırlığı artırmak amacıyla çalışmalar yürüten Kurumsal Strateji Ofisi, farklı ülkelerden tüm lisans programlarına uluslararası öğrenci kabul etmekte, yabancı uyruklu öğrenci sayısını artırarak çok kültürlü bir yerleşke yaşamı oluşturulmasına destek sağlamaktadır.

İletişim, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü

İletişim, Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü, kurumsal iletişim ve kimlik çalışmaları kapsamında kurum internet sitesi ve kurumsal sosyal medya hesaplarının yönetimi ile Üniversiteye ait tanıtıcı ve bilgilendirici yayın ve görsellerin hazırlanmasına katkı sağlamaktadır. Öğrenci Topluluklarına, Sağlık Spor ve Tanıtım Müdürlüğü tarafından koordine edilen finansal ve organizasyon desteğinin yanı sıra; afiş, video, logo gibi tanıtıcı materyaller için tasarım desteği; ve düzenledikleri etkinliklerin üniversite sosyal medya hesapları üzerinden duyurularak daha geniş kitlelere ulaşması için tanıtım desteği ilgili müdürlük tarafından sağlanmaktadır. Ayrıca, topluluk ve öğrencilerin birbirleriyle iletişimini güçlendirmek üzere oluşturulmuş sosyal bir iletişim platformu olan Ortam'ın içeriği de yine birim tarafından güncel tutulmaktadır. İlgili platformda öğrenci toplulukları, faaliyetlerine ve düzenledikleri etkinliklere ilişkin haber ve duyuruları paylaşmakta, yönetim ve üye listeleri, kuruluş amaçları gibi topluluk bilgilerine yer vermektedir.

Teknoloji Transfer Ofisi

TOBB ETÜ Teknoloji Transfer Ofisi (TTO), tüm akademi ve sanayi ortaklarına gerekli desteği vermek amacıyla Rektörlüğe bağlı bir birim olarak görev yapmaktadır. TTO'nun amacı Üniversitenin sahip olduğu akademik bilginin ve araştırma altyapısının; fark yaratan, özgün fikirlere sahip, yenilikçi, girişimci öğrenci ve akademisyenler aracılığıyla sanayi ile buluşmasının sağlanması ve ticarileştirilmesidir. Bu kapsamda akademisyenler, öğrenciler, girişimciler ve sanayiciler arasında farkındalık yaratma, ulusal ve uluslararası fonlara ulaşma, Üniversitede üretilen projelerin takibi, buluşların patent ile korunması, yeni araştırmalar için fon sağlama, girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması için gerekli çalışmaları yürütmektedir.

TTO ile GARAJ Kuluçka Merkezi'ne ilişkin öğrencilere Ortak Eğitime Giriş dersinde bilgi verilmekte ve farkındalık yaratılmaktadır. Akademisyen ve öğrencilerin verilen destekler kapsamında eğitim düzeyinin yükseltilmesi adına Üniversite dışında etkinliklere katılım sağlanmaktadır. Ayrıca Üniversitenin sanayiye yönelik iş birliği ve imkanlarının tanıtılması, yeni teknolojiler, iş planı yazma, fikri ve sınai haklar gibi konularda eğitimler düzenlemektedir.

TOBB ETÜ GARAJ bünyesinde bulunan girişimciler ile akademisyen-firma-yatırımcı görüşmelerinin, üretilen bilginin değere çevrilmesine destek olmaktadır.

Akademisyenlerin başarılı oldukları araştırma faaliyetlerini daha etkin ve verimli yürütebilmelerinin sağlanması amacıyla kabul edilen projelerin bütçe takibi ve raporlanması TOBB ETÜ TTO ile birlikte proje yürütücüsü ile yapılmaktadır. Teknoloji Transfer Ofisi Proje Yönetimi Birimi olarak yapılan birebir görüşmelerde ve düzenlenen bilgi günlerinde; ulusal ve uluslararası destek fonlarından yararlanmaya yönelik proje hazırlama, doğru fona ulaşma, uluslararası destek programları kapsamında ortak arama duyuruları paylaşılmaktadır.

Girişimcilere, iş modeli oluşturma sürecinde mentorlük hizmeti ile girişimcilik eğitimleri, proje yazım hizmeti, patent-marka-tescil danışmanlığı, şirket kurulum desteği, yatırımcı sunumu hazırlama teknikleri konusunda eğitim verilmektedir. Bununla birlikte, yapılan çalışmalar kapsamında girişimciler KOSGEB, TÜBİTAK, Kalkınma Ajansı, Avrupa Birliği gibi kurum ve kuruluşlardan destek alabilmektedir.

Öğrenci Konseyi

Öğrenci sorunlarının ve ihtiyaçlarının dile getirilmesi açısından önem arz eden öğrenci konseyinin Üniversitede birçok olumlu etkisinin olduğu gözlemlenmiştir. Senato toplantılarında öğrencilerin temsili, yeni öğrenciler için düzenlenen uyum ve yönlendirme günleri kapsamında programların düzenlenmesi, öğrenci etkinlik takibi gibi görevleri olan öğrenci konseyi, hem öğrenci topluluklarının etkinliklerine destek vermek hem de öğrenci ihtiyaç ve beklentilerini yönetim düzeyinde temsil etme misyonunu üstlenmektedir.

1.8 Öğrenme Ortamına İlişkin Kaynaklar

1.8.1 Fiziksel Kaynaklar

Bu bölümde, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'ne bağlı olan Mimarlık lisans programında yer alan stüdyo temelli derslerde kullanılan mekanlara ve üniversite ana binasında teorik derslerin verildiği sınıflara dair bilgiler sunulmaktadır. Bölüm tarafından sunulan teorik dersler ve programın diğer zorunlu derslerinde, üniversite ana binasında yer alan ortak derslik havuzundan yararlanılmaktadır. Üniversitede, öğrenciler, derslik, stüdyo, amfi ve laboratuvarlarda öğretim içerikli faaliyetleri sürdürürken; kütüphane, fuaye ve belirlenen derslikleri bireysel çalışmalar için kullanılabilir. Bu bölümde aktarılan mekanlara dair görseller ve mimari projeler Ek-8'de sunulmuştur. TOBB ETÜ, Mimarlık Lisans Programı eğitiminin verildiği fiziksel kaynaklar;

- Eğitim verilen fiziksel mekanlar
- Mekanların evrensel tasarım ilkelerine uygunluğu
- Öğrenci ve öğretim elemanlarının kullandığı teknik donanım başlıkları altında ele alınmıştır.

a. Eğitim verilen fiziksel mekanlar

Mimarlık Bölümü tüm uygulamalı derslerinde aşağıda bilgileri verilen eğitim mekanları, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi'ne (MTF) bağlı Endüstriyel Tasarım, Görsel İletişim Tasarımı ve İçmimarlık ve Çevre Tasarımı Bölümleri ile ortak olarak kullanmaktadır. Her dönem başında fakülte yönetiminde yapılan toplantılar sonucu, her dersi alacak öğrenci sayısı ve mekân ihtiyaçlarına göre, mekanlar değerlendirilmekte ve dersliklerin kullanımına yönelik belirlemeler yapılmaktadır. MTF'nin, Mart 2023 itibarı ile uygulamalı derslerinin verildiği mevcut stüdyoları Tablo 24'de listelenmiştir.

Tablo 24: MTF öğrencilerinin kullanımına açık eğitim mekanları (Tasarım Merkezi projesi için Ek-8'de paylaşılmıştır).

Bina	Stüdyo 1	Stüdyo 2	Stüdyo 3	Stüdyo 4	Bina Toplam	Genel Toplam
Teknoloji Merkezi	210.5 m ²	71.8 m ²	71.8 m ²		354.1 m ²	877.6 m ²
Mimarlık ve Tasarım Merkezi (MTM)	123 m ²	82.5 m ²	94.7 m ²	108.7 m ²	408.9 m ²	
Spor Merkezi	114.6 m ²				114.6 m ²	

1. sınıf düzeyinde öğrencileri tek bir şubede bölünmeden eğitim gördükleri için, MİM 101 Temel Tasarım Stüdyosu I, MİM 102 Temel Tasarım Stüdyosu II, MİM 107 Yapı Teknolojileri I ve MİM 108 Yapı Teknolojileri II derslerini Teknoloji Merkezi Stüdyo 1'de eğitimlerine devam etmektedirler.

Lisans programı kapsamında geleneksel mimari çizim ve ifade teknikleri tek araç olarak kullanılmamaktadır, bu bağlamda program öğrencilerinin düzenli olarak sabit bir çizim masasına ihtiyacı yoktur. Maket üretiminin yoğun olarak beklendiği/teşvik edildiği 1. Sınıf düzeyinde ise eğitim verilen stüdyo mevcut ihtiyaçları karşılamakla beraber, farklı bölüm öğrencileri ile ortak kullanılmasından dolayı öğrencilerin depolama ihtiyaçları mevcuttur. Aynı

şekilde Tasarım Merkezinde kullanılan stüdyoların da ortak kullanımı benzer sorunu gündeme getirmektedir.

Ders saatleri dışında, Tasarım ve Teknoloji Merkezindeki stüdyolar, önceden izin alınmasına istinaden 7/24 öğrenciler tarafından kullanılabilir.

Teknoloji Merkezi'nin giriş katında yer alan fuaye alanı program çıktılarının sunulması açısından farklı dönemlerde sergi salonu olarak kullanılmaktadır. Yine aynı yerde bulunan merdivenli amfi (perdelerle kapatılabilen, projeksiyon ve ses sistemine sahip) düzenli olarak jüriler, sunumlar (örn. Ortak eğitim sunumları, stüdyo seçimleri, Yapı-yorum sohbetleri) için sürekli olarak kullanılmaktadır.

TOBB ETÜ Ana binada çalışma masalarının bulunduğu alan ve kütüphane 7/24 öğrencilerin kullanımına açıktır. Bu alanda öğrencilere bilgisayarları ile çalışabilmeleri için kesintisiz güç kaynaklı hareketli priz modülleri sağlanmıştır. Final sınavlarının olduğu dönemde bu mekânda, alacakaranlık günleri uygulaması kapsamında yemek servisi yapılmaktadır. Ana binada, bölümün teorik derslerinin verildiği sınıflar 56 kişilik olup Ek-8'de resimleri paylaşılmıştır.

Mimarlık Programına özel bir kütüphane ya da arşiv mevcut değildir. Kampüsün erişilebilirliği uygun olduğu için tüm fakütelere ait merkez kütüphane ana binada konumlanmıştır. Basılı ve elektronik arşivine dair bilgiler 1.8.2 Bilgi Kaynakları başlığı altında sunulmuştur.

Üniversitede yer alan toplantı salonları her katta yer almaktadır ve çevrimiçi sistemden rezerve edilebilmektedir. Bu salonlar özellikle öğretim elemanları tarafından toplantılar, tez seminer sunumları ve davetli misafirler için kullanılmaktadır.

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi idari ofisleri ve öğretim elemanları ofisleri incelendiğinde Ana bina zemin katında 3 adet sekreteryaya 2 akslı ofisin Dekanlık, Mimarlık bölümü ve Görsel İletişim bölümü tarafından kullanılmaktadır. Endüstriyel Tasarım bölümü ve İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölüm başkanlığı ofislerinin bulunmadığı ve sekreterlerinin diğer bölüm sekreterleri ile tek sekreterin çalışabileceği ofislerde 2 kişi çalıştığı görülmüştür. Ana bina tek akslı akademik ofislerde 2 veya 1 öğretim elemanı bulunmakta, çift akslı akademik ofislerde ise 3 öğretim elemanı bulunmaktadır.

Artan ofis ihtiyacını karşılamak üzere Ağustos 2021 de kullanıma sunulan Mimarlık ve Tasarım merkezi arkasındaki prefabrik yapıda 4 adet tek kişilik ofisleri Mimarlık bölümü öğretim elemanları kullanmakta, 2 ve 3 kişilik ofisleri diğer bölümlerin öğretim elemanları kullanmaktadır. Prefabrik yapı ofis kapasitesi 14 kişidir, 6 Mimarlık, 3 İçmimarlık, 3 Görsel İletişim ve 2 Endüstriyel Tasarımı akademik personeli kullanmaktadır.

2021 yılında, MTF'ne bağlı bölümlerin yönetime sunduğu raporlarda, aşağıda belirtilen tespitler yer almaktadır:

- Stüdyo sayısı ve büyüklüklerinin öğrenci sayısına göre en az 20 m²/öğrenci olacak şekilde sağlanması
- Mevcut öğretim elemanlarının çalışma ofislerinin ve bölüm başkanlığı ofisi sayısının artırılması
- Sergi salonlarının en az 2000 m² olarak yapılması
- Maket/Maker atölyesi en az 500 m² olarak yapılması
- Kültür ve kuram derslerine üniversiteden gelen yoğun talebin karşılanması için bir amfinin düzenlenmesi

- Konteyner ofislerde Wi-fi erişimi yoktur ve yalıtım eksikliği nedeni ile ofis klimaları yeterli iklimlendirmeyi yapılamamaktadır.
- Öğretim görevlisi ve öğretim üyesi kadrosundaki akademik personelin tek kişilik ofislerde çalışması uygundur fakat mevcut durumda mümkün değildir.

Mimarlık ve Tasarım Fakültesi kullanımında iki adet bilgisayar laboratuvarı bulunmaktadır; bunlardan biri Teknoloji Merkezi 2. katta 24 adet Apple Mac bilgisayarlardan ve diğeri Ana bina 2. katta 24 adet PC bilgisayardan oluşmaktadır. Apple bilgisayar laboratuvarını genellikle Görsel İletişim Tasarımı bölümü kullanmakta, diğeri PC laboratuvarını da diğeri 3 bölüm kullanmaktadır. PC Laboratuvarı 2015 yılında kurulmuş ve bilgisayarlar 7. Yılına girmiştir. Bilgisayarların yavaş olması sebebiyle öğrenciler bu bilgisayarları kullanmak yerine kendi taşınabilir bilgisayarlarını kullanmaktadır. Fakülteye bağlı bölümlerin eğitim programları incelendiğinde bilgisayar destekli tasarım ve uygulama derslerinin bilgisayar laboratuvarlarına iki şube olarak programlandığı görülmüş, bu durum hem ders programı yaparken sıkışıklığa sebep olmakta hem de öğretim elemanlarının ders saatlerini artırmaktadır.

Bu tespitlere istinaden, Orman Bakanlığından alınan arazide yer alan tamirhane binasının Mimarlık ve Tasarım Fakültesine dönüştürülerek fakülte, ihtiyaçlarına uygun mekanlar (stüdyo, atölye vb.) elde edilmesi amaçlanmıştır. Böylelikle üniversite genelinde var olan mekân kısıtı da büyük oranda azaltılmış olacaktır. 2023 yılı içerisinde inşaatına başlanacak olan MTF binasına ait tüm çizimler eklerde sunulmuştur (Ek-8).

b. Mekanların evrensel tasarım ilkelerine uygunluğu

TOBB ETÜ yerleşkesinde yer alan tüm binalar engelli öğrencilerin hayatlarını kolaylaştırmaya yönelik planlanmıştır. Sağlık, Spor ve Tanıtım Müdürlüğü bünyesinde kurulan ve 07.11.2022 tarihinde Rektörlüğe bağlı birim olarak yeniden düzenlenen [Engelsiz Erişilebilir TOBB ETÜ](#) birimi ve [Rota-Kurumsal İletişim ve Sosyal Sorumluluk Toplulukları](#), yerleşke içi ve yerleşke dışında yaptıkları faaliyetlerde dezavantajlı öğrencilerin katılımına önem vermekte ve sosyal sorumluluk kapsamında diğeri kurumlar ile ortak çalışmalar ve etkinlikler yapmaktadır. Öğrenmede ve sosyal aktivitelerde erişilebilirliği de artırmak ve okulumuzun kültürünü bu bağlamda zenginleştirmek için çalışmalar sürdürülmektedir.

Bölümümüz öğretim üyesi Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar Engelsiz Erişilebilir TOBB ETÜ birimi üyesi olarak görev almaktadır. Engelsiz Erişilebilir TOBB ETÜ sadece mekânsal erişilebilir çalışmalarının değil aynı zamanda sosyal hayatın, dersler ve sınavlar dahil tüm öğrenme ve değerlendirmenin engelsiz olarak yürütülebilmesi yönünde çalışmalar yapmaktadır. Aynı zamanda, öğrencilerin üniversitenin ilgili birimlerinden (revir, psikolojik destek birimi) destek alabilmeleri yönünde de çalışmalar yürütülmektedir. ETÜ TMT (Tasarım Kültürü ve Mimarlık Topluluğu) ile Dr. Öğr. Üyesi Aktan Acar tüm kampüsün erişilebilirliği konusunda bir gözlem ve tespit etkinliği yapmış, bulguları Engelsiz Erişilebilir TOBB ETÜ birimi ile paylaşmıştır.

TOBB ETÜ Kampüsünde yer alan aşağıda adları belirtilen tüm binalardan faydalanmaktadır: Ana bina, sosyal tesisler, spor salonu, Mimarlık ve Tasarım Merkezi (MTM), Teknoloji Merkezi, Yabancı Diller Binası.

Ana bina; bodrum, zemin ve 4 kattan oluşmaktadır. Ana binada, kütüphane ve amfilerin de yer aldığı ara katlar dahil 4. Kat hariç tüm katlara ulaşabilen her biri 16 kişilik iki (tekerlekli sandalye kullanımına uygun); ara katlar hariç, ancak Rektörlük biriminin bulunduğu 4. kata ulaşan dört kişilik bir asansör mevcuttur. Ana binadaki iki kolun ucunda yer alan her tuvalette

engelli WC mevcuttur. **Teknoloji Merkezi**, zemin, bodrum ve 3 kattan oluşmaktadır. Her kata ulaşabilen her biri 16 kişilik 3 adet (tekerlekli sandalye kullanımına uygun) asansör mevcuttur. Binanın her katında engelli WC mevcuttur. **MTM**, tek katlı bir binadır. Bu bina Teknoloji Merkezinin yanında konumlandığı için servis mekanları konusunda, bu binadan destek alınmaktadır. **Sosyal tesis binası** tek katlıdır, üst katına öğrenci erişimi mevcut değildir. Spor merkezinin tüm katlarına asansör ile erişilebilmektedir. Kampüsün içerisinde yer alan her alana engellilerin erişimi için gerekli rampalar mevcuttur. Kampüs ile yaya erişimi mevcut olmayan TOBB ETÜ Hastanesi ise evrensel tasarım kurallarına uygun olarak hizmet vermektedir.

c. Öğrenci ve öğretim elemanlarının kullandığı teknik donanım

TOBB ETÜ kampüsünde, tüm öğrencilerin öğrenci e-posta adresleri ve şifreleri ile erişebildikleri kablosuz internet bağlantısı mevcuttur.

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü tasarım pratiğinin gelişen hesaplamalı tasarım araçları ile ilişkisinin tasarım sürecinin içinde temsil aracı olmasının ötesinde, tasarıma girdi sağlayacak şekilde sürekli olarak kullanılmasını desteklemektedir. Bu nedenle öğrenciler 1. Sınıftan itibaren hesaplamalı araçları Mimari Tasarım, Sunum, Araştırma Yöntem ve Teknikleri modülü derslerinde verilen eğitim ile kullanır. Bu bağlamda, bölüm öğrencilerinin hepsinin kişisel kullanımında bilgisayarlarının olması önem arz etmektedir. Eski yıllarda, kurum tarafından her öğrenciye bir adet taşınabilir bilgisayar verilmekteydi, ancak verilen bilgisayarlar mimari tasarımda kullanılan yazılımların verimli kullanılmasını desteklemediği için süreçte her öğrencinin taşınabilir bilgisayar alması gerektiği gözlenmiştir. Bu uygulama 2016 yılından itibaren ekonomik nedenlerle de kaldırılmıştır.

Hali hazırda, kullanımı öğrenciler tarafından çok tercih edilmese de, Teknoloji Merkezi 2. katta 24 adet Apple Mac bilgisayarlar ve Ana bina 2. katta 24 adet PC bilgisayardan oluşan laboratuvarları mevcuttur. Bilgisayar laboratuvarında bulunan bilgisayarda, öğrencilerin kullanımına açık lisanslı yazılımlar, belirli aralıklarla kontrol edilmekte, gerekli yenileme, satın alma, süre uzatma, lisanslama gibi işlemleri yapılmaktadır. Fakülte öğrencilerinin bilgisayar laboratuvarlarında kullanımına açık lisanslı yazılımların listesi aşağıda belirtilmiştir.

- Autodesk tüm yazılımları
- Rhino 5.0
- Adobe Creativesuit program paketi
- Microsoft Office programları
- Microsoft Windows işletim sistemi

Üniversite öğrencilerinin kişisel bilgisayarlarında kullanabilecekleri aşağıda belirtilen uygulamalar Üniversite tarafından lisanslı olarak (ücretsiz) sunulmaktadır.

- Microsoft Office programları
- Microsoft Windows işletim sistemi

Ders içeriklerinin oluşturulmasında ve ders içi anlatım süreçlerinde kullanılmak üzere dönemsel olarak ihtiyaca göre değişen uygulamalar Bölüm üzerinden Üniversite yönetimine bildirilmektedir. Aşağıda belirtilen uygulamalar akademik personel tarafından lisanslı olarak kullanılmaktadır.

- Sketch Up Pro

- Adobe Creativesuit program paketi
- ChatGpt
- Midjourney

Mimarlık Bölümü tam zamanlı öğretim elemanlarının kendilerine ait çalışma masaları, dolapları ve taşınabilir bilgisayarları mevcuttur. Talep edilmesi halinde, üniversite bütçesinden öğretim elemanlarına harici ekran satın alınarak, tahsis edilmektedir. Öğretim elemanlarının bilgisayar donanım ve yazılımlarının güncellenmesi ve bilgi işlem sorunlarının çözülmesi için Bilgi İşlem Müdürlüğü personeli gerekli desteği sunmaktadır.

Öğretim elemanlarının derslerde yapacakları dijital sunum ya da benzeri ihtiyaçlar için her derslik ve stüdyoda projeksiyon cihazları mevcuttur. Gerekli durumlarda kullanılmak üzere, teknoloji merkezi güvenlik bölümünde ek projeksiyon cihazları ve mimarlık bölümde 3 adet mobil projeksiyon cihazı da bulunmaktadır. Ayrıca Mimarlık Bölümü'ne ait 5 adet Sanal Gerçeklik gözlüğü bulunmaktadır. Gözlükler lisans ve lisansüstü derslerde ve araştırmalarda akademik personel ve öğrenciler tarafından yoğun olarak kullanılmaktadır.

MTF bünyesi 2012 yılında alınmış olan Lazer kesim ve CNC cihazları bulunmaktadır. Bu cihazlar 2014-2016 yılları arasında, üniversite bünyesinde görevlendirilen teknisyen gözetiminde öğretim elemanları ve öğrenciler tarafından aktif olarak kullanılmıştır. Ancak ayrılan teknisyenin yerine yeni bir çalışanın istihdam edilememiş olmasından dolayı şu anda kullanımda değildir. Yeni fakülte binasına geçilmesi akabinde, model laboratuvarı tekrar aktif hale getirilebilecektir.

1.8.2 Bilgi Kaynakları

Doğru akademik bilginin paylaşımı kaygısı güdülerek, en çok atıf yapılan araştırmalar ve kaynaklar incelenerek öğrencilere en güvenilir kaynağın sunulması hedeflenmektedir. Ders materyalleri olarak kullanılan kaynakların düzenli olarak güncel versiyonlarının kontrolü yapılmakta ve gerekli durumlarda değişimi gerçekleştirilmektedir. Öğrenci ve akademisyenlerin ihtiyaç duydukları dijital ve basılı kaynaklar, bölüm tarafından hazırlanan ilgili formlar aracılığıyla talep edilmekte ve Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürlüğü tarafından temin edilmektedir.

[TOBB ETÜ Kütüphanesi](#) eğitim-öğretim programı çerçevesinde doğan bilgi kaynakları ihtiyacını karşılamak amacıyla talep edilen kitap, dergi, veritabanı gibi her türlü bilgi kaynaklarını sağlamak ve bireysel veya grup halinde yürütülecek çalışmalar için uygun ortam ve araçlar sunmaktadır. Kütüphaneye ait web sayfasında her türlü kaynağa erişimin nasıl sağlanabileceğine dair detaylı bilgilendirmeler mevcuttur.

Tablo 25: Kütüphane Çalışma Saatleri*

Çalışma Saatleri	Hafta içi	Cumartesi	Pazar
Dönem içi	08:30-23:30	08:30-23:30	10:00-23:30
Tatil	09:00-17:45	Kapalı	Kapalı

* Kütüphane final dönemlerinde 24 saat açıktır. Bayram tatillerinde kütüphane 1. ve 2. Günler kapalı, diğer günler 11:30 – 16:30 arası açıktır.

Kurum mensupları (akademisyen, idari personel, öğrenci) üniversiteye ait kurumsal e-posta adresine sahip olan kütüphane kullanıcıları webmail kullanıcı adı ve şifresi ile [Veritabanları](#) sayfasından vekil sunucuya giriş yaparak, yapısı vekil sunucu üzerinden

sunuma elverişli veritabanlarındaki elektronik kaynakları yerleşke dışından kullanabilirler. Özellikle mekândan bağımsız çalışmanın gittikçe arttığı bu dönemde bu uygulama aktif olarak kullanılmaktadır.

Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürlüğü tarafından sunulan hizmet kalitesi, genel öğrenci memnuniyet anketleri doğrultusunda;

- Kütüphanedeki elektronik kaynaklar yeterliliği
- Kütüphanedeki basılı kaynaklar yeterliliği
- Kütüphanedeki oturma ve ders çalışma/araştırma alan yeterliliği
- Kütüphane çalışma saatleri
- Sınav dönemlerinde kütüphanenin 24 saat açık olmasından memnuniyet
- Kütüphanede sunulan basılı ve elektronik kaynakları etkin bir şekilde kullanılması
- Kütüphanede bulunan çalışma ortamını her dönem etkin bir şekilde kullanılması
- Kütüphane çalışanlarının yaklaşımı
- Final döneminde sunulan alacakaranlık hizmeti

ölçülerek iyileştirme yapılmaktadır. Birim memnuniyet anket sonuçlarına göre Kütüphane ve Dokümantasyon Müdürlüğü tarafından sunulan hizmetler paydaşlar tarafından memnuniyet düzeyi yüksek alanlardır.

Mimarlık Bölümü tarafından okuyucuların (öğretim elemanları, öğrenciler, çalışanlar ve üyelerin) istekte bulunduğu tüm kitapları mevcut bütçe kapsamında satın alınması için gerekli uygulamaları yapmaktadır. Bölümümüzde görevli Dr. Öğr. Üyesi Pelin Gürol Öngören kütüphaneden yapılacak satın alımlar için belirli dönemlerde öğretim elemanları gerekli hatırlatmaları yapmaktadır. Aynı zamanda EBYS sistemi üzerinde de her öğretim elemanı “Kitap Sipariş Formu” doldurabilir. Bölüm başkanı ve dekan onayı sonrasında, bu form kütüphane birime ulaşır.

Tablo 26: Kütüphane olanakları (Mimarlık Bölümü Bilgi Kaynakları)

	Koleksiyondaki sayılar	Geçmiş Yıl Bütçesi (2021-22)	Bu yıl Bütçesi (2022-23)	Öngörülen Gelecek Bütçe	Yayıldığı Alan (m2)
Basılı kitap	1488	—	3.470,00 ₺	6.246,00 ₺	~400 m2
Basılı süreli yayın abonelikleri (güncel)	12	54.468,80 ₺	82.605,08 ₺	148.689,14 ₺	
Ciltlenmiş süreli yayın	214				
Referans kitapları (Ansiklopedi, standart vb.)	113				
Basılı Yayın toplamı	1827	54.468,80 ₺	86.075,08 ₺	154.935,14 ₺	
Abone olunan veri tabanı içeriği e-dergi sayısı	563	35.052,85 ₺	53.525,20 ₺	96.345,36 ₺	
Abone olunan veritabanı içeriği e-Kitap sayısı	3266	10.914,75 ₺	14.265,24 ₺	25.677,43 ₺	

Abone olunan çok disiplinli veri tabanı sayısı	12	174.503,76 ₺	380.326,52 ₺	684.587,74 ₺	
CD	4				
e-Kaynak toplamı		220.471,36 ₺	448.116,96 ₺	806.610,53 ₺	

1.9 Mali Kaynaklar

Program bütçesinin, programın misyonu, kayıtlı öğrenci sayısı ve gerçekleşmesi istenen öğrenim hedefleri bakımından uygunluğunu belirten mali kaynaklara ait bilgiler Tablo 27 ve Tablo 28'ta açıklanmıştır.

Tablo 27: Gelirler Tablosu

Gelir Kalemi	Mali Yıl		
	Bir önceki yıl	Önceki yıl	Ziyaret yılı
	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Döner Sermaye Geliri *			
Öğrenci Harçlarından Düşen Pay**	26.017.523,32	49.947.609,05	89.905.696,29
Diğer***			
Toplam			

* Döner sermaye gelirlerinden bölüm için ayrılan miktar

**Öğrenci harçlar fonundan bölüm kullanımı için ayrılan miktar

***Diğer kaynaklar (bağışlar vb.) ve miktarlar

Tablo 28: Giderler Tablosu

Gider Kalemi	Mali Yıl		
	Bir önceki yıl	Önceki yıl	Ziyaret yılı
	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Toplam	25.367.312,22	43.661.213,07	82.873.518,41

2 PROGRAMIN EĞİTİM VE ÖĞRENİM ÖZELLİKLERİ

2.1 Eğitim Dereceleri ve Müfredat

MTF Mimarlık Bölümü misyonuna istinaden, Mimarlık Lisans Programı dünyada her alanda yaşanan değişimlere uyum sağlayabilen ve güncel kalabilen alternatif bir mimarlık eğitimi sunmayı, bu eğitim modelini geliştirmeyi ve güncel tutmayı hedeflemektedir. Mimarlık eğitiminin giderek karmaşıklaşan ve çok disiplinli bir yapıya büründüğü günümüzde, TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü, dört asal modül, seçmeli dersler ve ortak eğitim sistemi üzerine kurulu bir eğitim sistemi benimsemiştir. Bu eğitim sistemi ülkemizde yürütülen mimarlık eğitimi yaklaşımlarına farklı ve yenilikçi bir içerik getirmektedir. Bu sistem, bölümün mimarlık eğitiminde sahip olduğu yenilikçi vizyonun bir yansıması olarak görülebilir.

Eğitim programı yaratıcı nitelikte yeni bilgi üretmeyi hedefleyen ve bu bilginin kullanma uygulamaya dönüşme stratejilerini örgütleyen bir süreç olarak kurgulanmıştır. TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü, lisans eğitim programının temelini oluşturan dört ana modül/eksen şöyledir:

- Mimari Tasarım Stüdyoları
- Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları
- Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem Teknikleri
- Yapı Teknolojileri

Mimari tasarım stüdyoları ekseninde sarmallanan bu dört modüllü yapının eğitim süresince birbirini içerik ve yöntem bağlamında beslemesi ve desteklemesi TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü'nde geliştirilen özgün eğitim programına ait kurgunun temel amacını oluşturmaktadır. Bu kapsamda oluşturulan dört asal modül ve seçmeli dersler üzerine kurulu eğitim modeline dair detaylı içerik 2.3'te aktarılmıştır. Bu eğitim modelinin temel amacı, öğrencilere mimarlık disiplininin farklı yönlerini bir arada, birbirleriyle etkileşim halinde öğretebilmektir. Modüllerin sürekli artan, değişen ve çeşitlenen bilgi ve koşullara göre güncellenme yeteneğinden yararlanmak ve programı sürdürülebilir kılmak amaçlanmaktadır.

Bütüncül mimarlık eğitimi anlayışı:

Modül kurgusu, mimarlık eğitiminin dört temel bileşenini; tasarım stüdyoları, yapı, anlatım-sunum teknikleri ve mimarlık kültürü, kuramı ve tarihini içermektedir. Bu modüller, birbirlerini hem içerik hem de yöntem bağlamında besleyerek, öğrencilere bütünsel bir mimarlık anlayışı kazandırmayı hedefler. Tasarım stüdyoları, öğrencinin kavramsal ve teknik araç setini geliştiren bir laboratuvar görevi görürken, diğer modüller bu laboratuvarda kullanılacak bilgi ve becerileri sağlar.

Anlatım-sunum teknikleri modülü öğrencinin mimari düşüncelerinin ifade setlerini, tasarlama bilgisini ve tasarımı aktarma metodunu geliştirirken, tarih-kuram modülü mekânın üretilmesine, bağlama ve kültürel ortamının mimari üretime etkisine dayalı içeriği değerlendirmeye zemin hazırlamaktadır. Yapı teknolojileri modülü, insanoğlunun yapma becerisinin kökenlerine odaklanarak her bir tasarıma özel yapısal içeriğin oluşturulmasını ve tasarım sürecine binaların yapısal olarak nasıl tasarlanması gerektiğine yönelik rasyonel yapı bilgisi edinilmesini sağlamaktadır. Tüm bu modüllerin birbirine entegre olduğu ve bu entegrasyonun test edildiği *zemin tasarım stüdyolarıdır*.

Mimarlık bölümünde akademik yapılanmanın mimari tasarım düşüncesini derleme, yorumlama, tasarıma aktarma, dönüştürme, tasarım yoluyla ifade ederek ortama sunma, tartışmaya açma, tartışmalardan geri besleme kazanma alıştırmalarını örgütlemesi ve yürütmesi akademik kazanımları profesyonel ortama aktarılma becerisinin de üniversite sanayi iş birliğinin modeli olan *ortak eğitim yöntemiyle* geliştirilmesi benimsenmektedir.

Tablo 29’de Mimarlık Bölümü tarafından sunulan farklı eğitim programları verilmiştir. Programın bağlı bulunduğu diğer akademik birimlerle ilişkisinin anlatıldığı 1.6.1 bölümünde de daha önce belirtildiği üzere, Mimarlık Lisans Programı ile ilişkili yandal ve çift anadal programları mevcuttur. Yandal programı kapsamında (Tablo 5) öğrenciler Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları modülünün 1. Sınıf ve 2. Sınıf düzeyindeki üç dersi, 3 adet Mimarlık Bölümü tarafından verilen bölüm seçmeli dersini başarılı olarak tamamlamaları halinde yandal programından mezun olmaya hak kazanırlar.

Tablo 29: Mimarlık Bölümü tarafından sunulan eğitim programları

Mimarlık Bölümü	Mimarlık Lisans Programı Mimarlık Yan Dal Programı Mimarlık Çift Anadal Programı
Mimarlık Anabilim Dalı	Mimarlık Tezli Yüksek Lisans Programı

Çift anadal programı kapsamında ise kabul edilen öğrenciler Mimarlık Lisans Programındaki tüm dersleri başarılı olarak tamamlamaları halinde mezun olabilir. Çift anadal programının detayları, ders intibakları, mezuniyet koşulları ve programı tamamlamış veya devam etmekte olan öğrenci sayılarına ilişkin detaylı bilgiler 1.6.1’de aktarılmıştır. Her iki programa da kabule ilişkin koşullar ve bilgiler 1.7.2 kısmında aktarılmıştır.

Mimarlık Lisans Programı eğitim planında öğrencilerin mezuniyet şartını yerine getirebilmesi için toplam 46 zorunlu ve 11 seçmeli dersi ve 3 ortak eğitim dönemini başarılı olarak tamamlaması gerekir.

4 yıllık programda, bölüm tarafından dört ana modülde verilen zorunlu dersler dışında, 14 haftalık (70 iş günü) 3 Ortak Eğitim Dönemi; 5 Bölüm Seçmeli Dersi (BSD); 2 Fakülte Seçmeli Dersi (FSD); 1 Üniversite Seçmeli Dersi (ÜSD); 6 üniversite zorunlu dersi (Türk Dili I ve II, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I ve II, ortak eğitim koordinatörlüğü tarafından verilen OEG 101 Ortak Eğitime Giriş, Uluslararası Girişimcilik bölümü tarafından verilen UGİ 315 Girişimcilik ve Liderlik); Yabancı Diller Bölümü (YDB) tarafından verilen 4 İngilizce ve 4 İkinci Yabancı Dil dersleri yer almaktadır (Tablo 30). Bölüm eğitim programında yer alan seçmeli dersler Tablo 31’de ve derslere ait önkoşul bilgileri Tablo 32’de verilmiştir. Program kapsamındaki derslerin ders saatleri ve AKTS dağılımları ise Şekil 5’te çıkartılmıştır.

Program %30 İngilizce eğitim vermektedir. **Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları** ve **Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri** modülündeki tüm dersler İngilizce olarak yürütülmektedir.

OEG 101 Ortak Eğitime Giriş dersi ([Ek-6, Belge-32, s.97](#)), Ortak Eğitim dönemine katılmadan önce alınması zorunludur. Bu ders kapsamında İş yeri kuralları, İş Sağlığı ve Güvenliği, Yönetim İşlevleri, Girişimcilik ve kariyer planlama konularında bilgi ve beceriler kazandırılmaktadır.

Eğitim dili İngilizce olan bölümlere devam etmekte olan lisans öğrencileri, İNG001, İNG002, İNG003 ve İNG004 kodlu Lisans İngilizce Derslerini almaktadır. Bu derslerden İNG001 ve İNG002 Akademik İngilizce (EAP) becerilerini temel alan bir program içermektedir. İNG 001 dersi İNG002 dersi için önkoşuldur. Bu iki ders birlikte alınamaz. Öğrenciler, dilekçe ile başvurmaları durumunda bu iki dersten TOEFL skorlarına karşılık gelecek harf notu ile muafiyet verebilirler. İNG003 kodlu ders İngilizce Akademik Yazma Becerileri dersidir. İNG004 kodlu ders İngilizce Sunum Becerilerini kapsar. İNG001 ve İNG 002 dersleri, İNG003 ve İNG004 dersleri için önkoşuldur. İNG004 Kodlu dersi başarıyla tamamlayan öğrenciler Bölüm İngilizce Dersleri Programlarını başarı ile tamamlamış olurlar.

TOBB ETÜ'de verilen tüm lisans programlarında, ikinci yabancı dil üçüncü sınıf lisans öğrencileri için zorunludur. Öğrenciler, Almanca, Rusça, Fransızca, Japonca, Arapça, Çince, İtalyanca ve İspanyolca dilleri arasında bir seçim yapabilir. Program iki yıllıktır. Dersleri tamamlayan öğrenciler, Avrupa Birliği Dil Seviyesine göre A2 seviyesinde (Temel Seviye) mezun olmaktadır.

Raporun 2.3 bölümünde detaylı olarak her modülün, öğrenme ortamı ve kültürü, sınıf seviyeleri ile aktarılmaktadır. Eğitim programındaki son iki yıl içerisinde verilen zorunlu ve seçmeli derslerin ağırlıklı olarak kazandırdığı bilgi ve becerileri, öğrenme çıktılarının anlama (A) ve beceri (B) düzeylerinin 1-3 (1-az, 2-orta, 3-çok) derecelendirmesi ile matris halinde hazırlanmıştır (Ek-2).

Tablo 30: Mimarlık Lisans Programı

SINIF	DÖNEM	DERS KODU	DERS ADI	T	U	K	AKTS	Z/S	
1	GÜZ	FSD1	Fakülte Seçmeli Ders	-	-	3	4	Seçmeli Ders	
1	GÜZ	İNG 001	İngilizce I	1	2	2	4	Zorunlu Ders	
1	GÜZ	MİM 101	Temel Tasarım Stüdyosu I	0	8	4	8	Zorunlu Ders	
1	GÜZ	MİM 105	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri I	0	6	3	6	Zorunlu Ders	
1	GÜZ	MİM 107	Yapı Teknolojileri I	2	2	3	4	Zorunlu Ders	
1	GÜZ	MİM 113	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları I	3	0	3	4	Zorunlu Ders	
1	GÜZ	TÜR 101	Türk Dili I	2	0	2	2	Zorunlu Ders	
		1. DÖNEM	TOPLAM				20	32	
1	BAHAR	FSD2	Fakülte Seçmeli Ders	-	-	3	4	Seçmeli Ders	
1	BAHAR	İNG 002	İngilizce II	1	2	2	4	Zorunlu Ders	
1	BAHAR	MİM 102	Temel Tasarım Stüdyosu II	0	8	4	8	Zorunlu Ders	
1	BAHAR	MİM 106	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri II	0	6	3	6	Zorunlu Ders	
1	BAHAR	MİM 108	Yapı Teknolojileri II	2	2	3	4	Zorunlu Ders	
1	BAHAR	MİM 114	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları II	3	0	3	4	Zorunlu Ders	
1	BAHAR	OEG 101	Ortak Eğitim Giriş	1	0	1	2	Zorunlu Ders	
1	BAHAR	TÜR 102	Türk Dili II	2	0	2	2	Zorunlu Ders	
		2. DÖNEM	TOPLAM				21	34	
2	YAZ	AİT 201	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	2	2	Zorunlu Ders	
2	YAZ	İNG 003	İngilizce Yazma Becerileri	1	2	2	4	Zorunlu Ders	
2	YAZ	MİM 201	Mimari Tasarım Stüdyosu III	0	8	4	8	Zorunlu Ders	
2	YAZ	MİM 205	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri III	0	6	3	6	Zorunlu Ders	
2	YAZ	MİM 207	Yapı Teknolojileri III	2	2	3	4	Zorunlu Ders	
2	YAZ	MİM 213	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları III	3	0	3	4	Zorunlu Ders	
2	YAZ	BSD1	Bölüm Seçmeli Ders	-	-	3	4	Bölüm Seçmeli	
		3. DÖNEM	TOPLAM				20	32	
2	GÜZ	AİT 202	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	2	2	Zorunlu Ders	
2	GÜZ	İNG 004	İngilizce Sunum Teknikleri	1	2	2	4	Zorunlu Ders	
2	GÜZ	MİM 202	Mimari Tasarım Stüdyosu IV	0	8	4	8	Zorunlu Ders	
2	GÜZ	MİM 206	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri IV	0	6	3	6	Zorunlu Ders	
2	GÜZ	MİM 208	Yapı Teknolojileri IV	2	2	3	4	Zorunlu Ders	
2	GÜZ	MİM 214	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları IV	3	0	3	4	Zorunlu Ders	
2	GÜZ	BSD2	Bölüm Seçmeli Ders	-	-	3	4	Bölüm Seçmeli	
		4. DÖNEM	TOPLAM				20	32	
2	YAZ	OEG 200	Ortak Eğitim I				0	8	Zorunlu Ders
3	BAHAR	İYD1	İkinci Yabancı Dil 1	1	4	3	5	İkinci Yabancı Dil	
3	BAHAR	MİM 301	Mimari Tasarım Stüdyosu V	0	8	4	8	Zorunlu Ders	
3	BAHAR	MİM 307	Yapı Teknolojileri V	2	4	4	6	Zorunlu Ders	
3	BAHAR	MİM 313	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları V	3	0	3	4	Zorunlu Ders	
3	BAHAR	MİM 350	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri V	2	2	3	6	Zorunlu Ders	
3	BAHAR	BSD3	Bölüm Seçmeli Ders	-	-	3	4	Bölüm Seçmeli	
		5. DÖNEM	TOPLAM				20	33	
3	GÜZ	İYD 2	İkinci Yabancı Dil 2	1	4	3	5	İkinci Yabancı Dil	
3	GÜZ	MİM 302	Mimari Tasarım Stüdyosu VI	0	8	4	8	Zorunlu Ders	
3	GÜZ	MİM 304	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VI	3	0	3	4	Zorunlu Ders	
3	GÜZ	MİM 306	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VI	2	2	3	6	Zorunlu Ders	
3	GÜZ	MİM 308	Yapı Teknolojileri VI	2	4	4	6	Zorunlu Ders	
3	GÜZ	BSD4	Bölüm Seçmeli Ders	-	-	3	4	Bölüm Seçmeli	
3	GÜZ	UGİ 315	Girişimcilik ve Liderlik	2	0	2	4	Zorunlu Ders	
		6. DÖNEM	TOPLAM				22	37	
3	BAHAR	OEG 300	Ortak Eğitim II				0	8	Zorunlu Ders
4	YAZ	İYD 3	İkinci Yabancı Dil 3	1	4	3	5	İkinci Yabancı Dil	
4	YAZ	MİM 401	Mimari Tasarım Stüdyosu VII	2	8	6	12	Zorunlu Ders	
4	YAZ	MİM 403	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VII	3	0	3	4	Zorunlu Ders	
4	YAZ	MİM 405	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VII	2	2	3	6	Zorunlu Ders	
4	YAZ	MİM 407	Yapı Teknolojileri VII	2	2	3	3	Zorunlu Ders	
4	YAZ	ÜS1	Üniversite Seçmeli Ders	-	-	3	4	Üniversite Seçmeli	
		7. DÖNEM	TOPLAM				21	34	
4	GÜZ	OEG 400	Ortak Eğitim III				0	8	Zorunlu Ders
4	BAHAR	İYD 4	İkinci Yabancı Dil 4	1	4	3	5	İkinci Yabancı Dil	
4	BAHAR	MİM 402	Mimari Tasarım Stüdyosu VIII	2	8	6	12	Zorunlu Ders	
4	BAHAR	MİM 404	Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VIII	3	0	3	4	Zorunlu Ders	
4	BAHAR	MİM 406	Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VIII	2	2	3	6	Zorunlu Ders	
4	BAHAR	MİM 408	Yapı Teknolojileri VIII	2	2	3	3	Zorunlu Ders	
4	BAHAR	BSD5	Bölüm Seçmeli Ders	-	-	3	4	Bölüm Seçmeli	
		8. DÖNEM	TOPLAM				21	34	
		TOPLAM					165	292	

Tablo 31: Mimarlık Lisans Programında yer alan seçmeli dersler listesi

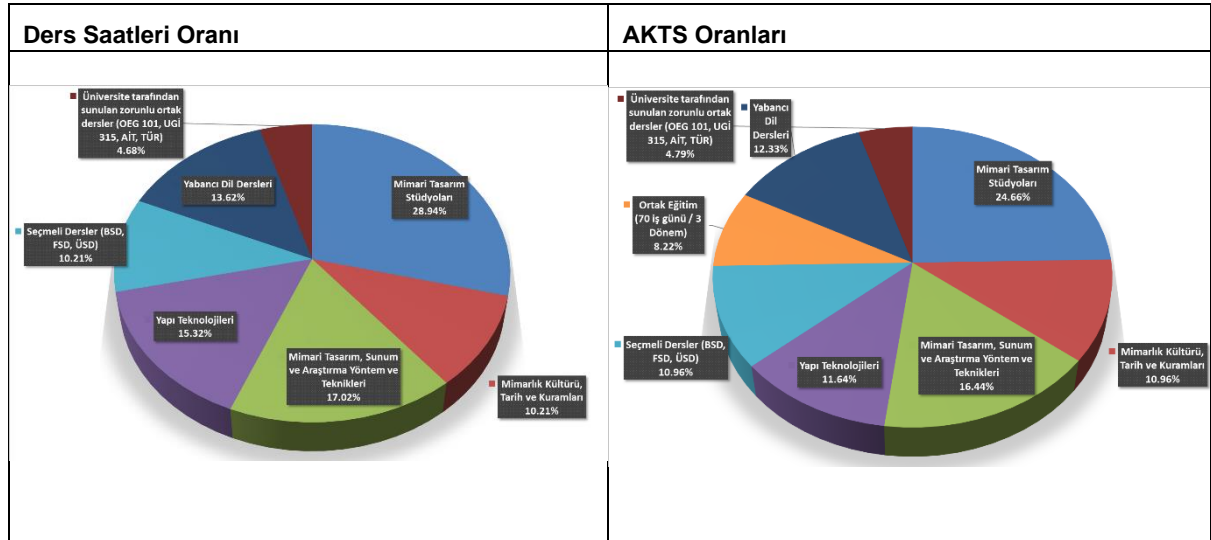
DERS KODU	DERS ADI	KURAMSAL	UYGULAMA	KREDİ	AKTS
MİM 215	Çağdaş Sanat I	3	0	3	4
MİM 216	Çağdaş Sanat II	3	0	3	4
MİM 217	Mimari Desen I	2	2	3	4
MİM 218	Mimari Desen II	2	2	3	4
MİM 220	Mimarlıkta Renk Kuramları	2	2	3	4
MİM 223	Mimari Tasarımda Işık ve Gölge	2	2	3	4
MİM 224	Güncel Mimarlık Tartışmaları I	3	0	3	4
MİM 225	Güncel Mimarlık Tartışmaları II	3	0	3	4
MİM 226	Kent Yürüyüşleri	3	0	3	4
MİM 227	Mimarlık ve Fotoğraf I	3	0	3	4
MİM 228	Mimarlık ve Fotoğraf II	3	0	3	4
MİM 229	Mimarlık, Kültür ve Kimlik	3	0	3	4
MİM 318	Kent ve Mimarlık	3	0	3	4
MİM 319	Mimarlık, Kent ve Sinema	2	2	3	4
MİM 320	Edebi Metinlerde Kent ve Mimarlık	2	2	3	4
MİM 321	Uluslararası Mimari Tasarım Yoğun Stüdyosu	2	4	3	4
MİM 322	Mimarlık Kavramları I	3	0	3	4
MİM 323	Mimarlık Kavramları II	3	0	3	4
MİM 324	Mimarlıkta Mekân ve Yer Deneyimi	3	0	3	4
MİM 326	Ankara'da Kent ve Mimarlık	3	0	3	4
MİM 327	İstanbul'da Kent ve Mimarlık	3	0	3	4
MİM 328	Dijital Mimarlık ve Fabrikasyon	2	2	3	4
MİM 329	İleri Tasarım ve Sunum Teknolojileri	2	2	3	4
MİM 330	Parametrik-Algoritmik Tasarım	2	2	3	4
MİM 331	Sanal Ortamda İşbirlikli Tasarım	2	2	3	4
MİM 332	Malzeme-Form-Yapı I	3	0	0	4
MİM 333	Malzeme-Form-Yapı II	3	0	0	4
MİM 334	Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi	3	0	0	4
MİM 335	Akustik ve Titreşimin Temelleri	3	0	0	4
MİM 415	Rölove ve Restorasyon Teknikleri	2	2	3	4
MİM 416	Koruma Kuramları ve Tarihi Kentler	2	2	3	4
MİM 417	Sürdürülebilir Mimarlık	2	2	3	4
MİM 419	Yazılı İfade Becerileri Geliştirme	2	2	3	4
MİM 420	Sözlü İfade Becerileri Geliştirme	2	2	3	4
MİM 421	Mimari Tasarımda Peyzaj Temaları	3	0	3	4
MİM 422	Bina Kabuğu Performans Değerlendirmesi	3	0	3	4
MİM 423	Proje ve Yapım Yönetimi	3	0	3	4
MİM 424	Mimari Akustik	3	0	3	4
MİM 425	İntermedya: Melez Mimarlıklar	3	0	3	4

Tablo 32: Programdaki önkoşullu derslerin listesi

I. SINIF DERSLERİ ÖNKOŞUL LİSTESİ		
MİM 102 Temel Tasarım II	Önkoşul	MİM 101 Temel Tasarım I
MİM 114 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları II	Önkoşul	MİM 113 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları I
MİM 106 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri II	Önkoşul	MİM 105 Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri I
MİM 108 Yapı Teknolojileri II	Önkoşul	MİM 107 Yapı Teknolojileri I
II. SINIF DERSLERİ ÖNKOŞUL LİSTESİ		
MİM 201 Mimari Tasarım III	Önkoşul	MİM 102 Temel Tasarım II
MİM 213 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları III	Önkoşul	MİM 114 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları II
MİM 205 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri III	Önkoşul	MİM 106 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri II
MİM 207 Yapı Teknolojileri III	Önkoşul	MİM 108 Yapı Teknolojileri II
MİM 202 Mimari Tasarım IV	Önkoşul	MİM 201 Mimari Tasarım III
MİM 214 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları IV	Önkoşul	MİM 213 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları III
MİM 206 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri IV	Önkoşul	MİM 205 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri III
MİM 208 Yapı Teknolojileri IV	Önkoşul	MİM 207 Yapı Teknolojileri III
III. SINIF DERSLERİ ÖNKOŞUL LİSTESİ		
MİM 301 Mimari Tasarım V	Önkoşul	MİM 202 Mimari Tasarım IV
MİM 313 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları V	Önkoşul	MİM 214 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları IV
MİM 350 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri V	Önkoşul	MİM 206 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri IV
MİM 307 Yapı Teknolojileri V	Önkoşul	MİM 208 Yapı Teknolojileri IV
MİM 302 Mimari Tasarım VI	Önkoşul	MİM 301 Mimari Tasarım V
MİM 304 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VI	Önkoşul	MİM 313 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları V
MİM 306 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VI	Önkoşul	MİM 350 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri V
MİM 308 Yapı Teknolojileri VI	Önkoşul	MİM 307 Yapı Teknolojileri V
IV. SINIF DERSLERİ ÖNKOŞUL LİSTESİ		
MİM 401 Mimari Tasarım VII	Önkoşul	MİM 302 Mimari Tasarım VI
MİM 403 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VII	Önkoşul	MİM 304 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VI
MİM 405 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VII	Önkoşul	MİM 306 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VI
MİM 407 Yapı Teknolojileri VII	Önkoşul	MİM 308 Yapı Teknolojileri VI
MİM 402 Mimari Tasarım VIII	Önkoşul	MİM 401 Mimari Tasarım VII
MİM 404 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VIII	Önkoşul	MİM 403 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VII
MİM 406 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VIII	Önkoşul	MİM 405 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri VII
MİM 408 Yapı Teknolojileri VIII	Önkoşul	MİM 407 Yapı Teknolojileri VII
SEÇMELİ DERSLER ÖNKOŞUL LİSTESİ		
MİM 216 Çağdaş Sanat II	Önkoşul	MİM 215 Çağdaş Sanat I
MİM 218 Mimari Desen II	Önkoşul	MİM 217 Mimari Desen I
MİM 225 Güncel Mimarlık Tartışmaları II	Önkoşul	MİM 224 Güncel Mimarlık Tartışmaları I
MİM 323 Mimarlık Kavramları II	Önkoşul	MİM 322 Mimarlık Kavramları I

Tablo 33: Ders gruplarının ve modüllerin toplam ders saatleri ve AKTS oranları

DERS GRUPLARI VE MODÜLLER	Toplam Ders Saati	Toplam Ders Saati Oranları	Toplam AKTS	Toplam AKTS Oranları
Mimari Tasarım Stüdyoları	68	28.93	72	24.65
Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları	24	10.21	32	10.95
Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri	40	17.02	48	16.43
Yapı Teknolojileri	36	15.31	34	11.64
Seçmeli Dersler (BSD, FSD, ÜSD)	24	10.21	32	10.95
Ortak Eğitim (70 iş günü / 3 Dönem)			24	8.21
Yabancı Dil Dersleri	32	13.61	36	12.32
Üniversite tarafından sunulan zorunlu ortak dersler (OEG 101, UGİ 315, AİT, TÜR)	11	4.68	14	4.79
TOPLAM	235		292	

Şekil 5: Mimarlık Bölümü Eğitim Planındaki Ders Kategorilerinin Bütün İçindeki Oranları ve dağılım grafiği

Yüksek Lisans Programı

Mimarlık Ana Bilim Dalı kapsamındaki Mimarlık Tezli Yüksek Lisans Programı TOBB ETÜ Fen Bilimleri Enstitüsü'ne (FBE) bağlı olarak yürütülmektedir. İlk defa 2014 Eylül'ünde öğrenci kabul etmeye başlayan Yüksek Lisans Programı, 22-23 Bahar dönemi itibarıyla 31 mezun vermiştir ve programa devam eden 29 kayıtlı öğrencisi bulunmaktadır. Programın eğitim ve öğretim dili tamamen İngilizcedir. Kredili 3 zorunlu ve en az 4 seçmeli dersin ardından kredisiz FBE 600, Seminer ve Yüksek Lisans tezi dersleri alınarak en az 6 dönem, en çok 9 dönemde programın tamamlanması gerekmektedir. Öğrencilerin mezuniyet şartı olarak tez konusunda yürütücü ile birlikte bir bilimsel yayın şartı bulunmaktadır. FBE kararları kapsamında, Mimarlık Yüksek Lisans Programı'na 20 ücretli öğrenci dışında, ALES, yabancı dil ve not ortalaması açısından uygun skora sahip öğrencilerden başvuruda bulunanlar arasından, 4 adet tam burslu, 4 adet araştırma burslu ve 5 adet %50 eğitim ücreti muafiyeti burslu yüksek lisans

öğrencisi alınabilmektedir. FBE'den (2023 yılı itibariyle aylık 11.700 TL) burs sağlanan tam burslu öğrenciler özellikle stüdyo derslerinde görevlendirilmektedir.

Program geliştirme ve iyileştirme çalışmaları

Ülkemiz ve dünyanın koşul, olanak, ihtiyaç ve geleceğine dikkate alarak, mimari tasarım, üretim, kuram ve ifade alanlarında sürekli değişen, dönüşen ve güncellenen toplumsal, çevresel ve teknolojik gereksinimlere uygun olarak *eğitim programını gözden geçirmek ve geliştirmek için* program öğretim elemanları düzenli olarak bölüm içi toplantılar gerçekleştirmektedir. Düzenli aralıklarla gerçekleştirilen bu toplantılar, 21-22 Eğitim Öğretim yılı sonundan itibaren, formel bir düzende yeniden örgütlenmiş ve Eğitim Komisyonu adı altında çalışmaların yürütülmesine başlanmıştır.

Programın stratejik planlamasının tüm paydaşlardan gelecek geribildirimler ile de yapılabilmesi için, 2021-22 Eğitim Öğretim Yılı yaz döneminde ve 22-23 Bahar döneminde mezunlara yönelik iki anket düzenlenmiş (Ek-7, s.7); 22-23 Yaz Dönemi başında öğrencilere yönelik anket düzenlenmiş ve öğrencilere dersler bazında çağdaş mimarlık ortamına göre içerik/yürütme biçimleri, TOBB ETÜ'nün sunduğu altyapı, çift ve yan dal programları, Erasmus programı olanakları hakkında sorular yönetilmiş; 2022-23 Güz dönemi sonunda Danışma Kurulu oluşturulmuş ve kurul ile yıllık bazla toplantılar yapılmaya başlanmıştır (Ek-7, ss.); öğrencilerin Ortak Eğitim dönemlerinin başarılarını işveren kurumun doldurmuş olduğu "Ortak Eğitim Başarı Değerlendirme Formları"nın detaylı değerlendirilmesi yapılmaya başlanmıştır.

Her dönem sonunda öğrencilere iletilen önceden sadece PDS için bölüm başkanlığı ve üst yönetimin erişiminde olan öğretim elemanı ve ders değerlendirme anketlerinin sonuçları geçtiğimiz 3 dönemdir ORTAM sistemi üzerinden öğretim elemanlarına da açılmıştır. Bu anketlerinde de değerlendirme kapsamına alınması söz konusudur. BU ORTAM aynı zamanda Learning Management System olarak işletilmek üzere geliştirilmiştir, öğrenci geribildirimleri ders içerikleri kullanılması için planlanan bu ortamda üniversite yönetimi ve ilgili birimler çalışmaktadır (Ek-7, s.6).

Ortak Eğitim programı kapsamında bölümün günümüze kadar öğrencilerinin ortak eğitim yaptıkları kurumların dağılımlarının "Ortak Eğitim Komisyonu" tarafından raporlanması yapılmış (Ek-7, s.23); 22-23 Bahar Döneminden itibaren Bölüm tam ve yarı zamanlı öğretim elemanlarına yönelik anketler düzenlenmiş; ortak eğitime gidilen kurumlara ve mezunların çalıştıkları kurumlara yönelik anketler gönderilmiş ve bölüm mezunları ile özdeğerlendirme raporunun kapsadığı dönem dışında 22-23 Yaz dönemin odak grup toplantıları düzenlenmiştir.

Kalite Değerlendirme Komisyonu tarafından anket ve odak grup toplantıları raporlanmakta ve bölüm öğretim elemanları ile paylaşılmaktadır. 1.4 Program Özdeğerlendirme Çalışmaları bölümünde aktarıldığı üzere bölümün GZTF analizi özdeğerlendirme raporunun kapsadığı dönem itibariyle aktarılmıştır.

Geçtiğimiz yıllarda modüller kapsamında yapılmış olan güncellemeler 2.3 bölümünde ve 23-24 Eğitim Öğretim yılı itibariyle yapılacak güncellemeler ise raporun sonuç kısmında belirtilmiştir.

Ders müfredatındaki her dersin ağırlıklı olarak kazandırdığı bilgi, beceri ve yetkinlikler "öğrenme çıktıları" ile Ek-3'te belirtilmiştir.

Hedef ve Öneriler

Mimarlık Lisans Programının geliştirilmesi ve güncellenmesi kapsamında geçtiğimiz yıllarda, bölüm paydaşlarının katılımı ile yapılan ders içeriklerinin, modüller arası koordinasyonun gözden geçirildiği toplantılara ek olarak, eğitimin tüm paydaşlarını içeren değerlendirme faaliyetlerine başlanmıştır. Bu faaliyetlerden, özdeğerlendirme raporunun kapsadığı sürede yapılmış olan faaliyetleri esas alan GZTF analizi bu raporda sunulmuştur. Kalite değerlendirme ve program içeriklerinin gözden geçirilmesi ve güncellenmesi kapsamında, önümüzdeki dönemlerde anketler ve görüşmelerin düzenli bir şekilde raporlamasına devam edilecektir. Bölümün 23-24 Eğitim Öğretim yılında yapacak olduğu güncellemelerin sonuçlarını ilerleyen rapor dönemlerinde değerlendirilmesi mümkün olacaktır.

2.2 Öğrenme Ortamı ve Başarı Düzeyi

Program kurulduğu yıldan günümüze, dört asal modülde ve her modülün içinde yer alan sekiz dersin birbiriyle ilişkili bir şekilde dört yıllık eğitim süreci üzerine kuruludur: Mimari Tasarım Stüdyoları, Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları, Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri ve Yapı Teknolojileri. Programın eğitime yaklaşımındaki bu yapısı, öğrenme kültürü, ortamı ve dolayısıyla ölçme ve değerlendirme yöntemleri arasındaki ilişkinin bütün olarak aktarılmasını gerektirmektedir. Bu nedenle raporun 2.3 *Öğrenme Kültürü* başlığı altında öğrenme ortamına sınıf düzeyleri ile beraber yaklaşımı, modüller arası ilişkiler ve ölçme-değerlendirme yöntemleri bir arada ele alınmıştır.

Program mezunlarının, bilgi, beceri ve yetkinlikleri ne düzeyde edinmiş olduğunu belirlemek amacıyla, ortak eğitim programı kapsamında öğrencilerin eğitim gördükleri kurumlara ve mezunların çalıştıkları kurumlara yönelik anketler gönderilmiştir (Anket soruları Ek-7’de paylaşılmıştır). Ancak anketler özdeğerlendirme raporunun kapsadığı dönem dışında yapıldığı için bu raporda eklenmemiştir. Bölüm mezunları ile özdeğerlendirme raporunun kapsadığı dönem dışında 22-23 Yaz dönemin odak grup toplantıları düzenlenmiştir.

2.3 Öğrenme Kültürü

2.3.1 Mimari Tasarım Stüdyoları

Modülde, programın ilk yılında yer alan “MİM 101 Temel Tasarım Stüdyosu I” ve “MİM 102 Temel Tasarım Stüdyosu II” ve son yılında yer alan “MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII” dersleri yatay stüdyo olarak işlenmektedir. Ara dönem stüdyoları olarak adlandırılan “MİM 201 Mimari Tasarım Stüdyosu III”, “MİM 202 Mimari Tasarım Stüdyosu IV”, MİM 301 Mimari Tasarım Stüdyosu V”, MİM 302 Mimari Tasarım Stüdyosu VI” ve “MİM 401 Mimari Tasarım Stüdyosu VII” ise düşey stüdyo şeklinde ilerlemektedir.

b. MİM 101 Temel Tasarım Stüdyosu I ve MİM 102 Temel Tasarım Stüdyosu II

Temel Tasarım Stüdyosu,

- düşüncenin gerçekleştirilmesi olanağı olarak mimarlığın
- mimarlığı mümkün kılan araçların,
- bir araştırma ve öğrenme biçimi olarak tasarımın

keşfine odaklanmaktadır. Bu keşif, stüdyo, ödev, teslim gibi kısıtları da barındıran örgün öğrenmenin sınırlarını zorlamayı, mümkün olan durumlarda, stüdyo hatta okul dışında yaygın ve serbest öğrenmeye doğru genişlemeyi hedefler.

Bu keşif, öğrencinin kendi öğrenme süreçlerini izleyebilmesi ve yönetebilmesinin koşullarını sağlamaya gayret eder. Öğrencilerin bireysel hazır bulunuşlukları, farklılıkları, bilgi, yetkinlik ve becerileri kabul görür, tanınır. Temel Tasarım Stüdyosu, öğrencileri kendi gelişim süreçlerine uygun biçimde cesaretlendirmeyi, içsel motivasyonlarını arttırmayı ilke olarak benimser. Akran öğrenmesini destekleyen, oyun tabanlı öğrenmeyle güçlendirilmiş, yerinde ve yaşayarak-yaparak sosyal bir ortamda kişisel beceri ve hedeflerinin üzerine inşa edilen bir öğrenme ekosistemi olmak için mücadele eder.

Bu ekosistemin öğrenme ve gelişim bağlamında hedeflediği kazanımlar ders dosyaları içinde paylaşılmıştır.

Bu ekosistem içinde biçimlere, son ürünlere yönelik değerlendirme yapılmaz. Dönem boyunca her ödevin değerlendirme ölçütleri açık biçimde tanımlanır. Bunlar her ödevde içeriğe uygun biçimde ifade edilmekle birlikte esas olarak aşağıda sunulan çerçevede ele alınır:

- Fikirlerini mimari bir içeriğe dönüştürürken mimari tasarım- anlatım- ifade araçlarından nasıl faydalanıyor?
- Farklı yollardan ilerlemeye, yeni çözümleri denemeye gayret ediyor mu?
- Tasarım sürecini ileriye ve geriye doğru izleyebileceği ve ara aşamalara müdahale edebilecek şekilde çalışıyor mu?
- Tasarım kararlarını farklı ortamları eş zamanlı kullanarak geliştiriyor ve test ediyor mu?
- Bir fikir ya da denemeden ne zaman ve neden vazgeçtiğine dair farkındalığı var mı?
- Tasarım sürecinin aksadığı, işlemediği, gerilediği durumları kendi öğrenme sürecinin köşe taşı olarak yeniden çerçeveleyebiliyor mu?

Öğrencilerin kendi kendilerini ve birbirlerini farklı ölçek ve ölçütlerle değerlendirmeleri desteklenir. Değerlendirme sonuçları öğrencilere açıktır. Bu ölçütler ders dosyaları içinde paylaşılmıştır.

Temel Tasarım Stüdyosu, bir mimari dili, anlayışı, kuram ya da yapma biçimini, estetiği öğretmeyi reddeder. Öğrencinin bireysel farklılıklarını, hedeflerini, geçmiş deneyimlerini “unutturmak” ya da “reddetmek” gibi öğrenme ve gelişimin doğal ve entelektüel yapısını zorlayan yaklaşımlarla arasına eleştirel bir mesafe koyar.

Yaparak ve yaşayarak öğrenme odaklı bir yaklaşımla 1/1 tasarla-yap etkinlikleriyle ilerler. İklim değişikliği karşısında uyum ve mücadele becerilerine yönelik olarak her yıl Ankara'nın dezavantajlı bölgelerinden ilk ve ortaokul öğrencilerinin mimarlık birinci sınıf öğrencileriyle birlikte çalıştığı atölye çalışmalarına ev sahipliği yapar.

Temel Tasarım Stüdyosu, öğrencilerin kendi özgün tasarım süreçlerini ve tasarımcı kimliklerini inşa edebilmeleri için hem geleneksel hem de yeni – teknolojik malzeme, yöntem, fikirlerle karşılaşma fırsatları yaratmak için çaba gösterir.

Bu hedeflere yönelik olarak aşağıdaki çalışmalar yapılmaktadır:

Tüm öğrenciler dönem başında Office 365 Education kaydolar. Microsoft Teams ortamında açılan sınıf ekibine dahil edilen öğrenciler OneNote Classroom Notebook platformunu da etkin biçimde kullanmak üzere teşvik edilir desteklenir.

Temel Tasarım Stüdyosu'nda 2016 yılından bu yana sınıf ortamı için kullanılan OneNote Sınıf Not Defteri, öğrenciler için kişisel çalışma alanı, stüdyo içi etkinlikler ve ortak çalışmalara yönelik materyal için içerik kitaplığı alanı ve kolektif işler için ortak çalışma alanı sağlamaktadır. Bu alanlar kişiselleştirilebilir. Stüdyo kapsamında her öğrencinin kişisel çalışma alanında "Barınak", "Tasarımcının Sandığı" ve "Teslim" başlıkları ile 3 temel bölüm açılmaktadır. "Barınak" ve "Tasarımcının Sandığı" stüdyo çalışmaları ile birlikte Temel Tasarım Stüdyosunun ana eksenlerini oluşturmaktadır.

Bu iki başlık Covid19 salgınıyla birlikte geçilen uzaktan eğitim döneminde Temel Tasarım Stüdyosu'nda etkin bir öğrenme ortamı olarak kullanmaya başladığımız Minecraft oyunundan ödünç alınmıştır. Stüdyo ortamında oyun tabanlı çevrim içi iş birlikli öğrenme, yaratıcı iletişim ve problem çözme becerilerini destekleme gayretiyle sürece dahil edilen Minecraft oyununun Microsoft iş birliği ile sadece eğitim amaçlı uygulamalar için geliştirilmiş olan Education Edition platformu kullanılmaktadır. Minecraft oyunu içinde sandık, oyuncunun envanter biriktirmek, ihtiyaç duyacağı eşyaları saklamak için kullandığı ana unsurlardandır. Stüdyo ortamında öğrencinin kendi öğrenme sürecinin kayıt, biriktirme, saklama alanı olarak kurgulanan Tasarımcının Sandığı'na her hafta yeni deneyimlerin, bilgilerin, tartışmaların eklenmesi beklenmektedir. Sandık, öğrencilerin kendi öğrenmelerini nasıl düzenlediklerini, gelişimlerini, çatışma ve tartışmalarını gözlemek için kullanılmaktadır. Öğrencilerden sorularını da burada paylaşımları beklenmekte, her hafta düzenli geri bildirim verilmektedir.

Barınak, Minecraft ve başka birçok oyunda hayatta kalmak için gerekli bir sığınaktır. Temel Tasarım Stüdyosu bağlamında öğrencilerin kendi kişisel alanı olarak tanımlanmıştır. Bu alan ders yürütücülerine açıktır ancak geri bildirim verilmez. Öğrencilere verilen yönerge şu şekildedir: *"Barınaklarınız size aittir. Minecraft oyunu içinde yapacağınız barınağınızı her hafta yenileyebilirsiniz veya her hafta yeni bir barınak yapabilirsiniz. Sizden istenen, her hafta yaptığınız değişiklikleri tanımlamanız ve açıklamanız. Size geri bildirim verilmeyecektir. Barınaklarınızın tasarımına bir not verilmeyecektir. Ancak barınak çalışmasının sürekliliği, açıklamalarla birlikte, bir dönem sonu başarı notunuza belirli bir yüzde ile dahil edilecektir. Barınağınızın tasarımı başarı notunuzu etkilemeyecektir."*

Burada hedef olası "örtük öğrenme" ihtimalini ortaya çıkaracak bir alan sunmaktır. Öğrencilerin stüdyoda veya başka derslerde dikkatlerini çeken, merak ettikleri, ilgi duydukları konuları Barınak inşasında denemeleri ve Tasarımcının Sandığı bölümünde paylaşım tartışmaları öğrencinin gelişiminin bağımsız bir alanda takip etme olanağı vermektedir. Yakın zamanda Mimarlık Anabilim Dalı bünyesinde tamamlanan bir yüksek lisans tezi bu yöntemin olumlu sonuçlarını ortaya çıkarmıştır (Yazar: Tuğçe Gürsel, Danışman: Aktan Acar).

2021-2022 ve 2022-2023 Akademik Yılları boyunca stüdyo ortamına bir eksen daha eklenmiştir. "Mimarlık Öğrencileri için Tesadüfi Karşılaşmalar Rehberi" adını verdiğimiz bu alan bir "terimler dizini" ya da "açıklayıcı sözlük" olarak tanımlanabilir. Her öğrencinin merak ettiği, ilginç bulunduğu bir kavramı, durum, olay, bina, mimar üzerine kısa bir açıklama ile katkı yaptığı bu bölüm ortak çalışma alanında yer almaktadır.

Öte yandan öğrencilerin geçmiş deneyimleri bu yöntemlerin işleyişinde önemli aksaklıklara da neden olabiliyor. Öğrenciler Tasarımcının Sandığı bölümüne “kendilerinden beklendiğini düşündükleri” içerikleri ekleyebiliyorlar. Barınak bölümünü düzenli olarak güncellemekte zorlanabiliyorlar. Bu durumda öğrencilerin farklı alanlardaki katkılarını ve etkileşimlerini karşılaştırmalı olarak ele almak sağlıklı sonuç verebiliyor. Örneğin, 3B kalem kullanarak 1/1 koza üretimi egzersizinde zorlandığını ifade eden bir öğrencinin 2 hafta sonra bireysel çalışmasında 3B kalem veya 3B yazıcı kullandığını görebiliyoruz. Değişimin nedenini anlayabilmek için aradan geçen iki hafta içindeki grup ödevlerinde kimlerle çalıştığını, takım arkadaşlarının 3B kalem veya 3B yazıcı konusundaki bilgi ve becerilerini Sandık ve Barınak ve Rehber bölümünden süzüyoruz. Bu anlamda bir örtüşme söz konusu olduğunda öğrencilerin birbirlerinin öğrenme süreçlerine katkısını, bireysel gelişimlerdeki farkı nedenleri ile birlikte izlemek mümkün oluyor. Böylece eksik kalan alanları, işlemeyen grup çalışmalarını, bireysel gelişimdeki basamakları da takip edebiliyor, gerekli müdahaleleri yapabiliyoruz.

Her öğrencinin dijital okur yazarlığı, bilgisayar oyunlarına ilgisi, yeni teknolojilere yakınlığı aynı düzeyde olmayabiliyor. Öğrencilerin bireysel farklılıklarını sürece dahil edebilmek için ödevlerde farklı yöntem ve ortamların kullanılmasını teşvik ediyoruz. Öğrencilerin tercihlerine uygun malzeme ve yöntemleri kullanmalarına izin veriyoruz. Grup çalışmalarında ekip üyelerinin farklı beceri ve ilgilere sahip olmasını destekliyoruz. Böylece birbirlerinin eksiklerini tamamlıyorlar. Bazı egzersizlerde ise benzer ilgi ve beceriler sahip öğrencilerin birlikte çalışması sağlanıyor.

Öğrencilerin sonuç ürün yerine sürece yönelik geri bildirim almalarının zorlanmalara neden olduğunu görebiliyoruz. Her ödev - egzersiz için tüm üretimlerini OneNote Sınıf Defterinde paylaşmaları bekleniyor. Tüm değişiklik ve dönüşümleri karşılaştırmaları, tartışmaları isteniyor. Öğrencilerin kendi çalışmalarını “yetersiz” ya da “başarısız” bularak paylaşmadıklarını görüyoruz. Tek bir denemeyi, sürecin verimi ya da ürününü kalitesinden bağımsız olarak sonuca ulaştırmaya yönelik aşırı gayretlere tanıklık ediyoruz. Böyle durumlarda doğrudan olumsuz geri bildirim ya da harf notu vermek yerine ara aşamalara geri dönüp takip edilebilecek farklı rotalar olup olmadığını tartışmaya gayret ediyoruz. Öğrenciyle birlikte deneme yapmaya davet ediyoruz.

2022-2023 Akademik yılına Microsoft Teams’in anket-ölçek vb. uygulamaları da etkin kullanarak öğrencilerde aralıklı pekiştirme, hatırlatma, günlük hayata genişletilmiş öğrenme süreçleri desteklendi. Örneğin nitelikli mimari yapı gezileri için üç ayrı soru paketi hazırlandı. Bu sorular öğrencilerin bilgilerini ölçmek için değil, dikkat edebilecekleri konuları hatırlatmak üzere kullanıldı. Bir soru paketi yapıya girmeden önce soruldu. İkincisi gezi sırasında paylaşıldı. Sonuncusu ise geziden sonra, tekrar dönüp bakmak isteyebilecekleri unsurları hatırlatmak üzere paylaşıldı. Sorular “birden fazla seçeneğin işaretlenebildiği” bir formatta hazırlandı. Böylece öğrencileri “doğru-yanlış” ikileminde bırakmadan aralıklı pekiştirmeler hedeflendi.

Öğrencilerin dönem ve yıl sonu değerlendirmeleri için tüm barınak çalışmaları, sandıkları, rehberleri, egzersizleri ve final çalışmalarını birlikte karşılaştırmalı olarak değerlendiriyoruz. Temel aldığımız değerlendirme biçimi şu şekilde tanımlanabilir. Her öğrenci farklı bir başlangıç noktasına sahip. Dönem sonu akademik başarı hedefi olarak değil öğrenme ve gelişim çizgisi içinde bir an olarak açıklanıyor öğrencilere. Her öğrencinin kendi başlangıç noktası ile dönem sonunda ulaştığı yer birbirinden farklı. Burada hedef öğrencilerin benzer bilgi ve becerilerle

aynı noktada tamamlaması değil. Öğrencinin kendi başlangıç noktasından hareketle nasıl bir gelişim çizgisi izlediğinin belirlenmesi ve kendi özgül koşullarına göre değerlendirilmesi. Sandık, Barınak, Rehber ve Microsoft Teams uygulamaları bu değerlendirmeye esas olacak veriyi sağlıyor.

c. Düşey Stüdyolar (MİM 201-202-301-302-402 Mimari Tasarım Stüdyoları)

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü, tasarım eğitiminin merkezine koyduğu "tasarım stüdyoları" kültürü ile farklılık yaratmaktadır. Mimarlık eğitiminin temel taşı olan tasarım stüdyoları, öğrencilerin teorik bilgiyi pratiğe dökmesini ve gerçek yaşam senaryoları üzerinden projeler üretmesini sağlar.

Geleneksel akademik yaklaşımlarda veya mimarlık okullarının birçoğunda yürütülen mimari tasarım stüdyosu eğitim modeli, öğrencilerin genellikle kendi sınıf seviyelerindeki akranlarıyla birlikte aldıkları stüdyosu derslerini kapsar. Ancak TOBB ETÜ'nün benimsediği düşey stüdyo modeli, bu hiyerarşik yapının aksine farklı sınıf seviyelerinden öğrencilerin aynı stüdyoda bir araya gelmesini üzerine kuruludur. Bu sistem, öğrencilere belirli bir sınıf düzeyinde ayrıştırılmasının ötesinde, kendi yetenekleri ve ilgi alanları doğrultusunda gelişim fırsatları sunar ve öğrenciler her dönem, farklı sınıflardan arkadaşlarıyla beraber seçtikleri bir stüdyoda çalışma şansı bulurlar. Ayrıca;

Stüdyo Kültürü

Düşey stüdyo sistemi, bölümün sadece akademik değil, sosyal ve kültürel yapısına da derinlemesine katkı sağlar. Öğrenciler arası deneyimler, pratiğe dökülmüş bilgiler ve öğretim elemanlarının sağladığı "yazılı olmayan" bilgilerin sonraki kuşaklara aktarılmasında kritik bir rol oynar. Örneğin, bir üst sınıf öğrencisinin detay çözümlenmeleri veya model yapımı konusunda sahip olduğu pratik bilgiler, bir alt sınıf öğrencisi için oldukça değerli olabilir.

Bilginin aktarımı

Farklı sınıflardan ve dolayısıyla farklı derslerden gelen öğrencilerin bir araya gelmesi, bilginin aktarılması veya paylaşılmasını da beraberinde getirir. Örneğin, tarih-kuram dersleri alan bir dördüncü sınıf öğrencisi, bu derste edindiği teorik bilgileri ikinci sınıf bir öğrenci ile paylaşabilir. Böylece, farklı seviyelerde farklı bilgilerden beslenen bütüncül bir ortam ve ortak bir bilgi havuzu kurulur.

Pedagojik Fırsatlar ve Sınırlamalar

Düşey stüdyo sistemi, farklı sınıflardan öğrencileri bir araya getirerek eğitimde sınıf düzeyinde farklı bir eğitim-öğretim ortamı doğurur. Buna yeni pedagojik bir katman demek mümkündür. Bu durum, öğretim elemanlarına da, mimari problem kapsamında, farklı seviyelerdeki öğrencilere aynı anda nasıl temas edeceklerine ve farklı seviyedeki öğrencilerin konu ve içeriği nasıl kavrayabileceklerine yönelik farklı öğretim yöntemleri geliştirmelerine neden olur. Öğretim elemanları, derslerini ve uygulamalarını, herkesin anlayabileceği ve fayda sağlayabileceği bir şekilde dengeli bir biçimde tasarlama ve stüdyonun öğretim metodunu sıklıkla güncellemelerini zorunlu kılar. Böylece dinamik bir stüdyo yapısına ulaşılır.

Öğrenci Katılımı ve Motivasyonu

Bu tür bir stüdyo ortamı, öğrenciler arasında doğal bir rekabet ortamı da oluşturmaktadır. Üst sınıflardan öğrenciler, bilgi ve becerilerini aktarmak için daha fazla motivasyona sahip

olabilirken, alt sınıflardan öğrenciler de üst sınıflardakilerin yaptığı projeleri görmek ve onlardan ilham almak için daha fazla fırsata sahip olmaktadır.

Sosyal ve Profesyonel Ağ Oluşumu

Düşey stüdyo sistemi, öğrencilere eğitimlerinde ve mesleki kariyerlerinde yarar getirecek sosyal ve mesleki ağlar oluşturma fırsatı da sunar. Öğrenciler, farklı sınıf seviyelerinden arkadaşlar edinerek, mimarlık hakkında farklı perspektifler ve deneyimler kazanmaktadır. Oluşan bu ortam hem eğitim hem de mesleki alanda işbirliklerinin doğmasına neden olmaktadır.

Adaptasyon ve Esneklik

Farklı seviyelerdeki öğrencilerin bir arada olduğu bu sistem, öğrencilerin adaptasyon yeteneğini ve esnekliğini sınamaktadır. Öğrenciler, belirli bir konu veya proje üzerinde çalışırken, farklı deneyim ve bilgi seviyelerine sahip diğer öğrencilere uyum sağlamak zorundadır. Bu da onlara, gerçek dünyada karşılaşacakları ekip çalışmaları ve projeler için gerekli olan esneklik ve uyum yeteneğini kazandırır.

Eleştirel Düşünme ve Yaratıcı Problem Çözme

Düşey stüdyo sistemi, öğrencilere farklı deneyim ve perspektiflerle eleştirel düşünme ve problem çözme becerilerini geliştirme fırsatı sunar. Farklı yaş ve deneyim seviyelerinden gelen öğrencilerin aynı problemi farklı açılardan ele alması, daha kapsamlı ve yenilikçi çözümler üretmeyi teşvik etmektedir.

Kültürel ve Sosyal Farkındalık

Bu sistem, farklı yıllarda eğitim gören öğrencileri bir araya getirerek, kültürel ve sosyal farkındalığın artmasına da olanak sağlar. Öğrenciler, farklı yaş grupları ve deneyim seviyeleri arasındaki etkileşim sayesinde, toplumsal ve kültürel normlar veya farklılıklar hakkında daha fazla bilgi sahibi olmaktadır.

Teknoloji ve Dijital Araçların Entegrasyonu

Farklı sınıflardan öğrencilerin bir araya gelmesi, teknolojik becerilerin ve dijital araçların da paylaşılmasına olanak tanır. Daha deneyimli öğrenciler, genellikle yeni yazılımlar ve teknolojiler hakkında daha fazla bilgiye sahiptir ve bu bilgiyi daha az deneyimli öğrencilerle paylaşmaktadırlar.

Sürdürülebilirlik ve Etik Konular

Düşey stüdyolar, sürdürülebilirlik ve etik gibi konuların da farklı seviyelerde ele alınmasına olanak tanır. Örneğin, bir üst sınıf öğrencisi sürdürülebilir tasarım konusundaki bilgilerini, bir alt sınıf öğrencisiyle proje çalışmaları sırasında paylaşabilir.

Özyeterlilik ve Öğrenme Sorumluluğu

Bu sistem, öğrencilere kendi öğrenme süreçlerinin daha aktif birer parçası olma fırsatı sunar. Öğrenciler, diğer sınıf seviyelerinden arkadaşlarının projelerini görmek ve onlardan ilham almak yoluyla, kendi projelerini ve öğrenme süreçlerini daha bağımsız bir şekilde yönetmeyi öğrenmektedirler.

Öğrenci Değerlendirme Süreci

Mimari tasarım stüdyolarında, Bölüm Başkanı koordinasyonunda dönem başında her stüdyo tarafından verilecek konu, çalışma ve ölçek üzerinden görüşmeler yapılır. Mimari tasarım derslerinde ölçme ve değerlendirme jüriler ve kritikler üzerinden ilerlemektedir. Her stüdyo dönem başında öğrencilere ders özetlerinde düzenlenecek olan ara ve final jürilerinin tarihleri ve davetli jüri üyeleri hakkında bilgi verilir. Dönemin başında, öğrencinin dersin işleyişi ve değerlendirme yöntemine ilişkin tüm bilgileri edinmesi beklenmektedir.

Bölümün ölçeği ve modüller arası koordinasyonun temel unsurlarından biri olarak, bölümün tam zamanlı öğretim elemanları her zaman davet edilir. Aynı zamanda, her stüdyonun dönem başında koordinatör onayını alarak davet ettiği jüri üyeleri de katılım sağlamaktadır.

Stüdyo final notları, tüm stüdyo yürütücülerinin bir arada olduğu ve koordinatör tarafından koordine edilen ortak bir toplantı ile verilmektedir.

d. MİM 402 Mimari Tasarım Stüdyosu VIII (Diploma Stüdyosu)

TOBB ETÜ Diploma Stüdyosu mimarlık, kent ve çevreye dair akademik ve mesleki tüm kaygıların bütünlük olarak ele alındığı kavramsal bir çerçeveye yerleşen öğrenme ortamıdır. Bu ortamda paydaşların küresel ölçekte kentleşmenin sunduğu olanaklarla yarattığı sorunlara ilişkin farkındalıkları, yerel ölçekte kentsel alandaki aksamaları, aşınmaları ve mimari bozulmaları tanılamayı ve tartışmaya açmayı benimser. Mimarlığı; tasarım düşüncesini, deneyimini ve etik sorumluluklarını disiplinlerarası ortamda buluşturabilen karmaşık ve çoğulcu bir kültürel pratik olarak görürüz. Böylece tasarımcıların sadece öğrenim sürecinin kazandırdığı bilgileri değil entelektüel birikimlerini de yansıtmasına olanak sağlamayı desteklemektedir.

Diploma Stüdyosu süreci başlıca üç katmandan oluşur. Bu katmanlarda tasarımcılardan Ankara’da yerel ölçekte bir tasarım alanı/yer seçmeleri, seçimlerini gerektirecek tartışmaları ve yerin kentle kurduğu ilişkileri, çok yönlü / disiplinlerarası sorgulama araçlarını geliştirmeleri ve sürekliliğinde Ankara’nın mekânlarını kavranabilir biçimde değiştirecek/dönüştürecek, gündelik yaşantısını ideal kent yaşamına uyarlayacak zihinsel/kavramsal süreci kurgulamaları, içeriğini tasarımcının belirleyeceği mimari programı tasarımsal araçlarla sunmaları beklenmektedir. 2015 yılından bu yana sürdürülen ‘Ankara’nın Geleceğini Kavramak’ teması, öğrencilerin yaşadıkları kentin güncel sorunlarına dair derinlikli bir kavrayış geliştirmelerini hedeflemiştir. Zaman zaman yerel yönetimlerle ve ilgili paydaşlarla da işbirliği içinde yürütülen bu çalışmalar, Ankara’ya dair akademik ve mesleki tüm kaygıların bütünlük olarak ele alındığı kavramsal bir çerçeveye yerleşmektedir. Küresel ölçekte kentleşmenin sunduğu olanaklar ve aynı zamanda yarattığı sorunlar üzerine farkındalık geliştirmeyi, Ankara ölçeğinde ise aksamaları, aşınmaları ve mimari bozulmaları belirleyerek tartışmaya açmayı benimser. Diğer yandan Stüdyo, bölümde yürütülen tüm araştırmalarla ilişkilendirilmekte, her düzeyde öğrencinin katılımı ve katkısı değerlendirilmekte ve diyalojik bir ilişki içinde yer almaktadır. Geçtiğimiz yıllarda stüdyonun ele aldığı temalar: 2016-17 “Askeri Alanlar”; 2017-18: “Ankara Şeker Fabrikası” (Şeker Fabrikaları Arşivi araştırma projesi); 2018-19: “Kendine ait okul” (e-FADE projesi); 2019-20: Ankara’nın Suları (H2020, sosclimatewaterfront projesi); 2020-21: Yenilenen Peyzajlar; 2021-22: Yeni Ulus Haritaları; 2022-23: Yenilenmiş bir yaşam biçimi olarak Kır-kent

Tüm bunların yanı sıra Diploma Stüdyosu, mimarlık eğitiminin geleceğini kavramakta, öğrenim ortamlarının içerik ve yöntemsel olarak güncellenmesini sağlamakta ve zamanın ruhunu yakalamak için geliştirilmiş deneysel/spekülatif pratikler için araştırma ortamı yaratmaktadır.

Süreç

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü'nde öğrenim programının 10. dönemi ortak eğitim dönemini kapsamaktadır. Bu dönemin başında Diploma Stüdyosu öğrencileri ile bir toplantı yapılarak tasarım teması hakkında bilgilendirilir. Böylece ortak eğitim dönemini kapsayan bir araştırma süresi elde edilir. Bu sürede öğrencilerden temaya ilişkin derinlikli bir anlayış geliştirmeleri ve kentsel düzlemden başlayarak yapısal düzleme kadar yayılan tutarlı bir mimarlık düşüncesi geliştirmeleri beklenmektedir. Okulda olmadıkları bu süreçte öğrencilerle çevrimiçi ortamda olabildiğince sık bir araya gelerek spekülasyon yapmak araştırmayı verimli kılmaktadır. Çoğu öğrencinin çalıştığı ofisten bağlandığı bu toplantılar sayesinde öğrenciler fikirlerini, araştırmalarını ve üretimlerini dijital ortamda sunma pratiği de edinmektedir.

Diploma Stüdyosu, tasarımı problem çözme değil, problemi keşfetme süreci olarak tanımlar. Bu nedenle spekülatif ve doğası gereği güncel bir tartışmayı barındırır. Zamanın ruhunu yakalama gayretinde olan Diploma Stüdyosu, bu amaçla dijitalleşmenin yön verdiği başkalaşıma çok açık bir şekilde kurgulanmıştır ve kuşaklar arasındaki dil ve iletişim sorunlarının giderilmesi üzerine çalışmalar yapmaktadır.

Ortam ve değerlendirme

Diploma Stüdyosunda öğrencilerin bağımsız ve güdümsüz bir maddeleştirme süreci deneyimlemeleri esastır. Öğrencilerin okul içinden ve/veya dışından danışmanlarla çalışmaları uygundur. Stüdyo süreci, çeşitli mimari pratik alanlarından konunun uzmanı davetliler ile yapılan üç ara ve bir sonuç jüri ile desteklenmekte ve değerlendirilmektedir. Stüdyoda öğrenciler kendi isteklerine göre bireysel veya 2-3 kişilik gruplar halinde çalışmaktadır. Böylece akran mentorluğundan yararlanılmakta; grup müzakereleri ve takım ruhu yaratılması, ortak tasarım pratiği geliştirilmesi yüreklendirilmektedir.

Diploma Stüdyosu'ndaki üretimlerin her biri özgür ve özgün süreçlerle ilerlemektedir. Öyle ki stüdyodaki tasarımların tek ortak noktası araştırma nesnelere, yani Ankara'dır. Diploma Stüdyosu, kente bakış açısının ve sorunları ele alış biçimlerinin de zamanın gereksinimlerine uygun bir biçimde güncellenmesi gerektiği düşüncesiyle tüm çalışmalarını Ankara odağında sürdürür. Diploma Stüdyosu'nda kentsel müzakere stratejileri geliştirmek ve alternatif mekânsal deneyim arayışlarına yoğunlaşmak önem kazanır.

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü öğrenim programındaki bileşenler de kendi ağını oluşturacak biçimde kurgulanmıştır. Diploma Stüdyosu'nun bulunduğu eğitimin son döneminde tüm dersler stüdyo ile bağlantılı bir biçimde ilerlemektedir. Bu sayede tasarıma kaynak sağlayan her türlü pratik ve teorik bilgi, stüdyo ile birlikte ilerlemektedir ve öğrenciler kendi tasarımları üzerinde, yaparak öğrenmektedir.⁷

⁷ Rapor metni, TOBB ETÜ, Mimarlık Bölümü, Diploma Stüdyosu üzerine yürütücüler tarafından farklı dönemlerde yayınlanan metinler temel alınarak yazılmıştır (Öztoprak, Z., Ruhi-Sipahioğlu, I., Çağlar, N. "Mimarlık Eğitimi ve Ankara için Gelecek Spekülasyonları," *Mimarlar Odası, Dosya* 49 (2021):13-27).

2.3.2 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları

Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları serisi TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü'nün 2012 yılından beri sürdürdüğü özgün eğitim programını oluşturan dört temel ders modülünden biridir ve sekiz ders dönemini kapsar. Öğrencilerin edinmesi beklenen temel bilgi, beceri ve yetkinlikler on yıllık zaman diliminde yeniden gözden geçirilerek yeni kavramların ve yaklaşımların benimsenmesi ve programa dahil edilmesi ile yenilikçi bir çizgide ilerletilmiş ve geliştirilmiştir. Mimarlık kültürü, tarih ve kuramları dersleri öğrencilere sunduğu beşerî bilgi ve kavramsal düşünme becerisi nedeniyle tasarım odaklı mimarlık eğitiminin bütünlüklü bir parçasıdır. TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü'nde modüller iç içe geçer. Farklı modül dersleri birbirini destekler, içerikleri arasında koordinasyon kurarlar. Ders dışı öğrenme süreçlerinde de öğrencilere güçlü bir içsel güdülenme sağlanması amacıyla teknik geziler, ortak araştırma projeleri ve seminerlerle desteklenerek kurgulanırlar. Modülde yer alan dersleri TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü kadrosunda yer alan öğretim üyeleri uzman oldukları konulara göre vermekte, alan dışı konularda ders vermek üzere konusunda uzman öğretim üyeleri/profesyonellerden destek alınmaktadır. Bunun yanı sıra, uzman hocalar derslerde anlatılan konulara paralel veya konuyu pekiştirecek ve derinlik kazandıracak seçmeli dersler ve seminerler vermektedir. Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları serisi dersleri içerik ve yöntem olarak iki ana temele dayanmaktadır: Disiplinler arası bütünlüklü yaklaşım, ikincisi ise araştırarak, sorgulayarak ve yerinde öğrenme.

Disiplinler arası bütünlüklü yaklaşım

Ders içerikleri mimari tasarımın tüm unsurlarının beraber düşünülmesi ve birbirini desteklemesi gerekliliği gözetilerek hazırlanmıştır. Bir yapının planı, işlevi, yerle ilişkisi, anlamı bir dizi iç içe geçmiş sosyal, düşünsel, kültürel, teknolojik, ekonomik ve politik faktörler tarafından şekillenir. Derslerdeki anlatımlar yapıların ortaya çıktığı yer ve zamana hâkim olan kavramsal tartışmalara işaret eder, kültürel kimlik, ulusal ve uluslararası tutumlar, küreselleşme, malzeme ve teknoloji kullanımı, mekânsal ve biçimsel yenilikler gibi konuları tartışmaya açar. Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları modülünde, mimarlık felsefesinin yanı sıra, ulusal ve uluslararası mimarlık tarihi, mimarlıkta güncel yaklaşım ve tartışmalar, insan-çevre/eylem-mekân ilişkileri, kentsel tasarım ve koruma kuramları üzerine kurgulanmış dersler yer almaktadır. Bu derslerde mimarlık ve mimarlık tarihi yazımındaki temel eleştiriler ve güncel yaklaşımlar disiplinler arası bir çerçevede sunulmaktadır. "Kanonik" anlatılar yerine, yapı çevrenin kültürel, coğrafi, sosyal, tarihi ve psikolojik bileşenlerine odaklanan, kültürel etkileşimlere, coğrafi ve tarihsel sınırların geçirgenliklerine ve muğlaklıklarına dikkat çeken, çoklu anlatılara dayalı kuram ve tarih perspektifi benimsenmiştir.

Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları modülünün ölçme ve değerlendirme yöntemleri öğrencinin araştırma yapması, ulaştığı bilgiyi eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirmesi, sözlü, yazılı ve görsel ifade araçlarını kullanarak kendi görüşünü oluşturmasına odaklanır. Bu nedenle değerlendirmeler planlanan süreli yazılı ve sözlü araştırma ödevleri, haftalık düzenli teslimler, kısa süreli soru-cevap gibi çeşitli uygulamalara dayanmaktadır.

Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları modülünde sunulan ilk ders öğrencilerin genel ve soyut düşünme etkinliğini felsefi açıdan sistematik hale getirmesine, bilgi salt biriktirme yerine bilgiyi nasıl, nerede ve ne şekilde kullanacağını anlamasına, her şeyi sorgulayabileceği bir zaman-mekân aralığı içinde sorgulayabilmesine ve düşünme etkinliğini tartışabilmesine olanak sağlayacak biçimde geliştirilmiştir. Modülün devam derslerinde öğrencilerin tarih öncesi

dönemlerden başlayarak mimarlığın temelini, gelişimini ve bu süreçte etkili olan çoklu parametreleri kavrayabilmeleri, dönem, coğrafya, kültür, teknoloji gibi yapıları çevrenin farklı bağlamları arasında ilişki kurabilmeleri ve bunların tasarıma olan etkilerini anlamlandırabilmeleri beklenmektedir. Dolayısıyla modülün zorunlu ve seçmeli dersleri anlama, beceri ve yetkinlikler kapsamında eleştirel düşünme, iletişim⁸, araştırma, dünya mimarlığı ve yerel mimarlık,⁹ kültürel çeşitlilik, kültürel miras ve koruma¹⁰, sürdürülebilirlik, toplumsal sorumluluk, doğa ve insan, coğrafi koşullar,¹¹ taşıyıcı sistemler¹² matristeki başlıklarla örtüşmektedir.

Öğrencilerin mimarlığa dair kuramsal bir altyapı ve analitik düşünme yeteneği kazanmaları, kendi özgün, yaratıcı ve eleştirel duruşlarını oluşturacak farkındalığı geliştirmeleri; dolayısıyla, mimarlıktaki geçişleri, eşikleri, bağlantıları, ortaklıkları, farklılıkları ve karşıtlıkları keşfederken, tasarımlarını kuram ve uygulama ile bir bütün olarak inşa edebilecek donanıma sahip olmaları hedeflenmektedir.

Araştırarak, sorgulayarak ve yerinde öğrenme

Modül dersleri, öğrencileri mimarlığı tasarlamak, değerlendirmek ve eleştirmek için gerekli bilgilerle donatmanın yanı sıra mimarlığı var eden çoklu etkenlerin ve aktörlerin farkına varma, genel geçer tanım ve açıklamalarla yetinmek yerine doğru sorular sorabilme, bilgiye ulaşma, edinilen bilgiyi sorgulama, değerlendirme ve sentezleyerek kendi fikrini oluşturabilme ve analiz etme becerisini de kazandırmayı amaçlar. Bilginin kolaylıkla saklandığı, üretildiği, paylaşıldığı, kolay ve hızlı biçimde ulaşılır olduğu günümüzde mimarlık kültürü, tarih ve kuram derslerinin de farklılaşması; ders yürütücüsünün etkin, öğrencilerin edilgen olduğu eğitim modelini terk etmesi, bireylerin ihtiyaçları doğrultusunda, yenilikçi bir öğrenme modeli oluşturma gerekliliği açıktır. Öğrencinin dinleyici olduğu geleneksel öğrenme yöntemlerinde; mekân, hacim, malzeme, doku gibi kavramların aktarılmasının, öğrenme sürecinin doğasına uygun olmadığı kabul edilmektedir. Her öğrencinin algılama sürecinin ve biçiminin farklı olacağı düşüncesiyle; genellemeden uzak, bireysel ve deneyime dayanan bir öğrenim modelinin, sınıf ya da stüdyo düzeninin dışına çıkararak, informel öğrenme ve ifade biçimleriyle gerçekleştirilebileceği söylenebilir. Bu nedenle modül dersleri, öğrencilerin aktif olarak öğrenme süreçlerinde yer alabileceği, keşfetme becerisini ve duygusunu canlı tutan araştırma, tartışma, analiz etme ve yerinde öğrenmeye yönelik yöntemler içermektedir.¹³

⁸ Mim 227 Mimarlık ve Fotoğraf I dersinde öğrenciler, fotoğrafı yaşadıkları çevre ve kente dair gözlemlerini aktardıkları bir görsel iletişim aracı olarak kullanırlar. Yapılı çevre ve mimarlık konulu fotoğrafların içerdikleri görsel anlatıları, eleştirel bir bakış açısıyla analiz ederek, tartışırlar.

⁹ MİM 224 ve MİM 225 Güncel Mimarlık Tartışmaları I ve II dersleri dünya mimarlığına odaklanırken, MİM 425 İntermedya: Melez Mimarlıklar dersinde Türkiye'deki çağdaş mimarlık yaklaşımları söylemler aracılığıyla incelenmektedir.

¹⁰ MİM 215 Çağdaş Sanat I seçmeli dersi kültürel miras konusuna özellikle müzelere odaklanmakta, Türkiye'den ve dünyadan farklı müze örnekleri incelenmektedir.

¹¹ MİM 229 Mimarlık, Kültür ve Kimlik dersi mimarlığın ekonomik, sosyolojik ve teknolojik bileşenlerden oluşan çok katmanlı yapısı disiplinler arası bir çerçevede sunmaktadır.

¹² MİM 332 ve MİM 333, Malzeme Form Yapı I-II dersleri malzeme, biçim ve strüktür ilişkisini mimarlık tarihinden örnekler üzerinden inceleyerek, geleneksel malzeme ve yapı teknolojilerin zaman içinde gelişim ve yeni yapısal olanaklara evrilme sürecini tartışırlar.

¹³ 2021-2022 Bahar Dönemi'nde MİM 324 Mimarlıkta Mekân ve Yer Deneyimi seçmeli dersi kapsamında Ankara'da İstiklal Mahallesi (diğer adıyla Yahudi Mahallesi) geleneksel tarihi doku örneği

Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları dersi, diğer modüller ile koordinasyon içinde öğrencilerin ders dışında öğrenme süreçlerinde daha güçlü bir içsel güdülenme sağlamak amacıyla ortak teknik geziler düzenlemektedir. Kültürel miras alanlarına yapılan keşif gezilerinin ardından, kazanılan yerinde deneyim ve birikimin, informel biçimde ortama, araca ve sürece aktarılması amaçlanmıştır. Deneysel bir uygulama alanı olan bu gezilerde öğrencilere yapıyı çevreye karşı farklı bir bakış açısı kazanması ve görsel, işitsel, kinestetik (dokunsal ve bedensel) algılarının güçlenmesi hedeflenmektedir. Kültürel miras alanını yerinde öğrenmenin sağlayacağı deneyim ve ifade biçimleri heyecan vericidir. Öğrencilerin, bu gezilerde edindikleri bilgileri ve kazandıkları farklı deneyimleri dönem sonunda merak ederek, araştırarak, keşfederek ve öğrenerek ifade etmeleri ve sunmaları beklenmektedir. Böylece mimarlık eğitimini tasarım ve tarihiyle bir bütün olarak algıladığı, çevrelerine karşı farklı bir bakış açısı geliştirdiği, farkındalık düzeylerinin arttığı, bireysel zamanlarında da daha fazla öğrenmeye ve keşfetmeye yönelik etkinlikler yaptıkları görülmüştür. Modülün vizyonunun bir kısıtı, küresel bir salgına dönüşen Covid 19 nedeniyle 2020-2022 yıllarında ders modülünün tüm derslerinin çevrimiçi işlenmiş olması ve programın ana temeli olan araştırarak, sorgulayarak ve yerinde öğrenme yaklaşımının planlandığı gibi yürütülememiş olmasıdır. Daha önceki dönemlerde modüllerin birbiriyle ilişki kurmasını sağlayan teknik geziler ve bağlantılı geliştirilen ortak araştırma projeleri bu dönem aralığında istenildiği düzeyde gerçekleştirilememiştir.

Güncelleme Çalışmaları: Modül İçerik ve Kapsam

Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları serisi TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü'nün 2012 yılından beri sürdürdüğü özgün eğitim programını oluşturan dört temel ders modülünden biridir ve sekiz ders dönemini kapsar. Öğrencilerin edinmesi beklenen temel bilgi, beceri ve yetkinlikler on yıllık zaman diliminde yeniden gözden geçirilerek yeni kavramların ve yaklaşımların benimsenmesi ve programa dahil edilmesi ile yenilikçi bir çizgide ilerletilmiş ve geliştirilmiştir. Ders modülünde yapılan gerekli güncellemeler müfredatta belirlenen ihtiyaçlar, ilgili alanda çalışan öğretim elemanlarının programa dahil oluşu ve öngörülemez gelişmeler (ilgili dersleri veren yarı zamanlı öğretim elemanlarının programdan ayrılışı vb.) doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Söz konusu güncellemeler modülde ders veren öğretim elemanlarının ve bölüm idaresinin yaptığı değerlendirmeler sonucunda yapılmıştır.

Bu güncellemeler kısaca şu şekilde açıklanabilir:

2014 yılı itibariyle ders içerikleri genişletilmeye başlanmış, alanda uzmanlığı olan öğretim elemanları ders kapsamında seminer/ler vermeye başlamıştır. Örnek olarak, modülün içinde

olarak çalışma alanı olarak seçilmiş, alan ve çevresi gezilmiş, saha çalışması ve genel sağlıklılaştırma önerileri ardından, tarihi dokuda yeni yapı tasarım denemeleri çalışılmıştır.

2021-2022 Yaz Dönemi'nde MİM 334 Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi seçmeli dersi kapsamında Ankara Kale İçi ve çevresindeki tarihi doku ve yapıların incelenmesi için gezi düzenlenmiştir.

2022-2023 Güz Dönemi'nde MİM 318 Kent ve Mimarlık seçmeli dersi kapsamında, 6-7 Kasım 2022'de Bursa Tarihi Kent Merkezi, Cumalıkızık ve Tirilye'ye teknik gezi düzenlenmiş, kültürel miras alanları gezilerek incelenmiştir.

Yirminci yüzyıl mimarlığına odaklanan MİM 403 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları VII dersinin bir haftası Ankara kent yürüyüşüne ayrılmakta; ders kapsamında Ulus tarihi kent merkezinden Çankaya'ya uzanan bir rota boyunca Türkiye mimarlığına Ankara bağlamında yerinde tanıklık edilmektedir.

2022-2023 Güz Döneminde MİM 214 Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları IV dersi kapsamında, Selçuklu mimarisini yerinde görmek üzere Konya'ya ve neolitik yerleşim yeri olan Çatalhöyük'e gezi düzenlenmiştir.

yer alması gerektiği düşünülen kentsel mekanın tasarım tarihi konusu 2014-2015 Yaz döneminde MİM 403 dersi kapsamında 4 haftalık seminer dersi olarak misafir öğretim elemanı tarafından anlatılmıştır. Bu konu, 2015-2016 Güz döneminden- 2019-2020 Bahar dönemine kadar 1 dönemlik ders olarak verilmeye başlanmıştır. (MİM 304 veya MİM 313 veya MİM 403) Söz konusu dersler kentsel tasarım tarihi uzmanlığı olan misafir öğretim elemanları tarafından verilmiştir. Mimarlık bölümü öğrencilerinin üst ölçek çalışmalarında destekleyici bir konu olduğu düşünüldüğünden müfredata dahil edilmiş, modülün bir dersi olarak işlenmeye başlamıştır. 2020-2021 Bahar dönemi itibariyle, bu konuda uzmanlığı olan ve bölüme yeni gelen öğretim elemanı tarafından modülün ders içeriklerinin dizilimine göre (önce MİM 404, daha sonra MİM 403 olarak) verilmeye başlanmış ve modüle entegre edilmiştir.

Koruma, koruma ilkeleri, korumanın örgütsel, idari ve sosyo-politik yanı, kültür mirası yönetimi ve UNESCO Dünya Miras Alanları konusunun da modülün içine entegre edilmesi gerektiği düşünülmüştür. 2014-2015 Bahar döneminde misafir öğretim elemanlarının modülün dersleri kapsamında seminer olarak vermeye başladığı bu konu, 2019-2020 Yaz dönemi itibariyle koruma uzmanlığı olan öğretim elemanının bölüme katılmasıyla birlikte önce bir dönem geçici olarak MİM 403 zorunlu ders kapsamında, daha sonra ise seçmeli dersler (mimari koruma ile ilgili MİM 334 Kültürel Mirasın Korunması ve Değerlendirilmesi ve kent koruma ile ilgili MİM 318 Kent ve Mimarlık) kapsamında verilmeye başlanmıştır.

Mesleki uygulamalar, yasal sınırlar ve mevzuat bilgisi modül dersi kapsamında 2017-2018 Yaz ve 2018-2019 Yaz dönemlerinde 1 haftalık seminer olarak verilmeye başlanmıştır. 2019-2020 Güz döneminden itibaren bu konular ayrı bir seçmeli ders olarak müfredata eklenmiştir.

Süreç içinde modülde bazı büyük revizyonlara gidilmiştir. Modülün içinde mimarlık öğrencilerine başlangıç seviyesinde bazı temel konuların ele alınması ve modül derslerine altlık oluşturması gerektiği düşünülmüştür. Düşünme, düşünmenin zaman-mekan aralığı, felsefe düşünme, mekan felsefesi gibi genel ve soyut düşünmeyi anlama becerisini geliştirebilmek için felsefe konusunda uzmanlığı olan öğretim üyesi 2020-2021 Güz döneminden itibaren MİM 113 dersini vermeye başlamıştır.

Müfredatta bir önemli güncelleme de temel mimarlık kavramlarının modülün giriş derslerine eklenmesi konusunda yapılmıştır. Mimarlık kavramları, yaklaşımları kültür, tarih ve kuram perspektifinde karşılaştırmalı olarak yarı zamanlı bir öğretim üyesi tarafından verilmiştir. Bu içerik, 2020-2021 Güz ve Bahar dönemlerinde MİM 114 ve MİM 214 derslerinde çevrimiçi verilmiştir, ancak yarı zamanlı öğretim üyesinin dersi devamlı olamaması nedeniyle bu ders bölüm hocalarının belirlenen temalar çerçevesinde seminerler yapmasıyla devam ettirilmiştir.

Aynı akademik dönemde 2018-2019 Bahar döneminden itibaren mimarlık ve medya arasındaki ilişkiyi temel alarak verilmeye başlanan MİM 404 dersi, MİM 425 İntermedya: Melez Mimarlıklar adıyla ayrı bir seçmeli ders olarak müfredata eklenmiştir. Hali hazırda mimari tasarım modülüne paralel olarak kurgulan dersin içeriği tasarım düşüncesinin proje/yapı dışında varlık kazandığı ve mimari düşüncenin görünürlüğe kavuştuğu geleneksel ve çağdaş medyaların incelenmesi aracılığıyla geliştirilmiştir.

Öğretim üyelerinin sayısının artması ve uzmanlıklara göre derslerin verilmesi sonucunda derslerin diziliminde de bazı değişiklikler yapılmış, bazı ders içerikleri öğrencilerin seviyesi ve ihtiyaçları doğrultusunda modül içinde yer değiştirmiştir.

Sonuç olarak, Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları serisi TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü'nün 2012 yılından beri sürdürdüğü özgün eğitim programını oluşturan dört temel ders modülünden biri olarak süreç içinde ders içeriklerinde ve diziliminde, öğretim üyelerinde revizyonlar yapılmıştır. Süreç içinde gelişen bu revizyonlar doğal bir gelişim çizgisi olarak pozitif değerlendirilmektedir. Bu revizyonlar programın gereklilikleri ve ihtiyaçları, öğrencilerden beklenen bilgi ve beceriler doğrultusunda bölüm öğretim elemanları ile yapılan değerlendirmeler sonucunda iletirilmiş, mimarlık alanında güncel tartışma alanları modüle dahil edilmiştir. Modüldeki değişiklikler parçalı güncelleme olarak yapılmaktadır. Güncellemeler yeni öğrencilerin ders programlarına yönelik yapılırken, eski sisteme göre devam eden öğrencinin eksikleri tespit edilmekte ve onlara özel ders içerikleri hazırlanmaktadır.

2.3.3 Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem Teknikleri

Derslerin kendi içerisinde nasıl örgütlendiği ve aralarındaki ilişki

Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri Modülü dersleri, öğrencilerin mimarlık eğitimine başladığı birinci sınıftan mezun olduğu sürece kadar mimari tasarım ve ifade süreçlerini, farklı araçlar ve teknikler üzerinden aşamalı olarak öğretmeyi hedeflemektedir. Modüldeki dersler birinci sınıf düzeyinde ilk olarak temel mimari anlatım teknikleri, mimari araçlar ve dijital anlatımlara imkân sağlayan yazılımlara ve bu yazılımların kullanımındaki metodolojiye yoğunlaşırken, tasarım sürecine dair mimari ifadelerin aktarıldığı diyagramlara ve infografik anlatımlara da odaklanmaktadır. Modüldeki dersler farklı yazılımlar ve araçlar kullanılmasına teşvik ederek, detaylı modelleme ve görselleştirme teknikleri üzerine yoğunlaşmaktadır. Aynı zamanda, temel mimari ifadeler ve anlatımlar öğrenciye aktarıldıktan sonra, disiplinler arası çalışmaya yönelik yazılımlar ve anlatımlar da sağlanmaktadır. Modüldeki tüm dersler birbirine bağlantılı olarak temel kavramlardan ileri seviye tekniklere doğru ilerlemektedir. Ayrıca, ortak eğitim sisteminin sağladığı potansiyel, modüldeki tüm derslerle birlikte bir bütünlük kurmaktadır. Diğer bir deyişle, modüldeki dersler ve ortak eğitim programı birbirini karşılıklı olarak beslemektedir.

Derslerin ölçme ve değerlendirme yöntemleri

Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri Modülü dersleri anlatılan farklı konularda yapılan çeşitli dönem içi çalışmaları içermektedir. Yapılan çalışmaların hedefleri ve değerlendirme kriterleri açık olarak tanımlanmaktadır. Dönem süresince yapılan ders içi ve ders dışı uygulamalar belirlenen kriterler üzerinden değerlendirilerek öğrencilerle paylaşılmaktadır. Bu bağlamda öğrencinin yaptığı çalışmada eksik bıraktığı ya da hatalı olduğu noktaları görmesi amaçlanmaktadır.

Dönem süresince yapılan çalışmaların dönem sonu notuna etkisi yüksektir. Örneğin, MİM 105 ve 106 dersi için %70 oranındadır. Bu oranın %50'si dönem içinde yapılan haftalık uygulamalardan, %20'si dönem arası ödev çalışmasından oluşmaktadır. Dönem sonunda

hazırlanan ve dönem boyunca ele alınan çalışma konularının tamamını içeren dönem sonu ödevi ise %30 oranında değerlendirmeye etki etmektedir. Bu oran modül içerisindeki derslerde farklılık gösterse de prensip olarak dönem içi çalışmaların değerlendirmeye etkisinin yüksekliği benzerdir.

Ders yürütme ve öğrenme ortamı

Dersler, konuların tanıtımı, uygulamalı alıştırmalar, projeler ve öğrenci sunumları gibi çeşitli öğrenme aktiviteleri ile yürütülmektedir. Her ders genellikle tanışma ve dersin içeriğinin anlatılması ile başlar. Ardından, belirli konuların anlatıldığı ve ders içi uygulamaların ve alıştırmaların yapıldığı haftalar takip eder. Dersler stüdyo sınıflarında ve çoğunlukla dijital araçların kullanıldığı bir düzende yürütülmektedir.

Güncelleme Çalışmaları: Modül İçerik ve Kapsam

Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri Modülü dersleri, mimarlık disiplindeki güncel tartışmalara, yeni çıkan ve gelişen teknolojik araçlara bağlı olarak sürekli güncellenmek durumundadır. Dijitalleşen dünya ile birlikte, mimari tasarım, sunum ve araştırma süreçlerinin de değişmesi ve gelişmesi söz konusudur. Mimarlık eğitiminin de bu değişim içerisinde konumlanması, yeni durum ve ihtiyaçların akademideki karşılıklarının üretilmesi önemlidir.

Bu bağlamda, geçtiğimiz iki yılda modül derslerinin içeriği güncellenmiştir. Bu güncellemeler aşağıda ifade edilmektedir:

- Mimari teknik çizim ortamının belirli alanlarının analogdan dijitale taşınması.
- Analog ve dijital ortam arasındaki ilişkinin kurulması.
- Dijital ortam araçlarının potansiyelinin anlaşılmasına yönelik içeriklerin kurulması.
- Mimari tasarım ve sunum sürecinde kullanılan dijital araçlarda iş akışının kurulması.
- Sayısal verinin niteliği ve içeriği üzerine bilgiler verilmesi.
- Tasarımcının dijital araçlarla yürüttüğü süreçlere dair yeni bir kültür oluşturulması.
- Hesaplamalı araçların tasarım sürecine dahil edilmesi.
- Yapı Bilgi Modellemesi (BIM) sürecinin anlaşılması.
- Mimari tasarım sürecinin disiplinlerinin arası karşılıklarının BIM üzerinden aranması.

2.3.4 Yapı Teknolojileri

Yapı modülü, içeriği değişen ve dönüşen teknolojiler ve sunduğu araçlar ile birlikte maketten dijital modele, materyalden immateryale doğru giden bir dizgide ilerlemektedir. MİM 107 ile başlayan yapı modülü, yapma eylemini kavramsal ve yapısal olarak 1/1 üretimler üzerinden tartışmakta ve MİM 408 ile dijital modelin hesaplamalı tasarım araçlarıyla birlikte yapısal analizini yaparak sona ermektedir. Aradaki dönemlerde ise yapı dersleri, mekân üretimine yönelik bağlam, zemin, eylem, örtü, çeper kavramları ile başlayarak mimari mekân ve yapı ilişkisi üzerinde yapısal sistemler, detaylar, malzeme ve yapı-tasarım entegrasyonu ile devam etmektedir.

Diğer modüllerle kurduğu ilişkiler

Bu genel kurgu, anlatım sunum teknikleri modülünde kullanılan iki ve üç boyutlu çizim ve modelleme araçları ile desteklenmektedir. Düşey tasarım stüdyolarında ise öğrencilerin düzeylerine göre bu araç ve yapısal bilginin kullanılması istenmektedir. Böylelikle yapı, anlatım sunum teknikleri ve stüdyo modülü birlikte çalışabilmektedir ve entegrasyon konusunda modül

ders içeriklerinin örtüşmesi/birbirini desteklemesi kurguyu oluştururken/iyileştirirken önem ve önceliklidir.

Yapı teknolojileri derslerine mimari ifadenin entegrasyonunda anlatım sunum teknikleri dersleri, temel bir görev üstlenmektedir. 8 dönemlik eğitim süreci boyunca anlatım-sunum teknikleri modülü 2B ve 3B temsil araçlarıyla birlikte, görselleştirme, çevresel analiz ve bina tasarım yönetimine yönelik içerik de sağlamaktadır. İlk üç dönem, ortografik çizim teknikleri ve 3 boyutlu bilgisayar modellerine, dördüncü ve beşinci dönem yapı bilgi modellemesi, analiz ve süreç yönetimi araçlarına odaklanmaktadır. Altıncı dönem itibarıyla de ileri görselleştirme (render, 4D temsil araçları, animasyon) teknikleri ve masaüstü yayıncılık (desktop publishing) araçlarına yönelmektedir. Bu bağlamda yapı teknolojileri modülü, temelde ilk beş dönem anlatım-sunum teknikleri ile desteklenmekte ve yapı derslerinde kullanılabilecek araçlar öğrencilere verilmektedir.

Tablo 34: Yapı Modülü ve Anlatım-Sunum Teknikleri Modülü Birlikte-İşlerliği

Yapı Modülü	MİM 107 İçerik: <i>Yapmak</i> kavramı "Soyut düşünce ile somut üretim" Araç: Maket/Çizim	MİM 105 AutoCAD/ Photoshop/Sketchup	Anlatım Sunum Teknikleri Modülü
	MİM 108 İçerik: <i>Mekan üretimi</i> "bağlam, zemin, eylem, örtü, çeper" Araç: Maket/Çizim	MİM 106 AutoCAD/ Photoshop/Sketchup	
	MİM 207 İçerik: <i>Mekan-Strüktür ilişkisi</i> Bina elemanları (temel, kolon, kiriş, döşeme, merdiven, çatı) Araç: Çizim/Model	MİM 205 Rhinceros/Sketchup	
	MİM 208 İçerik: Statik Araç: Çizim/Hesaplama	MİM 206 Revit (Yapı elemanları)	
	MİM 307 İçerik: Bina kabuğu Çatı-cephe sistemleri Araç: Çizim/Model	MİM 350 Revit (Bina Fiziği/Revit çevresel analiz araçları)	
	MİM 308 İçerik: İç mekan uygulamaları Araç: Çizim/Model	MİM 306 Render/Photoshop	
	MİM 407 İçerik: Bina performansı ve sürdürülebilirlik Araç: Revit çevresel analiz araçları	MİM 405 Indesign	
	MİM 408 İçerik: Analiz Araç: Veri toplama ve analiz araçları	MİM 406 İleri Render/Animasyon	

Birinci sınıf düzeyi: MİM 107-108 ve MİM 105-106

Birinci sınıf düzeyinde yapı teknolojileri dersleri içerik olarak temelde *yapmak* ve *mekan üretimi* etrafında kurgulanmıştır. Öğrencilerin tasarım eylemini çok yönlü ele almalarındaki ilk adım olan MİM 107 Yapı Teknolojileri I yapma kavramı etrafında temel açılımları ve alt kavramlarını doğrudan mimarlığa temas etmeden/ilgili tartışma ve açılımlar yapmadan önce

insanoğlunun temel yapma eğilimlerinin kavramsal ve yapısal içeriğini aktarmayı hedefler. Bu çerçevede insan yapımı olan her şeyin, neden ve nasıl var edildiğine yönelik kavramsal tartışmalar yapılmaktadır. Yapma kavramının içeriğinin hem düşüncede hem de pratik olarak kavranması önemsenmektedir. Her bir bireyin kişisel kavrayışlarını ortaya çıkarmayı amaçlayan MİM 107 dersinin devamında MİM 108 dersi bu kavrayışları mimarlık alanında tartışır. MİM 107 dersinin edindirdiği **her bir bireyde yalınlaşan ve tekleşen algı biçimleri mimarlığı tartışmanın temelini ve çeşitliliğini oluşturur.** Mimarlıkta *yapma* kavramının genel kuramsal içeriğinin somut araçlar ile anlatılması ve tartışılması bu dersin içeriğini oluşturur. Yapma kavramının nesnelere elde edebilme üzerine etkisine odaklanmaktadır. Bu bağlamda, mimarlığın, tekrar edilen, ve sanki genetik bir mirasmış gibi aktarılan **her tür ezberlenmiş bilginin ötesinde özgün, yenilikçi, farklı düşünen, eleştirebilen ve düşündüğünü farklı yapım teknikleri ile üretebilen tasarımcıların yetiştirilebilmesini amaçlar.**

MİM 107’de tartışılan yapma kavramına yönelik temel açılım ve alt kavramlar bağlamında, MİM 108 dersi doğrudan mimarlık alanına temas etmektedir. Bu derste, mekanı oluşturan asal unsurların (bağlam, zemin, eylem, örtü, çeper) mekanın üretimine yönelik içeriklerinin tartışılması hedeflenmektedir. Bu çerçevede öğrencilerin **maddeyi kavrayış ve malzemeyi ele alış biçimleri mekan üretiminde yapılan tartışma ve çalışmaların temelini oluşturmaktadır.** Bu ders öğrencilerin yapma kavramının içeriğini bildikleri ve buna yönelik kişisel kavrayışları edindikleri varsayımı ile mekanın asal unsurlarını dönem sürekliliğinde bir yapısal bütüne dönüştürülmeleri önemsenmektedir. Yapıya ait bileşenlerin analizi ve mekânsal ifadelerin kurulması dersin içeriğini oluşturur. Bu derste, mekanı oluşturan temel yapısal unsurların anlaşılması ve bunların özgün biçimde yeniden üretilmesi amaçlanmaktadır. Temel yapısal unsurlar, zemin, yüzey, örtü gibi yapısal unsurların döşeme, duvar, saçak gibi yapıda özelleşmiş parçalara nasıl dönüşebildiğinin araştırılmasıdır. Bu araştırma mekân-yapısal araçlar ve eylemler arasındaki üçlü ilişki bağlamında geliştirilmesi de hedeflenmektedir. Tasarımcılar çeşitli eylemler ve farklı bağlamlar üzerinden mekânları yapılandırır.

Bu iki ders kapsamında dijital 2B-3B temsil araçlarıyla beraber, yapma eylemi fiziksel maketler ile de keşfedilir. Bu bağlamda MİM 107 ve MİM 108’e anlatım-sunum teknikleri modülünden MİM 105 ve MİM 106 eşlik etmektedir. MİM 107 ve MİM 108’in içeriğine ve düzeyine uygun olarak iki boyutlu ve üç boyutlu temsil araçları öğretilmektedir. Buradaki asıl hedef, konvansiyonel mimarlık çizim pratiğinin ötesinde, öğrencilerin zihinlerindeki taslağı/kendilerini 2B ve 3B araçlarla nasıl medyaya aktardığına dair yöntemleri çeşitlendirmektir. Bu eksende temel vektör-çizim, katı modelleme ve imaj-grafik düzenleme platformları kullanılmaktadır. Böylelikle anlatım-sunum teknikleri modülü yapı modülüne araç sağlarken, yapı teknolojileri modülü de anlatım-sunum teknikleri dersine tasarım stüdyoları ile birlikte bir test zemini sağlar.

İkinci sınıf düzeyi: MİM 207-208 ve MİM 205-206

Birinci sınıfta keşfedilen yapma eylemi ve odağında kurgulanan mimari mekana geçiş ikinci sınıf düzeyinde, mekan-strüktür ilişkisi üzerinden yeniden kurulmaktadır. MİM 207’de binanın temel elemanlarının keşfi üzerinden ilerleyen süreç, MİM 208’de bu elemanların statik ve strüktürel hesaplamaları üzerinden devam etmektedir. Bu iki dersin de temel araçları 2B ve 3B temsil araçlarıdır. MİM 207’deki temel amaç **birincil yapı elemanlarının temel bilgilerinin edinilmesi ve mekan kurma bağlamındaki strüktürel ilişkisinin keşfedilmesine yönelik**

gerekli becerilerin kazandırılmasıdır. MİM 207'nin temel içeriği, öğrenciye mimari mekan ve konstrüksiyon ilişkisini tasarım düzleminde oluşturulabilmesi için gerekli olan yapı elemanları ve yapı malzemeleri hakkında detaylı bilgiyi vermek üzerine kurulmuştur. Verilen tasarım problemi karşısında gerekli detay ve çizim teknikleri konusunda becerileri geliştirir ve öğrenilen bu bilgilerin ve tekniklerin tasarım stüdyolarında uygulanması beklenmektedir.

MİM 208'de MİM 207'in devamı niteliğinde, öğrencilere mimarlıkta genel taşıyıcı sisteme ait işlevlerinin ve türevlerinin kavramsal olarak belirlenmesini, yapıya ait geleneksel ve güncel yapımların tekniklerinin anlatılması ve tartışılmasını hedefler. MİM 208 kapsamında, öğrenciler yapıya etki eden iç ve dış yüklerin belirlenmesini ve bu yükler sonucu yapısal elemanların arasındaki yük aktarılmasının sağlıklı kurgulanabilmesini, farklı yapımların teknikleri kullanılarak yaşayan özgün formların oluşturulabilecek seviyeye gelecek şekilde statığe yönelik kavram ve ilkeleri kavrar. İkinci sınıf düzeyinde, yapı teknolojileri düşey stüdyoların ilerleyişine paralel olarak, öğrenciye ayakta tutma, kuvvet ve denge konusunda bütüncül tasarım yaklaşımlarını ele almasını mümkün kılar.

Bu iki ders kapsamında mekanın yapısal taraflarına odaklanılır ve bu bağlamda MİM 205 ve MİM 206 derslerinde esnek 3B temsil araçlarına ve yapı bilgi modellemesi platformlarına giriş yapılır. MİM 207 dersi projeleri kapsamında esnek bir tasarım alanı, alışlagelmiş yapısal elemanların yanı sıra serbest geometrileri (freeform) olan yapıların da keşfedilmesine de olanak sağlar. Böylelikle mekan kurgusunda strüktürün tasarımdaki kısıtlayıcı değil belirleyici olan rolü üzerinde durulur. Bu ekseninde MİM 205 dersinin içeriği MİM 207 dersini destekleyecek ölçüde katı ve yüzey modellemesini içerir. MİM 207'nin devamı niteliğinde olan MİM 208 ile birlikte yapısal analiz ve hesaplama alanına girilir. Bu içeriği desteklemek amacıyla MİM 206'da da yapı bilgi modellemesi araç ve süreçleri çalışılır. Yapı bilgi modellemesi, mimar ve mühendis grupların entegre çalışmasını sağlayan yapıyı veri üzerinden inşa eden, modelleme ve çizimi temsil araçları olmanın ötesine taşıyan bir niteliktedir. Bu nedenle, MİM 206'da sadece mimari çizim konvansiyonu değil, aynı zamanda yapımların malzeme, detay, şantiye ve inşa süreçleri 4D bir yapıda anlatılır. Bu bağlamda bu ders MİM 208 'i içerik olarak desteklerken, aynı zamanda öğrenciyi gelecek ortak eğitim dönemindeki mimarlık pratiğine de hazırlar.

Üçüncü sınıf düzeyi: MİM 307-308 ve MİM 206-MİM 350

İkinci sınıf düzeyinde öğrenilen strüktür-mekan ilişkisi ve konstrüksiyonun temelleri üçüncü sınıf düzeyinde daha da detaylanır. MİM 307 ve MİM 308 bu bağlamda yapının tüm elemanlarının bütüncül bir şekilde öğretildiği/öğrenildiği ve detaylandırıldığı derslerdir. MİM 307 bina kabuğunu oluşturan yapı elemanlarına, özellikle de çatı ve cephe sistemi ve elemanlarına odaklanır. Bu bağlamda bina kabuğu performansını tartışır ve bu bağlamda strüktür ile çatı-cephe bileşenlerinin şekillendirilmesini çalışır. **Öğrenciler, bu bilgileri tasarım sürecinde kullanma becerilerini geliştirirken, bir yandan da uygulamaya dönük tasarım ve çizim gereksinimlerini öğrenir.**

MİM 307'nin devamı niteliğinde, MİM 308 ise iç mekandaki performans, malzeme ve strüktür ilişkilerine bakar. Bu ders kapsamında, iç mekan malzeme seçimleri, uygulamaları ve detayları ön plandadır. MİM 307 kapsamında detay 1/20 düzeyindeyken, MİM 308 için nokta detayı (1/2, 1/5, 1/10) ölçeğine inilmektedir. İç mekan konforu tartışılmakta ve bu bağlamda var olan ve sektörde yeni geliştirilen malzemelere ve teknolojilere de odaklanılmaktadır.

MİM 307 ve MİM 308 binaya dışarıdan içeriye doğru olan ilişkileri ve bütüncül performans algısıyla yaklaşmaktadır. Bu aşamada anlatım sunum tekniklerinde, MİM 206 ile başlayan yapı bilgi modellemesi, analiz araçları ve süreçleri ile işlenmeye devam etmektedir. Bu ekseninde, önceki dönem MİM 206'da mimari detay konusunun işlenmesi ve çizim konvansiyonunun öğrenciye verilmesi MİM 307 ve MİM 308'i mimari ifade kalitesi yönünden güçlendirmekte, aynı zamanda yapı teknolojileri derslerinde edinilen bilginin doğru kullanılıp/aktarılmasına olanak sağlamaktadır. Aynı zamanda, MİM 350 içerik olarak yapı fiziği ve çevresel analiz içeriği ile araçlarını birleştirmektedir. Bu bağlamda öğrenciler MİM 307'de öğrendikleri yapı kabuğu performansı kriterlerini simüle edip değerlendirebilecek, hem de tasarladıkları yapıları bina performansını optimize edebilecek ölçüde bina fiziği kurallarını öğrenir ve bu analizi yapabilecek araçları kullanmaya başlar.

Dördüncü sınıf düzeyi: MİM 407-408 ve MİM 350

Üçüncü sınıf düzeyinde, binanın mekan, yapı, performans ve tasarıma ilişkin her evresine bütüncül bakabilme pratiğini kazanan öğrencilerden dördüncü sınıf düzeyine geldiklerinde stüdyo projeleri için bu zamana kadar öğrendikleri tüm bilgileri birleştirmeleri beklenir. Bu bağlamda öğrencilerin MİM 407 ve MİM 408'de, tasarım sürecine önceki düzeylerde öğrendikleri teorik ve pratik bilginin, öğrendikleri araçlar bütüncül bir tasarım anlayışıyla bakabilmeleri istenmektedir. Araç ve bilgi ile donanan öğrencinin bu süreci veri ve analiz araçları ile yürütmesi beklenmektedir. MİM 407 bu kapsamda bina fiziğine odaklanır ve tasarımda ısı, görsel ve işitsel konfor parametrelerinin, tasarım kararlarında girdi sağlayacak şekilde okumalardan; sunumlardan; araştırma ödevleri üzerinden kurgulanmıştır. Bu ekseninde, **öğrencilerin sürdürülebilirlik bağlamında, yapı içerisinde ve çevresinde dengeli ve uyumlu yaşanabilir çevreler oluşturabilmek ve iklim koşullarına ve değişimine cevap verebilmek ve/veya uyum sağlayabilmek için yapının sosyal, kültürel ve mimari işlevi ile bağlantılı olarak yapı fiziği ve teknolojileri hakkında yeterli bilgi; kazanması beklenir.**

Benzer anlayışta ilerleyen MİM 408 ise bu veri tabanlı süreci diploma stüdyoları kapsamında geliştirir ve (1) kentsel analiz, (2) çevresel analiz ve (3) strüktürel analiz odağında bu süreci yürütür. Öğrencilerin diploma stüdyosunda ilerlettikleri tasarım çalışmalarını MİM 408'de veri ve analiz odağında geliştirmeleri beklenir. Böylelikle MİM 407, tasarıma girdi sağlayan ve tasarımı veri ile yönlendirdikleri bir süreç ile diploma stüdyosunu veri bağlamında yeniden kurgular.

Bu aşamada MİM 350, bina fiziği ve çevresel analiz odağında kurgulandığı için MİM 407 ve MİM 408'in içeriğine öğrencileri araçlar doğrultusunda hazırlamaktadır. Öğrenciler MİM 350'de aktif olarak kullanabildikleri araçları, daha geniş kapsamda MİM 407 ve MİM 408'de kullanacaklardır. Bu aşamada öğrencinin teknik anlamda bariyeri ortadan kalkmaktadır. MİM 408'i destekleyecek bir başka ders ise seçmeli MİM 330 dersidir. MİM 350'de uygulaması yapılan analiz araçlarına alternatif olarak, NURBS modelleme platformlarına entegre çalışan görsel kodlama/hesaplamalı tasarım araçları ve analiz araçları çalışılmaktadır. Bu bağlamda MİM 408'e gelindiğinde, öğrencinin diploma stüdyosunda kullanabildiği geniş bir araç seti oluşmuş olacaktır. Bu durum MİM 408'i araçtan bağımsız kılmakta ve analiz için öğrenciye alan ve zaman bırakmaktadır.

Ders yürütme/öğrenme ortamı ve Ölçme/değerlendirme yöntemleri

Proje kritikleri: Her dönem bir veya birkaç proje üzerinden konu ile ilgili uygulama çalışmaları yapılır. Uygulamalarda, aynı projenin tüm öğrencilere veya farklı projelerin verilse bile her öğrencinin farklı malzeme seçimleri ile yaklaşımlarının farklılaştığı görülmektedir. Her proje, öğrenciye özgü kriterlerle ilerlerken, bu kritikleri dinleyen akranlarının diğer projelerden farklı deneyimler ve bilgi alması hedeflenir.

Araştırma: MİM 307-308 Dönem içerisinde her hafta, bir konunun özel uygulama veya ileri teknolojik uygulamaları öğrenci gruplarına araştırma konusu olarak verilir ve konunun işleneceği hafta için sunum yapmaları beklenir. Belirlenen konu başlıklarında, öğrencilerin araştırma yapmaları, bilgiye ulaşma ve bilgiyi özümseyip aktarmayı öğrenmeleri hedeflenir. Sunumlarından önce ders yürütücüleri ile önceden araştırma ve sunumlarının üzerinden geçilmesi sayesinde, araştırma kapsamlarının derinleşmesi hedeflenir. Öğrencinin verilen konuda (bilinen sunum tekniklerini kullanmanın ötesinde) alandaki bilgiyi araştırması, anlaması sistematik olarak düzenlemesi, yorumlaması ve akranlarına/yürütüçülere aktarması için denemeler yapması hedeflenir.

Mimari Anlatım Teknikleri: Projelerinin ifade edilmesinde, plan-kesit ve görünüşlerin yanı sıra, MİM 307 ve MİM 308 derslerinde öğrencilerden gerekli noktalarda sistem kesitleri ve uygun ölçekte nokta detayları; 3 boyutlu modeller; anlatımı tamamlayıcı yardımcı görseller ve metinlerle 'uluslararası normlarda' sunum ve ifade teknikleri ile projelerini sunmaları beklenir.

Güncelleme Çalışmaları: Modül İçerik ve Kapsam

Yapı Teknolojileri Modülü birinci sınıf düzeyindeki tüm dersler 2012 yılından günümüze beraber öğrenim kazanımları açısından aynı hedeflerle ilerlemiştir. 2015 yılına kadar üçüncü sınıf seviyesinde yer alan statik, mukavemet ve betonarme konularını içeren çalışmalar, 2016-17 Bahar Dönemi itibarıyla ikinci sınıf seviyesinde tek bir ders olarak sunulmaya başlanmıştır. Bu güncelleme, mezunların tasarım kararlarında yapının taşıma, yük aktarımı ve strüktürel/tektonik bütünlüğünü tasarımcı bakış açısıyla analiz edebilme yeteneklerini kazanmalarını hedeflemiştir. Üçüncü sınıf seviyesinde ise, yapı kabuğu ve iç mekan üzerine odaklanan içerikle eğitime devam edilmiştir.

Son iki yıl içinde, dördüncü sınıf yapı modülü ders içeriği ile üçüncü sınıf sunum teknikleri modülü ders içeriği arasındaki paralel hedeflerin, özellikle yapı fiziği alanında tasarıma katkı sağlama açısından farklı sınıf seviyelerinde öğrencinin tasarım sürecinde etkin rol almasında eksiklikler olduğu gözlemlenmiştir. Bu nedenle, 2023-2024 eğitim-öğretim yılı için üçüncü sınıf düzeyindeki ders içeriklerinde güncellemeler yapılmıştır. Bu güncellemeler hakkındaki detaylar raporun son bölümünde sunulmuştur.

2.3.5 Ortak Eğitim

Mimarlık eğitiminin kapsayıcı yaklaşımına ek olarak, ortak eğitim programı öğrencilere akademik hayatında edinilen bilginin pratiğe aktarılmasını sağlamaktadır. Bu program, öğrencilere iş dünyasında tam zamanlı çalışma imkanı tanıyarak, profesyonel ortamı deneyimleme amacı güder. Böylece, ortak eğitim programı akademik ve pratik hayat ilişkisinde birbirinden beslenen ve birbirini geliştiren önemli bir süreci de temsil etmektedir. Bu süreç, öğrencinin akademik hayatındaki kazanımları pratikte kullanma fırsatı sağlarken, pratik hayattaki deneyimlerini akademiye aktarmaya yardımcı olur.

Ortak eğitim programı mimarlık disiplini özelinde çok önemli bir görev üstlenmektedir. Öğrenci akademik ortamda öğrendiği ve deneyimlediği bilgi ve tecrübeleri, doğrudan mimarlık pratiğinde kullanma şansı bulur. Mimarlık pratiğinde elde edilen bu deneyim, öğrencinin mezun olurken bir yıllık iş tecrübesi elde etmesini sağlar. Bu tecrübe, mimarlık öğrencilerine mesleki hayatta karşılaşılabilecekleri fırsatları ve zorlukları deneyimleme fırsatı yaratır.

2.3.6 Sonuç

TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü'nün düşey stüdyo ve modüler eğitim sistemine dayalı yaklaşımı, mimarlık eğitiminde farklı ve yenilikçi bir model sunmaktadır. Bu model, öğrenciler arasında farklı deneyim ve bilgi seviyelerini bir araya getirerek işbirliğini ve bilgi transferini teşvik etmektedir. Ayrıca, farklı sınıf seviyelerinden öğrencilerin bir araya gelmesi, daha geniş ve derin bir bilgi havuzunun oluşturulmasına da olanak tanımaktadır. Modüller, birbirlerini içerik ve yöntem bağlamında besleyerek, öğrencilere kapsamlı bir mimarlık anlayışı kazandırmayı hedeflemektedir.

Bu eğitim modeli, mimarlık eğitiminin daha entegre, uygulamalı ve disiplinlerarası bir yöne evrilebileceğine dair örnek teşkil etmeyi hedeflemektedir. Modelin daha geniş çapta uygulanabilirliği ve etkinliği için sürekli gözden geçirilmesi ve gerektiğinde iyileştirilmesi, mimarlık eğitiminin dinamik ve değişen ihtiyaçlarını karşılayabileceğini göstermektedir.

Hedef ve Öneriler

Mimari Tasarım Stüdyolarının düşey stüdyolarında, öğrenci değerlendirme kriterleri geçtiğimiz yıllarda dersi veren öğretim elemanları tarafından belirlenmiş olsa da kriterlerin şeffaf ve kanıtlanabilir olması açısından, 23-24 Eğitim Öğretim yılından başlanarak her düşey stüdyo tarafından ağırlıkları belirlenerek öğrencilere teslim edilecektir. Bu uygulamada, her düşey stüdyo değerlendirme kriterlerini kendi stüdyo içerikleri ve öğrenci düzeyine göre belirlemekte özgürdür. Değerlendirme kriterleri: Kavram etkileşimi/geliştirilmesi; bağlam/yerle uyum; program geliştirme ve çözümü; öğrencinin bireysel tasarım sürecine katılımı ve katkısı; özgünlük; olgunluk; sunum ve ifade tekniği; teknolojiyi kullanma/yararlanma/geliştirme.

Yapı Teknolojileri ile Sunum ve Anlatım Teknikleri modülü derslerinde, 23-24 Eğitim Öğretim yılı itibarıyla farklı sınıf düzeylerinde güncellemeler yapılacaktır. Bu güncellemelere dair kısa bilgiler bu raporun SONSÖZ bölümünde özetlenmiştir.

2.4 Mezunun Kazanması Gereken Bilgi, Beceri ve Yetkinlikler

Programın mezunların kazanması gereken bilgi, beceri ve yetkinlikler, 2017 yılında Türkiye Yükseköğretim Yeterlilikler Çerçevesi kapsamında yapılan çalışmalarla tanımlanmıştır. Bu çalışmalar programın kuruluş felsefesi, yapılı ve doğal çevrenin kalitesi, bu çevrelerin elde edilmesi, korunması, geliştirilmesine yönelik evrensel ilke ve değerler, bu ilke ve değerler ışığında sürdürülecek nitelikli mimarlık eğitimi odaklı yapılmıştır. Program yeterliliklerinin hazırlanmasında aşağıdaki belgelerden faydalanılmıştır:

- TMMOB Mimarlar Odası çabası ve Tuğçe Selin Tağmat çevirisiyle Türkçe'ye kazandırılan UIA/UNESCO Mimarlık Eğitimi Şartı (2004 Revizyonu) ve UNESCO-UIA Charter for Architectural Education (revised English edition 2017)
- Terminology of European education and training policy (2014)
- Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi Terimler Sözlüğü
- Directive 2013/55/EU OF The European Parliament and of the Council of 20 November 2013

Programın akreditasyon başvurusunda bu çalışma ve yeterlilikler esas alınmıştır ancak akreditasyon Koşulları belgesinde açıklanan beş bilgi ve beceri alanı ve değerlendirme ölçütlerinin dersler tarafından karşılanma düzeyine ilişkin matris eklede sunulmuştur. Ölçütlerin program yeterlilikleri ile ilişkisini açıklayan ikinci bir matris hazırlanmış ve eklede paylaşılmıştır. Program yeterliliklerinin MiAK Akreditasyon Koşulları belgesinde işaret edilen bilgi ve becerilerle ilişkisi de aşağıda açıklanmış ve tartışılmıştır (Ek-2, s.2).

Programda yer alan her bir ders modülü ve modül dersleri tek tek ve bir bütün olarak matriste yer alan ölçütlere yönelik bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandırma gayretindedir. Her bir ders ve ders modülü becerilerin ilgili alandaki bilgiyle birlikte alana özgü yetkinliklere dönüşebilmesine olanak verecek egzersiz, ödev ve uygulamalarla yürütülmektedir. Bu işleyişte ders modülleri arasındaki bağlantı büyük önem taşımaktadır. “Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri” “Mimarlık Kültürü, Tarih ve Kuramları” ve “Yapı Teknolojileri” modüllerinin bilgi ve beceri alanlarındaki kazanımlarının “Tasarım Stüdyoları” ortamında yetkinlik olarak karşılık bulması beklenmektedir.

Program yeterliliği birinci maddede yer alan

- “Teknik, estetik ve etik gereksinimleri karşılayan, yaratıcı ve özgün mimari tasarımları bireysel veya takım çalışması ile yapabilme becerisi”

Başlığı Akreditasyon Koşulları belgesinde “beceri” başlığı altındaki maddelerin ayrı ayrı ilgi alanlarda işaret ettiği becerilerin bütüncül ifadesi olarak görülmektedir. Her ders için bu becerilerin çeşitlendiği, farklı biçimlerde ortaya çıktığı ve yetkinlik tanımladığı, ölçme ve değerlendirmenin de bu anlayışla ders özelinde yapıldığının altını çizmekte fayda olacaktır.

Program yeterlilikleri 2. 4. ve 10. Maddede yer alan

- “Mimarlık tarihi ve kuramları bilgisi ve bu bilgiye mimari tasarım sürecinde işlerlik kazandırabilme becerisi ile felsefe, ilgili sanat dalları, teknolojiler ve insan bilimleri hakkında farkındalık ve yeterli bilgi” ile
- “İnsanlar ve mimari mekanlar, bu mekanlarla çevreleri arasındaki sürdürülebilir fiziksel, sosyal, kültürel, tarihi ve ekonomik ilişkileri anlayabilme, geliştirebilme ve mimari tasarım kavrayışı ve bilgisiyle yönetebilme becerisi” yeterlilikleri;

- Çağının tasarım ve ifade ortam ve araçlarını, mimarlığın ve mimari mekanın geleceğine odaklı geniş bir perspektifle anlama ve kullanabilme becerisi;

yine programın modüllerden oluşan yapısından hareketle tanımlanmıştır. Modüller arasındaki kurulan köprüler, modüllere özgü bilgi ve becerilerin stüdyo ortamında yetkinliğe dönüşmesi, öğrenme transferinin gerçekleşmesi ve bilgi ve becerilerin farklı derslerde işlevsel olması hedeflenmiştir. Bu yeterlilikler, “Mimarlık- Tarih / Kuram, Kültür / Sanat”, “Mimarlık - Çevre / Kent / Toplum” alanları kesişiminde yer alan bilgi ve becerilere yöneliktir; modüler yapı bağlamında “Mimarlık ve Teknoloji” alanı için bağlam oluşturmaktadır.

Program Yeterliliklerinde 5., 6., 7. ve 9. madde

- Mimarlık mesleği ve mimarın toplumdaki yerini ve etik sorumluluklarını kavrama ve bunlara özellikle sosyal faktörleri göz önüne alan tasarımların geliştirilmesinde işlerlik kazandırabilme becerisi;
- Mimari tasarımın yeterli bilgi ve belge eşliğinde bir proje önerisine dönüşmesi için gerekli araştırmalar, süreçler ve işlemler konusunda farkındalık;
- Yapısal tasarım ile mimari yapının tasarımına ilişkin yapım ve mühendislik sorunlarına dair kavrayış;
- Kullanıcılarının taleplerini, maliyet öğelerini, yasalar ve yönetmeliklerle tanımlanan sınırlar ve şartları, sağlıklı barınma ve yaşam hakkı, sürdürülebilirlik, teknik, etik ve estetik bilgi ve donanımla ele alma sorumluluk ve becerisi;

Yeterliliklerini işaret etmektedir. Bu üç başlık, ağırlıklı olarak “Mimarlık ve Meslek Ortamı” bilgi ve beceri alanlarına karşılık gelmektedir. Özellikle TOBB ETÜ Mimarlık Programının Yapı Teknolojisi modülünün içerik ve etkinlikleri ile Ortak Eğitim Uygulamasının bu alana temas ettiği görülmektedir.

8. program yeterliliği

- Sürdürülebilirlik bağlamında, yapı içerisinde ve çevresinde dengeli ve uyumlu yaşanabilir çevreler oluşturabilmek ve iklim koşullarına ve değişimine cevap verebilmek ve/veya uyum sağlayabilmek için yapının sosyal, kültürel ve mimari işlevi ile bağlantılı olarak yapı fiziği ve teknolojileri hakkında yeterli bilgi;

olarak tanımlanmıştır. Bu yeterlilik TOBB ETÜ Mimarlık Programının Yapı Teknolojisi modülünün içeriğinde bilgi ve becerilere odaklanmakta, bu modülün kazanımlarının stüdyolarda ve ortak eğitim uygulamalarında yetkinlik kazanımına dönüşmesini işaret etmektedir. Bu yeterlilik “Mimarlık - Çevre / Kent / Toplum”, “Mimarlık – Teknoloji” ve “Mimarlık - Tasarım / Yaratıcı Düşünme” alanlarının kesişiminde bulunmaktadır.

Program ders öğrenme kazanımları ile MiAK Akreditasyon Koşulları belgesinde işaret edilen bilgi ve becerilerle ilişkisi [Ek-2](#)'de paylaşılmıştır.

SONSÖZ

TOBB ETÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü kurulduğu 2011 yılından günümüze aralıksız olarak mimarlık disiplininin eğitim, araştırma ve meslek alanlarında faaliyetlerini sürdürmektedir.

Son zamanlarda giderek ivmelenen bir hızda, mimarlık kuramsal ve mesleki bilgisine yönelik kimi konular önemini yitirip eğitim alanından uzaklaşırken, daha fazla ve çeşitli yeni konu ile uzmanlık alanları katılmaktadır. Bu doğrultuda, mimarlık okulları program ders ve içeriklerini yeniden yapılandırmak için çalışmalar başlatmıştır. Bu bağlamda bölümümüz yeni olmanın avantajlarını, değerlendirmiştir. Bölüm birçok farklı ekolden gelen öğretim elemanları ile yaratıcı nitelikte yeni bilgi üretmeyi hedefleyen, bu bilginin uygulamaya dönüşme stratejilerini örgütleyen TOBB ETÜ Mimarlık Bölümü öğrenme ve araştırma kültürünü, kısaca özgün ekolünü kurmayı hedeflemiştir.

Yerel ve küresel ölçekte mimarlık eğitimi ve pratiği için referans olma vizyonu ile örgütlediği özgün modüler yapısını mimarlık disiplininin karmaşık, devingen ve öngörülemez kuramsal, teknolojik ve pratik bağlamlarında güncellemelerini yürütmüştür. Öğrenme ortamını kuran ve destekleyen tüm tasarım, iletişim ve kalite değerlendirme araçlarını kurmuştur.

Programın özü sekiz dönem boyunca dört farklı isimde dersten/ortamdan ve üç ortak eğitim döneminden oluşmaktadır. Modüllerin sürekli artan, değişen ve çeşitlenen bilgi ve koşullara göre güncellenme yeteneğinden yararlanan program dersleri mimarlığın ölçekten ve kronolojik yaklaşımdan bağımsız olarak örülür. Bu yaklaşım öğrenmeyi değerlendirme kriterlerini de yeniden tanımlamayı gerektirir. Alanında yeni olmak ve yeniyi tanımlama isteği olan her kurum gibi, TOBB ETÜ Mimarlık Lisans Programı da süreçte çeşitli eksiklikler ve hatalarla özdeğerlendirme çalışmalarında da belirlendiği üzere karşılaşmış ve karşılaşmaktadır.

Öğrenme ortamına dair, 2021-22 ve 2022-23 Eğitim-Öğretim yıllarında yapılan özdeğerlendirme çalışmaları ve eğitim programında gelişen teknolojiler, ulusal ve uluslararası gelişmelere paralel olarak; Yapı Teknolojileri, Sunum ve Anlatım Teknikleri modül ders içerik ve düzeylerinde 23-24 Eğitim Öğretim yılı itibarıyla güncellemeler yapılacaktır.

Mimari Tasarım, Sunum ve Araştırma Yöntem ve Teknikleri Modülü dersleri kapsamında, mimari çizimde iki boyut- üç boyut ilişkisinin tekrar ele alınacak, üç boyutlu dijital araçlarla tasarlama yönelik yeni yaklaşımlar değerlendirilecek, son yirmi yıldır kullanılmakta olan konvansiyonel görselleştirme (render) araçlarından gerçek zamanlı (real-time) görselleştirme araçlarına geçilmesi sağlanacak, son yıllarda hızla gelişen ve yaygınlaşan yapay zeka araçlarının mimari araştırma, tasarım ve sunum süreçlerinde kullanılmasına yönelik yeni içeriklerin oluşturulacaktır.

Yapı Teknolojileri modülü derslerinin, mimarlık mezunlarının strüktür yük dağılımını hesaplamanın ötesinde, tasarıma dönük/besleyen çalışmaları, malzeme, yapı ve form arasındaki bütünlüğü öğrencilerin kavramasına yönelik çalışmaları, ikinci sınıf düzeyinde içerecek şekilde güncellemesi planlanmıştır. Yapı fiziğine ilişkin bilgi ve becerilere giriş yapılan üçüncü sınıf düzeyi sunum teknikleri dersinin çıktıları esas alınarak, üçüncü sınıf düzeyinde yapı modülü dersi kapsamında, detaylı enerji etkin/pasif tasarım becerilerini geliştiren içeriğin dördüncü sınıf düzeyinden üçüncü sınıf düzeyine aktarılması; iç mekan ve bina tesisatına

yönelik üçüncü sınıf düzeyinde verilen içeriğin ise, aktif enerji sistemlerine dair tesisat bilgisini de içerek şekilde dördüncü sınıf düzeyine aktarılması planlanmıştır. Modülün en son dersinin ise, mesleki pratiğe dönük olarak, mevcut yasal yönetmelikler çerçevesinde ve özellikle depreme dayanıklı yapı tasarımı konusunda detaylı içerikleri barındıracak şekilde içeriği güncellenecektir.

Mimari Tasarım Stüdyolarının düşey stüdyolarında, öğrenci değerlendirme kriterleri geçtiğimiz yıllarda dersi veren öğretim elemanları tarafından belirlenmiş olsa da kriterlerin şeffaf ve kanıtlanabilir olması açısından, 23-24 Eğitim Öğretim yılından başlanarak her düşey stüdyo bölümü tarafından belirlenen değerlendirme kriterlerinin ağırlıklarını belirleyerek öğrencilere teslim edecektir.

Yurtdışı eğitim kurumları ile yakın ilişkileri sayesinde, geçtiğimiz 12 yıl içerisinde birçok farklı ölçekte çalıştaylar düzenlenmesini mümkün kılmıştır. Bu çalıştaylar öğrencilerinin uluslararası ortamın iletişim, tasarım ve mimarlık kültürü ile tanışmasını sağlamıştır. 2024 yılında bu çalışmaların disiplinler arası iş birliğini destekleyecek şekilde güncellenmesi gerekmektedir.

Program, mezunlarının kazanmasını gereken neredeyse tüm mimarlık / meslek ortamına ilişkin bilgi, beceri ve yetkinlikleri Ortak Eğitim Dönemleri kazanımları ile eşleştirmiş durumdadır. Bu kazanımların aynı zamanda, eğitimin formel süreci içerisinde de öğrenimin her yılında da pekiştirilmesine ihtiyaç vardır.

Araştırma alanı: Günümüze kadar AB destekli fonlarla özellikle mimarlık eğitimi alanında araştırma projesi yürütülmüştür, ancak TÜBİTAK veya Kalkınma Ajansı gibi farklı hedef ve kurumlardan daha fazla destek alınmasına yönelik araştırma çalışmalarının yapılması gerekmektedir. Bu ihtiyacın tespitine paralel, öğretim elemanlarının yılda üç dönem ders vermelerinin araştırma çalışmalarına gerekli ve yeterli zamanı ayırmalarının önünde engel olduğu belirlenmiş ve 23-24 Yılı Güz Döneminde itibaren tam zamanlı öğretim elemanlarının yılda iki dönem lisans programında ders açmaları planlanmıştır. Araştırma alanını destekleyecek şekilde, başvuru için yeterli öğretim üyesi sayısına ulaşılmasının ardından Mimarlık Doktora Programının açılması için çalışmalar sürmektedir.

Meslek ortamı: Öğretim elemanlarının kendi uzmanlıklarında mesleğe katkı koymaya devam etmektedir. Bu faaliyetlerin görünür kılınması için çalışmalar yapmaya ihtiyaç vardır.

Bölüm iç paydaşları ile iletişim ve iş birliği: Küçük bir bölüm olarak, program öğretim elemanları ve yöneticileri öğrencileri ile sürekli iletişim halindedir, ancak öğrenci ihtiyaç, istek ve dileklerini dile getirmesi için bölüm kuruluna öğrenci temsilcisinin davet edilmesi gerekmektedir. Mezunları ile ortak katılım sağlanan mimari tasarım yarışmaları, öğretim elemanı ve/veya jüri üyesi olmaları sayesinde yakın iletişim sağlanırken, sürekliliği sağlanabilecek panel, mentorluk gibi etkinlikleri de barındırabilecek bir iletişim platformuna ihtiyacı vardır.

Fiziksel yeterlilikler: 2020 yılında, stüdyoların TOGG AR-GE birimlerinin kullanımına verilmesiyle bölümün eğitim mekanları kampüste farklı yere taşınmak durumunda kalmıştır. Genel anlamda, eğitim mekanları ve öğretim elemanlarının ofis mekanlarının nitelik ve nicelik olarak artırılması, iyileştirilmesi ve bir araya getirilmesi ihtiyacı bulunmaktadır. Program öğretim elemanlarının girişimleri ve üst yönetimin onayı ile 2024 yılında yeni fakülte binasının tamamlanması öngörülmektedir.

Ekim 2023'te teslim etmekte olduğumuz bu rapor, TOBB ETÜ Mimarlık Lisans programının ve Mimarlık Bölümü paydaşlarının eğitime, topluma, mesleğe ve bilim alanına katkılarının özdeğerlendirmesini sunmayı hedeflemiştir.